

ପ୍ରାକ୍-ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ

ଭାଷା - କୋୟା

ଶୁଣା ଅରୁଣିମା

(ନୂଆ ଅରୁଣିମା)

ଅଜାନ୍ ଖୁଡ଼ି ଦିଦିନ୍ ମାଇଦିଜ୍ ତଲ ଇସ୍ତୁଲତା ସାଦ଼ୁନ୍ସାନ୍ ବଜି
(ପ୍ରାକ୍-ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ସହାୟକ ପୁସ୍ତିକା)

ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାର
ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଆଭିଯାନ
କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ଉତ୍ତମ୍ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ
ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଧିକରଣ
ଭୁବନେଶ୍ୱର

ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା

ଭାଷା- କୋୟା

ପୁ'ନା ଅରୁଣିମା

(ନୂଆ ଅରୁଣିମା)

ଅଙ୍ଗମ୍ ହାଡ଼ି ଦିଦିମ୍ ମାଉଦିଙ୍ଗ୍ ତଲ୍ ଇମ୍ମୁଲତା ସାଦ୍‌ହ୍ରିମ୍‌ସାମ୍ ବଇ
(ପ୍ରାକ୍-ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷାପାଇଁ ସହାୟକ ପୁସ୍ତିକା)

ପୁସ୍ତିକା ସହାୟତା:

ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଧିକରଣ
ଭୁବନେଶ୍ୱର

ପୁସ୍ତିକା

ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ବିଭାଗ
ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ଉପଦେଷ୍ଟା

ଶାଶ୍ୱତ ମିଶ୍ର, ଆଇ. ଏ. ଏସ୍.
କମିଶନର ତଥା ଶାସନ ସଚିବ
ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ବିଭାଗ

ଉଷା ପାଢୀ, ଆଇ. ଏ. ଏସ୍.
କମିଶନର ତଥା ଶାସନ ସଚିବ
ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ

ଆଶ୍ୱତୀ .ଏସ୍, ଆଇ. ଏ. ଏସ୍.
ସମାଜ ମଙ୍ଗଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା,
ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ବିଭାଗ

ଭାଷାନ୍ତରଣ (ଭାଷା-କୋୟା)

କୁମାରୀ ଗୌରୀ ଉଇକା, ଅଙ୍ଗନୂତ୍ରୀ କର୍ମୀ, ମାଲଭାରମ୍
କୁମାରୀ ମାଙ୍ଗାଡି ପତିଆମି, ଅଙ୍ଗନୂତ୍ରୀ କର୍ମୀ, ଅରନାମାଳା
ଶ୍ରୀମତୀ କୁମାରୀ ଦେବୀ, ସୁପରଭାଇଜର (ICDS) ମହାରାଜପାଲ୍ଲୀ
ଶ୍ରୀ ସୋମା ମାତକାମି, ଶିକ୍ଷକ, କୁନନପାଲ୍ଲୀ
ଶ୍ରୀ ଗଙ୍ଗାଧର ପତିଆମି, ଶିକ୍ଷକ, ନାମେଲଗୁଡା
ଶ୍ରୀ ଭୀମସେନ୍ ଡ଼ାଞ୍ଜାମି, ଶିକ୍ଷକ, ନିଲିଗୁଡା
ଶ୍ରୀ ସୁନାଧର ମାତକାମି, ଶିକ୍ଷକ, ସିଆଡିମାଳ
ଶ୍ରୀ ଭୀମସେନ୍ ମାତକାମି, ଶିକ୍ଷକ, ଗୌଡଗୁଡା
ଶ୍ରୀ ଆନନ୍ଦ ମାଡି, ଶିକ୍ଷକ, କୁରୁଗୁଡା
ଶ୍ରୀ ସୀତାରାମ୍ ମାଡି, ଶିକ୍ଷକ, ଏରବନପାଲ୍ଲୀ

ପ୍ରସ୍ତୁତି ସହାୟତା

ଲଳିତା ପଟ୍ଟନାୟକ, ଯୁନିସେପ୍

ସମୀକ୍ଷକ

ପ୍ରଫେସର ଉଦୟ ନାଥ ଦାଶ
ଡଃ. ମୋହିତ ମୋହନ ମହାନ୍ତି

ସଂଯୋଜନା

ଡଃ ବସନ୍ତ ମଞ୍ଜେରୀ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ,
ଉପନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା, ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, ଜନଜାତି ଓ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଶିକ୍ଷା ଓପେପା, ଓଡ଼ିଶା
ଦୁର୍ଗେଶ ନନ୍ଦିନୀ ସାହୁ, ଉପଶାସନ ସଚିବ, ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ବିଭାଗ
ନନ୍ଦିତା ନାୟକ, ବରିଷ୍ଠ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିଚାଳକ, ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ବିଭାଗ
ସତ୍ୟେଶ କୁମାର ପଣ୍ଡା, ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଯୋଗ ପରିଚାଳକ, ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ବିଭାଗ
ମଧୁମିତା ଦାସ, ପ୍ରାକ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଯତ୍ନ ଓ ଶିକ୍ଷା କନ୍ସଲ୍ଟାଣ୍ଟ୍, ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ବିଭାଗ

ସଂଯୋଜନା ସହାୟତା

ଶ୍ରୀମତୀ ଚିନ୍ମୟୀ ସାହୁ
ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟା ବାନାର୍ଜି

ପ୍ରକାଶକ :

ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ବିଭାଗ
ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ଶ୍ରୀମତୀ ଉଷା ଦେବୀ, ମନ୍ତ୍ରୀ
ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ, ଓଡ଼ିଶା

ଦୂରଭାଷ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ: (୦୬୭୪) ୨୫୩୦୬୫୦
ଇ.ପି.ଏ.ବି.ଏକ୍ସ.: ୨୩୨-୨୧୯୭
ବାସଗୃହ:(୦୬୭୪) ୨୫୩୬୬୮୧
ସଂଖ୍ୟା...../ମମଶିବି
ତାରିଖ .....

ବଇଦା ମକ୍ତବ (ମୁଖବନ୍ଧ)

ସୁଦୁ ପିଲାନ୍ ଜିଓଡ଼ ମାଇଦିଙ୍ଗ୍ ତଲ୍ ଏଣ୍ଡ୍ ସାରେଟ୍ ମେଲ୍ତା ଏଦିବୁଦି ପୁନ୍ଦାନ୍ ଡେଲ୍। ଆଦିନ୍ ମାଇଦିଙ୍ଗ୍ ୧୯୮୬ ଓଡ଼ିଶାରେ ସାରକାଡ଼ ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷା ନୀତିରେ ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ିତା ସାଦ୍ଭିନ୍ସାଙ୍ଗ୍ ଆଲ୍ସତା । ମୁନେ ଇ ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ିତା ନେଲ୍ସକ୍ ସାଦ୍ଭିନ୍ସାକ୍ ପେରକି ଇସ୍କୁଲ୍ତା ନେଲ୍ ସାଇ ସାଦ୍ଭିନ୍ସା ପରିଦିତା । ମାନ୍ ଓଡ଼ିଶାତାର୍ ୩୩୮ ସମନ୍ଦିତ ଶିଶୁ ବିକାଶ ଯୋଜନା ପ୍ରକଳ୍ପତାର୍ ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି ପାଟ୍ ସାଦ୍ଭିନ୍ସା ମିକ୍ତେ । ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ରତା ଇସ୍କୁଲ୍ତା ଓଡ଼ାଦାନ୍ ୩ ଓଡ଼ିଶା ନୁନ୍ସ ୬ ଓଡ଼ିଶା ଓଡ଼ିଶା ଆଉ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ବାଡ଼ କାଓ୍ଲ, ବାଡ଼ ଇଷ୍ଟାମ୍ ମାଡ଼ିତା ଆଓ୍ଲ ଉଡ଼ି ସାଦ୍ଭିନ୍ସାକ୍ ଦିଦିଲ୍ ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ପାଡ଼ିଲ୍ କିସ ଓସ୍ ମିକ୍ତେ । ଆଲ୍ତାଗାନ୍ ସୁଦୁପିଲାନ୍ ମାନ୍ତାଗ୍, ଏଦାତାର୍ ତାର୍ଲାଓ୍ଲ ସାଦ୍ଭିନ୍ସାକ୍ ଇଷ୍ଟାମ୍ ଓଡ଼ିଶା । ଆଦିନ୍ ସେଙ୍ଗା ଇ ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ିତାର୍ ନେଲ୍ ସକ୍ ସାଦ୍ଭିନ୍ସାନ୍ ମାଇଦିଙ୍ଗ୍ ଯାୟ ଯାମାଲ୍, ନାଟେନର୍ ସୁଡ଼ନ୍ ବେରୟନ୍ କେନ୍ ଉଡ଼ିଦା କାଓ୍ଲ । ସାରିତର୍ କାଇଲି ଉଡ଼ିକେ ସାରି ପିଲା ସାୟ ସାଦ୍ଭିନ୍ସା ପରିଦିତା, ଇ ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ରତାର୍ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ସାରି ରାକାମ୍ ପାଟ୍ ସାଦ୍ଭିନ୍ସାକ୍ ଗୁନ୍ ମାନ୍ ନାରୁନ୍ ପୁନ୍ଦାପାର୍ଓ୍ଲ ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ିତାର୍ ରଓ୍ଲ । ଆଦିନ୍ସେଙ୍ଗ୍ ପିଲା ପେରକେ ଦିନାକ୍ତେ ନେଲ୍ସକ୍ ସାଦ୍ଭିନ୍ସାକ୍ ପାର୍ଓ୍ଲ । ସାରି ପାକାଙ୍ଗ୍ ଉଡ଼ି ଇଞ୍ଜି ଇ “ପୁନା ଅରୁଣିମା” ବଇ ତିଆର୍ ମାଡ଼ିତ୍ତର୍ ।

ପିଲାନ୍ ସାରିରାକାମ୍ ଏଦିବୁଦିନ୍ ଏଡ଼ ଆଦାନ୍ ମାଇଦିଙ୍ଗ୍ ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ପାଟା, କାତା, ଡେସଡ଼, ନାଟକାମ୍, ଏନ୍ଦାଦ୍/ଆରିୟାନ୍ ମାଇଦିଙ୍ଗ୍ ୧୨ ଲେଞ୍ଜିକିଙ୍ଗ୍ ଅସ୍ ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ପାଟ୍ ସାଦ୍ଭିନ୍ସାକ୍ ଇଟ୍ ରାସ୍ତାଦ୍ ମିକ୍ତେ । ଇଓ୍ଲ ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି ଦିଦିଲ୍ ବେଲା ସାଦ୍ଭିନ୍ସାକ୍ ସାରିଦେତେ ସାଦ୍ଭିନ୍ସା ଆଦିନ୍ସେଙ୍ଗ୍ ଦିଦିକିଙ୍ଗ୍ ବା ଆଲ୍ଓ୍ଲ ଆଦ୍ଭିନ୍ସାକ୍/ଟ୍ରେନିଙ୍ଗ୍ ଅଦାମାଙ୍ଗ୍ କାଓ୍ଲ ।

ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିଭାଗତା ଇ ପାଡ଼ିଇଦା ମାଇଦିଙ୍ଗ୍ ଗୁଣ୍ଡିତା ମଇତାଲେକାନ୍ ତାର୍ଲାତା । ଇ ପାଡ଼ିଇଦ୍ ମାଇଦିଙ୍ଗ୍ ସାୟାମ୍ ତୁଙ୍ଗତା ସାରେ ବେରିୟା ବେରିୟା ବୁଦିଗାଲ୍ଓ୍ଲ, ଗୁରୁଜିର୍, ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ବିଭାଗତା ପାଡ଼ିଲ୍ ତୁଙ୍ଗାନ୍ ସାରି ନାରୁଙ୍ଗ୍ ନାନ୍ ମଡ଼କମିନ୍ଦେନ୍ ।

ମନ୍ତ୍ରୀ
ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ

ଶାଶ୍ୱତ ମିଶ୍ର, ଆଇ. ଏ. ଏସ୍.

କମିଶନର ତଥା ଶାସନ ସଚିବ

ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ମୁନେ ପୁନ୍ଦାନ୍ ମାଟା (ପୂର୍ବାଭାଷ)

ସମନ୍ୱିତ ଶିଶୁ ବିକାଶ ଯୋଜନାତାଗ୍ ସୁଦ୍ଧା ପିଲାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟକ୍ଷମତା ମାଲିକିୟତା ଓ ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠାଗ୍ ମେନ୍ ପାଠିକ ନାଭିସମିତେ । ଇ ପାଠିକ ଉଦ୍ଧି ସୁଦ୍ଧା ପାଲାନ ସେଇ । ୩ ନୁନ୍ସ ୬ ଓଡ଼ିଆନ୍ ପିଲାନ ମାଲିକିୟତା ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠାଗ୍ ରୋଜ୍ ୩ ଗା । ଲେକା ସାହାଯ୍ୟକ୍ଷମତା ପାଠିକ ନାଭିସ ମିତେ । ତଲ୍ ବେସୁକ୍ ଓଡ଼ିଆ ଇ ପିଲାନ ଏଦିବୁଦ୍ଧି, କାଲଗାଲକିନ୍ ଏଉ ମାଲିକିୟତା ସାୟାମ୍ ଆତା । ଇ ପିଲାନ ତଲ୍ ୬ ଓଡ଼ିଆ ସାରି ରାକାମ୍ ଏଦିବୁଦ୍ଧି, କାଲଗାଲକିନ୍ ଏଉ ଗାଟି ଉରଗିନ୍ ନାଭିସ । ଇ ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠାଗ୍ ପିଲାଙ୍କ ସାରି ରାକାମ୍ ତେଲ୍ଡିନ୍ସାନ୍ ପାଠିକ ରାସ୍ତାଦ୍ ମିତେ । ତାନ୍ ପେରକେ ସାରି ପିଲା ତାମ୍ ତାମେ ଇସକ୍ଲତା ଆନ୍ଦାକ୍ ଇଷାମ୍ ତୁଜିତା ।

ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠାଗ୍ ଦିଦିଲ୍ ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠାଗ୍ ତଲ୍ ଓଡ଼ିଆନ୍ ସୁଦ୍ଧା ପିଲାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟକ୍ଷମତା । ଆ ପିଲା ଲତ୍ ନାରୁଜ୍, ଯାୟ ଯାମାଲରକ୍ ଓଡ଼ିଆ ଇ ଓଡ଼ିଆ । ଆଓଜ୍ ସାରି ରାକାମ୍ ସେଓ ସାକେର ଦିଦିଲ୍ ତୁଜିତ୍ । ଦିଦିଲ୍ ଆ ପିଲାକିୟତା ନେଲ୍ ସାୟ ଉଦ୍ଧି ପାଟା ପାରି, ଏପି, କାଉସ୍ତୁଲି, ସାହାଯ୍ୟକ୍ଷମତା ପିଲା ରୋଜ୍ ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠାଗ୍ ଓଡ଼ିଆ ।

ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠାଗ୍ କେନ୍ଦ୍ରତାଗ୍ ସାରି ପିଲା ସାକାନ୍ ସାର୍ଦ୍ଦାତେ ମାନ୍ଦାନ୍ ମାଲିକିୟତା ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ପାଠିକ ନାଭିସ ମିତେ । ପିଲାନ ସେଇ କୁସା, ଲାଜା ଇସ ମିନ୍ଦେର । ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ବଇକ୍ ଇସମିତେର । ୩ ନୁନ୍ସ ୪ ଓଡ଼ିଆ ନୁ ୪ ନୁନ୍ସ ୬ ଓଡ଼ିଆ ପିଲାନ ମାଲିକିୟତା ରେଷ୍ଟ ରାକାମ୍ ବଇକ୍ ମିତେ । ଇଓ ସାରି ବଇକ୍ ନୁନ୍ସ ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ରାଜ୍, ଓକାରାମ୍, ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ସାମାନ୍ତା ପେଦେର, ଅକ୍ଷର, ପୁନ୍ତା ତାନ୍ପେରକେ ଇସକ୍ଲତା ଆନ୍ଦାନ୍ ମୁନେ ସାରିପିକେଟ୍ ବା ଇତର ।

ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠାଗ୍ ନାଟେନ୍ ନାରୁନ୍, ଯାୟ ଯାମାଲର, ସାରିତର ସାଲ ଉତାନାଦ୍ କାଓଲ୍ । ଆସୁଟ୍ ପିଲା ରୋଜ୍ ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠାଗ୍ ଓଡ଼ିଆ, ଇଗେ ଆଦାନ୍ ପାଠିକ - ପାଟା ପାରି ଏନ୍ଦାନାଦ୍, ଏପି ତୁଲି କାର୍ସାନାଦ୍ ଲନ୍ ବା ତୁଜାନାଦ୍ କାଓଲ୍ । ଆସୁଟ୍ ପିଲା ସିର୍ପାଟା ଆଲ୍ଡାଟ୍ ଆତା । ଆଲା ଆତକେ ନାଟେନ୍ ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠାଗ୍ ନେଲ୍ ସାୟ ନାଭିସ ।

“ପୁ’ନା ଅରୁଣିମା” ବଇ ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠାଗ୍ ସାହାଯ୍ୟକ୍ଷମତା ସେଇ ମେନ୍ଦା ବଇ । ଆ ବଇଦାଗ୍ ମୁନେନ୍ ବାଗ୍ତା ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠାଗ୍ ବାତାଜ୍ ସାହାଯ୍ୟକ୍ଷମତା, ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠାଗ୍ ଦିଦିନ୍ ପାଠିକ ବାତା, ବେସୁକ୍ ସାରିତର ପୁନ୍ଦାନ୍ଗଟି ମିତେ । ଦାନ୍ ପେରକେନ୍ଦ୍ର ବାଗାତାଗ୍ ୧ ୨ ନେଲାନମାଲିକିୟତା ବେଲା ସାହାଯ୍ୟକ୍ଷମତା ସାରି ରାସ୍ତାଦ୍ ମିତେ । ଅର ଅରକ୍ ନେଲାତ୍ ମାଲିକିୟତା ରାକ୍ ରାକାମ୍ ପାଟା ପାରି ଏନ୍ଦାନାଦ୍, ଏପି ତୁଲି କାର୍ସାନାଦ୍, କାତା ଓଡ଼ିଆ ଆଦାନାଦ୍, ନାଟକାମ୍ ତୁଜାନାଦ୍ ସାରି ମିତେ । ଅରକ୍ ଅରକ୍ ନେଲା ମାଲ ଦିକ୍ ଅରକ୍ ଅରକ୍ ବିଷୟତିକ୍ ଅସ୍ ରାସ୍ତାଦ୍ ମିତେ । ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠାଗ୍ ଦିଦିଲ୍ ନୁ ଆଗା ଆତିଓଟାନାଦ୍ କାଲିୟ ଅରକ୍ ନେଲାତ୍ ପାଠିକିୟତା କାର୍ସପିତା । ଆଦିନ୍ସେଇ ନାଟେ ଦରକାନ୍ ସାମାନ୍ ନୁ କାମଦାମ୍ତେ ଦରକାନ୍ ସାମାନ୍ତିକ୍ ଅସ୍ କାର୍ସାନ୍ ସାମାନ୍ ତିଆର ତୁଜିତା । ନାଟେନ୍ ନାରୁନ୍, ଗୁରୁପ୍ ନାଟା, ନାଟେନ୍ କମ୍ପଟିର ସାରିତର କାୟିଲି ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠାଗ୍ ସେଇ ବାତ୍ ବାତ୍ ସାମାନ୍ ସାହାରି ସାୟାମ୍ ତୁଜିତର । ଆସୁଟ୍ ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠାଗ୍ ପିଲା ଓଡ଼ିଆଗ୍ ଗାଟି ସାୟ ଇଷାମ୍ ତୁଜିତା ।

“ପୁ’ନା ଅରୁଣିମା” ବଇଦାଗ୍ ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠାଗ୍ ଦିଦିନ୍ ମାଲିକିୟତା ଅରକ୍ ପୁନା ଉପାମ୍ ମାଡ଼ତାଦ୍ ମିତେ । ୧ ୨ ଡିଭିଡିତେ ଓଡ଼ିଆ ଓଡ଼ିଆ ସାହାଯ୍ୟକ୍ଷମତା ମାଲିକିୟତା ପୁନା ଅରୁଣିମାତାଗ୍ ଉତାନୁଜ୍ ମିତେ । ଅରକ୍ ଅରକ୍ ଲେଖିନ୍ ପାଠିକ ଅରକ୍ ଅରକ୍ ଡିଭିଡିତାଗ୍ ଉତାନୁଜ୍ ମିତେ । ଆଦ୍ ପାଠିକିୟତା ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠାଗ୍ ଦିଦିଲ୍ ନୁ ଆଜାନାଦ୍ ନାଟାଡ୍ ଅରକ୍ ଲେଖିନ୍ ଲପେ ତଅସ୍ ସାହାଯ୍ୟକ୍ଷମତା । ସୁପରଭାଜକର ସେକ୍ଟର ମିଟିକ୍ତାଗ୍ ତାନ୍ ପେରକେଟ୍ ଲେଖିନ୍ ପାଠିକ ବେଲା ତୁଜାନାଦ୍ ଆଗ୍ ତଅତିତ୍ । ଦିଦିଲ୍ ଆଓଜ୍ ତାନ୍ କାତାତାଗ୍ ରାସି ତାତିତ୍ । ଆଗ୍ କେଡ଼ତାଓ ମାଟା ନୁ ତଅତାଓଜ୍ ତାସ୍ ତାମ୍ ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠାଗ୍ ସାରେ ପିଲାଙ୍କ କାର୍ସପିତ୍ । ପାଟା, ଓଡ଼ିଆ ଦିଦିଲ୍ ତାନ୍ ମୋବାଇଲ୍ତାଗ୍ ରେକଡିଂ ମାଡି ତାସ୍, ତାମ୍ ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠାଗ୍ ପାରସ୍ପି, କେଜ୍ସିପି, ପାଟା ପାରି ଏ’ତିତ୍ ।

ଇ ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠାଗ୍ ରୋଜ୍ ବେଲ୍ସକ୍ ସାହାଯ୍ୟକ୍ଷମତା ମାଲିକିୟତା ଦିଦିଲ୍ ଇଦ୍ ବଇଦିକ୍ ନେଲ୍ସକ୍ ସାହାଯ୍ୟକ୍ଷମତା କାଓଲ୍ । ଇ ବଇ ଇଓିନ୍ ମାଲିକିୟତା ଅରକ୍ ମେଲ୍ତା ସାୟାମ୍ ଆଦାନ୍ ବଇ ଆଦ୍ପାର୍ ।।

ଶାଶ୍ୱତ ମିଶ୍ର
(ଶାଶ୍ୱତ ମିଶ୍ର)

ଉଷା ପାଢୀ, ଆଇ.ଏ.ଏସ୍.
କମିଶନର ତଥା ଶାସନ ସଚିବ
ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ
ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ।

ବୁଦ୍ଧ, ଆଲ୍‌ସାନାଦ୍, ପୁନା ଆର୍ ପେସ୍‌ପାନାଦ୍ । କୁଲାତାଦ୍ ବାଦ୍‌କାଡ଼ିଂ ନେଷତାନ୍ ମାଇଦିଂ ନେକ୍ ବେରିୟାଦ୍ ଦାଇଡ୍ । ପିଲତାଦ୍ ପୁରୁଲ୍ ବାଷାତେ କାର୍ଯ୍ୟାନାଦ୍ ମାନଦେ ଆଲ୍‌ସନାଦିଂ । ପିଲାତ୍ କୁଲାମତ୍ ବାଡ଼କାଡ଼ ସାର୍ତିରିୟି ମାନଦାନ୍ ପରିୟା ଆଲ୍‌ସତାଦ୍ ମାଟାତିଂ ତାନ୍ ବାଷାତେ କେତ୍‌କେ ଆଦ୍ ତାନ୍ ତାନେ କାର୍‌କନ୍ତୁଂ ଇଷ୍ଟାମ କି'ତା । ପିଲାତ୍ ମାନଦିଂ ଉଡ଼ି ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରାଧିକରଣ (ଓପେପା) ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ ତେ ତିଆର୍ କିସ୍ “ପୁନା ଅରୁଣାମା” ତିଂ ମାନ୍ ଆଦିବାସୀ ୧୦ ବାଷାତେ ରାସ୍‌ତର । ୨୦୦୭ ମସିହା ଦିନସ ମାନ୍ ଓଡ଼ିଶା ତାଗ୍ ୮ ଜିଲ୍ଲାମାଗ୍ ୧୦ ଭାଷାନେ ତଲ୍ ପାଟ୍ ଆରସ୍ ଆସ୍ ମାଡ଼କେ ବାର୍ ଅଙ୍ଗନୂଡ଼ିତାଗ୍ ମାନ୍ ବାଷାତେ ତିଆର୍ ଆଇନାଦ୍ ମାଡ଼ତା । “ପୁନା ଅରୁଣାମା” ବଇ ମାନ୍ ବାଷାତେ ତିଆର୍ ଆଇନାଦ୍ ତେରତା । ମାନ୍ ଓଡ଼ିଶାତା ଆଦିବାସୀ ଜାତିତ୍ ପିଲାକ୍ ଅଙ୍ଗନୂଡ଼ିତା ନେଲା କାରସାନ୍ ମାଇଦିଂ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଧିକରଣ (ଓପେପା) ତାଦ୍ ମେଲତା ପାଡ଼ିଇ ।

ଅଙ୍ଗନୂଡ଼ି ପାର୍‌କାର୍‌ସ୍‌ପାନ୍ ମାଇଦିଂ ଇଦ୍ ଆର୍ ତ'ତାନା ବଇଦାଗ୍ ପିଲାତ୍ ମାଇଦିଂ ମାନ୍ ଖାଇନା କାର୍‌ସାନାଦ୍, ପାଟା, ଏନ୍‌ନାଦ୍, ତ'ତ୍‌ନାଦ୍ ତାନ୍ ବାଷାତେ ତିଆର୍ ଆଡ଼ତା । ମାନ୍ ଆଦିବାସୀ ୧୦ ବାଷାତେ ପିଲାତ୍ ସାର୍ତିରିଇ ମାନ୍‌ଦାନ୍ ପରିୟା, ତାନ୍ ବାଡ଼କାଡ଼ତାଦ୍, ପୁଡ଼ତାଦ୍, ରାସ୍‌ତାଦ୍ ମିଡ଼େ । ମାନ୍ ଆଦିବାସୀ ପିଲାନ୍ ସାର୍‌ରେ ପୁନ୍‌ମାନ୍ ମାଇଦିଂ ଇ ପାଡ଼ିଇଦେ ତାନ୍ ଡ଼୍ିର୍ ଡ଼୍ିର୍ ମାନ୍ ଦିଂ ଅରାଗ୍ କିସ୍ ତାନ୍ ଲପେ ମାନ୍‌ଦାନ୍ ଗୁଣ୍ଡାମତିଂ ବାଇଦେ ପେସ୍‌ପାନ୍ ମାଇଦିଂ ତଲ୍ କାର୍‌ୟାନ୍ ଇସ୍‌କୁଲ୍‌ତ୍ ମାଇଦିଂ ଇଷ୍ଟମ କିତା ଇଞ୍ଜି ଆଶା । ସୁତୁ ପିଲାନ୍ ମାଇଦିଂ ଇଦ୍ ବଇ ଅଙ୍ଗନୂଡ଼ି ଇସ୍‌କୁଲ୍‌ତ୍ କର୍ମାଲ ପାଡ଼ିଇ କିୟାନ୍ ମାଇଦିଂ ତଡ଼୍ ଆତା ଇଞ୍ଜି ଆଶା କିୟା ମିଡ଼େମ୍ ।

ସମନ୍ୱିତ ଶିଶୁ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ତାଦ୍ ୬ ଦାଇଡ୍ ଲପେତ୍ ଇଦ୍ ଅଙ୍ଗନୂଡ଼ି ଅଣ୍ଡୟ । ଇଦ୍ ତଲ୍ ଇସ୍‌କୁଲ୍‌ତ୍ ମାଇଦିଂ ନେଲ୍ଲା କାମ୍ ଇତା । ପାଲେ ପଡ଼ଦିନ୍ ଟିଣ୍ଡୁ ବେଲେ ମୁଦ୍‌ିତ୍ ଆଦ୍ ପୁରୁଲ୍ ଅଙ୍ଗନୂଡ଼ି କାର୍‌ତାନାଦ୍ ପୁରୁଲ୍ ବାଷା ପିଲାତ ମାଇଦିଂ ତଡ଼୍ ଆତା । “ପୁନା ଅରୁଣାମା” ବଇ ଆଦିବାସୀ ପିଲାନ୍ ଅଙ୍ଗନୂଡ଼ି ପାଟିଂ ପୁନା ଆରତତାନ୍ ତଡ଼୍ ପୁନା ନାରକୁମ୍ ପେସ୍‌ପାନ୍ ତଡ଼୍ ଲେକନନ୍ ଆଶା.....

ଉଷା ପାଢୀ
(ଉଷା ପାଢୀ)

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କଲମ୍ବେଟେ .....

ତଳ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପାଟ୍ ସାରରେ ପିଲାନ ଆଧିକାର । ଆଦିଂ ମାଜଦିଂ ଭାରତ୍ ସାରକାର ପିଲାଙ୍କ ଆୟେ ନୁ ତାପକନ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାର ଅଧିକାର ଅଧିକାର ୨୦୦୯ “ତିଆରି କିସମିତ୍ରେ, ଆଦ ଏପ୍ରିଲ୍ ଲେଖି ୧ ତାରିଖ ୨୦୧୦ ତିନିସ ଦେଶେମ୍ ଆକ୍ତା ପଇସପରେ । ୬ ଓଡ଼ିଆ ତିନିସ ୧୪ ଓଡ଼ିଆ ସାରରେ ପିଲାଙ୍କ କାଲପି, ଓଡ଼ିଆ କନ୍ସ ମେଣ୍ଡେ ପିଲାନ ମାଜଦିଂ ତଳ (ଅଷ୍ଟୟ କିଲାସ୍ ତିନିସ ଆଟ୍ କିଲାସ୍) ପାଟ୍ ଇୟାନ ମାଜଦିଂ ଇଦ୍ ଅଧିକାରମତେ ମିତ୍ରେ । ପିଲାତ୍ ଇଦ୍ ତଳ ପାଟ୍ ତାନାଜ୍ ସାରଦା କିୟାନ ମାଦିଂ ଅଜ୍ଞାନତ୍ ପାଟ୍ ତାଦ୍ ନାରଗେ ଦାୟିତ୍ ମିତ୍ରେ । ପେରକେ ଇଷ୍ଟଲତା ନେଲ୍ଲୁ ସାଦ୍ ଓଡ଼ିଆ ମାଜଦିଂ ଇ ଅଜ୍ଞାନତ୍ ସାଦ୍ ସାରରେ ନେଲ୍ଲୁ । ଅଜ୍ଞାନତ୍ ପାଟ୍ ବେସର ନେଲ୍ଲୁ ଆତ୍ କେ ପିଲା ଓଡ଼ିଆତେ ତଳପାଟ୍ ମାଜଦିଂ ଦାତା । ଇଦ୍ ପୁଟୁ ସୁବିଦା ଇୟାନ ମାଜଦିଂ ସାରକାର ୧୯୭୫ ତି ଇଦ୍ ଅଜ୍ଞାନତ୍ ଦିଆରି କିସ୍ ଓଡ଼ିଆ ମିତ୍ରେ । ଇଦ୍ ଇଷ୍ଟଲତା କାମ୍ କିୟାନ ଦିଦିଜ୍ ନେଲତ୍ କାମ୍ ମାଜଦିଂ ୨୦୦୪ ମସିହାତେ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କ୍ ପକ୍ଷ, ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ ନୁ ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ବିଭାଗ କାଜଲି ତିଆରି ଆତ୍ତା “ଅରୁଣିମା” । ପେରକେ ବେଗ୍ ବେଗା ପାକ୍ତାଦିଂ ବିଦାଳାକିସ୍ “ପୁନା ଅରୁଣିମା” ତିୟାର ଆତ୍ତା । ଇୟେନ୍ତି ଇ ବଜଦିଂ ମାନ ବାଷାତେ ରାସାନ୍ ମାଜଦିଂ ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନ ପୁନା ଆର୍ ପଇସପତା ।

ମାନ ରାଜ୍ୟ ତାଗ୍ ୮ ଜିଲ୍ଲାତ୍ ଆଦିବାସୀ ଅଜ୍ଞାନତ୍ ପିଲା ସାରଦା ଆୟାନ ମାଜଦିଂ ୧୦ ବାଷାତେ “ପୁନା ଅରୁଣିମା” ତିଆରି ଆତ୍ତା । ପୁଟୁଲ୍ ବାଷାତେ କାର୍ଯ୍ୟକାର ମାଜଦିଂ ମାନ ଆଦିବାସୀ ପିଲାନ କାର୍ଯ୍ୟକାର, କାର୍ଯ୍ୟକାର, ପରୟା, ଲନ୍ ତିଂ ଉଡ଼ି ସାରଦା ଆତା । ତାନ ପୁଟୁଲ୍ ବାଷା, ବାଦକାତ୍, ପାଟା, କାତା, ଏୟାନାଦ୍, କାର୍ଯ୍ୟକାର ଉଡ଼ି ପିଲା ଆଲ୍ ସନାଦ୍ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆଲ୍ ସିତ୍ ।

ଇଦ୍ ପୁଟୁଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟକେ ପିଲା ମୁନ୍ନେ ଦାଜନଂ ଆଲ୍ ସିତ୍ । ୧୨ ଲେଖକିନ୍ ମାଜଦିଂ ପିଲାନ ମାନ

ଓୟାନା କାର୍ଯ୍ୟକାର, ପାଟା, କାତା, ଏୟାନାଦ୍, ତ’ତ୍ନାଦ୍ ତାନ ବାଦକାତ୍, ପୁଟ୍ତାଦ୍, ପରିୟା ଇ ସୁତୁ ବଜଦାଗ୍ ତାନ ବାଷାତେ ମିତ୍ରେ । ପିଲା ସାରରେ ପୁନାନ୍ ମାଜଦିଂ ଇ ପାଟ୍ ଇଦେ ପିଲାତ୍ ଓଡ଼ି ଓଡ଼ି ମାନ, କାଉଦା ଓଡ଼ିଆ ମାନଦିଂ ଅଷ୍ଟୟାଗ୍ କିସ୍ ତାନ ଲପେ ମାୟାନ, ଗୁଣ୍ଡାମ୍ତିଂ ବାଜଦେ ପେସପାନ ମାଜଦିଂ ମାମ୍ ଆଲ୍ ସତମ୍ । ସୁଦଳା ପିଲାକିଜ୍ ଉଡ଼ି ତିଆରି ଆତ୍ତାଦ୍ ଇ ବଜଦିଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀସୁତ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାର ଦିଦିଲ୍ ପିଲା ବାତା କାଓଲ୍ ଇଞ୍ଜି ଆଲ୍ ସମିତ୍ରେ ଆଦିଜ୍ ଉଡ଼ି ଦିଦିଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟପିତ୍ ।

ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ ତେ “ପୁନା ଅରୁଣିମା” ତାଦ୍ ମାନ ବାଷାତେ ବେଗ୍ ବେଗ୍ ବଦଳା କିୟାମ୍ ମାଜଦିଂ, ଇଞ୍ଜେତ୍ ମୁଖ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀ, ମୁଖ୍ୟ ଶାସନ ସଚିବ, ଶାସନ ସଚିବ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ, ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ, ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଓ ଜନଜାତି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅରକିଂ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଧିକାରଣ (ଓପେପା) ତି ଆରକିଂ ମିତ୍ରେ ମିତ୍ରେମ୍ ।

ଇ ବେସକ୍ ଦିନାନ୍ ଲୋପେତେ ଆର୍ ତତାନ ବଜ ଦିଂ ବେବାର କିୟାନାସୁତ୍ ଅକ୍ ଓଡ଼ିଆ ବେଗା ସୁତୁତ୍ ତାପ୍ ତକ୍ କେ ଇଲ୍ କୁ ବାତ୍ କାଲ୍ ପାନାଦ୍ ମାତ୍ କେ ଇ ବିଜଦିଂ ମେଣ୍ଡେ ରାସା ନାତା ।

କାର ଇକାତ୍ ତିଜ୍ କୁଜ୍ ତୁରସି ଅରୁଣିମା ବେଲେ ପୁନା ଆର ତ’ତ୍ତେ ନୁ ଓଡ଼ି ତ’ସିତ, ଆଦ୍ ପୁଟୁଲ୍ ଇ ବଜ ଆଦିବାସୀ ଜାତିତ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ଅଜ୍ଞାନତ୍ ପାଟ୍ ତାଗ୍ ପୁନା ଆର୍ ତ’ତାନ ତତ୍ ସାରକାରତ୍ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାତ୍ ସବେ ସାପ୍ତାତିଂ ସାତେମ୍ କିତ୍ ଇଞ୍ଜି ଆଶାନୁ ବିଶ୍ୱାସ ।

(କୃଷ୍ଣ ଗୋପାଳ ମହାପାତ୍ର)

ରାଜ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ

ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଧିକାରଣ

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ତା. ୧୪.୧୧.୨୦୧୨

ସୂଚୀପତ୍ର

୧. ପୁରୀର ମାଟା
୨. ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି ତାର ପିଲା ସାଦୃଶ୍ୟ ମାଲିକି ମେ'ନା ପାଠିକ
୩. ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି ସାଦୃଶ୍ୟ ମାଲିକି ବେସୁକ୍ ଏଦିବୁଦି
୪. ଆଲୋଚନା ଆଦାନ ବଳିକି ବେଲି ସାଦୃଶ୍ୟ ପୁରୀନାଦ
୫. ପିଲାନ ସାରେ ରାକାମ୍ ଏଦି ବୁଦିନ୍ ଏଉ
୬. ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି ତାର ଶ୍ରୀଦାନ ପିଲାନ ବୁଦ୍ / ଏକା
୭. ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି ତାର ସାଦୃଶ୍ୟ ମାଲିକି ବାତା ମାଡ଼ାନାଦ କାଠାଲ ନୁ ବାତା ମାଡ଼ାନାଦ ଆଇୟ
୮. କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆଦାନ ପାଠିକଦା ଉତ୍ସାମ
୯. ଶ୍ରୀକ୍ଷ୍ମ ଇସାବ୍ତେ ପେରଞ୍ଜାନାଦ ପୁରୀର ମାଟା
୧୦. ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି ତାର ସାଦୃଶ୍ୟ ମାଲିକି ରାସଭାଦ ଉତ୍ସାମ
୧୧. ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ତଲ ସାଦୃଶ୍ୟ ମାଲିକି ରାକ୍ ରାକାମ୍ ପାଠିକଦା ଜଞ୍ଜୁ ପୁରୀନାଦ
୧୨. ମାନ ସାରିତିରିୟ ପାକା ଦରକାନାଦ/କାମ୍ ମଲାତେ ଦରକାନାଦ/ଆର୍ମେ ଦରକାନ ସାମାନତିକ ଅସ୍ ସାଦୃଶ୍ୟ ମାଲିକି ସାମାନ ତେୟାର ତୁଙ୍ଗାନାଦ
୧୩. ନାରକମ୍ ପାରାନ୍ ପାଟା
୧୪. ତଲ କାରକାମ୍ ପାଟା ନୁ ପୁରତା ଦିନାତ୍ ପାଟା
୧୫. ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ ଓ ବନ୍ଦେ ଉତ୍ତମ ଜନନୀ
୧୬. ପାଠିକ (୧-ଲେଖି)
୧୭. ପାଠିକ (୨-ଲେଖି)
୧୮. ପାଠିକ (୩-ଲେଖି) ନୁ ତଅତାନାଦ
୧୯. ପାଠିକ (୪-ଲେଖି)
୨୦. ପାଠିକ (୫-ଲେଖି)
୨୧. ପାଠିକ (୬-ଲେଖି) ନୁ ତଅତାନାଦ
୨୨. ପାଠିକ (୭-ଲେଖି)
୨୩. ପାଠିକ (୮-ଲେଖି)
୨୪. ପାଠିକ (୯-ଲେଖି) ନୁ ତଅତାନାଦ
୨୫. ପାଠିକ (୧୦-ଲେଖି)
୨୬. ପାଠିକ (୧୧-ଲେଖି)
୨୭. ପାଠିକ (୧୨-ଲେଖି) ନୁ ତଅତାନାଦ
୨୮. ନାଟେନ୍ ନାରୁନ୍ କାଲି ସାୟାମ୍ ତୁଙ୍ଗାନ ମାଲିକି ଦିଦିନ୍ ପାଠିକ
୨୯. ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର

ପୁରାନ୍ ମାଟା (ସାଧାରଣ ସୂଚନା)

❖ ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ର ବେଳା ସାଲେମ୍ ମାତ୍ସ୍ୟାଦ ଦିଦିଲ୍ ପୁରାନ୍ ମାଲଦିକ୍ ଇତ୍ତେ ବେସକ୍ ପୁରାନ୍ ମାଟା ମିଦେ ।

୧. ଇଦ୍ ବଇତାଗ୍ ୧୨ ନେଲାନମାଲଦିକ୍ ପାଡ଼ିଲ୍ ଇତ୍ତର ଅଣ୍ଟ ନେଲାତାଦ୍ ପାଡ଼ିଲ୍ ରେଣ୍ଟ ପାକା ରାସି ମିଡେର । ଅଣ୍ଟ ପାକା ରାସି ମିଡେର । ଅଣ୍ଟ ପାକା ୩-୪ ଓଡ଼ିସା ଓ ମିଣ୍ଟନ ପାକା ୪-୬ ଓଡ଼ିସା ପିଲାନ ମାଲଦିକ୍ । ଅଣ୍ଟ କେନ୍ଦ୍ରତାଗ୍ ୩ ଓଡ଼ିସା କଞ୍ଚ ୬ ଓଡ଼ିସା ପିଲାନମାତା ।

୨. ଅରଟ୍ ନେଲାତାଗ୍ ୧୦-୧୫ ପାଡ଼ିଲ୍ ଇତାଡ଼ି ମିଡେ । ଆ'ନେଲା ଆସକ୍ ପାଡ଼ିଲ୍ ମାଡ଼ାନାଦ୍ କାଓ୍ଲାଲ୍ ।

୩. ଝେରେ-ଝେରେ ଏଣ୍ଟକିନ୍ ପିଲା ପୁରାନ୍ ସୂଚକ ୩-୪ ଓଡ଼ିସା, ୪-୫ ଓଡ଼ିସା ନୁ ୫-୬ ଓଡ଼ିସାନ୍ ପିଲାନ ମାଲଦିକ୍ ଝେରେ ଝେରେ ସୂଚକ ଇତର ପିଲା କମସେ କମ୍ ଇଡ଼ି ଏଦି-ବୁଦି ପୁରାପାରଦିତର । ମେଲା ବେରୁ ନିକା ଦିବେଣ୍ଟ ଏଦି ବୁଦି ପୁଞ୍ଜି ତଅତା ପାରଦିତର ।

୪. ମୁଣ୍ଟ ନେଲାନ ପାଡ଼ିଲ୍ ତେରତା ପେରକେ ପିଲା ସୂଚକ ତାଗ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ ଏଦି ବୁଦି ପୁଞ୍ଜି ତଅତା ପାରଦିତର । 'ଉଡାନୁ' ଆଞ୍ଜି ମାନ୍ଦାନ୍ ନାରୁଣ୍ଟ ପିଲାନାଗ୍ ଆ' ଏଦି-ବୁଦି ଉଡ଼ିତର । ଅରଟ୍ ଏଣ୍ଟଦା ପାଡ଼ିଲ୍ ତେରତା ପେରକେ ପିଲା ବେନା ବେନା ଏଦି, ବୁଦି ପୁଞ୍ଜା ଆଓ୍ଲା ଇ' ବଇଦାଗ୍ ଇତ୍ତର ।

୫. ଦିଦିଲ୍ ଦିନାଲ୍ ଉଡ଼ିତ୍ ପିଲା ଇଷାମ୍ତେ ଗଟି କେଡାନାଦ୍, ଏଦି, ପାରନାଦ୍, ଝେସଡ଼ କେଡାନାଦ୍ ପିଲାନ ପାଡ଼ିଲ୍ ଆସମିଦେ । ଇଲେ ପିଲାକ୍ କେସିତା ।

୬. ଦିଦିଲ୍ ଓ୍ଵାରାତକ/ଆଟିକ୍ ଅରଟ୍ଦାମ୍ ପିଲାକ୍ ଗୁସାତା ଉଡ଼ିସାନକ୍ ଅତା । ଗୁସାଟିକ୍ ଉଡ଼ିତା ପେରକେ ବାତା ଉଡ଼ିତର କେତାନକ୍ କେତିତା ।

୭. ଅରଟ୍ ନେଲାତ୍ ପାଡ଼ିଲଦିକ୍ ପିଲା ପୁରାନ୍, ଏଦି-ବୁଦିକ୍ ପୁଞ୍ଜି ତିଆର ମାଡ଼ତାଦ୍ ପାଡ଼ିଲ୍ ତୁଙ୍ଗାନାମୁଟ୍ ଦିଦିଲ୍ ପିଲା, ରାଇତିନ୍ ତଡ଼ ବେଲାଇଲିତା, ବେଲା ଗଟିମାଟା ଆ'ତା ଆଦ୍ ଉଡ଼ିତ୍ । ପିଲାକ୍ ସାରଦା ଓ୍ଵାଦାନ୍ ଲେକାମ୍ ପାଡ଼ିଲ୍ ତୁଙ୍ଗାଟ୍ । ଇସ୍ଫୁଲତା ଲୋକାମ୍ ତୁଙ୍ଗାମାଟ୍ ।

୮. ଅରଟ୍ ନେଲାତ୍ ପାଡ଼ିଲ୍ ତେରତା ବେନା ଆନ୍ ନେଲାତାଗ୍ ପାରଦିତା । ବେସକ୍ ପାଡ଼ିଲ୍ ସାରରେ ପିଲାନ ମାଲଦିକ୍ ଅରଟେ ଆଦା ପାରଦିତା ।

୯. ଇଗା ଇତତା ପାଡ଼ିଲଦା ମାଲଦିକ୍ ଝେରେ ଝେରେ ସାମାନ୍ କାଓ୍ଲାଲ୍ ଆ'ତା । ଆଲଓ୍ଵାଟ୍ ଆଦାନ୍ ବଇକ୍ କେନ୍ଦ୍ରତା ମିଦେ । ଦିଦିଲ୍ ଆଦ୍ ପୁଞ୍ଜି ମାନ୍ଦାନ୍ ସାମାନ୍ ତିଆରି ତୁଙ୍ଗିତ୍ ଇଲୁକ୍ ଗୁଡ଼ପିତ୍ । ନାଟେନ୍ ନାରିନ୍ ସାୟାମତେ ବାରେ ସାମାନ୍ ତିଆର ତୁଙ୍ଗା ପାରଦିତା ।

୧୦. ଦିଦିଲ୍ ପିଲାକ୍ ଏଦି-ବୁଦି ଆଲଓ୍ଵାଟ୍ ତୁଙ୍ଗାନାସକେ ତାମ୍ ତିରିଲ୍ ବାତା ବାତା ଦରକିତା ଆଦିକ୍ ଏଦି ତାସି କେସିତା ।

୧୧. ପିଲା ଗଟି-ମାଟା ଗାଟି ପୁଡ଼କେ ଆୟ । ପିଲା ମୁଡୁ ମୁଡୁ ଝେସଡ଼ କେତାନାସ୍ଵେ ସାୟ କାଡ଼କ୍ କେତା ପାରଦିତ । ତା' ଅସ୍, ତ' ଅସ୍ ସାୟ ଝେସଡ଼ କେତିତର । କେତାନାସ୍ଵେ ଚିତ୍ରାମ୍ କାର୍ଡି ତ' ଅସ୍ କେତାଓ୍ଲାଲ୍ । ନାଡ଼ିମି-ନାଡ଼ିମି ପ୍ରଶ୍ନ ତୁଙ୍ଗାନାଦ୍ କାଓ୍ଲାଲ୍ ପିଲାନ ଏଦିତିକ୍ ମେଲା ବେରୟା ପିଲାକ୍ ଝେସଡ଼ କେତାନକ୍ ସାରଦା ତୁଙ୍ଗା ଓ୍ଵାଲ୍ ।

୧୨. ଦିଦିଲ୍ ପିଲାକ୍ ସାୟା ପିରେମ୍ ତୁଙ୍ଗିତ୍ । ପିଲାନ ପରୁ ପାଡ଼ିଲଦା ବାରାଓ୍ଲା ଇମାଟ୍ । ସାରଦାତେ ପାଡ଼ିଲ୍ ତୁଙ୍ଗାଟ୍ ।

ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି ତାଗ ପିଲା ସାଦ୍‌ହ୍ୱାନ ମାଇଦିଙ୍ଗ ମେନା ପାଡ଼ିଲ (ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି/ପ୍ରାକ୍-ବିଦ୍ୟାଳୟ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଶିଶୁ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ)

ବାଦ୍‌କାନ୍ ଲପେ ପୁନେତ୍ ଆରୁ ଓରସା ଗାଟେ ବେରିଆ ଝେଲା । ଇଦ୍ ଝେଲାତେ ପିଲା ଏଦି-ବୁଦି ସାୟ ପୁତ୍ରା । ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ିତାଗ୍ ଆତକେ ଇସ୍ତୁଲତା ଆନ୍ଦାନ୍ ଆର୍ ତ'ହିତ୍ ।

ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ରତାଗ୍ ସୁତୁ ସୁତୁ ପିଲାକ୍ ବେନ୍ ବେନ୍ ପାଡ଼ିଲ ତଲ୍ ଆଲଓଗ୍ ତୁକ୍ରେ ସାୟ ଆତା ଆଦ୍ ଇଡ଼ିପେ ମିନ୍ଦେ ।

- ଜିଓଡିକ୍ ସାୟ ତାସାନାଦ୍ ପୁତ୍ରା ।
- ରୋଜିନ୍ ପାଡ଼ିଲପାଟା ପୁତ୍ରା ।
- ସୁତ୍ରା ବେରିୟା କାଲଗାଲଦା ପାଡ଼ିଲ ପୁତ୍ରା ।

- କାଲଗାଲ୍ ସାୟ ତାସାନାଦ୍ ପୁତ୍ରା ।
- ଗବିନେ ଏଦି-ବୁଦି କେତା ପାରଦିତର୍ ।
- ଲତ୍ତା ନାରୁଷ୍ଟ କୁଲାମ୍ତା ତଡ୍ କାଲଲାନ୍ ବୁଦ୍ ।
- ଏଦି-ବୁଦି ଦରସ୍ତାନ୍ ମାଇଦିଙ୍ଗ୍ ସାରଦା ମାନ୍ଦାଓଲ୍ ।
- ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ ଇତ୍ନାଦ୍ କେତତା ପାରଦିତର୍, ପୁନ୍ଦାପାରଦ୍ତା ମେଲା ବେନା ମାଟା ବେଗା କେତାନାଦ୍ ପୁନ୍ଦା ପାରଦିତା ।
- ତାନ୍ ଅଧିକାରନ୍ ମେଲା ଅରନ୍ ଅଧିକାର୍ ତିକ୍ ପୁନ୍ଦା ପାରଦିତର୍ ।

ତଲ୍ ଇସ୍ତୁଲତା ସାଦ୍‌ହ୍ୱାନାଦ୍ ଇତକେ ପିଲାନ୍ ସାର୍ରି ଏଦି-ବୁଦି ନେରସ୍ତେସି ଇସ୍ତୁଲତା ରଅତାନାଦ୍ ।

ତଲ-ଇସ୍କୁଲତା ସାଦ୍‌ତ୍ରିଷ୍ଟାନ ମାଇଦି ବେସୁକ୍ ଏଦି ବୁଦି (ପ୍ରାକ୍-ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷାର ଗୁରୁତ୍ୱ ଓ ଉପଯୋଗିତା)

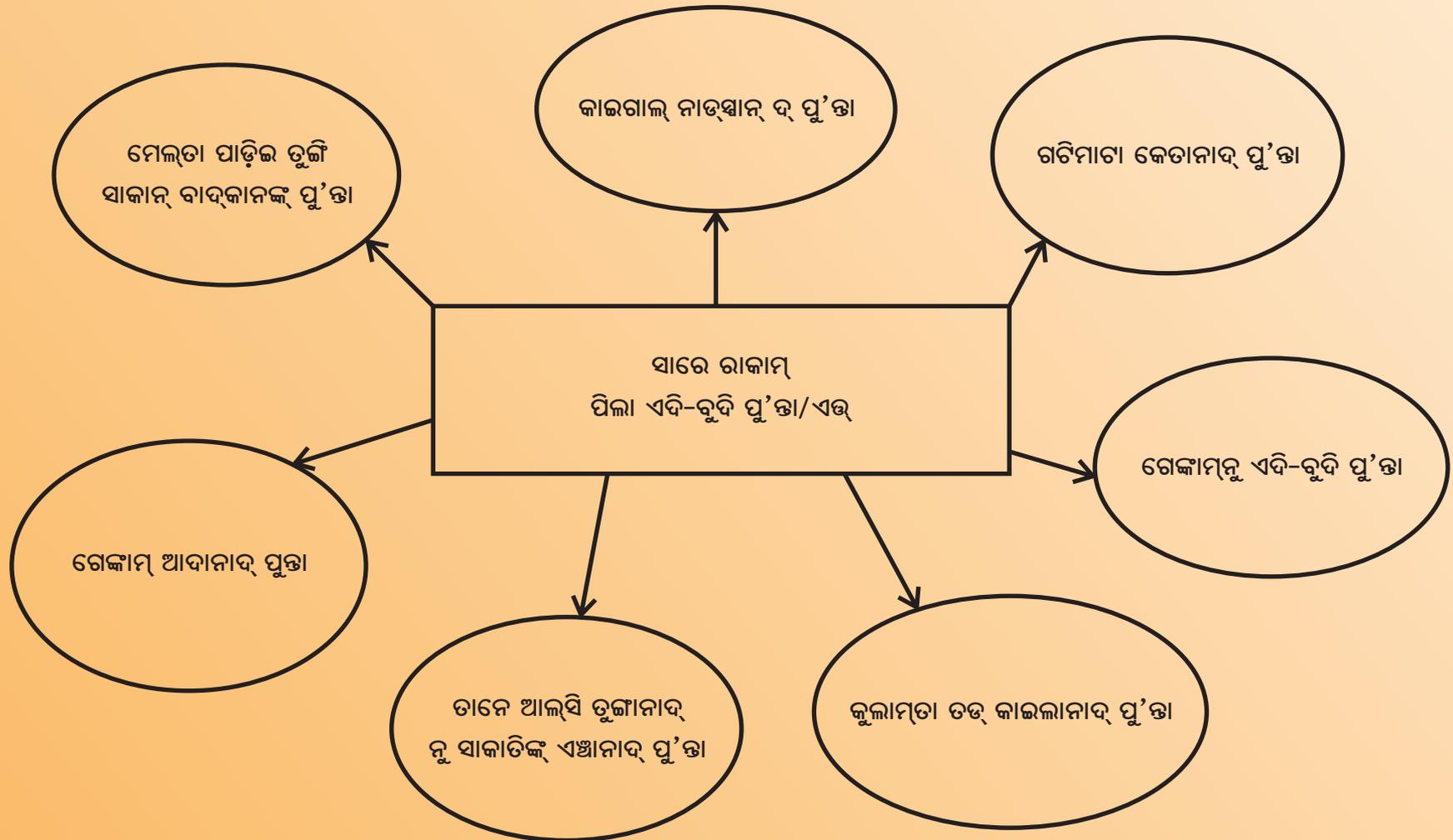
- ସୁତୁ ପିଲା ତଲ ଏଦି-ବୁଦି ସିଟା ପାଟା ପଇଦା ପାରଦିତା । ସୁତୁ ମାଞ୍ଜି ଏଦି-ବୁଦି ଅଲଖାଟ୍ ଆଦାନାସ୍ତେ ପିଲାକ୍ ମେଲତା ପାଡ଼ିକ୍, ମେଲତା ଆର୍ ତ' ଅତକେ, ପେରସ୍ତାସ୍ତେ ଆଦେଉରକିକ୍ ବାଦକାନାସୁଟ ସାୟାମ୍ ଓଡା ।
- ତଲ ଆଲଖାଟ୍ ଆଡତାଦେପିଲାକ୍ ଇସ୍କୁଲତା ସାୟାମ୍ ଓଡା ମେଲା ସାରରେ ତର ସାଦ୍‌ତ୍ରିଷ୍ଟାନ ମାଇଦିକ୍ ସାରଦା ତୁଜିତ୍ ।
- ଅଜନଓଡ଼ିତା ଆଲଖାଟା ଆଦାନାଦ୍ ପେରସ୍ତାସ୍ତେ ପାଡ଼ିକ୍ ତୁଜି ବାଦକାନ ମାଇଦିକ୍ ସାୟାମ୍ ତୁଜିତ୍ ।
- ସୁତୁ ମାୟାନାସ୍ତେ ପିଲା ବା ତା କେତକବା ସିଟା ପାଟା ପଇଦା ପାରଦିତର ଆଦିକ୍ ପିଲାକ୍ ମେଲତା ପାଡ଼ିକ୍ କାରସ୍ତେ କୁଦ୍‌ରିଲ୍ ପାଡ଼ିକ୍ ଦୁରାମ୍ ତୁଜା ପାରଦିତାଡ୍ ।
- ସୁତୁ ପିଲାକ୍ ଅଜନ ଓଡ଼ିତା ଓଡ଼ିସିତକେ ସାୟ ମାଡା ଆସ୍ତେ ପିଲାନ ଯାୟ-ୟାମାଲର ବୁମ୍ ପାଡ଼ିକ୍ ବା ଲତତା ପାଡ଼ିକ୍ ତୁଜା ପାରଦିତର ମେଲା ବେରୟା ପିଲା ସୁତୁ ପିଲାନ ମକ୍ ମାନକଟ୍ ଇସ୍କୁଲତା ରୋଜ ଆୟା ପାରଦିତା ।
- ସାୟ ବାଦକାନକ୍ ମେଲା ପିଲାନ ଅଧିକାରଦିକ୍ ଗେଲସ୍ତାନ ମାଇଦିକ୍ ଅଜନ ଓଡ଼ିତାଗ୍ ସାଦ୍‌ତ୍ରିଷ୍ଟାନାଦ୍ କାଓାଲ୍ ।

ଆଲ୍‌ଡ୍ଵାର୍ ଆଦାନ ବଇଦିଙ୍କ ବେଲା ସାଦ୍‌ଦ୍ଵାନାଦ୍ ପୁନ୍ଦାନାଦ୍ (ଅଭ୍ୟାସ ପୁସ୍ତିକା ବ୍ୟବହାର ନିମିତ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ)

- ପୁନା ଅରୁଣିମାତିଙ୍କ୍ ଅସ୍ ଆଲ୍‌ଡ୍ଵାର୍ ଆଦାନ ବଇ ଭାଗ-୧ (୩-୪ ଏଣ୍ଟକିନ୍ ପିଲାନ୍ ମାଇଦିଙ୍କ୍) ମେଲା ଆଲ୍‌ଡ୍ଵାର୍ ଆଦାନ ବଇ ଭାଗ-୨ (୪-୬ ଏଣ୍ଟକିନ୍ ପିଲାନ୍ ମାଇଦିଙ୍କ୍) ତିଆର୍ ଆତ୍ତା ।
- ଅରଟ୍ ପିଲାତ୍ ମାଇଦିଙ୍କ୍ ଦିଦିଲ୍ ଆଲ୍‌ଡ୍ଵାର୍ ଆଦାନ ବଇଦା ପେଦେର ରାସି ତାସିତ୍ । ଆଲ୍‌ଡ୍ଵାର୍ ଆଦାନ ବଇ ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ଲନ୍ ଅଦାନଙ୍କ୍ ଇଓ୍ । ଆଂମ୍ କେନ୍ଦ୍ରତାଗ୍ ଆଲ୍‌ଡ୍ଵାର୍ ଆଦାନଙ୍କ୍ ଇ'ତା, ମେଲା ତାଲପି ତାନାଗେ ତାସିମାନ୍ତା ମେଲା ଆଲ୍‌ଡ୍ଵାର୍ ଆଦାନାସ୍ଵେ ପିଲାଙ୍କ୍ ସାର୍ଦିତା ।
- ଆଲ୍‌ଡ୍ଵାର୍ ଆଦାନ ବଇ ଭାଗ-୧ ତାଗ ୫୫ ପୃଷ୍ଠା ମେଲା ଭାଗ-୨ ତାଗ ୬୦ ପୃଷ୍ଠା ମିନ୍ଦେ । ଅରଟ୍ ନେଲାତେ / ଲେଞ୍ଜିନେ ୫ ପୃଷ୍ଠା ଲେକାମ୍ ସାଦ୍‌ଡ୍ଵେ ୧୨ ନେଲା/ଲେଞ୍ଜିକିନେ ବଇ ତେରିତ୍ ।
- ଦିଦିଲ୍ ପୁନ୍ଦାନ ମାଇଦିଙ୍କ୍ ସାର୍ରି ପୃଷ୍ଠାତାଗ୍ ରାସ୍ତାଓ୍ ମିନ୍ଦେ । ଦିଦିଲ୍ ଆଦ୍ ପୁଞ୍ଜେ ଆଦେଲେକାମ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ଆଲ୍‌ଡ୍ଵାର୍ ତୁଞ୍ଜିତ୍ । ବେଗା କାଓ୍ଲା ଆଗାପିଲା ଆଂମ୍ ପେନସିଲ୍‌ତେ ତୁଞ୍ଜିତା କଲମ୍‌ତେ ତୁଞ୍ଜାନାଦ୍ ଆୟ ।
- ଅରଟ୍ ନେଲାତ୍ ମାଇଦିଙ୍କ୍ ଇତ୍ତା ପାଡ଼ିଇଦିଙ୍କ୍ ଆଲ୍‌ଡ୍ଵାର୍ ଆଦାନ ବଇତାଗ୍ ବେନା ପୃଷ୍ଠା ତୁଞ୍ଜିତା ଆଦ୍ ରାସ୍ତାଦ୍ ମିନ୍ଦେ । ଆଦେଲେକାମ୍ ଆଲ୍‌ଡ୍ଵାର୍ ଆଦାନ ବଇ ପିଲାଙ୍କ୍ ଇ'ତା ।
- ବେଟୁ ଚିତ୍ରାମ୍‌ତିଙ୍କ୍ ରାଙ୍ଗ୍ ତୁଞ୍ଜାନାଦ୍ କାଓ୍ଲା ଆତା । ଆଦିନ୍ ମାଇଦିଙ୍କ୍ ସାର୍ରି ପିଲା କ୍ଲେୟନ୍ ଅସ୍ ତୁଞ୍ଜିତା । ରୋଜେ ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ କାର୍ସପାନ୍ ମୁନ୍ନେ ସାୟ ପୁଞ୍ଜେ ମେଲା କାର୍ସିତ୍ ।
- ପିଲା ଆଲ୍‌ଡ୍ଵାର୍ ଆଦାନାସ୍ଵେ ଦିଦିଲ୍ ସାୟ କେଚିତା । ସାର୍ରେ ପିଲାଙ୍କ୍ ତଲ୍ ପାଡ଼ିଇ ତୁଞ୍ଜାନାସ୍ଵେ ଦିଦିଲ୍ ସାୟାମ୍ ତୁଞ୍ଜିତା ।
- ପିଲା ରାଙ୍ଗ୍ ତୁଞ୍ଜା ତୁଞ୍ଜା ବୁଲ୍ ତୁକ୍ତେ ଉରକିଙ୍କ୍ ମାଇଦାନାଦ୍ ଆୟ । ପିଲା ବେଲାବା ତୁଞ୍ଜି, ଆଦିଙ୍କ୍ କାରାପ୍ ଇଞ୍ଜି କେଲକଟ୍ ସାୟ ଇଞ୍ଜି କେସ୍ ମେଲାକେନ୍ ସାୟ ତୁଞ୍ଜାଗ୍ ଇଞ୍ଜି କେଲାଟ୍ । ଅରତିନାଦିଙ୍କ୍ ମେଲରତିନ୍ ତତ୍ ଇନାଦ୍ ସାୟ ଉନାଦକୁଦ୍‌ର ଇଞ୍ଜି କେଲ୍‌ମାଟ୍ ।
- ଆଲ୍‌ଡ୍ଵାର୍ ଆଦାନ ବଇଦାଗ୍ ଇସ୍‌ମାୟାନ୍ ପାଡ଼ିଇଦିଙ୍କ୍ ଉଡ଼ି ଆଦେଲେକାମ୍ ମେଲା ଝେରି ଝେରି ପାଡ଼ିଇ ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ଇଦା ପାର୍ଦିତ୍ ।

ପିଲାନ୍ ସାର୍ରେ ରାକାମ୍ ଏଦି-ବୁଦିନ୍ ଏଉ
(ପୁଣ୍ଡାଙ୍ଗ ଶିଶୁ ବିକାଶର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଦିଗ)

ଅଙ୍ଗନବାସୀତା ବ୍ରାହ୍ମାନ୍ ପିଲାନ୍ ବୁଦ୍/ଏକା (ଅଙ୍ଗନବାସୀତା/ପ୍ରାକ୍-ବିଦ୍ୟାଳୟ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଆସୁଥିବା ଶିଶୁମାନଙ୍କର ସ୍ୱଭାବ)

- ଆଖି ତାମାଙ୍ଗ ତାମେ ପୁତ୍ରା । ମେଲ ଅରତ୍ତନ୍ ପାଡ଼ିକଦିଙ୍ଗ ପୁନ୍ଦା ପାରଖି
- ଆଖି ତାମ୍ ଇଷାମତେ ତୁଙ୍ଗି ନୁ ଏଦିକାରସି ଗାଙ୍ଗେ ପୁତ୍ରା
- ଆଖି ଗାଙ୍ଗେ ଝେକଝେକାତାଝି । ପୁତ୍ରା ସାମାନ୍ତିଙ୍ଗ ପୁନ୍ଦାନ୍ତିଙ୍ଗ ଗାଙ୍ଗେ ଇଷାମ୍ ତୁଙ୍ଗିତା
- ଆଖିଙ୍ଗ ନିକେ ସୁତୁରୁ ଏତ୍ତା ଲେକେନ୍ କେତ୍ତକେ ଗାଙ୍ଗେ/ଦିବେନ୍ ପୁନ୍ଦାନ୍ତୁଙ୍ଗ ଆଲସିତା ।
- ଆଖି ଗାଙ୍ଗେ ଇପାକା ଆପାକା ଆଦାନ୍ତୁଙ୍ଗ ଆଲସିତା, ଅରତ୍ତଗ୍ କୁଦି ମାନ୍ଦା ପାରଖି
- ଆଖି ଝେସତ୍ କେତାନାଦ୍ ନୁ କେଞ୍ଜାନ୍ତୁଙ୍ଗ ଇଷାମ୍ ତୁଙ୍ଗିତା
- ଅରତୁଙ୍ଗ ଉଡ଼ି ତୁଙ୍ଗାନ୍ତୁଙ୍ଗ ଆଲସିତା
- ଆଖି ମାନ୍ ସାରତ୍ତରିଲ ମାନ୍ଦାନ୍ ସାମାନ୍ ତିଙ୍ଗ ଉଡ଼ି, କେଞ୍ଜି ଗାଙ୍ଗେ ପୁତ୍ରା
- ଆଖିଙ୍ଗ ସାରେତର୍ ନେଲସକ୍ ପିରେମ୍, ଯାତୁମ୍ ମାଡ଼ିର୍ ଇଞ୍ଜି ଆଲସିତା
- ଆଖି ଅରତ୍ତଗ୍ କୁଦି ନାରଗେ ଜେଲ୍ ମାନ୍ଦାପାରଖି
- ଆଖିଙ୍ଗ ଝାଡ଼ସାନାଦ୍ ନୁ ବେଦ୍ରିନ୍ସେ ଗାରେ ଝାଦନ୍ତୁଙ୍ଗ ଇଷାମ୍ ତୁଙ୍ଗି
- ଆଖି ଗାଙ୍ଗେ ଇଷାମ୍ ତୁଙ୍ଗିତା ଗୁନ୍ ନାରଗେ ଜେଲ୍ ମାନ୍
- ଆଖିଙ୍ଗ ପିରେମ୍ କିଦାନ୍ ନାରୁଙ୍ଗ ଆଖି ସିର୍ପାଗା ଏଞ୍ଜିତା
- ଆଖି ତାମ୍ ତାମେ କାରସାନ୍ତୁଙ୍ଗ ନୁ ଗଟିମାଗା ତିରିୟାନ୍ତୁଙ୍ଗ ଇଷାମ୍ ତୁଙ୍ଗି ସାଦାତେ ମାନ୍ତା
- ଆଖି ତାମ୍ ଇଷାମତେ ମାନ୍ଦାନାଦ୍ ନୁ ତାମ୍ ମାଡ଼ତା ପାଡ଼ିକଦିଙ୍ଗ ଗାଙ୍ଗେ ସାୟା ଇଞ୍ଜି ଆଲସିତା
- ଅର ପାଡ଼ିକତାଗ୍ ଝେରେ ନାରୁନ୍ ନେଙ୍ଗନାଦ୍ ନୁ ତୁଙ୍ଗୁମା ଇଞ୍ଜି ମାନ୍ ମାଡ଼କେ ଗାରେ ଝାରି
- ଆଖିନ୍ ଏଦା ଗାଙ୍ଗେ ଗିଲ୍ଗିଲା, ଆଖିଙ୍ଗ ବାତା ଆଲସିତାଲ୍ ଆଲା ତୁଙ୍ଗା ପାରଦିତାଲ୍

ମେଲ୍ତା ନାରୁନ୍ ତିଆର୍ ମାଡ଼ନ୍ତୁଙ୍ଗ ସାରେ ରାକାମ୍ ସୁକାମ୍ ମାଡ଼କେ ପିଲା ଗାଙ୍ଗେ ସାୟା ଏତ୍ତ ଆତା

ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ିତାଗ୍ ସାବୁଡ଼ିନ୍ସାନ୍ ମାଇକିଂ

ବାତା ମାଡ଼ାନାଦ୍ କାହ୍ଲାନ୍ ନୁ ବାତା ମାଡ଼ାନାଦ୍ ଆଇୟ୍ ।

(ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି/ପ୍ରାକ୍-ବିଦ୍ୟାଳୟ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଶିଶୁ ଗିଣା ; କ'ଣ କରିବେ ଓ କ'ଣ କରିବେ ନାହିଁ)

ବାତା ମାଡ଼ାନାଦ୍

- ପିଲାଙ୍କ ପିରେମତେ ବରପାନାଦ୍
- ଆଡ଼ିନ୍ ପେଦେର୍ ପଇସ୍ କାରଙ୍ଗାନାଦ୍
- ପିଲାତଡ଼୍ କାଓ୍ବାସ୍ କାଓ୍ବାସ୍ ଗଟିମାଟା ଆଦାନାଦ୍
- ସାରେ ପିଲାଙ୍କ୍ ସାମାନ୍ ଉନାନାଦ୍
- ଆଡ଼ିଙ୍କ୍ ପ୍ରଶ୍ନ ଓ୍ବାଇଦିନ୍ସାନ୍ ମାଇଦିଙ୍କ୍ ନୁ ପୁରା ଗଟିମାଟା କେତାନୁଙ୍ଗ୍ ସାୟାମ୍ ମାଡ଼ାନାଦ୍
- ଆଡ଼ିନ୍ ମାଟା ନୁ ପ୍ରଶ୍ନତିଙ୍କ୍ ନେଲ୍ଲୁ-ସକ୍ କେଞ୍ଜାନାଦ୍
- ପିଲାଙ୍କ୍ ତାମ୍ ଇଷ୍ଟମତେ ତାମେ ପାଡ଼ିଇ ମାଡ଼ାନୁଙ୍ଗ୍ କେତାନାଦ୍
- ଆଡ଼ିନ୍ ପାଡ଼ିଇଦିଙ୍କ୍ ନେଲସକ୍ ଉଡ଼ି ସାଇ ମାଡ଼ାନାଦ୍ ଇଞ୍ଜ କେତାନାଦ୍
- ତିପାଲତ୍ ପାଡ଼ିଇ ମାଡ଼୍ ପାରଓ୍ବକର୍ ମାଡ଼ାନାଦ୍ ଆଡ଼ିଙ୍କ୍ ତିପାଲ୍ ଇଲଓ୍ବା ପାଡ଼ିଇ ଇଦାନାଦ୍
- କୁଦ୍ରିଲଓ୍ବା ପାଡ଼ିଇ ମାଡ଼କେ ବେଦ୍ରିନ୍ସାକଟ ଆଡ଼ିନ୍ ତଡ଼୍ ଲେକେଡ୍ / ଉଡ଼ାନୁଙ୍ଗ୍ କେତାନାଦ୍

ବାତା ମାଡ଼ାନାଦ୍ ଆୟ୍

- ପିଲାଙ୍କ୍ ମାଇଦାନାଦ୍ ଆୟ୍ ମେଣ୍ଡେ ବେସୁର୍ ବାରେ ରେତାନାଦ୍ ଆଇୟ୍
- ଆଡ଼ିଙ୍କ୍ ତଲ୍/ତିନାଙ୍ଗେ କାରିୟିନାଦ୍ ନୁ ଲେକାନାଦ୍ ପାଡ଼ିଇଦାଗ୍ ମଇସ୍ପାନାଦ୍ ଆୟ୍
- ଆଡ଼ିଙ୍କ୍ ଓ୍ବେରସପାନାଦ୍ ଆୟ୍
- ପିଲାଙ୍କ୍ ମେଣ୍ଡେ ଅରତୁନ୍ ତଡ଼୍ ସାମାଙ୍ଗ୍ କାଲ୍ପାନାଦ୍ ଆୟ୍
- ଅରକି ଚିଗ୍ଟିସାନାଦ୍ ଆୟ୍
- ଆଣ୍ ମାଡ଼ାନାସ୍ପାଗ୍ ଅଣ୍ ମାଡ଼ାନ୍ କୁଦ୍ରିଲଓ୍ବା ପାଡ଼ିୟି ମେଣ୍ଡରତୁର କେତାନାଦ୍ ଆୟ୍
- ଅରକିଙ୍କ୍ କୁଦ୍ରିଲଓ୍ବା ଉଉର ଇସ୍ ବଲାନାଦ୍ ଆୟ୍
- ଅର୍ ସାତ୍ସାମତେ ବାଇଦେମାୟାନ୍ ପାଡ଼ିଇ ଅଣ୍ ପରଅ ମେତାନାଦ୍ ଆୟ୍
- ସତୁ ପିଲା ବାତାଆଇ ଜେଲଆଇ ଆଲଓ୍ବାଗ୍ ଆତା ମେଣ୍ଡେ ଜେଲଆଇ ମାରଙ୍ଗିତା, ଆଦିଙ୍କ୍ ମାନାଡ଼୍ ମାଇଦାନାଦ୍ ଆୟ୍

ପିଲାନ ଅଧିକାର-ବାଦ୍କାନଦ୍, ପତପାନାଦ୍, କାଇଲାନାଦ୍ ନୁ ଏତାନାଦ୍

ବାତା ମାଡ଼ାନାଦ୍

- ସାରଦାତ୍ ପାଡ଼ିଇ କେତକେ ପିଲା ଗାଳି ସାଇ ନାଡ଼ସିତା
- ପିଲାଙ୍କ୍ ଆସାମ୍ ସ୍ତୁଲତ୍ ଜଞ୍ଜ ନାଡ଼ସପ କର୍ ସାରେ ପାକା ଏଉ ମାଡ଼ାନୁଙ୍ଗ୍ ଆଲସାନାଦ୍-କାଓ୍ୱାଲ୍
- ଏନ୍ଦି / ଆରି, କାରସି, ପାଟା, ଖେସଡ଼ିନେ, ତଅସ କାରସପାନାଦ୍ କାଓ୍ୱାଲ୍
- ମାନ ସାରେ ତିରିଇ ମାନ୍ଦାନ୍ ସାମାନତିଙ୍ଗ୍ ଇର୍ ଇଞ୍ଚି ଏଦାତୁଙ୍ଗି କାରସପାନାଦ୍ କାଓ୍ୱାଲ୍
- ପିଲା ତାମ୍ ତାମ୍ ଲପେ ନେଃଓକର୍ ବାଇଦେଅସ୍ କାରସପାନାଦ୍ କାଓ୍ୱାଲ୍
- ଅରଦେବେ କେଦ୍ରତ୍ ଲପେ ନେଃଓକର୍ ବାଇଦେଅସ୍ କାରସପାନାଦ୍ କାଓ୍ୱାଲ୍
- ପିଲାଙ୍କ୍ ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ କାରସାନାଦ୍ ସାମାନ୍ ତିଆର୍ ତୁଙ୍ଗାନୁଙ୍ଗ୍ କେତାନାଦ୍ କାଓ୍ୱାଲ୍
- ଲନ୍ ନୁ କେନ୍ଦ୍ରତାଗ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ଅରଟ୍ ରାକାମ୍ ସାରଦାତ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ ପଡ଼ିୟ୍ କାଓ୍ୱାଲ୍
- ପିଲାତାମ୍ ଇଷାମତେ ତୁଙ୍ଗତଓ୍ୱିଙ୍ଗ୍ ନେଲ୍ ସକ୍ ମିଡେ ଇଞ୍ଚି କେତାନାଦ୍ କାଓ୍ୱାଲ୍

ବାତା ମାଡ଼ାନାଦ୍ ଆୟ

- ପିଲା ତାମ୍ ତାମେ କିଦାପାରଦାନ୍ ପାଡ଼ିଇଦିଙ୍ଗ୍ ବେନ କିସିଦାନାଦ୍ ଆୟ
- ପିଲା ଆରଦିଲସ୍ୱା ମାଟା କେତାନାସୁର୍ ନାଟ୍ ନାଡ଼ମେ ସାଇ ଇଲେ ଇଞ୍ଚି କେତାନାଦ୍ ଆୟ
- ପିଲା ବାତ୍ ପାଡ଼ିଇ ମାଡ଼ାନୁଙ୍ଗ୍ ଇଷାମ୍ ଇଲକର୍ ମାଉକେ ଦାବ୍ଡଦାସ୍ ମାଡ଼ାନାଙ୍ଗ୍ କେତାନାଦ୍ ଆୟ
- ପିଲାଙ୍କ୍ ଆରୟ ଦାମ ନାରଗେ ପାଡ଼ିଇ କିଦାନୁଙ୍ଗ୍ ଇଦାନାଦ୍ ଆୟ
- ଯାପ ଯାମାଲ ଆଲସି ପାଡ଼ିଇ ଜବରଦାସ୍ ପିଲା କିସିଓ ଇଞ୍ଚି ଆଲସାନାଦ୍ ଆୟ

ପିଲାମାନ୍ ଏକେତେ ତାସାଓ୍ୱାଲ୍, ବାରଓ୍ୱ ଆୟ । ସୁତୁ ପିଲା ମାନ୍ ଇଞ୍ଚେତ୍ ନୁ ପେରକେତ୍ ବେରୟାତର୍

କେନ୍ଦ୍ରତାନ୍ ଆଦାନ୍ ପାଡ଼ିଇଦା ଉତ୍ସାମ

(କେନ୍ଦ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯୋଜନା)

“ସମନ୍ୱିତ ଶିଶୁ ବିକାଶ ଯୋଜନା” ତତେ ୩-୬ ଏ କିନ୍ ପିଲାନ୍ ମାଇଦିଂ ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠି ତାଗ୍ ସାଦ୍ୱାନ୍ ଆତା । ତଲ୍ ସାଦ୍ୱାନ୍ ସାନ୍ ମାଇଦିଂ ପିଲାକ୍ ଏପି, ତୁଲ୍ଲି, କାର୍ସି, ଚିତ୍ରାମ୍ ତୁଲ୍ଲି କାର୍ସାନାଦ୍ କାଓ୍ଲା । ଇଦ୍ ପିଲାକ୍ କାଇଗାଲକ୍ ଏଦିବୁଦିନ୍ ତେଲଓ, କୁଲାମତତ ବେଲା କାଇଲାନାଦ୍, ଗଟଟି ମାଟା କେତ୍ନାଦ୍ ସାରରେ ରାକାମ୍ ବୁଞ୍ଚ ପେଲସିତ୍ । ଆଦିନ୍ ମାଇଦିଂ ଡିଲ୍ ସାଦ୍ୱାନ୍ ଇସ୍କୁଲିଡିଂ ଗାଜେ ସାୟ୍ ଉତାନାଦ୍ କାଓ୍ଲା । ପିଲାକ୍ କେନ୍ଦ୍ରତାଗ୍ ୩ ଗା । ଆନା ତାସାନ୍ ମାଇଦିଂ ଦିଦିଲ୍ ମୁନ୍ନେ ଅରଟ୍ ବୁଦ୍ ଆଲସି ମାନତା । ଦିଦିଲ୍ କେନ୍ଦ୍ରତାଗ୍ ପିଲାନ୍ ମାଇଦିଂ ଇଦ୍ଲେକାମ୍ ସୁତ୍ରାଂ ତୁଗିଂ ଯେ ପିଲା ଉତେକ ତାମ୍ଲକ୍ଷାତେ ଓଦାନଗ୍ ଆ’ତା ।

ତଲ୍ ଇସ୍କୁଲିଡାଗ୍ ସାଦ୍ୱାନ୍ ପିଲାକ୍ ଇସ୍କୁଲତା ଆଦପାରଦିତା ଆଦଲେକାମ୍ ତେଲ ମାତନାଦ୍ କାଓ୍ଲା । ୩ ଏତକକିନ୍ ବେଲୟା ସାରରେ ପିଲାକ୍ ମେଲତା ଏଦିବୁଦି ଦରକକାନ୍ ମାଇଦିଂ ଯାୟ ଯାମାଲର ଲକତନାରୁନ୍ ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠି ଦିଦିଲ୍ ଆଖ୍ ଆଟିଓଟାନ ନାଟାତ ନାଟେନ୍ ନାରିନାଦ୍ ବାର ବେତଇ ପାତଇ । ସାରତର ସାୟାମତେ ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠି କେନ୍ଦ୍ର ତଲ୍ ସାଦ୍ୱାନ୍ ମାଇଦିଂ ଅରଟ ଗାଟଟି ମେଲତ୍ କେନ୍ଦ୍ର ଆଦ ପାରଦିତ୍ ମେଣ୍ଡେ ସାରତର ଏଦତାଗ୍ ମାନତା ।

- ଦିଦିଲ୍ କେନ୍ଦ୍ର ତିଂକ୍ ସାରତିରିଇ ନେଲସକ୍ ସାଜାମାତି ନେତ୍ତକେ ସୁତୁ ପିଲା ଓଦାନୁକ୍ ଇକ୍ଷାମ୍ ତୁଲ୍ଲିତା ।
- କେନ୍ଦ୍ରତା ଲୋପେ ନୁ ବାୟଦେ ସାରରେ ତିରୟି ପାକା ନେଲସକ୍ ତାସନାଦ୍ କାଓ୍ଲା ।
- କେନ୍ଦ୍ରତ ଲୋପେ ସାରରେ ରାକାମ୍ ସାମାନ୍ କୁଣ୍ଡା ମାଣ୍ଡା ଉତାମ୍ ଏର ନେଲେ ସକ୍ ଓକ୍ ଓଟିମାନତା ।
- ଚାଟି, ପୋଷ୍ଟର ସାରରେ ନେଟାନାଗ୍ ଓଷ୍ଟସ୍ ମାନତା ।
- ଇଦ୍ ବଇଦାଗ୍ ଇତ୍ତା/ରାସ୍ତାଦିଂ ଦିଦିଲ୍ ଦିନାଲ୍ତା ପାଡ଼ିଇ ଦିନାଲ୍ ଉଡି

ସାଦ୍ୱାନ୍ ସିଦ୍ ।

ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠିତାଗ୍ ସାଦ୍ୱାନ୍ ସାନାଦିକ୍ ସାରରେ ତର ଏଦତାଗ୍ ମେଲ୍ ପାନାଦ୍ କାଓ୍ଲା । ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠି ଦିଦିନ୍ ତତ ନାଟେନ୍ ନାରୁନ୍, ଲେୟର, ଲେଇଓ, ଯାଦ, ଯାପା କାକ, ତାତା ସାରରେ-ତର କାଇଲି ଆଲକ୍କେ ପିଲା ଗାଟଟେ ନାରଗେ ଓଦା ନେଲ୍ ସକ୍ ସାଦ୍ୱା ପାରଦିତା ।

ପିଲାନ୍ ରୋଜ୍

ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠି କେନ୍ଦ୍ରତାଗ୍ ନତେମବର ୧୪ ଦିନାମ୍ “ଶିଶୁ ଦିବସ” ପାଣ୍ଡୁମ୍ ମାତନାସୁଟ୍ ଇତ୍ତପେ ରାସ୍ତାଓ ପାଡ଼ିଇ ମାତ୍ନାଦ୍ କାଓ୍ଲା ।

- ଦିଦିଲ୍ ନୁ ଆଟାନ୍ ନାଟାତ୍ କେନ୍ଦ୍ରତିକ୍ ଆକି ନୁ ପୁଜା ନେ ସାଜା ମାଡିତା ।
- ସାରରେ ପିଲାନ୍ ଯାୟ, ଯାମାଲର, ନାଟେନ୍ ନାରୁନ୍, ସାରରେ ଗୁପତ୍ ନାଟା କାମିଟି, ଓଡ଼ମେୟର, ପେଦା, ପେରମା, ମାତୁ କମିଟି, ସାରରେ ତରକ୍ ଓରାଟ୍ ଇକ୍ଷା ମୁନ୍ନେ ଦିଦିଲ୍ କେସ୍ ମାନତା ।
- ସାରରେ ନାରିନ୍ ମୁନ୍ନେ ପିଲା ଆଟା, ପାଟାନେ ଏପି ତୁଲ୍ଲି, ଓଓଇ ଓଓଡକାତେ କାର୍ସିତା ।

ଯାୟ ବାବଲର ଗୁଡାନାଦ୍ (ଅଭିଭାବକଙ୍କ ସଭା) (ମାର୍ଚ୍ଚ ନୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ନେଲାତ ୧ ତାରିଖତେ)

ଅରଟ୍ ଏଣ୍ଡ / ଓଡ଼ସା ୨ ସୁଟ୍ ଯାୟ ଯାମାଲର ଗୁଡିତର । ଦିଦିଲ୍ ପିଲାମ୍ ଯାୟ ଯାମାଲରକ୍ କେନ୍ଦ୍ରତାଗ୍ ଓଦାନ ମାଇଦିକ୍ କେଡିତ୍ । ଆ ଗୁଡାତାଗ୍ ଉତାନ କମିଟିନୁ ମାତୁ କମିଟିଟ୍ ନାରୁନ୍ ଆନତେ ଓଡର ।

ଗୁଡତାଗ୍ ତଲ୍ ସାଦ୍ୱାନ୍ ଇସ୍କୁଲିଡିକ୍ ଅସ୍ ତାଟିମାଟା ତିରୟିତତ । ପିଲା ରୋଜ ଓଦାନାଦ୍, ଠିକ୍ ଓଓଲାତେ ଓଦାନ, ଅକ୍ଷର ପୁକ୍ଷାନାଦ୍, ଲେଇ, ଓଡ଼ସକ୍ ତ’ତାନାଦ୍,

ରାଂଗ, ଏନ୍‌ସାନାଦ, ଗିରାଲାନାନାଦ, ପାଟା, ଆରଂୟାନାଦ, ଖେସଡ, ଇଓ ସାରରେ କେତ୍ ପାରନାଦାଦ, ତୁଙ୍ଗ ପାରନାଦାଦ ବିଷୟରେ ଦିଦିଲ ଯାୟ ଯାମଲରକ୍ କେତିତ୍ । ଯାୟ ଯାମଲରତତ ଦିଦିଲ ସାୟ ଉତକେ ଉତ ତଲସାଦଓନ ଇସକୁଲତାଦ୍ ଜଓଦିଙ୍ ପୁନ୍‌ପାରଦି ତତ୍ ମେଣ୍ଡେ ରୋଜ ପିଲାଙ୍ କେନ୍ଦ୍ରତା ଲୋତିତତ୍ ।

ଇଦିଙ୍ ଓଡ଼ିସି ପିଲା ପୁଞ୍ଜୀମାନ ମେଲତା ପାଡ଼ିଇ ସାରରେତରକ୍ କେଡିତ୍

- ସୁଗ୍ରାଙ୍ ମାଦାନାଦ୍ ।
- ତାଲା ଇଡ଼ସାନାଦ୍ / ତୁୟାନାଦ୍
- ପାୟର, ମସର ସାରେ ସୁଗ୍ରାଙ୍ ନେଃତାନାଦ୍
- ପେଲାନ୍ ଲନ୍ (ପିଖାନା) ବେବାର ମାଡନାଦ ପୁଞ୍ଜା ।
- ଗଅକ୍ / ଇଡ଼ଞକ୍ କଇଦନାଦ୍ ।
- ତିନ୍ଦାନ ମୁନ୍ନେ ସାବ୍‌ତେ କାଇ ନାରଦା ନାଦ୍ ।
- ଅଙ୍ଗନଓଡ଼ି ଇସକୁଲତାଗ୍ ସାଦଓନ ପିଲା ବେଲା କେତିତା ଦେଲା ବେବାର ତୁଙ୍ଗିତା ଜକ ପିଲାନତତ ନେଲା କାଇଲନାଦ୍ କିଲାସତାଗ୍ ନେଲ କୁଦାନାଦ୍, ନାରକମ୍ ମୁଲପେ କା'ସତା ଦତା ତିନ୍ଦାନାଦ୍ ସାରରେ ପୁନ୍‌ତା ।
- ପିଲା ପାଡ଼ିଇ ମାଡାନ୍ ସାଡ଼ଓମ୍, ମାଡ ପାରଦିଲଓଦ୍ ସାରରେ ପୁନ୍‌ତା ମେଣ୍ଡେ ଲୋନ୍ ମେଲତା ପାଡ଼ିଇ ତୁଙ୍ଗାନଙ୍ କେତିତ୍ ।

ଦାଦନ୍ ଦିନାମ୍ (ଲେଞ୍ଜିଙ୍ ୨ ତାରିଖତେ ଆ'ତା)

- ପିଲାନ୍ ଅସୁବିଧା ବାତା ମାଡକେ ଆଦିଙ୍ ବେଲା ସାମ୍‌ଦାନାମ୍ ତୁଙ୍ଗାନାଦ୍ ଆଦ୍ ମାଟା ତିରିୟିତର ।
  - ଉର୍ ସାରରେତର ପାଟା, କାଟା, ଖେସଡ କେତିତର ।
  - ତାମ୍ ନାଟେନ୍ ମାଟା, ନାଟେନ୍ କାଦକାଡ, କୁଲାମ୍, ରାଇତ, ନାଟେନ୍ ଗୁସାଡ୍ ଜଓ ମୁଇତର କେତିତର ।
- କାରସାନ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ

କାରସାନ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ

ସୁତୁ ପିଲା ଗାଙ୍ଗି କାରସାନ୍ ଆତା । ଆଓ ଏପି, ତୁଲ୍ଲି, କାରସି ସିପୋଟା ପୁନ୍‌ପାରଦିତା । କାରସକେ ପିଲାନ୍ ଲପେ, ବାଇଦେତ୍ ସାରେ କାଇଗଲକ୍, ମେନ୍ଦୁଲ, ଦୁରସ୍ ଆତା ମେଲା ଏଦିଦୁଙ୍ଗି, ଗଟିମାଟା, କେତାନାଦ, କୁଲାମ୍, ତତ୍ କାଇଲାନ ବୁଝ୍ ପେରଞ୍ଜିତ । ସାରରି ଅଙ୍ଗନଓଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ରନାଗ୍ କାରସାନ୍ ସାମାନ୍ କାଦାନାଦ କାଓଲ୍ । ଅଙ୍ଗନଓଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ରକିଙ୍ କାରସାନ୍ ସାମାନ୍‌ତେ ସାୟ ସାଜା ମାଡକେ ଯାୟ ଯାମାଲ୍‌ର ଇଷାମ୍ ଆସ୍ ପିଲାଙ୍ କେନ୍ଦ୍ରତା ରଅତିତର ।

- ବେସକ୍ କାରସାନ୍ ସାମାନ୍ ଦିଦିଲ୍ ନିଜେ ତିଆର ତୁଙ୍ଗିତ ମେଣ୍ଡେ ଆଦିନ୍‌ଗାରରେ ନୁଞ୍ଜି ଗୁଡପିତ ।
- ଟ୍ରେନିଙ୍ଗତାଗ୍ ତ'ଅତାଓ ନୁ ନାଡସତାଓ ସାରରେ କାରସାନ୍ ଜଗତାମ୍ ଗାରରେ ଦରକାନାଓ ଏସତାଓ ଇଲୁକ୍ କାମ୍ ଦାମଦାଓ ସାମାନ୍‌ତେ ତିଆର ତୁଙ୍ଗିତା ।
- ଦିଦିଲ୍ ନାଟେନ୍ ନାରୁମ୍ ନୁ କୁଲାଗ୍ ନାରୁନ୍ ନୁ, ପା'ଡା ଇଲୁକ୍ ପୁ'ନା କାରସାନ୍ ସାମାନ୍ ଗୁଡପିତା ।
- କାରସାନ୍ ବ୍ୟାଙ୍କତାଗ୍ କାରସାନ୍ ସାମାନ୍ ସାରରେ ଓଡ଼ିତ୍ ମେଣ୍ଡେ ପିଲାଙ୍ କାରାସାନ୍‌କ ଇତା ।

ଅଙ୍ଗନଓଡ଼ିତାଗ କୁଟାଲ କାଡାଲ ପିଲାଙ୍ ସାଦଓଡ଼ିନ୍‌ସାନାଦ୍

ଅଙ୍ଗନଓଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ରତାଗ୍ ୩ ଓଡ଼ିସାନ୍ ପିଲାନ୍ ୬ ଓଡ଼ିସା ଆ' । ପିଲା, ତଲ ସାଦଓନ ଇସକୁଲତାଗ୍ ସାଦଓ ତତ । ଆ ପିଲାନ୍ ଲୋପେ ବେସକ୍ ପିଲା ପୁଟତାଗାଙ୍ ଇଲକ୍ ପୁଟ୍ ପେରକେ କୁଟାଲ କାଡାଲ ଆସମାନ୍‌ତତ୍ । ଆପିଲାନାଗ୍ ବେନାଇ ମେଣ୍ଡନ୍ ପୁଗୁଙ୍ଗତାଦ୍ ମେଲତାଲାଙ୍ ଗୁ'ଷାମ୍ ମାନ୍‌ତା । ଉତକ୍ ଖେରେ ନେଲେ ସକ୍ ଉତ ଖେଇତିତ୍ ।

- ଦିଦିଲ୍ ଅରକିଙ୍ ଏନ୍‌ସି ସାୟଓଡିତ୍ ମେଣ୍ଡେ ସେଗାମ୍ ପିଲାନତତ

ପାତତାଗ କାଳପିତ୍ ।

- ଦିଦିଲ ଅର ମାଇଦିକ୍ ତାଇନାଟେ ପାଡିଇ ତ'ଅଡିତ୍ ମେଣ୍ଡେ ଅରକିକ୍ ତାଇନାଟେ ତୁଙ୍ଗିସିତ୍ ।
- ଇ ପିଲା ପାଡିଇ ମାତାନାସୁଟ୍ ଦିଦିଲୁ ନୁ ଝେରେ ପିଲାବାରେ ସାୟାମ ତିଙ୍ଗିତା ।
- ସାରତର ତତ୍ କାଲି ଅରତାଗ୍ କୁଦାନକ୍ ପାଡିଇ ତିଙ୍ଗାନକ୍ କେଡିତ୍ ।
- ବେନଆନ୍ ପାଡିଇ ଆଲଝାଟ୍ ଆଇକଟ୍ ମାତକେ ତାଇନାଟେ ଆଲଝାଟ୍ ମାଡିତ୍ । ମେଣ୍ଡେଉନକ୍ ଲନ ତୁଙ୍ଗାନକ୍ ଯାୟ ଯାମାଲକ୍ କେଡିତ୍ ।
- ଝେରେ ଜକାତ୍ ପିଲା ଇ ପିଲାକ୍ ସାୟାମ୍ ତୁଙ୍ଗାନକ୍ କେଡିତ୍ ।
- ପିଲା ଆଲଝାଟ୍ ଆଦ୍ ପାରଝୁଝୁକ୍ ଏନ୍ସି ସାୟ ମାତାନ ମାୟଦିକ୍ ଯାୟ ଯାମାଲରକ୍ ତାଡଦାରିନା ଲୋତି ତର ।

ତଲ୍ ଇସକୁଲତ୍ ପିଲାନାମାଇଦିକ୍ କୁସାକ୍ (ୟୁନିଫର୍ମ୍)

କୁସାକ୍ ତଲଇସ୍କୁଲତା ପିଲାନ ପିଲା ସାରଦାତେ ଓଡନକ୍ ଇଷାମ ତୁଙ୍ଗିତା । କୁସାକ୍ ପିଲାକ୍ ଅରଟ୍ ଲକତ୍ ପିଲାନ ପୁଟୁଙ୍ଗ୍ ତାମ୍ ଲପେ ନେଲା ମାୟାନୁକ୍ ଆର ଆରତ'ଅଡିତ୍ । କୁସାକ୍ କେରକେ ପିଲାସାରରେ ଅଙ୍ଗନଓଡିତମ ଇଞ୍ଜି ଆଲସିତ । ମେଣ୍ଡେ ତାମ ଇଷାମତେ ତାମ୍ ଇସ୍କୁଲତ୍ ପଡିଇତାଗ୍ କାଲିତା ମେଣ୍ଡେ ଲେକେତ୍ ପାଡିଇ ମାଡିତା । ତାମ୍ ମାନଦାଗ୍ ସାରତତ ସାମାନ ଇଞ୍ଜି ଆଲସିତା । ଇଦ୍ ବେସୁଟ୍ ଆଇ/ବେଲ୍ ଆଡକେ ମେଲତ୍ ନାରୁନ୍ ଆଦାନ ମାଇଦିକ୍ ସାୟାମ ଆତା ।

- ଦିଦିଲ୍ ସାରଦେ ଦାମକ୍ ପିଲା ମୁରକ୍ ଆୟଓଡା କୁସାକ୍ କେରତା ଇଲ୍ଲେ ଉଡିତ୍ ।

ଅଙ୍ଗନଓଡି କେନ୍ଦ୍ରତାଦ୍ ଗାଣ୍ଡା

ଅଙ୍ଗନଓଡି କେନ୍ଦ୍ରତାଗ୍ ଗା । ନେକକେ ନାଟେନ୍ ନାରୁନ୍ଗାକ୍, ଯାୟ, ଯାମାଲ, ପିଲାଜିଲା ସାରରେ ଅଙ୍ଗନଓଡିତାଗ୍ ଆଦାନାତ୍ ଇଞ୍ଜି ପୁଟୁର । ଇଦ୍ ସାରତରକ୍

ଗାଣ୍ଡାତ୍ ଲେକେ ପାଡିଇ ମାଡିତ୍ ।

ଗାଣ୍ଡା ନେକାନାଦ୍ ଝେଲା

- ଅଙ୍ଗନଓଡି ଆରାମ ଆଦାନାସୁଟ୍ ନୁ ତେରାନାସୁଟ୍ ଅରଟ୍ ଦାମ୍ ଗାଣ୍ଡା ନେକିତ୍ ।
- ନାରକକ୍ ତିନ୍ଦାନାସୁଟ୍ ନୁ କାସ୍ତାଦ୍ ଦିନ୍ଦାନ ମୁନ୍ନେ ନେକିତ୍
- “ମମତା ଦିବସ” ପାଡିଇ ଆରାମ୍ ଆଦାନାସୁଟ୍ ନେକିତ୍
- ବେନ୍ ଆଇ ମେଲତ୍ ଦିନାମ୍ତ ପାଡିଇ ଆଦାନାସୁଟ୍ ନେକିତ୍

ସାଦଝୁନ୍ସାନ ଉସାମ୍

- ତଲ୍ ଇସକୁଲତା ସାଦଝୁନ୍ସାନ ସେଙ୍ଗ୍ ମୁନ୍ନେଣ୍ଡୁ ଅରଟ୍ ଦିନାଟ୍, ଅରଟ୍ ଓଡାଟ୍, ଅର୍ ଓଡଝାଟ୍ ମାଇଦିକ୍ ଉସାମ ତୁଙ୍ଗିତା ।
- ସୁତୁ ପିଲାନା ଏଦିବୁଦିନ୍ ଏଡ୍ ନୁ ଓଡଇସଡିକ୍ ଉଡି ତଲ୍ ସାଦଝୁନ୍ସାନ ସେଙ୍ଗ୍ ଉସାମ୍ ତୁଙ୍ଗିତା ।
- ଅଙ୍ଗନଓଡିତାଗ୍ ଏପି ତୁଲି କାରସି ସାଦଝୁନ୍ସାନ ଲୋକାନ ଉସାମ୍ ତୁଙ୍ଗିତା ।
- ଅଙ୍ଗନଓଡିତାଗ୍ ସାକ୍ଲାନ ସାଦଝୁନ୍ସାନ ସେଙ୍ଗ୍ ଉଡଝେ ରାସ୍ତାଦିକ୍ ଉଡିତ୍ ।

ଗାଟି ସାକ୍ଲାନ ଉଡିକାଲ୍

- ସୁତୁ ପିଲାନ ଏଦିବୁଦିନ୍ ଏଡ୍ ଆଦାନାଦ୍ ପୁନ୍ଦଝାଲ୍ ।
- ସୁତୁପିଲାନ ଓଡଇସ୍ ନୁ କାଇଗାଲକିନ୍ ଏଡଡିକ୍ ପୁନ୍ଦଝାଲ୍ ।
- ସାରି ରାକାମ୍ ଏ ବେଲା ଆ'ତା ପୁନ୍ଦଝାଲ୍ ।

କାଲି ତିଙ୍ଗାନ ପାଡିଇ

- ତାମ୍ ତାମେ ନୁ ସାରିତର କାଲି ତୁଙ୍ଗାନ ପାଡିଇ

- ଲୋପେ ନୁ ବାଇଦି ତୁଙ୍ଗାନ୍ ପାଡ଼ିଇ
- ଦାନ୍ଦମେନ୍ ଆଦାନର୍ ନୁ ଆଇକ୍ ମାନ୍ଦାନର୍ ସେଙ୍ଗ୍ ପାଡ଼ିଇ
- ତାମ୍ ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ ନୁ କାଇଲି ମାତାନ୍ ପାଡ଼ିଇ

ବେଦିନ୍ ପେରକି ବେଦ୍ ଜମେ ପୁନ୍ଦାନାଦ୍

- ସୁତୁ ସାମାନ୍ତି ନସ୍ ନିକ୍ଳେ ସୁତୁସାମାନ୍ତିଙ୍ଗ୍ ପୁନ୍ଦାନାଦ୍
- ପୁ ଓଁନୁନସ୍ ପୁନ୍ଦିଲ୍ଓଓ

- ପାରଦାନାଓ୍ ନୁ ପାରଦିଲ୍ଓଓଓ ପୁନ୍ଦ୍ଓଓଲ୍

ଇଡ଼ପେ ରାସ୍ତାଓଁଙ୍ଗ୍ ଉଡ଼ିକାଲ

- ଦିନାଲ୍ ଉତାନାଓ୍, ତ'ନ୍ଦାନାଓ୍, କେଞ୍ଜାନାଓ୍ ସାମାନ୍ତିଙ୍ଗ୍ ପୁନ୍ଦାନ୍ ପାଡ଼ିଇ ।
- ତାମ୍ ପୁତ୍ତାଓ୍ ସାମାନ୍ ନୁ ତୁଙ୍ଗ୍ତା ପାଡ଼ିଇଦିଙ୍ଗ୍ ପୁନ୍ଦାନାଦ୍ ।
- ପୁତ୍ତାଓ୍, ଉଡ଼ତାଓ୍, ତୁଙ୍ଗ୍ତାଓ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ନୁ ସାମାନ୍ତିଙ୍ଗ୍ ପୁନ୍ଦାନାଦ୍ ।
- ଅକ୍ଷର ନୁ ଶବ୍ଦ ଲୋକାନ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ ସାମାନ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଏନ୍ସାନାଦ୍ ।

ଅଜାନ୍ଓ଼ାଡ଼ି ଦିଦିଙ୍ଗ୍ ସାଦ୍ଓଁନସାନ୍ ଉସ୍ତାମ୍

- ସୁତୁ ପିଲାନ୍ ଗଟି କେଞ୍ଜାର୍ ମେଣ୍ଡେ ଆରତଡ଼୍ ଗଟିମାଟା ତିରିୟାଟ୍ ।
- ତାମ୍ ପୁତ୍ତାଓ୍, କେଞ୍ଜେତାଓ୍, ଉଡ଼ତାଓଁଙ୍ଗ୍ କେତାନ୍ ମାଇଦିଙ୍ଗ୍ ଦିଦିଲ୍ ଓଁଇଦିନ୍ସିତ୍ ।
- ସୁତୁ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ସାରି ପାଡ଼ିଇ ସାରିତର କାଲିଇ ତୁଙ୍ଗାନ୍ଦୁଙ୍ଗ୍ କେତାନାଦ୍ ମେଣ୍ଡେ ଅର ତୁଙ୍ଗ୍ତ୍ ପାଡ଼ିଇଦିଙ୍ଗ୍ ସାୟ୍ ଆତ । ଇଞ୍ଜି କେତାଓଁଲ୍ ।
- ସାରି ପିଲାଙ୍ଗ୍ ସାରି ପାଡ଼ିଇବା କାଲିଇ ତୁଙ୍ଗାନ୍ଦୁଙ୍ଗ୍ କେତାନାଦ୍ । ବେନ୍ପିଲା କାଲିୟକ୍ କଟ ମାନ୍ତା ଆ'ପିଲାଙ୍ଗ୍ କାଲିଇ ତୁଙ୍ଗାନ୍ଦୁଙ୍ଗ୍ କେତାଓଁଲ୍ ।
- ମେନ୍ତା ବୁଦ୍ଦନେରସାନାଦ୍, ସାରିତରତଡ଼୍ ସେକାନ୍ ଗଟି ତିରିୟାନାଦ୍, ଇଓ୍ ସାରି ଏଦିବୁଦି ପୁନ୍ଦାନଙ୍ଗ୍ ଦିଦିଲ୍ ସାୟାମ୍ ତୁଙ୍ଗିତ୍ ।
- ସୁତୁ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ସାଦ୍ଓଁନସାନ୍ ଓଁଲ୍ ଦିଦିଲ୍ ବେରିୟା ଲେଙ୍ଗ୍ଦି, ଜେଇୟେ ସେକାନ୍ କେତାଓଁଲ୍ ।
- ସୁତୁ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ସାରି ରାକାମ୍ ଏଡ଼ାଇଦିଙ୍ଗ୍ ବେଲା ସାଦ୍ଓଁନସକେ ପିଲା ସେକାନ୍ ସାଦ୍ଓଁନସକେ ଦିଦିଲ୍ ଉପାମ୍ ତୁଙ୍ଗିତ୍ ।

ତ୍ଵାଇତ୍ଵ ଇତ୍ଵାତ୍ଵେ ଯେତ୍ଵଜ୍ଞାନାତ୍ଵ ପୁତ୍ଵାନ୍ ପ୍ରାଣା ବତ୍ଵପ୍ରାନ୍ତୁରୁପ ବିକାଶଗତ ସୂଚକ

ମୁକ୍ୟ ବିଭାଗ	୩-୪ ଏଣ୍ଡକ୍	୪-୫ ଏଣ୍ଡକ୍	୫-୬ ଏଣ୍ଡକ୍
ମେତ୍ଵୁଲ୍ ନୁ କାଲଗାଲ୍ ନାଡ଼ସ୍ଵପାନାତ୍ ପାର୍ଢିତା (ବେରିୟା/ବାଇବେତ୍ ମାତ୍ଵପେଶାଙ୍ ନାଡ଼ସ୍ଵପାନାତ)			
<ul style="list-style-type: none"> ନାଡ଼ଦାନାତ୍ ମିରାନାତ୍ ସାଦ୍‌କେ ନିତା ନାତ୍ ତୁଲ୍ଲାନାତ୍ 	<ul style="list-style-type: none"> ତିନାଙ୍ ମାହାନ୍ ଲାଜନଦା ପରୁ ତିନାଙ୍ ନାଡ଼ଦାପାର୍ଢିତା, ନାଡ଼ସ ନାଡ଼ସ ମେଣ୍ଡଅର ପାକାବା ନାଡ଼ଦପାର୍ଢିତା । କେଉଲେକେନ୍ ତିନାଙ୍ ମିରା ପାର୍ଢିତଣ୍ଡ, ଇଲ୍ଲକ୍ ମିର ମିର ଗାକ୍ ନିଡିତଣ୍ଡ । ଅରଟ୍ କାଲଦେଜାମନାରା ସାଦ୍‌କେ ନିସ୍ ମାହାପାର୍ଢିତଣ୍ଡ ରେଣ୍ଡ ମୁରା ପରନ୍ତୁସି ତୁଲ୍ଲ ପାର୍ଢିତଣ୍ଡ । ମୁନି ବା ସୁତୁଟ୍ ତୁଲ୍ଲ ପାର୍ଢିତଣ୍ଡ ନାରଗେ ଜେଲ୍ ସାଦ୍‌କ୍ ମାନକଟ୍ ମେଲଅର୍ ପରିୟାତାଗ୍ ଅରଟ୍ କାଲଦେ ତୁଲ୍ଲ ପାର୍ଢିତଣ୍ଡ ମେଣ୍ଡେ ଅରଡିନ୍ ସାୟାମ୍ ଅସ୍ ସାରି ବିଡ଼ାନା ରେଣ୍ଡ କାଲକ୍ ଅଗ ତାରିତଣ୍ଡ, ଡିଗିତଣ୍ଡ 	<ul style="list-style-type: none"> ଦୂରସ୍ ତାସି ପେରକି ମୁନି ନାଡ଼ଦା ପାର୍ଢିତା ମେଣ୍ଡେ ଗାଟି ଉରର୍ ନାଡ଼ସ ନାଡ଼ସ ଯାପେ ଜେଇ ଆହା ପାର୍ଢିତା । ଇପାକା ଆପାକା ମିର ମିର ପରକ ପରକ ତୁଲ୍ଲ ମିରା ପାର୍ଢିତଣ୍ଡ ଅରଟ୍ କାଲଦୋରଗେ ଜେଲ୍ ସାଦ୍‌କେ ନିଡ୍‌ପାର୍ଢିତଣ୍ଡ । ରେଣ୍ଡ କାଲକିନେ ସୁତୁ ବାଲାଡ୍ ପରୁ ନାଡ଼ଦା ପାର୍ଢିତଣ୍ଡ ୨-୩ ମୁରା ପରଅନୁନ୍‌ସି ନେଲ୍ ତୁଲ୍ଲ ପାର୍ଢିତଣ୍ଡ ମେଣ୍ଡେ ମୁନ୍ଦେ ମାହାନ୍ ସାମାନୁଡ (ଟାୟର, ନଡେ, ପେଟେ) ପରଅ ତୁଲ୍ଲ ପାର୍ଢିତଣ୍ଡ ରେଣ୍ଡ କାଲକିନେ ନାରଗେ ଜେଲ୍ ତୁଲ୍ଲ ପାର୍ଢିତଣ୍ଡ, ମିଣ୍ଡେ ଆଡ଼ଗୁଲକ୍ ଓଟି ତୁଲ୍ଲିତନ୍ ଡିଗିତଣ୍ଡ ଅରଟ୍ ବିଡ଼ତା ଅରଟକାଲ୍ ଓଟ ଓଟ ତାରିତଣ୍ଡ, ଡିଗିତଣ୍ଡ 	<ul style="list-style-type: none"> ଗାଟି ଦୂରସ୍‌ତାସି ତିନାଙ୍, ଓ଼ାକ୍ ଆରଦୀ ଡ଼ାକା କାଲପି ନାଡ଼ଦା ପାର୍ଢିତା ମେଣ୍ଡେ କାଡ଼ସ ନାଡ଼ସ ଜେଇ ଆଦାପାର୍ଢିତା ତିନାଙ୍ ଓ଼ାକ୍ ଆରଦା ବା ମିରପାର୍ଢିତଣ୍ଡ, ମିର ମିର ଗାକ୍ ନିଡ୍ ପାର୍ଢିତଣ୍ଡ ମେଣ୍ଡେ ବେଗା ବେଗା କାର୍‌ସାନାଗ୍ ବା ମିର ପାର୍ଢିତଣ୍ଡ ନାରଗେ ଜେଲ୍ ଅରଟ୍ କାଲଦି ନିଡ୍ ପାର୍ଢିତଣ୍ଡ ମେଣ୍ଡେ ରେଣ୍ଡ କାଲକିନି ଅଡ଼ସ ମାହାନ୍ ବାଲାଡ୍ ପରୁ ନାଡ଼ଦା ପାର୍ଢିତଣ୍ଡ ୩-୪ ମୁରା ପରଅନୁନ୍‌ସି ନେଲ୍ ତୁଲ୍ଲ ପାର୍ଢିତଣ୍ଡ ମିଣ୍ଡେ ସାରଦାତେ ମୁନ୍ଦେ ମାହାନ୍ ସାମାନତା ପରଅ ତୁଲ୍ଲ ପାର୍ଢିତଣ୍ଡ ଆରାମତେ ସୁତୁଟ୍ ଜୁଇ ସିଟାପାଟା ଲାଙ୍ଗା ପାର୍ଢିତଣ୍ଡ ତାନ ଇଷ୍ଟାମତେ ସିଟାପାଟା ବିଡ଼ାନାଗ୍ ତାରାନ, ଡିଗାନ ଆତଣ୍ଡ

ମୁକ୍ୟ ବିଭାଗ	୩-୪ ଏଣ୍ଟକ୍	୪-୫ ଏଣ୍ଟକ୍	୫-୬ ଏଣ୍ଟକ୍
<ul style="list-style-type: none"> ଉତ୍ପାଦନ ଉତ୍ପାଦନ ଏଚାନାଦ୍ କାଳକ୍ ତାଲ୍ୟାନାଦ୍ / ପେନ୍ସାନାଦ୍ 	<ul style="list-style-type: none"> ବେନକ୍ ପଲକଟ୍ କୁଦି ଉତ୍ପାଦନ ଉତ୍ପାଦନ ପାର୍ଦ୍ଦିତକ୍ କେଡ୍ଡା ଲେକାମେ ଅରଟ୍ ପାକା ବଲ୍ଦିକ୍ ଏକ୍ ପାର୍ଦ୍ଦିତକ୍ କେଡ୍ଡା ଲେକାମ୍ ସାରେତର କାଳକ୍ ଅରଟ୍ ଦାମ୍ କାଳକ୍ ତାଲ୍ୟା ପାର୍ଦ୍ଦିତର 	<ul style="list-style-type: none"> ବେନକ୍ ପଲକଟ୍ କୁଦି ଉତ୍ପାଦନ ନୁ ବେନକ୍ ପଲକ୍ ନିସ୍ ଉତ୍ପା ପାର୍ଦ୍ଦିତା । ଅରଟ୍ କେଡ୍ଡା / ତଅଊ ପରିତାତାଗ୍ ବଲ୍ ଏକା ପାର୍ଦ୍ଦିତକ୍ । ସାରେତର କାଳକ୍ ଅରଟ୍ ଦାମ୍, ଅରଟ୍ ଲୋକାମ୍ କାଳକ୍ ପେନସ୍ ପେନସ୍ ତୁଲ୍ଲାନାଦ୍, ଉତ୍ପାଦନ ଆଦା ପାର୍ଦ୍ଦିତର 	<ul style="list-style-type: none"> ବେନକ୍ ପଲକଟ୍ ଡିଗ୍ ନିସ୍ ଉତ୍ପାଦନ ଉତ୍ପା ପାର୍ଦ୍ଦିତା ୬-୭ ମୁରା ଜୁରା ସାମାକ୍ ଉଡ୍ଡି ବଲ୍ ଏକା ପାର୍ଦ୍ଦିକ୍, ବ୍ୟାଗ୍ ବଲ୍ଦେ କାର୍ଯ୍ୟା ପାର୍ଦ୍ଦି ତକ୍ ଅରଟ୍ ପାଟା ପାର ପାର କାଳକ୍ ପେନସ୍ ଆରିକ୍ ପାର୍ଦ୍ଦିତର

ମେନ୍ଦୁଲ୍ ନୁ କାଳଗାଲ୍ ନାଡ୍ସପାନାଦ୍ ପାର୍ଦ୍ଦିତା (ସୁଡୁ କାଳଗାଲିକିକ୍ ନାଡ୍ସପାନାଦ୍)

<ul style="list-style-type: none"> କାସାନାଦ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ତୁଲ୍ଲାନାଦ୍ ଇଲୁକ୍ ରାକ୍ ତୁଲ୍ଲାନାଦ୍ ଇକାନାଦ୍ ନୁ କକଦାନାଦ୍ ସିଟି ମାଡ୍ପାନାଦ୍ 	<ul style="list-style-type: none"> ଦୁରସ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ ଓୟିର ଇଲୁକ୍ ନୁଲ୍ ବେରିୟା ବସାତାଗ୍ ଗାଡ୍ପା ପାର୍ଦ୍ଦିତର । ସାରଦାତେ ରାସିତର, ଗିରା ଲାଗିତର, ଗୁଣ୍ଡାକ୍ ତୁଲ୍ଲି ରାକ୍ ଓଡ୍ଡିତର । ମେରରେ ସେଟି ମାଡ୍ପିତର, ଇକିତର ମେଣ୍ଡେ ଅଚେ ସେକାନ୍ ପାରଡୁକ୍କାନ୍ ବେରିୟା ଚିତ୍ରାମ୍ ତାଗ୍ ଏଡ୍ଡେରଡେ ଆଣ୍ଡ୍ସ ପିତର । ବେରୟାତରକ୍ କେସୁଡ୍ଡି କାଳ ଲାବାନେ ମୁଣ୍ଡ୍ ମୁଲ୍, ନାଲୁ ମୁଲ୍, ଲେକାନ୍ ସିଟି ମାଡ୍ପିତର । 	<ul style="list-style-type: none"> ଦୁରସ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ ଓୟିର ଇଲୁକ୍ ନୁଲ୍ ସୁଡୁ ବସାତାଗ୍ ଗାଡ୍ପା ପାର୍ଦ୍ଦିତର । ବଟକିକ୍ ଜଡ୍ପି ଚିତ୍ରାମ୍ ତୁଲ୍ଲିତର, ପୁନ୍ଦାପାରଦାନ ଲେକାଡ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ତୁଲ୍ଲିତର । ମେଣ୍ଡେ ଚିତ୍ରାମ୍ ତାଗ୍ ସାୟ ରାକ୍ ତୁଲ୍ଲିପାର୍ଦ୍ଦିତର । ସିଟିନେ ମୁଣ୍ଡ୍ ମୁଲ୍, ନାଲୁ ମୁଲ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ ଓ ଚିତ୍ରାମ୍ ଲେକେତାଡୁ କକଦିତର । ବେରୟାତରକ୍ କେସୁଡ୍ଡି ନାରଗେ ରାକ୍ ରାକାମ୍ ସିଟି ମାଡ୍ପିତର । 	<ul style="list-style-type: none"> ଦୁରସ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ ଓୟିର ଇଲୁକ୍ ନୁଲ୍ ଓକ୍ ଓକ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ ବସାତାଗ୍ ଗାଡ୍ପା ପାର୍ଦ୍ଦିତର । ନାରଗେ ପୁନ୍ଦାପାରଦାନ ଲେକେଡ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ତୁଲ୍ଲି ସାୟରାକ୍ ଓଡ୍ଡି ପାର୍ଦ୍ଦିତର । ସିଟିନିକ୍ ସୁଡୁ ସୁଡୁ ତୁଲ୍ଲି ରାକରାକାମ୍ ଇକିତର । କକଦତର ମେଣ୍ଡେ ସୁଡୁ ସୁଡୁ ସାୟ/ମେନ୍ଡା ଚିତ୍ରାମ୍ ତାଗ୍ ଆଣ୍ଡ୍ସପିତର । ସିଟିନିକ୍ ନାରଗେ ରାକ୍ ରାକାମ୍ ସାୟ ପାଡ୍ପା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
---	--	--	---

ମୁକ୍ୟ ବିଭାଗ	୩-୪ ଏଣ୍ଟକ୍	୪-୫ ଏଣ୍ଟକ୍	୫-୬ ଏଣ୍ଟକ୍
<ul style="list-style-type: none"> ମାଷ୍ଟୁଲ୍ ପାଢ଼ିଲ 	<ul style="list-style-type: none"> ମାଷ୍ଟୁଲ୍‌ଡିଜ୍ ଅଗି, ପିସକି, ଝେରି-ଝେରି ତୁଙ୍ଗି ମେଲ ଅର୍ଗା କାଲ୍‌ପି ଗଙ୍ଗା ତୁଙ୍ଗାନାଦ୍ । 	<ul style="list-style-type: none"> ପିସକତ୍ ମାଷ୍ଟୁଲ୍‌ଡିଜ୍ ରାକ୍ ରାକାମ୍‌ତାଝୁ ସମାନ୍ ତୁଙ୍ଗି ରାଙ୍ଗ୍, ପୁଙ୍ଗାର, ଆକିନି ଆଷ୍ଟ୍‌ସପି କାର୍‌ସିତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ପିସକତ୍ ମାଷ୍ଟୁଲ୍‌ଡିଜ୍ ନାରଗେ ରାକ୍ ରାକାମ୍‌ତାଝୁ ପୁନ୍ଦାନ୍‌ଲେକାମ୍‌ତାଝୁ ସାମାନ୍ ତିଆର ତୁଙ୍ଗପାର୍‌ଦିତା ।
ବାସାତିଂ ପୁନ୍ଦାନାଦ୍			
<ul style="list-style-type: none"> କେଞ୍ଜି ପୁନ୍ଦାନାଦ୍ ଝେସଡ଼ କେତାନାଦ୍ ଶଦ୍ ଭଣ୍ଡାର ଏଦି ତୁଙ୍ଗି କେତାନାଦ୍ ସାଦ୍‌ଝାନାଦ୍ 	<ul style="list-style-type: none"> ଅରଟ୍ ସୁଟିନ୍ ଅର ପାଟାଡିଜ୍ କେଞ୍ଜି ପୁନ୍ଦାପାର୍‌ଦିତର । ଅରଟ୍ ସୁଡୁ ଝେସଡ଼ ସାରି କେତା ପାର୍‌ଦିତର । ମାନ୍ ମେନ୍ଦୁଲ୍‌ତା କାଲଗାଲ୍, ଲତ୍‌ତା ସାମାନ୍, ମାନ୍ ସାରି ତିରିୟ୍ ଦରକାନ୍ ସାମାନ୍‌ତିଂ ଏଞ୍ଜା ପାର୍‌ଦିତର ମେଣ୍ଡେ ପେଦେର କେତ୍‌ପାର୍‌ଦିତର । ତାନ୍ ପୁଡ଼ତାଦିଜ୍ ସୁଡୁଟ୍ ସୁଡୁଟ୍ କେସ୍ କେସ୍ ସାରେ କେତାପାର୍‌ଦିତର । ଅରଟ୍ ସୁଡୁ ପିଲାନ୍ ପାଟାତିଂ ଆରୟ୍ ପାରିତଣ୍ଡ । ପୁଞ୍ଜ ମାନ୍ଦାନ୍ ତିତ୍ରାମ୍‌ତା ମାନ୍ଦାନ୍ ସାମାନ୍‌ତିଜ୍ ଏନ୍‌ସା ପାର୍‌ଦିତର ମେଣ୍ଡେ ଆର୍ଦ୍ଧିନ୍ ପେଦେକେତ୍ ପାର୍‌ଦିତର । 	<ul style="list-style-type: none"> ଅରଟ୍ ସୁଟିନ୍ ୨/୩ କେତାନ୍ ଗଳି କେଞ୍ଜି ପୁନ୍ଦାପାର୍‌ଦିତର । ମୁନି କେଞ୍ଜତ୍ ଲେକେନ୍ ଝେସଡ଼ତିଂ ଅରଟେ ସୁଟ୍ କେତ୍‌ପାର୍‌ଦିତର । ମାନ୍ ମେନ୍ଦୁଲ୍‌ତା କାଲଗାଲ୍ ନୁ ଲତ୍‌ତା ସାମାନ୍ ନୁ ତିରିୟ୍ ଦରକାନ୍ ସାମାନ୍‌ତା ପେନେର କେସ୍ ମେଣ୍ଡେ ଆର୍ଦ୍ଧିନ୍ ପାଢ଼ିଲ କେତ୍‌ପାର୍‌ଦିତର । ବେନ୍. ଆଇ ଆଲ୍‌ସ୍‌ତାଦିଂ ତିନାଜ୍ କେତ୍‌ପାର୍‌ଦିତର । ଅରଟ୍ ସୁଡୁ ପିଲାନ୍ ପାଟାତିଂ ପାର ପାର ନାଟ୍‌କାମ୍ ଲେକାମ୍ ତଅତିତର । ତିତ୍ରାମ୍‌ତା ମାନ୍ଦାନ୍ ସାମାନ୍‌ତିଂ ଉଙ୍ଗି ସୁଡୁଟ୍ ସୁଡୁଟ୍ କେତା ପାର୍‌ଦିତର । 	<ul style="list-style-type: none"> ଅରଟ୍ ସୁଟିନ୍ ୩ ଲଲୁକ୍ ନାରଗେ କେତାନ୍‌ଗଟି କେଞ୍ଜି ପୁନ୍ଦାପାର୍‌ଦିତର । ଝେସଡ଼ତିଜ୍ ମୁନି କେଞ୍ଜତ୍ ଲେକେ ସାରେ କେତ୍‌ପାର୍‌ଦିତର । ମାନ୍ କାଲଗାଲ୍, ଲନ୍ ନୁ ଗୁସ୍ତାତା ମାନ୍ଦାନ୍ ଜିଝୁକିନ୍ ପେଦେର, ପାଢ଼ିଲ କେତ୍ ପାର୍‌ଦିତର । ଅରଟ୍ ପୁଡ଼ତା ମାଟାତିଂ ଉଡ୍‌ସପି ଉଡ୍‌ସପି କେତ୍‌ପାର୍‌ଦିତର ମେଣ୍ଡେ ସାରିତର କାଲିୟ୍ ଗଳି ତିରିୟ୍‌ତର । ଅରଟ୍ ପୁଡ଼ତା ବେରିୟା ପାଟାଡିଜ୍ ପାରି ନାଟ୍‌କାମ୍ ଲେକେତ୍ ତଅତିତର । ତିତ୍ରାମ୍‌ତିଂ ଉଡ଼ି ଆ ସାଙ୍ଗାତ୍ ପୁନ୍ଦାପାର୍‌ଦିତର ମେଣ୍ଡେ ଆଲ୍‌ସି ଅରଟ୍ ଝେସଡ଼ କେତାପାର୍‌ଦିତର ।

ମୁକ୍ୟ ବିଭାଗ	୩-୪ ଏଣ୍ଟକ୍	୪-୫ ଏଣ୍ଟକ୍	୫-୬ ଏଣ୍ଟକ୍
<ul style="list-style-type: none"> ରାସାନାଦ୍ 	<ul style="list-style-type: none"> ଅରପୁଗୁଙ୍ଗତାଓ ଚିତ୍ରାମ୍ ତିଙ୍ଗ୍ ଅରରା କାଲ୍ପିତର । ମାନ୍ ତିରିୟ ମାନ୍ଦାନ୍ ସାମାନ୍ତା ଲେଙ୍ଗ୍ କେଞ୍ଜି ସାମାନ୍ତଂ ପୁନ୍ଦାପାର୍ଦିତର । ତାମ୍ ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ ରାସାପାର୍ଦିତର ମେଣ୍ଡେ ବେସୁ ବଟକିଙ୍ଗ୍ କାଲ୍ପା ପାର୍ଦିତର । 	<ul style="list-style-type: none"> ଝେରି ଝେରି ଚିତ୍ରାମ୍ତଂ ସୁଡ଼ା ବେରିୟା ତଙ୍ଗ୍ କାଲ୍ପା ପାର୍ଦିତର, ମେଣ୍ଡେ ସୁଡ଼ା ବେରିୟା ଚିତ୍ରାମ୍ତଂ ଏଞ୍ଜା ପାର୍ଦିତର । ଲେଙ୍ଗ୍ ବେନ୍ପାକାଙ୍ଗ୍ ଓଷ୍ଟାମିନ୍ଦେମେଣ୍ଡେ ଲେଙ୍ଗ୍ ତଙ୍ଗ୍ କାଲିୟିତ୍ ସାମାନ୍ତଂ ପୁନ୍ଦା ପାର୍ଦିତର । ରାକ୍ ରାକାମ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ ବଟକିଙ୍ଗ୍ ଅରଟ୍ ପେରକେ ଅରଟ୍ କାଲ୍ପା ପାର୍ଦିତର । 	<ul style="list-style-type: none"> ତାନ୍ ପେଦେର ବେନ୍ ଲେକାମ୍ ରାସାନାଦ୍ ପୁନ୍ତର ମେଣ୍ଡେ ଚିତ୍ରାମ୍ତ ତତ୍ ରାସ୍ତାଦ୍ କାଲ୍ପା ପାର୍ଦିତର । ଲେଙ୍ଗ୍ତୁଞ୍ଜି ଜିଓକିଙ୍ଗ୍, ପିଟେଙ୍ଗ୍ ନୁ ସାମାନ୍ତିଙ୍ଗ୍ ପୁନ୍ଦା ପାର୍ଦିତର ମେଣ୍ଡେ ଲେଙ୍ଗ୍ ଏଞ୍ଜି ନାରିଙ୍ଗ୍ ପୁନ୍ଦାପାର୍ଦିତର । ବଟକିଙ୍ଗ୍ ଜତ୍ପି ରାକ୍ ରାକାମ୍ତାଓ ଚିତ୍ରାମ୍, ଜିଓକି, ପିଟେ ତୁଙ୍ଗ୍ପାର୍ଦିତର ।

କୁଲୁମ୍ତା ତତ୍ କାଲ୍ଲାନ ବୁଦ୍

<ul style="list-style-type: none"> ସମ୍ବେଦନଶୀଳତା ତାନ୍ ପାଡ଼ିଇ ଇଷ୍ଟାମ୍ କାର୍ସାନାଦ୍ ନୁ ପିଲା ପିଲାନ୍ ଲପେ ଜକା/ଜାତା 	<ul style="list-style-type: none"> ବାଡ଼ିଆନ୍ ପାଡ଼ିଇଦିଙ୍ଗ୍ ନିଜମାନ୍ତେ ଆଲତା ପାର୍ଦିତଣ୍ଡ / ପାର୍ଦିତର । ଅରଣ୍ଡ ଅରଣ୍ଡ ତିନ୍ଦାପାର୍ଦିତଣ୍ଡ ମେଣ୍ଡେ, ମେଲ୍ ଆରତିନ୍ ସାୟାମ୍ତେ ବାଇଦ୍ ଆନ୍ଦପାର୍ଦିତଣ୍ଡ । ବେସକ୍ ଇଷ୍ଟାମ୍ ତଅତା ପାର୍ଦିତଣ୍ଡ । ଉନାଦ୍ ଇଷ୍ଟାମ୍ଲସିଟ୍ ପାଟେ ନୁ ଜାମାତ୍ ମାଇଦିଙ୍ଗ୍ । ମେଲ୍ ସାଗାମ୍ ପିଲାନ୍ ତଙ୍ଗ୍ କାଲ୍ଲାନ ନକ୍ ଇଷ୍ଟାମ୍ ଆତଣ୍ଡ ମେଣ୍ଡେ ସୁଡୁ ସୁଡୁ ପିଲାନ୍ ତତ୍ କାଲ୍ଲି କରସାନାଦ୍ପାର୍ଦିତର । 	<ul style="list-style-type: none"> ଜାମ୍ ଜାମେ ମେଲ୍ ଅରତୁଣ୍ଡ କେତ୍ନାଦ୍ କେଞ୍ଜି ପାଡ଼ିଇ ତୁଙ୍ଗ୍ ପାର୍ଦିତଣ୍ଡ । ଅରଣ୍ଡ ଅରଣ୍ଡ ତିନ୍ଦାପାର୍ଦିତଣ୍ଡ ମେଲ୍ ଅରତିନ୍ ସାୟାମ୍ତେ କୁସାକ୍/ସକ୍ କେରଦା ପାର୍ଦିତର ତିସ୍ ପାର୍ଦିତର । ବାଇଦ୍ ଆନ୍ଦା ପାରିତଣ୍ଡ । ବେନ୍ ଲେକା ମାନ୍ଦାନାଦ୍ ଉଙ୍ଗି ତାନ୍ ଇଷ୍ଟାମ୍ ତଅତା ପାର୍ଦିତଣ୍ଡ । ନାରଗେ ପିଲାନ୍ ତଙ୍ଗ୍ କାଲ୍ଲି କାର୍ସାନୁଙ୍ଗ୍ ସାରଦା ଆତର । 	<ul style="list-style-type: none"> ମେଲ୍ ଅରତୁନ୍ ଦୁକାମ୍ ସୁକାମ୍ତାର କାଲ୍ଲାନାଦ୍ । ତିନ୍ଦାନାଦ୍, କେରଦାନାଦ୍, ନୁ ବାଇଦ୍ ଆନ୍ଦାନାଦ୍ ତୁଙ୍ଗ୍ ପାର୍ଦିତଣ୍ଡ ମେଲ୍ ଅରତୁଙ୍ଗ୍ ସାୟାମ୍ ତୁଙ୍ଗ୍ ପାର୍ଦିତଣ୍ଡ । ବେର ବେନଣ୍ଡ ବେନ୍ଲକାମ୍ ମାନ୍ତଣ୍ଡ ଲଣ୍ଡବାଡ଼ ଆଗ୍ ଆଦେଲେକାମ୍ ତଅତିତଣ୍ଡ । ମେଲ୍ ସାଗାତତ୍ କାଲ୍ଲି କାରାସାନୁଙ୍ଗ୍ ଆଲ୍ସା ପାର୍ଦିତର ତାନ୍ ଜକାତିଙ୍ଗ୍ ଏଞ୍ଜା ପାର୍ଦିତଣ୍ଡ ଅନାଦ୍ କାର୍ସନାଦ୍ ଏଓନା କେପା ପାର୍ଦିତର ।
--	---	--	--

ମୁକ୍ୟ ବିଭାଗ	୩-୪ ଏଣ୍ଟକ୍	୪-୫ ଏଣ୍ଟକ୍	୫-୬ ଏଣ୍ଟକ୍
<ul style="list-style-type: none"> ସ୍ୱାଧୀନତା ନୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା 	<ul style="list-style-type: none"> ତାନ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟମତେ ପାଢ଼ିଲ ତୁଙ୍ଗାନୁକ୍ ଆଲକ୍ଷିତଣ୍ଡ, ଗୁନି ମେଲ ସାଗାତର ସାୟାମ ଅତର । 	<ul style="list-style-type: none"> ତାନ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟମତେ ପାଢ଼ିଲ ତୁଙ୍ଗାନୁକ୍ ଉପାମ ଆଲକ୍ଷିତର ମେଣ୍ଡେ ମେଲ ଅରତିନ୍ ସାୟାମ କମ ଅତଣ୍ଡ । 	<ul style="list-style-type: none"> ତାନ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟମତେ ପାଢ଼ିଲ ତୁଙ୍ଗାନୁକ୍ ଉପାମ ଆଲକ୍ଷିତଣ୍ଡ ମେଣ୍ଡେ ଅରତିନ୍ ତତ୍ କିସ୍ କିସ୍ ଆୟଣ୍ଡ ।
ଏଦି ବୁଦିନ୍ ଉପାମ			
<ul style="list-style-type: none"> ଉତ୍ତନାଦ୍ ନୁ ଏରକା ତାସ୍ନାଦ୍ ରସାନାଦ୍ ଆଲକ୍ଷ ମାହାନାଦ୍ ତିପାଲତା ସାମ୍ବାନାମ୍ ତଲ୍ ଲେକ୍ନାଦ୍ 	<ul style="list-style-type: none"> ଅରବ୍ଦାମ୍ ଉତ୍ତତାଞ୍ଜ ୩-୪ ସାମାନତିକ୍ ଏରକା ତାସା ପାରଦିତର । ମେଣ୍ଡେମାଲତାଦ୍ ସାମାନତିକ୍ ପୁନ୍ଦା ପାରଦିତର । ରାଜ୍ଦିକ୍ ଅସ୍ ସାମାନତିକ୍ କାଲପା ପାରଦିତର, ମେଣ୍ଡେ ଝେରେ ଝେରେ ତୁଙ୍ଗାପାରଦିତର । ୩/୪ ମାହାନ ସାମାନତ୍ ପୁରୁଙ୍ଗ୍ ମେଣ୍ଡେ ତୁଙ୍ଗ୍ ପାରଦିତର । ସାରେ ସାମାନତିକ୍ ନୁ ତାନ୍ ତକ୍ କାଲି ମାହାନାଦ୍ ପୁନ୍ଦାପାରଦିତର । ମେଣ୍ଡେ ସୁତୁ ତିପାଲତିକ୍ ସାମ୍ବାନାମ୍ ତୁଙ୍ଗା ପାରଦିତର । ସୁଡ଼ା, ବେରୟା, ନାରଗ-କାମ୍ ସାରରେ ସାମାନତିକ୍ ତଲିନ୍ ଉଞ୍ଚ ପୁନ୍ଦା ପାରଦିତର । 	<ul style="list-style-type: none"> ଅରବ୍ଦାମ୍ ଉତ୍ତତାଞ୍ଜ ୪-୫ ସାମାନତିକ୍ ଏରକା ତାସା ପାରଦିତର । ମାଲତାଦିକ୍ ପୁନ୍ଦାପାରଦିତର । ବେସୁଟ୍ ବେସୁଟ୍ ରେଣ୍ଡ ରାଜ୍ଦା ସାମାନତିକ୍ ଅସ୍ କାଲପା ପାରଦିତର, ସୁତୁ ନୁଞ୍ଚ ବେରୟା ଜଡ଼ପା/ରସ ପାରଦିତର । ଅରଦେବ୍ ସାମାନ, ଚିତ୍ରାମ, ଝେସଡ଼ତିକ୍ ଏରକା ତାସା ପାରଦିତର । ସାରେ ସାମାନତିକ୍ ନୁ ତାନ୍ ତକ୍ କାଲି ମାହାନାଦ୍ ପୁନ୍ଦାପାରଦିତତ୍ ମେଣ୍ଡେ ନାରଗେ ତିପାଲ ପାଡ଼ିକତିକ୍ ସାମ୍ବାନାମ୍ ତୁଙ୍ଗାନ୍ ଉପାମ୍ ପେସ୍ଡିତର । ସୁଡ଼ା, ବେରୟା, ଢେଙ୍ଗ୍ ସାମାନତିକ୍ ଅସ୍ ୩/୪ ଲେକାମ୍ ରସାପାରଦିତର । 	<ul style="list-style-type: none"> ଅରବ୍ ଦାମ୍ ଉତ୍ତତାଞ୍ଜ ୫-୬ ସାମାନତିକ୍ ଏରକା ତାସା ପାରଦିତର । ମାଲତାଦିକ୍ ପୁନ୍ଦାପାରଦିତର । ନାରଗେ ରାଜ୍ଦା ଲେକେନ୍ ସାମାନତିକ୍, କାଲପା ପାରଦିତର, ଝିରସ୍ତା ପାରଦିତର, ସୁତୁନୁଞ୍ଚ ବେରୟା ଲଲୋକ୍ ବେରୟାନୁଞ୍ଚ ସୁତୁଲାଞ୍ଜ-ରସା ପାରଦିତର । ମୁନେତାଦିକ୍ ଅରଦେବ୍ ଆଲକ୍ଷା ପାରଦିତର, ମେଣ୍ଡେ ପେରକେତାଞ୍ଜ ଆଲକ୍ଷି କେତା ପାରଦିତର । ତିପାଲତିକ୍ ପୁଞ୍ଜ କେତତା ପାରଦିତର, ମେଣ୍ଡେ ସାମ୍ବାନାମତ ମାଲଦିକ୍ ରାକ୍ ରାକାମ୍ ଉପାମ୍ ପେସ୍ଡିତର । ମୁତୁ, ବେରୟା, ଢେଙ୍ଗ୍ ସାମାନତିକ୍ ଅସ୍ ୪/୫ ଲେକାମ୍ ସାଲେ ରସାପାରଦିତର ।

ମୁକ୍ୟ ବିଭାଗ	୩-୪ ଏଣ୍ଡକ୍	୪-୫ ଏଣ୍ଡକ୍	୫-୬ ଏଣ୍ଡକ୍
<ul style="list-style-type: none"> ମାନଚିରିୟ ପୁସ୍ତକାଳୟ 	<ul style="list-style-type: none"> ୧ ଚିତ୍ର ୫ ତାରା ଏଣ୍ଡକ୍ ନାମର ରାସନାଦ ପୁସ୍ତକ । ନାମର ଡିଜ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ତଳ୍ କାଳ୍ପା ପାରଦିତର । ମାନ ସାରଚିରିୟ ମାନ୍ଦାନାଦିକ୍ ପୁସ୍ତକ ପରିୟା ନୁ ଡ୍ରେଲ୍ଡିକ୍ ପୁସ୍ତକାଳୟଦିତର ନୁ ତଥ୍ତା ପାରଦିତର । 	<ul style="list-style-type: none"> ୫ ତାର୍ ଏଣ୍ଡକ୍ ନାମର ଲେକା ପାରଦିତର । ମେଣ୍ଡେ ନାମର ଏଣ୍ଡ ପାରଦିତର । ପରିୟା, ଡ୍ରେଲା ନୁ ମାନ ସାରଚିରିୟ ମାନ୍ଦାନ ସାମାନତିକ୍ ପୁସ୍ତକାଳୟଦିତର । 	<ul style="list-style-type: none"> ୧୦ ତାର୍ ଏଣ୍ଡକ୍ ନାମର ଏଣ୍ଡା ପାରଦିତର । ମେଣ୍ଡେ ଲେକ୍ ପାରଦିତର । ପରିୟା, ଡ୍ରେଲା ନୁ ମାନ ସାର ଚିରିୟ ମାନ୍ଦାନ ସମାନ ଡିଜ୍ ସାୟ ପୁସ୍ତକାଳୟଦିତର । ଆଣ୍ଡିକ୍ ଅସ୍ କେତା ପାରଦିତର ।

ତାମ୍ ଇଷାମ୍ତେ ତେୟାର୍ ମାତାନାଦ୍ ନୁ ସାକାନତିକ୍ ପୁସ୍ତକାଳୟ

<ul style="list-style-type: none"> ତାମ୍ ଇଷାମ୍ତେ ଆଲ୍ସନାଦ୍ ଇଷାମ୍ତେ ତୁଙ୍ଗନାଦ୍ ସାକାମ୍ ପୁସ୍ତକାଳୟ 	<ul style="list-style-type: none"> ଅରବ୍ ପ୍ରଶ୍ନ ତାଦ୍ ଉତ୍ତର ୧-୨ ଲାଲ୍ନତେ କେତ୍ ପାରଦିତର । ସାରଦାତେ ନୁ ତାମ୍ ଇଷାମ୍ତେ ରାସା ପାରଦିତର । ଗୁପାତିକ୍, ମାରାତିକ୍ କାୟାକ୍ ପୁଙ୍ଗାକ୍ ନୁ ଗୁଗେକ୍ ଉର୍ଜି ସାରଦା ଆତର । 	<ul style="list-style-type: none"> ଆଲ୍ସି ମେଣ୍ଡେ ଅରବ୍ ପ୍ରଶ୍ନ ତାଦ୍ ଉତ୍ତର ୨-୪ ଲାଲ୍ନତେ କେତା ପାରଦିତର । କ୍ରେୟନତିକ୍ ଅସ୍ ପୁସ୍ତକାଳୟଦାନ ଲେକାତ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ତୁଙ୍ଗ ପାରଦିତର । ଗୁପାତାର୍ ଉତ୍ତୁକ୍ ସାରଦା ଆତ୍-ମାରା, ମେଟା କାୟା, ପୁଙ୍ଗା ଗୁଗେକ୍ ଉର୍ଜି, ସାରଦା ଆତର । 	<ul style="list-style-type: none"> ଆଲ୍ସିମେଣ୍ଡ ଅରବ୍ ପ୍ରଶ୍ନ ଡିଜ୍ ନାରଗେ କେତ୍ତା ପାରଦିତର । ରାକ୍ ରାକାମ୍ ପୁସ୍ତକାଳୟଦାନ ଲେକାତ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ତୁଙ୍ଗା ପାରଦିତର । ଗୁପାତାର୍ ଉତ୍ତୁକ୍ ସାରଦା ଆତର, ମେଣ୍ଡେ ରାକ୍ ରାକାମ୍ କାୟା, ପାଣ୍ଡି, ପୁଙ୍ଗା ଗୁତ୍ପିତର ।
--	---	---	---

ସାଦ୍‌ପ୍ତାନ / କାରିୟାନ ଇଷାମ୍

ଆଲ୍‌ପ୍ତାର୍ ଆଦାନ ଇଷାମ୍	<ul style="list-style-type: none"> ତାନ ସାରଚିରିୟ ମାନଦାନାଦିକ୍ କାରସାନତା ତଳ୍ ପୁସ୍ତକ ମାଲଦିକ୍ ଡ୍ରେଡ୍‌କା ଆତନ୍ ମେଣ୍ଡେ ପୁନା ସାମାନତିକ୍ ଉର୍ଜି ଡ୍ରେଡ୍‌କା / ସାରଦା ଆତନ୍ । 	<ul style="list-style-type: none"> କାରସାନାଦିକ୍ ତାନ ତାନେ ପୁସ୍ତକାଳୟଦିତର । 	<ul style="list-style-type: none"> ତାନେ ତାନେ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଗାଟେ ଡ୍ରେଡ୍‌କା ଆତନ୍ । ପୁସ୍ତକ ଲାଲ୍‌ପ୍ତାଦିକ୍ ବାରେ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଆଲ୍‌ସିତର ।
-----------------------	--	--	--

ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ିତାନ୍ ସାଦୃଶ୍ୟସାଧୁକ୍ ରାସତାଦ ଉତ୍ସାମ୍ (ପ୍ରାକ୍-ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଭିତ୍ତିକ ବିଷୟ ବସ୍ତୁ)

ସୁଦୁ ପିଲାଙ୍କ ଆରତ୍ତା ଲେକେନ, ପୁନ୍ଦା ପାରଦାନ୍ ଲେକାତାଡ଼ିକ୍ ରାକାମ୍ ସାମାନ୍ ତଅସ୍ ସାଦୃଶ୍ୟସାଦାକ୍ କାଡ଼ାଲ୍ । ମାନ୍ ସାର୍ ତିରିକ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ ସାମାନ୍ତିକ୍ ଉକ୍ତି, ଇତିଶ୍ଚି, କେଜୁତି, ତୁଲୁତି କାର୍ସପାନାଦ୍ କାଡ଼ାଲ୍ ।

ଇଦ୍ ବଇଦାଗ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ଦା ସାରେ ପାଡ଼ିକ୍ ପିଲା ପୁନ୍ଦାଡ଼ି, ମାନ୍ ସାର୍ ତିରିକ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ଦା, କିଡ଼ାକ୍, ପିକେ, ମାନ୍, ନେଲ୍, ଏରତିକ୍ ଅସ୍ କିତାଦ୍ ମିକେ । ଦିଦିଲ୍ ମିକା ଗାରରେ ମାନ୍ଦାନ୍ ସାମାନ୍ତିକ୍ ତଅସ୍ ସାଦୃଶ୍ୟସିତ୍ । ଇଦ୍ ମାଟାତିକ୍ ପୁନ୍ଦାନ୍ ମାଜଦିକ୍ ଇକ୍ତାପେ ରାସତାଦ୍ ମିକେ ।

- ପିଲାନ୍ ଗାରରେ ମାନ୍ଦାନ୍ ସାମାନ୍ତିକ୍ ତଅସ୍
- ଇତିଶ୍ଚି ସାଦୃଶ୍ୟସାଦାକ୍ ରାସାଦାଦ୍
- ପିଲା ତାମ୍ ତାମେ ପୁନ୍ଦାଦାଦ୍, ତାମ୍ ଲତ୍ନରକ୍ ପୁନ୍ଦାଦାଦ୍, ଗାରେଡ୍ ଲତ୍ନରକ୍ ପୁଜ୍ଜି ବେନର ବାତଶ୍ଚ ଆତନ ପୁନ୍ଦାପାରତ୍ତା ବେଲା ଦିଦିଲ୍ ଉତିତ୍ ।
- ସାରେ ରାକାମ୍ ପାଡ଼ିକ୍ଦା ଜସୁ ସାଦୃଶ୍ୟସାନ୍ ମାଜଦିକ୍ ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ପାଡ଼ିକ୍ପାଟା, ଝେସଡ୍, କାର୍ସାଦାଦ୍, ଏଦାଦାଦ୍, ଚିତ୍ରାମ୍ ତଅସ୍, ବରପେମତେ କାର୍ସପି ସାରେ ପିଲାଙ୍କ୍ ତେଲୁଶ୍ୟସାଦାକ୍ କାଡ଼ାଲ୍ ।

ସାରେ ପିଲାନ୍ ଇକ୍ଷାମତିକ୍ ଉକ୍ତି ବେନ୍ ଅରଟ୍ ପାଡ଼ିକ୍ଦା ଜଡ଼ିକ୍ ଅରଟ୍, ରେଷ୍ଟ୍ ଆଟକ୍/ଝାରାକ୍ ସାଦୃଶ୍ୟସିତ୍ । ଇଦ୍ ପୁଗୁକ୍-ତାମ୍ ମେନ୍ଦୁକାକ୍ ଗାଲକିନ୍ ଜସୁଦେ ତେଲୁସପାନ୍ଦୁକ୍ ଇଡକେ କାଜଗାଲକ୍ ବେଝୁ ବେଲା ଇଞ୍ଜି ତାମ୍ ଇକ୍ଷା ଗତି ମାଟା ତିରିକ୍ସାଦାଦ୍, କାଜଗାଲକିକ୍ ଅସ୍ ଏଦି/ଆରିକ୍ସି ପାଟା ପାରିତା, ଚାଟ୍ ତଅସ୍ ମେନ୍ଦୁକତା ସାରେ ସାମାନ୍ତା ପେଦେର କେସ୍ ତଅସିତା, ନାରୁନ୍ ଚିତ୍ରାମତିକ୍ ଗଦା ଗଦା କବସ ଯୋତପି କାରକ୍ଷିତ୍, ବରପେମ୍ କିସ୍ ତଅତିତ୍ । ଚିତ୍ରାମ୍ ତୁକ୍ତି ରାଙ୍ଗାଝାଟାଦାଦ୍ ଇଦ୍ ପୁଗୁକ୍ ବାତ୍ ବାତ୍ ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ପାଡ଼ିକ୍ ତୁକ୍ତି ଇ ମେନ୍ଦୁକତା କାଜଗାଲକିନ୍ ଜସୁଦେ ସାଦୃଶ୍ୟସିତ୍ ।

ଇଦ୍ ବଇଦାଗ୍ ୧ ୨ ଲେଞ୍ଜକିନ୍ ମାଜଦିକ୍ ରାସତାଦ୍ ମିକେ । ଇଦ୍ ବଇଦାଗ୍ ଇକ୍ତାପେ ମାନ୍ଦାନ୍ଦା ସାରେ ଜଝୁ ରାସତାଦ୍ ମିକେ ।

- ◆ ନାନ୍, ନା ଲତ୍ନର ନୁ କୁଲାମ୍
  - ନାନେ
  - ନା ମେନ୍ଦୁକ୍ ନୁ କାଜଗାଲ୍
  - କୁଲାମ୍, ଲତ୍ତର କାଲିକ୍ଷତର
  - ପାଣ୍ଡୁମ୍ ନୁ ଦେଶେର ଦିନାମ୍
  - ଚିଶ୍ଚ, ସିଲେ ନୁ ଲନ୍ ଦୁଆଡ୍
  - ଝେରି ଝେରି ପାଡ଼ିକ୍
- ◆ ବୁମ୍ ବୁକାଡ୍ ଏଲ୍ତାଦ୍/ଏରଗାଲ୍
  - ପଡ୍ଡଦ୍, ନେଲ୍ ନୁ ଉକ୍ତାକ୍
  - ଏର ଗାଲ୍ ନୁ କିସ୍
  - ମାବ୍ ନୁ ମୟଲ୍
  - ଏଦ୍, ଝାନା ନୁ ଶାଲ୍ କାଲାମ୍
- ◆ ଗାରରେଡ୍ ପରିକ୍ଷା
  - ମାଡା, ପୁଜା ନୁ କାୟା
  - କୁସିର ସାମାନ୍
  - ପିକେ, ମା'କ୍ ନୁ ଗୁଗେ ପୁଡକ୍
  - ଆଦା ଝାଦାଦାଡ଼ି
  - ଲନ୍ କାଡକାନ୍ ସାମାନ୍
- ◆ ଜିଡ଼ାତିକ୍ ପୁନ୍ଦାଦାଦ୍
  - ମେଲତା ପାଡ଼ିକ୍
  - ଜିଡ଼ାତିକ୍ ନେଲା ତାସାଦାଦ୍
  - ସୁଗାକ୍ ମାନ୍ଦାଦାଦ୍
  - ରୋଗାମ୍
  - ମାନ୍ ସାର୍ ତିରିକ୍ ସାୟ୍ ତାସାଦାଦ୍

**ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ରତାଗ୍ ତଲ୍ଲୁ ସାଦୃଶ୍ୟସ୍ତ୍ରାନ୍ତୁଲ୍ ରାକ୍ ରାକାମ୍ ପାଡ଼ିଲଦା ଜଞ୍ ପୁନ୍ଦାନାଦ୍
(ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ରରେ ପ୍ରାକ୍-ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ବିବରଣୀ)**

- **କାଲଗାଲ୍ ନାଡ଼ସ୍ପାଦ୍ ମାଲଦିଙ୍ ପାଡ଼ିଲ**
ବାଇଦେଟ ବେରିୟା କାଲଗାଲ୍ ପେରଞ୍ଜାନାଦ୍ ପୁନ୍ଦାନାଦ୍
 କାଲଗାଲଦା ସାତ୍ତ୍ଵାମ୍ ପେରସିଦ୍ ମାନ୍ ମେନ୍ଦୁଲତା ମାନ୍ଦାନ ଆଡ଼ାଙ୍ ଆଡ଼ୁକାଲ, କାଲକ୍, କୁରୁକ୍, ଟିକିଡ଼, ମୁରୁସୁଲ୍ ମେନ୍ଦୁଲ୍ ମେଃଭାନ ମାଲଦିଙ୍ ଇସୁସାରେ ପାଡ଼ିଲ କାଡ଼ାଲ ।

- ଆନ୍ଦାନାଦ୍	- ତାନ୍ଦାନଦ୍
- ମିରାନାଦ୍	- ପରକ୍ ପରକ୍ ଲଙ୍ଗାନାଦ୍
- ତୁଙ୍ଗାନାଦ୍	- ଉଙ୍ଗାନାଦ୍
- ପଇଦାନାଦ୍	- ସାଦକେ ମାଞ୍ଜପାଡ଼ିଲ ତୁଙ୍ଗାନାଦ୍
- ଏସାନାଦ୍	
- ତାରାନାଦ୍	- ଆଗାକାଲପି ଏନ୍ଦା / ଆରନ୍ଦାନାଦ୍

- **ବାଇଦେଟ୍ ସୁତୁ କାଲଗାଲ୍ ପେରଞ୍ଜାନାଦ୍ ପୁନ୍ଦାନାଦ୍**
 ସୁତୁ ଆଙ୍ ଆଡ଼ୁ-ଡ଼ାଡ଼ୁକ୍ ମିଶା ଉତ୍ସପାନାଦ୍ ନୁ ନିଲ୍ଲନ୍ଦାନାଦ୍ କଣ୍ଡାନୁ କାଲ ସାଦକେ ମାନ୍ଦାନ୍ ମାଲଡ଼ିଙ୍ ପାଡ଼ିଲ
  - କାଗଜ ଇକାନାଦ୍ ନୁ ଆଣ୍ଟ୍ଟାନାଦ୍
  - କାଗଜଡ଼ିଙ୍ ମାଡ଼ପି ରାକରାକାମ୍ ଆକୃତି ତୁଙ୍ଗାନାଦ୍
  - ପୁଙ୍ଗା କାସାନାଦ୍
  - ନୁଲଦେ ପାଡ଼ିଲ ତୁଙ୍ଗାନାଦ୍
  - କୁସାତାଗ୍ ସକାତାଗ୍ ବିଲ୍ଲୁ ଡ଼ାଟାନାଦ୍
  - ରାକ୍ ରାକାମ୍ ଡ଼ିଜେନ୍ ତୁଙ୍ଗାନାଦ୍
  - ଗିରାଲଗନାଦ୍ ନୁ ରାସାନାଦ୍
  - ମାଣ୍ଡୁଲ୍ ପିସକି ସାମାନ ତୁଙ୍ଗାନାଦ୍

- ଉଷାଦାଗ୍ ନୁ ଏରଦାଗ୍ କାରସାନାଦ୍
- ସୁତୁ ସାମାନଡ଼ିଙ୍ କାମା ତୁଙ୍ଗାନାଦ୍
- ମୁକ୍ତାତୁଷ୍ଟ ମୁକ୍ତାତାଗ୍ ଏର ତସାନାଦ୍
- **ବାଇଦେଟ୍ ଗେଙ୍ଗାମ୍ଡିଙ୍ ଏଉ ତୁଙ୍ଗାମ୍ ପାଡ଼ିଲ**
 ମାନାଲ୍ ବାଇଦେ ମାନ୍ ସାରିଲତାଗ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ ସାମାନଡ଼ିଙ୍ ଉଡ଼ି, ଇଙ୍, ମଲ କେଞ୍ଜି, କେନ୍ ଏଦିବୁଦି ଦରଜିଡ଼ ଆଦିକ୍ ବାଇଦେଟ୍ ଗେକାମ୍ ଇଞ୍ଜି କେଡିତର । କେଞ୍ଜାନାଦ୍, ଏଦ୍ମାଡ଼ାନାଦ୍, ସାମ୍ଦାନାମ୍ ମାଡ଼ାନାଦ୍, ସାରି କାଲଲିଡ଼ । ଇଙ୍ଗିପେ ମାନ୍ ଦାନଡ଼ି ନୁଏ ପିଲା ବାଇଦେଟ୍ ପରାନ୍ଦାତି ପୁନ୍ଦାପାରିଦିତା
- **ଆଇଦ୍ ଇନ୍ଦିୟତ୍ ଏଉତା ମାଲଦିଂ ପାଡ଼ିଲ**
 ରାକରାକାମ୍ ଚିତ୍ରାମ୍, ସାମାନ, ଅକ୍ଷର ଉଙ୍ଗି ପୁନ୍ଦାନାଦ୍, କାଲପାନାଦ୍, ଜଡ଼ପାନାଦ୍, ରାକ୍ ରାକାମ୍ ଲେଙ୍ କେଞ୍ଜାନାଦ୍ । ରାକରାକାମ୍ ସାମାନଡ଼ିଙ୍ ଇଟାନାଦ୍ । ରାକରାକାମ୍ ସାମାନତାଦ୍ ଗାବ୍ ଏନ୍ସାନାଦ୍ । ନାକି ମିଶେ ରୁସ୍ ପୁନ୍ଦାନାଦ୍ । ରୁସ୍ ଡିଂ ଡ୍ଵେରି ଡ୍ଵେରି ଏନ୍ସାନାଦ୍ ।
- **ଏଦା ମାଡ଼ାନାଦ୍ ନୁ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ାନାଦ୍**
 ଚିତ୍ରାମ୍ ନୁ ସାମାନଡ଼ିଙ୍ ଡ୍ଵେର ଡ୍ଵେରେ ଏନ୍ସାନାଦ୍ । ମାଲତା ସାମାନଡ଼ିଂ ଏଦେ ତୁଙ୍ଗାନାଦ୍ । ଏଦେ ତୁଙ୍ଗି କାରରାକାମ୍ ଶକ୍ତିଂ ରାସି କାରସାନାଦ୍, ଡ୍ଵେସଡ଼ କେତାନାଦ୍ ପାଟା ପାରି ଏନ୍ଦାନାଦ୍ ।
- **ଡ୍ଵେରି ଡ୍ଵେରି ଏନ୍ସାନାଦ୍**
 ଚିତ୍ରାମ୍, ପୁଙ୍ଗାର, କାୟ, ପାଣ୍ଡିନ୍ ରାଙ୍ ରାକାମ୍ଡିଂ ଏଞ୍ଜି ଡ୍ଵେରି ଡ୍ଵେରି ଡ଼ାଟାନାଦ୍ । ଅରବ୍ ସାମାନଡ଼ିନସ୍ ମିଶନ୍ ସାମାନ ବେଲା ଡ୍ଵେରି ମିତ୍ତେ ଏଞ୍ଜି ପୁନ୍ଦାନାଦ୍ ।
- **ବେଦିନ୍ ପେରକେ ବେଦ୍ ଆଲ୍ସାନାଦ୍**

କାୟା, ପୁଞ୍ଜା, ଆକି, ସାରି ଅସମେଶେ ରାକରାକାମତା ସାମାନ୍ ତିଆର ତୁଞ୍ଜିତା ।
 ଝେସଡ଼ିଂ ବେଦିନ୍ ପେରକି ବେଦ୍ କେତାନାଦ୍ ଏଦ୍ ନେଃସ ପାଡ଼ିଲ ତୁଞ୍ଜାନାଦ୍ ।
 କେତାନାଦ୍ କେକିଂ ଚିତ୍ରାମକାର୍ଡ଼ କାଲ୍ପି ଝେସଡ଼ କେତାନାଦ୍ ଏଦେ ତୁଞ୍ଜି ରଜନି ପାଡ଼ିଲ
 ଅଷ୍ଟିନ୍ ପେରକେ ଅଷ୍ଟ ତୁଞ୍ଜିତା ।

● **ଆଦିଲ୍‌ହାଦିଲ୍ ମିଲେମ୍ ତୁଞ୍ଜାନାଦ୍**

ପଜଲସ୍ ତୁଞ୍ଜାନାଦ୍, ଦାନ ଜଝୁଦି ପୁନ୍ଦାନାଦ୍, ସାମାନତିଂ କାଲାପାନାଦ୍, ଆଦିଲ୍‌ହାଦିଂ
 ଏଦାଲାମେ ମିଲେମ୍ ତୁଞ୍ଜାନାଦ୍ ।

● **ବେଦ୍ ବେଲା ଏଦା ତୁଞ୍ଜି ପୁନ୍ଦାନାଦ୍**

ରାଜ୍, ରାକାମ୍, ପୁରୁଜ୍, ରାଜ୍‌ତୁଞ୍ଜାନାଦ୍, ଇଷାମତେ ଗଚି କେତାନାଦ୍, ଇଷାମତେ
 କାରସାନାଦ୍, ଝେସଡ଼ କେତାନାଦ୍, ଚିତ୍ରାମ୍ ତୁଞ୍ଜାନାଦ୍, କାଗଡ଼ ଇକାନାଦ୍‌ନ୍
 ମାଡ଼ପାନାଦ୍, ରାଜ୍ କାଲ୍ପି ମେଲ୍ ଅରଷ୍ଟ ରାଜ୍ ତୁଞ୍ଜାନାଦ୍ ।

● **ତଲ୍ ଇସାବ ପୁନ୍ଦାନାଦ୍**

ଏହି / ଆରିୟା ପାରାନ୍ ପାଟା, ଝେସଡ଼ କେତାନାଦ୍, ତତେକେ ଗଚିମାଟା, ଇଷାମତେ
 କାରସାନାଦ୍, ଝେରେ ଝେରେ ଏଞ୍ଜାନାଦ୍ ନୁ ରାସାନାଦ୍, ଗୁସ୍ତାତା ଉଡ଼ାନାଦ୍ ନାମ୍‌ବାର୍
 କାର୍ଡ଼ତଡ଼େ କାରସାନାଦ୍, ୧-୧୦ ତାଗାକ୍ ଲେକାନାଦ୍ । ଉଷାତାର୍ କାରସାନାଦ୍,
 ରାକାମ୍, ପୁରୁଜ୍, ପଡ଼ଗ, ବାରଝୁ, ଏଉ, ବେସର ନୁ ଦୁରାମତ୍ ଜଝୁ ପୁନ୍ଦାନାଦ୍,
 ନାମ୍‌ବର ପଜଲସ୍, ପରିୟା, ଝେଲା ନୁ କଲ୍‌ସାନାଦିନ୍ ଜଝୁ ପୁନ୍ଦାନାଦ୍ ।

● **ମାନ୍ ସାରେ ତିରିଲଦେ ଜସ୍ତ ପୁନ୍ଦାନାଦ୍**

ଗୁସ୍ତାତିକ୍ ଉଡ଼ାନାଦ୍, ଇଷାମତେ ନୁ ଜକାତେ ଗଚି ମାଟା, ପିଟେ, ଜିଝୁକ୍, ଗୁମେ
 ପୁଡ଼କ୍, ମାଡ଼ାକ୍, କୁସିରସାମାନ୍, କାୟା, ପାଣ୍ଡି, ଏରନ୍ ଉସ୍ତାତେ କାରସାନାଦ୍,
 ନାଟେନ୍ ଆଟିନା ଉଡ଼ାନାଦ୍ । ଲନ୍ ନୁ କୁଟ୍‌ମାମତା ଜସ୍ତ ପୁନ୍ଦାନାଦ୍, ପାଣ୍ଡୁମ୍ ତୁଞ୍ଜାନାଦ୍,
 ବରପେମ୍, କାରସାନାଦ୍, ଚିତ୍ରାମ୍ କାର୍ଡ଼ତି କାରସାନାଦ୍ ।

● **ଗଚିମାଟା ପୁନ୍ଦା ପାରଦାନାଦ୍**

ଇଜାପେ ମାନ୍ଦାନାଡ଼ିନେ ଗଚିମାଟା ପୁନ୍ଦା ପାରଦିତା ।

● **କେଞ୍ଜା ପାରଦାନାଦ୍**

ଝେସଡ଼ କେତାନାଦ୍, ତାମ୍ ଉଷାମତେ ଗଚିମାଟା କେତାନାଦ୍, ପାଟା ପାରି ଏନ୍ଦାନାଦ୍,
 ଶଦ୍‌ତିଂ ଏଞ୍ଜାନାଦ୍, ଲେଜାଦିଜ୍ ଏଞ୍ଜି ଝେରେ ଝେରେ ପୁନ୍ଦାନାଦ୍ ।

● **କେତା ପାରଦାନାଦ୍**

ଝେସଡ଼ କେତାନାଦ୍, ଇଷାମତେ ଗଚି କେତାନାଦ୍, ଏହି / ଆରିୟି ପାରାନାଦ୍,
 ବରପେମ୍ ମାଡ଼ି କାରସାନାଦ୍, ଚିତ୍ରାମତିଂ ତଅସ୍ କାରସାନାଦ୍, ସୁଡୁ ସୁଡୁ କାତା
 କେତାନାଦ୍, ଉଜ୍ଜି ଉଡ଼ାନାଦ୍, ସାରରେତର ଆଲସି କାରସାନାଦ୍ ।

● **ଶଦ୍‌ତିଂ ପୁନ୍ଦାନାଦ୍**

ଶଦ୍‌ତିଂ ଉଜ୍ଜି ସାଦ୍‌ଝାନାଦ୍, ପ୍ରଶ୍ନ ଉଉର ଝୁଇଦିନ୍‌ସି କାରସାନାଦ୍, ନାରୁନ୍ ନିଟା
 ମେନ୍ଦୁଲ ନୁ କାଲଗାଲକିନ୍ ପେଦେର୍ କେତାନାଦ୍, ମାନ ସାରିତିରିଲ ଦରକାନ୍
 ସାମାନ୍‌ତା ପେଦେର୍ କେତାନାଦ୍ ।

● **ସାଦ୍‌ହାନ୍ ସୁନେ ବାତା ମାଡ଼ନାଦ୍**

ଚିତ୍ରାମ୍ କାର୍ଡ଼ତେ କାରସାନାଦ୍, ଶଦ୍ ଯୋଡ଼ପାନାଦ୍, ଶଦ୍ ଏଞ୍ଜାନାଦ୍, ବେଦିନ୍
 ପେରକେ ବେଦ୍ ଆଦ୍ ସା'ଲନେ ଝାଟି ଏଞ୍ଜି ପୁନ୍ଦାନାଦ୍ ।

● **ସାଦ୍‌ହାନ୍ ସୁନେ ରାସାନାଦ୍**

ଚିତ୍ରାମ୍ ତୁଞ୍ଜାନାଦ୍, ରଜ୍ ଝାଟାନାଦ୍, ଆସି ଦାଗି ରାସି କାରସାନାଦ୍, ବର୍କ
 ଯୋଡ଼ପାନାଦ୍, କାଗଜି ଇକନାଦ୍, ସାଲନେ ଚିତ୍ରାମ ପରଅ କାଗଜ ଗନ୍ଦାକ୍ ଅଠାତେ
 ଝାଟାନାଦ୍, କାଗଜି ମାଡ଼ି ରାକ୍ ରାକାମ୍ ସାମାନ୍ ତିଆର ତୁଞ୍ଜାନାଦ୍ ।

● **ରାଇତ / କୁଲାମ୍‌ତଡ଼ ନେଲ୍‌ସକ୍ କାଇଲାନ୍ ପାଡ଼ିଲ**

ଇଜାପେ ମାନ୍ଦାନାଡ଼ିନ୍ ଜସ୍ତଦେ ପିଲା ନାଟେନ୍ କୁଲାମା/ରାଇତିନ୍‌ତଡ଼ କାଇଲା
 ପାରଦିତର, ମିଶ୍ଟେ ପିଲା ତାମ୍ ତାମ୍ ବାତା ଆଲସିତା, ସାରେତରତଡ଼ କାଇଲି
 କେତାପାରଦିତା ।

- ◆ ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉଡ଼ି ଆଗ ମାନ୍ୟ ସାମାଜିକ ଏଞ୍ଚି ପୁତ୍ରୀ
- ◆ ସାରେତର କାଳି କାର୍ଯ୍ୟାନାଦ
- ◆ ପିଲା ପିଲାକେ ଗଳି ଚରିୟାନାଦ
- ◆ ତାନାକ୍ ତାନେ ପୁନ୍ୟାନାଦ
- ◆ ମେଲତା ପାଡ଼ିଇ ପୁନ୍ୟାନାଦ
- ◆ ଆଲଖ୍ୟ ଆଭାଦିକ୍ କେତାନାଦ
- ◆ ପୁରତା ରୋଜତି ପାଳନ ତୁଙ୍ଗାନାଦ
- ◆ ପାଣ୍ଡୁମ୍ ତୁଙ୍ଗାନାଦ
- ◆ ପିଲାନ ମାଲଦିଂ ପେଦେର କାର୍ତ୍ତି
- ◆ କାର୍ତ୍ତାନ ଲତ୍ତିକ୍ ସୁବ୍ରାକ୍ ନେଃତ୍ତନାଦ
- ◆ ଗୁପପାତା ଉଡ଼ୁନାଦ
- ◆ ପେଲାନ ଲନଦିକ୍ ପୁନ୍ୟାନାଦ
- ◆ ଏନ୍ୟାନାଦ / ଆରିୟାନାଦ
- ◆ ଏନ୍ଦି / ଆରିୟାନ ପାଟା ପାର୍ତ୍ତନାଦ
- ◆ ଷ୍ଟେସଡ୍ କେତାନାଦ
- ◆ କାଳି କାର୍ଯ୍ୟାନାଦ
- ◆ ବରପେମ୍ କାର୍ଯ୍ୟାନାଦ
- ◆ କେତାଲେକେ ପାଡ଼ିଇ ତୁଙ୍ଗାନାଦ
- ◆ ଚିତ୍ରମ୍ ତୁଙ୍ଗାନାଦ
- ◆ ଚିତ୍ରମ୍ କାଳପି ଷ୍ଟେସଡ୍
- ◆ ଆଦାମତା ମୁନ୍ନେ ପାଡ଼ିଇ ତୁଙ୍ଗାନାଦ

- ◆ ଉଡ଼ି ଉଲ୍ଲି ଉଡ଼ାନାଦ
- **ନେଲ୍ଲୁସକ୍ତାତ୍ତ ସାମାନ୍ ତାମ୍ ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ ତୁଙ୍ଗ ପାର୍ଦ୍ଦିତା**
  - ଚିତ୍ରମ୍ ତୁଙ୍ଗାନାଦ
  - ବରପେମ୍ ତୁଙ୍ଗାନାଦ
  - ରାଜ୍ ତୁଙ୍ଗାନାଦ
  - କେନ୍ଦ୍ରତଲନ୍ ରସାନାଦ
  - କାଗଜ ଇକି ମେଷ୍ଟେ ଏଞ୍ଚେତେ ଆଷ୍ଟସପାନାଦ
  - ଆଷ୍ଟସାନାଦ
  - ଏନ୍ୟାନାଦ / ଆରିୟାନାଦ
  - କାଗଜତା ପାଡ଼ିଇ
  - ମାଣ୍ଡୁଲ୍ ପାଡ଼ିଇ
  - ଷ୍ଟେସଡ୍ ତେରସ୍ତାନାଦ
  - ସିର୍ ଆକିନ ଜାହାକ୍ତିକ୍ ତୁତ୍ତସ୍ପାନାଦ
  - ଗୁସ୍ତାତିକ୍ ଉଲ୍ଲି ଉଡ଼ାନାଦ
  - ତଅତାନାଦ
- **ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ ନୁ ସାର୍ଦ୍ଦେତେ ଆଲତ୍ତାନ୍ ଆଦାନାଦ**
  - ସାରେତର କେତାନାଦ
  - ପିଲାନ ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ ଜିଞ୍ଜାତା ମଇତା ଲେକାତ୍ କାର୍ଯ୍ୟାନାଦ, ଏନ୍ୟାନାଦ, ପାଟା ଷ୍ଟେସଡ୍
  - ବେନପିଲ୍ ବେନ୍ ପିଲ୍ତିକ୍ ବାତା ଆଦ୍ତା ପୁନ୍ୟାନାଦ
  - କାର୍ଯ୍ୟାନାଦ, ଏନ୍ୟାନାଦ, ପାଟାତତ୍ ନାଡ଼୍ସାନାଦ

**ମାନସାରି ତିରିୟପାକା ଦରକାନାଦ୍/କାମ୍ ମଲ୍ଲାତେ ଦରକାନାଦ୍/
ଆଚାମ୍ ଦରକାନ୍ ସାମାନତିଙ୍ଗ୍ ଅମ୍ ସାଦୁଝିନ୍ସାନ୍ ସାମାନ୍ ତେୟାର୍ ତୁଙ୍ଗାନାଦ୍
(ପେରିବେଶ ସମ୍ବଳ/ସ୍ଵଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟ / ବିନା ମୂଲ୍ୟର ବସ୍ତୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତି)**

ଦିଲ୍ ତାମା ଦାଗେର ଦରକାନ୍ ସାମାନତିଙ୍ଗ୍ ଅମ୍ ସାଦୁଝିସାନ୍ ସାମାନ ତିଆର୍ ତୁଙ୍ଗି ସାଦୁଝିର ।
ଇଡ୍ପି ବେସୁ ଦାଗେର ଦରକାନ୍ ଧୁ ନୁ ଗୁପପତା ଦରକାନ୍ ଉ ବିଷୟତେ ରାସତର ।

● **ଗୁଣ୍ଡକ୍/ସୁତୁକାଲକ୍**

ରାଙ୍ଗ, ପୁରୁଙ୍ଗ, ବାରୁଝୁ, ପୁନତା, ରଙ୍ଗ, ପୁରୁଙ୍ଗ, ବାରୁଝୁ ନୁ ଇତିମାଲ୍ କେତାନ ଲେକ୍ତା
ଝେରି ଝେରି ତୁଙ୍ଗିକା, ଝେରି ଝେରି ପୁରୁଙ୍ଗତି ଅସରିସିକା । ସିତିତ୍ ପରୁ ଏଝେର ଆଣ୍ଠାସପି
କୋଲାଜ ପାଡ଼ିଇ ତୁଙ୍ଗିକା । ଡାବାତା ଗୁଣ୍ଡକ୍ ଓଟି ନେକିସିନାଦ୍, ଏରଦାଗ୍ କାଲବୋଦି /
ଗୁଣ୍ଡମ୍ ଲେକ୍ କାରସିତା । ଲୋନ ନୁ ପୁଙ୍ଗାନ୍ ଚଣ୍ଡତା ଓଟାନଙ୍ଗ୍ ନୁନତା ଲେକିକା ।

● **ମାଣ୍ଡୁଲନୁ ବୁରଦା-**

ବୁରୁଦା ପିସକିକା, ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ଗୋଲି, ବରପେମ୍, ଦପେମ୍, ଲନ, ଚାକ୍ରାମ୍,
କୁଣ୍ଡାମାଣ୍ଡା, ଆରି, ଜିଓକ୍, ଇସ୍ ସାରି ତିଆରି ତୁଙ୍ଗିକା । କେଜ୍ଗୁଣ୍ଡମ୍ ତୁଙ୍ଗିକା,
କିସ୍ପେଟେତି ଇଟ୍ଟକି/ ଇଟା ତିଆର୍ ତୁଙ୍ଗିକା ।

● **ପେଡେକ୍ / ଆନାମ୍ / ଗିଞ୍ଜା**

ପେଡେକ୍ ଏନ୍ସିକା, ରାଙ୍ଗ୍ ନୁ ପୁରୁଙ୍ଗ୍ ଏନ୍ସିକା ମେଣ୍ଡ ସେକାନ ଅସରିସିକା, ବେରା
ସୁଡ଼ା ପୁନ୍ଦିକା, ଲେକିକା, ଡାବାତା ଓଟି ଝୁମ୍ କ୍ ତିଆର୍ ତୁଙ୍ଗିକା, ବେନା ତିନ୍ଦାନାଝୁ,
ବେନା ତିନ୍ଦଲ୍ଲାଝୁ ଏନ୍ସିକା, ସିଟ୍ ପରୁ ବାକାର୍ ଆଣ୍ଠାସପି ପାଡ଼ିଇ ତୁଙ୍ଗିକା, ପେଡେକ୍ କ୍
ଉଙ୍ଗି ମାରା, ପୁଙ୍ଗାର, କାୟତକ୍, ପୁନ୍ଦିକା ଏରଦା ଓଟି ନାସ୍ ମକେ କାରସପିକା,
ଡାବାତା ପେଡେକ୍ ଓଟି ଲେଙ୍ଗ୍ ପୁନ୍ଦିକା ।

● **ଆକ୍ -** ରାଙ୍ଗ୍ ନୁ ରାକାମ୍ ପୁନ୍ଦିକା, ଆକ୍ତିଂ ଏନ୍ସିକା ମେଣ୍ଡେ ଝେରି ଝେରି ତୁଙ୍ଗି

ଲେକିକା । କାସିକା, ଗବ୍ତିଂ ଏନ୍ସି ରାକାମ୍, ବେନ୍ମାରା, ବେନ୍ ପୁଙ୍ଗାର, କାୟା
ବିଷୟତି ପୁନ୍ଦିକା, ଆକି ଆଣ୍ଠାସପିକା, ଲନ ନୁ ନାରଟା ସାକାନ୍ ତାସିକା, ତିନ୍ଦାନ୍ ଆକି
ନୁ ତିନ୍ଦିଲ୍ ଆକି ପୁନ୍ଦିକା ଆକିନି ଗୁଲ୍ଲା ନୁ ଝିସ୍ତିରି ତୁଙ୍ଗିକା, ଆକିନ୍ ବାକାର୍ତି ରାଙ୍ଗ୍
ତିଆର୍ ତୁଙ୍ଗିକା ଗବେର ଆକିନି ଗାଣ୍ଡା, ଚାକ୍ରାମ୍ ତୁଙ୍ଗିକା ।

● **ପୁଙ୍ଗାର୍-** ରାଙ୍ଗ୍ / କାଲାର, ଗାବ୍, ରାକାମ୍ ପୁନ୍ଦିକା, ପୁଙ୍ଗାରତୁନ୍ସି ମାରା କାୟାକ୍
ପୁନ୍ଦିକା, ନୁଲଦି କାସିକା ମେଣ୍ଡେ ପୁଙ୍ଗା ଉରସକତ୍ କୁଣ୍ଡା ତୁଙ୍ଗିକା, ପୁଙ୍ଗାନି ଲଡ଼ିଙ୍ଗ୍
ସୁବ୍ରାକ୍ ତାସିକା । ପୁଙ୍ଗାନି କୋଲାଜ୍ ପାଡ଼ିଇ ତୁଙ୍ଗିକା । ପୁଙ୍ଗାକ୍ ଝେରି ଝେରି ଓଟିକା ।

● **କାୟା ନୁ କୁସିରସାମାନ୍ -** ରାଙ୍ଗ୍, କାଲାର ନୁ ରାକାମ୍ ତିଙ୍ଗ୍ ପୁନ୍ଦିକା, ରୁସ୍
ପୁନ୍ଦିକା, ପାଟିଲାଝୁନୁ ପାଣ୍ଡତାଝୁ ପୁନ୍ଦିକା । ମେନ୍ତାଲାଝୁ ନୁ କାଡ଼ିଇ ତାଝୁ ଏନ୍ସିକା ।
କୁସିର ସାମାନତୁଂସି ଆଣ୍ଠାସପାନ୍ ପାଡ଼ଇ ତୁଙ୍ଗିକା । କାୟା ତୁସି ମାରା, ପୁଙ୍ଗାର ନୁ
ପେଡେକ୍ ତିଙ୍ଗ୍ କେତିକା ।

● **ପୁଲାକ୍/କାଟିଆ ମୋପ୍**

ସୁଡ଼ା ବେରରା ପୁଲାକ୍, ଏନ୍ସିକା, କଲସିକା, ଲେକିକା ପୁଲାନ୍ ରାଙ୍ଗ୍ ଓଟିକା,
ସୁକୁକ୍, ନାରଗେ ତୁଙ୍ଗି ମୋପକ୍ ତୋତିକା, ସୁଡ଼ା, ବେରାଝେରି ଝେରି ଓଟିକା, ଝିଲ ନୁ
କାଡ଼ି ତିଆର୍ ତୁଙ୍ଗିକା ଉସକାତା ପୁଲାକ୍ ଉରସକି ଲକ୍ ତୁଙ୍ଗିକା । ପୁଲାକ୍ ଯୋଡ଼ପି ରାକ୍
ରାକାମ୍ ଡ଼ିଜାଲନ୍ ତୁଙ୍ଗିକା । ଆଗିପେଟେ ପୁଲାକିନ, କୋଲାଜ ପାଡ଼ିଇ ତୁଙ୍ଗିକା ।
ବେଣ୍ଡା ପୁଲାନି କାୟାତୁଂସି ଏର ଲାଗିକା । ପୁଲାକିନ୍ ଡ଼ିଜାଲନ୍ ମାଡ଼ି ଏରଦା ଝିଡ଼ସି
କାରସିକା ।

● **ମୁଖା / ଟକଲି**

ରେଣୁ ମୁଖା ଟକଲିନି ଡଳା ତୁଙ୍ଗିକା, ମୁଖା ଟକଲିନି ଏର ମସିକା, ମୁଖା ଟକଲିନି କେଜି ତୁଙ୍ଗିକା, ଫୋନ ଲେକା ତୁଙ୍ଗି କାରସିକ୍। ଟକଲିନି ନାନ୍ତା ମାଣ୍ଡୁଲୁଫି ଅଜାଲତୁଙ୍ଗିକା। ଟକଲିନିଙ୍କ ରାଜଫାଟିକା, କାରସିନାଫୁ ନୁ ବରପେମ୍ ଟକଲିନି ତୁଙ୍ଗିକା।

● **ଉଷା** - ଲନ୍ ମାଡ଼ିକାଲ, ଉଷାତ ପରଅ ତିନାକ, ଓଙ୍କା ଗିରା ରାସାନାଦ୍। ପୁଙ୍ଗାର ଆକ୍ ମାଡ଼ାନାଦ୍, ଏଢ୍ଢେର ଚୁନ୍ସି ରାଜ ଉଷାତାଗ୍ ଓନେ ମାଡ଼ାନାଦ୍। ଉଷାତାଗ୍ ଲାଙ୍ଗାନାଦ୍, ଉଷାତାଗ୍ ବସା ଢେଢ଼ାନାଦ୍ ଉଷାତିକ୍ ନାଆସ୍ ଢେରେ ଢେରେ ଲନ୍, ଗ୍ଲାସ, ଗିନେ ମାଡ଼ିତା, ଉଷା କାଞ୍ଜାନାଦ୍, ବଡ଼ପେତାଗ୍ ଉଷା, କରତଗୁଣ୍ଡାଲା ଓଟାନାଦ୍ ଡାବାତାଗ୍ ଓଟି କଲସାନାଦ୍।

● **ଏର**

ନାବାର କାୟାତାଗ୍ ଏର ନିଃତାନାଦ୍, ଏର କଲସାନାଦ୍, ଲାବାତେ ଏର ଅଦାନାଦ୍, ଏରଦାଗ୍ ରାଜ୍ କାଲପି ରାଜ୍ ମାଡ଼ାନାଦ୍, ଏରଦାଗ୍ ଆଲକା ନୁ ବାରଓ ସାମାନ ପସକିସ୍ ପରାକ୍ଷା ମାଡ଼ାନାଦ୍।

● **ପାନ୍ତା କାଗଜ / ପାନ୍ତା ସିର ଆକି**

କାଗଜତାଓ ଚିତ୍ରାମ କବସ ନେଃତାନାଦ୍ କାଗଜ ମାଡ଼ପାନାଦ୍, ରକାନାଦ୍, ସୁତୁସୁତୁ କାଗଜତିକ୍ ଚୁନ୍ସାନାଦ୍, ରାକାମ୍ ମାଡ଼ାନାଦ୍, କାଗଜତାଗ୍ ରାଜ୍ ଜଦାନାଦ୍, ଇଷାମତେ ରାସାନାଦ୍ ମିଶ୍ଟେ ଚିତ୍ରାମ୍ ମାଡ଼ାନାଦ୍, କାଗଜତେ ଗୁଡ଼ି, ମୁଖା ବୃକା ତିଆର ମାଡ଼ାନାଦ୍, କାଗଜତେ ଓଡ଼ା ପାକା ଦିନାମ୍ ନାରକା, ସକା, ପାତ୍ଲମ୍ ତିଆରି ମାଡ଼ିତା, ଓଡ଼ଞ୍ଜ ବଡ଼ପେମ୍ ତିଆର ମାଡ଼ାନାଦ୍, ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ଜକି ସୁତୁ ସୁତୁ ଚୋପି ତୁଙ୍ଗାନାଦ୍।

● **ଇଙ୍ଗ୍ତା ପଛା**

ରାଙ୍ଗ ଏଆନାଦ୍, ବଲ, ରିଙ୍ଗ ବଲ, ବଡ଼ପେମ୍ ଇଗ୍ଗିଆନ୍ ମୁନା, ବଡ଼ପେମ୍ ସକା ତିଆର, ମାତାନାଦ୍, ବିନ୍ ବ୍ୟାର୍ ମାଡ଼ିତର ଗିଲ୍ ଗିଲ୍, ଡୁଡ଼ାଙ୍ଗ ପୁନ୍ତର।

● **ମୋଜା**

ମଜାତେ ବଲ ତିଆର ମାଡ଼ାନାଦ୍ ଓ ବଡ଼ପେମ୍ ତିଆର ମାଡ଼ାନାଦ୍।

● **ଗାଡ଼**

ଢେରେ ଢେରେ ଗାଡୁ ପୁନ୍ତା। ଗାଡ଼ ଏଢ୍ଢିତା ଗାଡ଼ ଉରସିତା, ଗଡ଼ତା ପରଅ ମିରାନାଦ୍ ପୁଦାନାଦ୍, ନୁ ଗାଡ଼ତା ପରଅ ପାଟ୍କେ ବେଲା ମୟିତ୍ ପୁନ୍ତା। ଗାଡୁ ମପ୍ ଡଃରାନାଦ୍ ଗାଡୁତେ ତୁଃପା ମାଡ଼ାନାଦ୍, ଉଷା ଲତା ପରଅ ଗାଡ଼ ଢେସାନାଦ୍।

● **ଲେକାତ୍ ପୁଦାନାଦ୍**

ଦିଦିଲ ତାନ ପଡ଼ିଆତାଗ୍ ଦରକାନ୍ ସାମାନ, ନାଡେନ୍ ନାରୁନ୍ ସାୟାମ୍ ଅସ୍, ପୁନା ପୁନା ସାଦ୍ଓନ୍ ସାମାନ ତିଆର ମାଡ଼ାକ୍ ଇଷାମ୍ କିଦତର।

ନାର୍କମ୍ ପାରାନ୍ ପାଟା

“ ମିର ତୁଙ୍ଗତା ”

ମିର ତୁଙ୍ଗତା ମୁସ୍କାଲିଙ୍ଗତ୍

ସୁତୁ କମ୍ପାତାଗ୍ କୁଦ୍ତା

ମିର ତୁଙ୍ଗତା ମାବ୍ ଦେଶେମ୍

ଚେନ୍ଦା ମାମାଲ୍ ଥାଗା କାଓଦିତନ୍

ମିର କାରସପତିର ସୁତୁ ପେୟାତିଙ୍ଗ୍

ଟିଡ୍ ଟାଡ୍ ଟିଡ୍ ନାତଦାନାଦ୍

ମିର ପୁୟସପତିର ରାକ୍ ରାକାମ୍ ପୁଙ୍ଗା

ପାଲକ୍ ତଅସ୍ କାଓଦାନାଦ୍

ସୁତୁ ପାପାନ୍ ନାନ୍ ମିକିଙ୍ଗ୍ ପୁନନ୍

ବେଗା ବେଲା ମିର ମାଡିର

ସୁତୁ ଜିଓ//ଏଦାତାଗ୍ ସାତଓମ୍ ଇତିର

ପିରକ୍, ବଲୁଡ୍ ମାଟା ଦୁରାମ୍ ଥାୟି

ମଡକିକାଲ

ଜୁଆର ଥାସ୍ ମଡକିକାଲ

ୟାମଙ୍ଗ ମାନାଲ୍ ମଡକିକାଲ

ଇୟାଙ୍ଗ/ବାବାଙ୍ଗ ମାନାଲ୍ ମଡକିକାଲ

ଜୁଆର ଥାସ୍ ମଡକିକାଲ..... ।

ବେରିୟକ୍, ଗୁରୁଙ୍ଗ୍ ମଡକିକାଲ

ରୁମ୍, ନେଲ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ମଡକିକାଲ

ଜୁଆର ଥସ୍ ମଡକିକାଲ..... ।

ମାବ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ମାନାଲ୍ ମଡକିକାଲ

ଦେଓଡ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ମାନାଲ୍ ମଡକିକାଲ

ଏର, ଗାଲ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ମଡକିକାଲ

ଜୁଆରା ଥାସ୍ ମଡକିକାଲ..... ।

ଇଞ୍ଚ ରେଣ୍ଡ ପାଟାନ୍ ଲପେ ନାର୍କମ୍ ପାରାନ୍ ପାଟା ଦିନାଲ୍ ମାଦଓନଙ୍ଗ୍ ଜାଓୟୁଟ୍ ପାରିତା ।
ଇଦିଙ୍ଗ୍ ନେଲ୍ସକ୍ ପୁଓ ପେର୍କେ ବେସ୍କ୍ ଦିନାନ୍ ପାଇୟେ ମିଣ୍ଡନ୍ ପାଟା ପାରିତା

ତଲ୍ କାରଙ୍ଗାନ୍ ପାଟା ନୁ ପୁଟା ଦିନାତ୍ ପାଟା (ସ୍ଵାଗତ ସଙ୍ଗୀତ ଓ ଜନ୍ମଦିନ ସଙ୍ଗୀତ)

ତଲ୍ କାରଙ୍ଗାନ୍ ପାଟା

ତଲ୍ କାରଙ୍ଗାନ୍ ପାଟା”
 ରେରେ ଲାୟ ରେରେଲା ରେଲା ୩
 ସୁତୁ ସେଲଲ୍ ଓ଼ାଲେ....ପାପ..... ୨
 ସୁତୁ ତାମାଲ୍ ଓ଼ାଉଣ୍ଡ ..... ପାପା ୨
 କାରଙ୍ଗା ପାପା-କାରଙ୍ଗା
 କାଲଦା ଏରୁ ତସିକାଲ୍ .....ପାପା
 କାମକା ବଗୁ ଓ଼ାଟିକାଲ୍ .....ପାପା..... ୨
 କାରଙ୍ଗା ପାପା-କାରଙ୍ଗା
 ରେରେ ଲାୟ ରେରେଲା ରେଲା..... ୨
 ମାନାଲ୍ ପୁଙ୍ଗା କେରସ୍ପିକାଲ୍ .....ପାପା
 ଦିଦିଲ୍ ପିରେମ୍ ତୁଙ୍ଗିତା .....ପାପା..... ୨
 କାରଙ୍ଗା ପାପା-କାରଙ୍ଗା
 ପାଟା ପାରି ଏଦିକାଲ୍ .....ପାପା
 କାଓ୍ଵୁ ତୁଲ୍ଲି କାରସିକାଲ୍..... ପାପା..... ୨
 କାରଙ୍ଗା ପାପା-କାରଙ୍ଗା
 କଉା/ପୁନା ଜଳା ଦରକତାଲେ .....ପାପା
 ଓ଼େଲଓ଼େକାତ୍ ମାଦିକାଲ୍ .....ପାପା..... ୨
 କାରଙ୍ଗା ପାପା-କାରଙ୍ଗା
 ରେରେ ଲାୟ ରେରେଲା ରେଲା .....

ପୁଟା ଦିନାତ୍ ପାଟା

ନେଣ୍ଡ (ପିଲାତ୍ ପେଦେର) ପୁଟା ଦିନାମ୍
 ଅନ୍ ମାଲଦିଙ୍ଗ୍ ସାରଦାତ୍ ମାଦିକାଲ
 ସୁତ୍ରାଙ୍ଗ୍ ମାନିନ୍ ..... ସୁତ୍ରାଙ୍ଗ୍ ମାନିନ୍ (୨)
 ବେରିୟନ୍ ଆକିଙ୍ଗ୍ ନେଲ୍ଲୁ ବରପିତର
 ସାଙ୍ଗେ ଜକାତର ପିରେମ୍ ତୁଙ୍ଗିତର
 ସୁତ୍ରାଙ୍ଗ୍ ମାନିନ୍ ..... ସୁତ୍ରାଙ୍ଗ୍ ମାନିନ୍ ୨
 (ବେସୁଟ୍ ବେନ୍ ପିଲାତାଦ୍ ପୁଟା ଦିନାମ୍ ଏଓ୍ଵିଦ୍ ଆଦ୍ ରୋଜ ଇଦ୍
 ପାଟାତିଙ୍ଗ୍ ସାରେତର କାଲଲି ପାରିତର ।)

ଏଣ୍ଡାତ୍ ଅରଟ୍ ପୁଟ୍ ବେସୁଟ୍ ପୁଟା ଦିନାମ୍ ଏଓ୍ଵିଦ୍ ଆଦ୍ ରୋଜ ଇଦ୍ ପାଟାତିଙ୍ଗ୍ ସାରେତର କାଲଲି ପାରିତର

ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ

ଜନ - ଗଣ - ମନ ଅଧିନାୟକ ଜୟହେ

ଭାରତ ଭାଗ୍ୟ ବିଧାତା

ପଞ୍ଜାବ, ସିନ୍ଧୁ, ଗୁଜୁରାଟ, ମରାଠା,

ଦ୍ରାବିଡ଼, ଉତ୍କଳ, ବଙ୍ଗ,

ବିନ୍ଧ୍ୟ, ହିମାଚଳ - ଯମୁନା ଗଙ୍ଗା

ଉତ୍କଳ - ଜଳଧି - ତରଙ୍ଗ

ତବ - ଶୁଭ ନାମେ ଜାଗେ

ତବ - ଶୁଭ ଆଶିଷ ମାଗେ

ଗାଏ ତବ - ଜୟଗାଥା

ଜନ - ଗଣ - ମଙ୍ଗଳ - ଦାୟକ, ଜୟହେ

ଭାରତ - ଭାଗ୍ୟ ବିଧାତା

ଜୟହେ, ଜୟହେ, ଜୟହେ

ଜୟ ଜୟ ଜୟ ଜୟ ହେ ।

ଦେଶ ବନ୍ଦନା

ବନ୍ଦେ ଉତ୍କଳ ଜନନୀ

ଚାରୁ ହାସମୟୀ ଚାରୁ ହାସମୟୀ

ଜନନୀ, ଜନନୀ, ଜନନୀ... ।

ପୂତ-ପୟୋଧ-ବିଧୈତ-ଶରୀରା,

ତାଳ ତମାଳ - ସୁଶୋଭିତ - ତୀରା,

ଶୁଭ୍ର ତଟିନୀ କୁଳ - ଶୀକର ସମୀରା

ଜନନୀ, ଜନନୀ, ଜନନୀ..... ।

ଘନଘନ ବନଭୂମି ରାଜିତ ଅଙ୍ଗେ

ନୀଳ ଭୂଧରମାଳା ସାଜେ ତରଙ୍ଗେ

କଳକଳ ମୁଖରିତ ଚାରୁ ବିହଙ୍ଗେ,

ଜନନୀ, ଜନନୀ, ଜନନୀ..... ।

ଲେଖ/ନେଲା -୧

ପାକା- ୧	ପାକା- ୨
୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍	୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍
<p>ଆଞ୍ଜ ଆଞ୍ଜମାନାଲମେଣ୍ଡେ ଗୁନ୍ତୁର (ଗୁଣ୍ଡାଙ୍ଗ) ଆସ କୁଦିକାଲ । ପିଲାକିଙ୍ଗ୍ (ଟ) ଇଦ୍ ପୁଟୁଙ୍ଗ୍ ନିଲସ୍ପି ପରଥ ମାନ୍ଦାନ ପାଟାଡିଙ୍ଗ୍ ପିଲାନ୍ ତଡ଼କାଲି ପାରି ତ'ଅସିଦ୍ତା ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ତ୍ରେସର୍ କେତାନାଦ୍ ପାକା - ୨ ତାଗ ମିଡେ “ସୁକେଲ୍‌ଆରିଚିତା” ● ଏନ୍ଦି / ଆରିନ୍ଦି ପାରାନାଦ୍ ପାକା - ୨ ତାଗ ମିଡେ “ତ୍ଵାରାନ୍‌ମାନାଲ୍‌କାରସିକାଲ୍” ● ରାଙ୍ଗ୍ ଦିଙ୍ଗ୍ ପୁନ୍ଦାନାଦ୍ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ରାକାମରାକାମମାଣ୍ଡୁଲ୍ ତଅଓ (ଏରରା, ତେଲା, କାମ-କା, କାର୍ରି) ବେଦ୍ ବାଡ୍ ରାଙ୍ଗ୍ ଖୁଇଦିନ୍‌ସିଡ୍ ପିଲା କେତ୍‌ପାରୁଓକ୍ ଦିଦିଲ୍ କେସି'ତା । <p> ପିଲା ଆଲ୍‌ଘ୍ଵାର୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ-୧ ତାଦ୍ ପୃଷ୍ଠା ୧, ୨ ଓ ୩ ଡିଙ୍ଗ୍ ତୁଙ୍ଗିତା ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ଏରଦାଗ୍ କାର୍‌ମାନାଦ୍ ଦିଦିଲ୍ କୈନ୍ଦ୍ର ତାଗବେରିୟା କୁଣ୍ଡାତାଗ୍‌ଏର ତାସ୍‌ମାତ୍ତା । ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ବେରିୟା 	<ul style="list-style-type: none"> ● “ଏନ୍ଦି/ଆରିନ୍ଦି ପାରାନାଦ୍ “ତ୍ଵାରାନ୍‌ମାନାଲ୍‌କାରସିକାଲ୍” ଘ୍ଵାରାନ୍‌ ମାନାଲ୍‌ଏନ୍ଦିକାଲ୍ ଏପି, ତୁଲ୍ଲି, କାର୍‌ସିକାଲ୍ ଇକା ପାକା ଜାଃଟା ଉରଙ୍ଗି ସେଇକ୍ ସେଇକ୍ ଲାଙ୍ଗିକାଲ୍ ରେଣ୍ଡକାଲ୍‌କ୍ ସେଇଙ୍ଗ୍ ଏଡି ମାବିଙ୍ଗ୍ ମାନାଲ୍ ଉଡ଼ିକାଲ୍ ରଡ଼ା କାଲ ତାଲ୍‌ତ୍ ପଇସୁ ମୁନ୍ଦେସୁଡୁଟ୍ ଝାଙ୍ଗିକାଲ୍ ତିନ୍ନାକାଲ ଚିକିର୍ ପଇସ୍ ଆଡ଼ଗେ ମାଡ଼କି ଉଡ଼ିକାଲ୍ ଘ୍ଵାରାନ୍‌ ମାନାଲ୍ ଏନ୍ଦିକାଲ୍.... ଆଟା ଜାବାଙ୍ଗ୍ ମାନାଲ୍ ପଇସ୍ ସେଇଙ୍ଗ୍ ସେଇଙ୍ଗ୍ ଲାଙ୍ଗିକାଲ୍ ରେଣ୍ଡକାଲ୍‌କ୍‌ଜାଲ୍‌ଆସ୍ ମଟ ଝାଡ଼ଞ୍ଜିଙ୍ଗ୍ ପଇତିକାଲ୍ ବର୍‌ମିଣ୍ଡାତାଗ୍ ତାଲ୍‌ଘ୍ଵାଟି କାଲ୍‌କ୍ ତିନାଙ୍ଗ୍ ନେଃଡିକାଲ୍ ଘ୍ଵାରାନ୍‌ମାନାଲ୍‌ଏନ୍ଦିକାଲ୍..... ମାଡ଼ଗାଲ୍‌କିନେ ସାକାନ୍ କୁଦି

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟ୍

ସୁତ୍ରାମୁକ୍ତାଈସ୍ ତାମ୍ ଇଷ୍ଟାମ୍ ତସିକାରସାନୁଜ୍ କେତିତ୍ । ମାନସାରି ତିରିକମାନ୍ ରାଜ୍ ମାଣ୍ଡୁଲ୍ । (କାର୍ତ୍ତିକ, ତେଲା, ସାଉଟ) ଏରଦାଗ୍ କାଲପି ରାକରାକାଟ୍ ରାଜ୍ ତୁଜ୍ କାରସିତା ।

● ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ କେତାନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ଅରଟଳନ ମାନ୍ଦାନ୍ ନାରିନାଓ୍ ତିତ୍ରାମ୍ ତ'ସ, ବେନଶ୍ଟବାତା ଆ'ତଶ୍ଟ ପିଲାଜ୍ ଓ଼ାଇଦିନସିତ୍ । ଇଦ୍ ଲେକେନ -

- ଇ ଲପେ ଇୟାଲ୍ / ବାବାଲ୍ ବେନ ?
- ଇ ଲପେ ଯାଓ୍ / ଯାୟବେନି ?
- ଇ ଲପେ ଦାଦାଲ୍ / ତାମୁଷ୍ଟ ବେନ ?
- ଇ ଲପେ ଯାକା / ଏଲାଡ୍ ବେନ ?
- ଯାକା ଦାଦାନତଡ୍ ମିରବାତା କାରସ୍ତିର ?

ଇଓ୍ଟିଜ୍ ଓ୍ଵିଡ୍ସି ଦିଦିଲ୍ କେତାପାରଦାନାଓ୍ ମେଷ୍ଟେ ବେସକ୍ ପ୍ରଶ୍ନ ଓ଼ାଇଦିନସିତ୍ ।

● ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ ଗିରାଲାଗାଟ୍

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଜ୍ ରାଜ୍ ତଲ୍ /ଖଡ୍ ଇସ୍ ନେ'ଲ୍ ଇକ୍ତୁକ୍ ବାଲ୍ଲୁତାଗ୍ ଓ୍ଵାନ୍ ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ ରାସାନୁଜ୍ କେତିତ୍ ।

 ପିଲାଆଲ୍ଓ୍ଵାଟ୍ ଆଦାନବଇଦା ଭାଗ-୧ ତାଦ୍ ପୃଷ୍ଠା ୪ ତୁଜ୍ତିତା ।

● ଏଦା ତୁଜ୍ କାରସାନାଦ୍

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟ୍

ତାଲାଡିଜ୍ ନେଲ୍ ମଇସ୍ପିକାଲ୍ ।

ଦେଓ୍ଵୁଡ୍ଡିଜ୍ ଜୁଆରମାଡ୍

ସାଦୁଓ୍ଵାଜ୍ ମାନାଲ୍ ମଇକାଲ୍

ଓ୍ଵାରାଟ୍ମାନାଲ୍ ଏଦିକାଲ୍.....

● ବଲ୍‌ଏସାନାଦ୍ ନୁ ପଇତାନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ଆରଟ୍ଗିରାତାଗ୍ ପିଲାକିଜ୍ ନିଲ୍ସି କେନଜୁଅରଟ୍ବାଲ୍ଡିଓ୍ଵାଟିତ୍ । ବାଲ୍ଡିତ୍ ଲପେ ବଲ୍‌ଏସ୍ନୁଜ୍ କେତିତ୍ ।

ଦିଦିଲ୍ ଅରଟ୍ ପିଲାଡିଜ୍ ବଲ୍‌ଏସ୍ନୁଜ୍ କେତିତ୍, ମେଷ୍ଟେ ଅରଟ୍ପିଲାବଲ୍‌ଡିଜ୍ ପଇଡିତ୍ ।

● ରାଜ୍‌ଦିଜ୍ ପୁନ୍ଦାନାଦ୍

ପାକା- ୧ ତାଗ୍ମିଡ୍ଡେ ।

 ପିଲାଆଲ୍ଓ୍ଵାଟ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ-୨ ତାଗ୍ ପୃଷ୍ଠା ୧, ୨, ୩ ନୁ ୪ ତୁଜ୍ତିତା ।

● ଏର୍ ଦେ ପୁନ୍ଦାନାଦ୍

ପାକା- ୧ ତାଗ୍ମିଡ୍ଡେ ।

● ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ କେତାନାଦ୍

ପାକା- ୧ ତାଗ୍ମିଡ୍ଡେ ।

ଇଦିନତଡ୍ ନାରଗେ ମୁଲ୍‌ମାନ୍ଦାନ୍ ଲଡ୍‌ନର୍ ନୁ ସୁକ୍ତୁକ୍ ମୁଲ୍‌ମାନ୍ଦାନ୍‌ଲନ୍ ନୁ ନାରଗେ ମୁଲ୍‌ମାନ୍ଦାନ୍‌ଲନ୍ ନୁ ନାରଗେ ମୁଲ୍‌ମାନ୍ଦାନ୍‌ଲନ୍ ନୁ ନାରଗେ ମୁଲ୍‌ମାନ୍ଦାନ୍‌ଲନ୍ ପୁଡ୍ଡା ।

● ଏଦି / ଆରିୟି ପାରାନାଦ୍ "ରାମାଲ୍ ଦାତନ୍ ମାମାନ୍‌ଲନ୍"

ରାମାଲ୍ ଦାତନ୍ ମାମାନ୍‌ଲନ୍
କସାକ୍‌କେରସ୍ ତିଆରଆଇମ୍

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

ତଳ ଅରଲନ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ ନାରିନାଓ୍ଵ ଚିତ୍ରାମ୍ (ବାବାଲ, ଯାୟ, ଦାଦାଲ, ଏଲଡ) ପିଲାଙ୍କ ତଅଡିଡ୍। ତାନପେରକେ ବେନଶ୍ଵ ଅରନାଦ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ଜଲଓ୍ଵାଦ୍ ତଅସ୍ ବେନନ୍ ଜଲଶ୍ଵ ଜଞ୍ଜ କେଡିଡ୍। ଇଦି ଲୋକମ୍ ଦିଦିଲ୍ ଓ୍ଵେରେମାନ୍ଦାନ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ତଅଡିଡ୍।

● ଉସକାତେ କାରସାନାଦ୍-

ଦିଦିଲ୍ ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ତାଓ୍ଵ ଡାବା, ବାଟକେ, ଗିଲାସ୍, ନାଡେଲଡକ୍, ଅସ୍ମେଲା ପିଲାକିଙ୍ଗ୍ ତାମ୍ ଜଞ୍ଜାମତେ ଉସ୍ଵାତାଗକାର୍ ସାନୁଙ୍ଗ୍ କେଡିଡ୍। ଉସ୍ଵାତିଙ୍ଗ୍ ନା'ସ ଗିଲ୍ସିନାଗ ଓ୍ଵାଟି କାପମୁଃସ୍ ରାକାମ୍ ସାମାନ ତୁଙ୍ଗିତା। ପିଲା ଉସ୍ଵାତାଗ୍ କାରସାନାସ୍ଵେ ଦିଦିଲ୍ ପିଲାକିଙ୍ଗ୍ ଉଙ୍ଗାମାଡା। କାଷ୍ଟକିନା, ପାୟୁରତା, କେଓ୍ଵକିନା, ମସରତାଗ୍ ଉସ୍ଵନେଙ୍ଗକଟ ମାନ୍ଦାଓ୍ଵେଲ୍।

● ଆଦାମ୍ କାରସାନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ବେରିୟା ଆଦାମ୍ତମୁନେବବାଲ୍ ବେଲେକପାମ୍ ଆତଶ୍ଵ, ଯାଓ୍ଵାବେଲେକାଓ୍ଵଦିଡ୍ ତୁଙ୍ଗାନ୍ତୁଙ୍ଗ୍ କେଡିଡ୍। ମେଲାସେଗା ତରାଓ୍ଵା ପାଡ଼ିଜଦିଙ୍ଗ୍ ପିଲା ଆଦାମ୍ତେ ମୁନେ ତ'ଅଓ ବେନ ବେଲା କେଇତର, କାଓ୍ଵଦିଡ୍, କପାମ୍ ଆ'ତରସାରରେତର ତଅଡିଡ୍।

● ତିନାଙ୍ଗ୍ ନୁ ହୁଙ୍ଗା ଗିରାତାଗ୍ ନାଡଦାନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ନେ'ଲ ତିନାଙ୍ଗ୍ ନୁ ରାକରାକାମ୍ତ ଓ୍ଵାକ୍ ଗିରାଓ୍ଵାଟି ପିଲାକ୍ ଗିରାତ୍ ପରଙ୍ଗ୍ ନାଡଦାନୁଙ୍ଗ୍ କେଡିଡ୍। ପିଲା ଆଦାନାସୁଚସାରରେ ତରକାଇକ୍ପେ'ସିତର।

● ହେସଡ୍ କେତାନାଦ୍ "ନିସିନ୍ ନେଇ"

ଅକ ରୋକ୍ ଅଶ୍ଵୟ ନେଇ ଆରଦାଗଉଡୁମାଡା। ଆରଦାଗ୍ ଅରଟ୍ ଆଓ୍ଵମ୍ ରାଲିମାଡା। ନେଇ ପାୟୁରତେ ଆଓ୍ଵମ୍ କାସିସାରଦାତେ ମିରତା। ଆରଦାଗ୍ ଅଶ୍ଵୟ ଜଲକାକାଇଲତା। ଆଦ୍ ଜଲକାତ୍ ପରଅ ଅରଟ୍ ପୁଲୁମାଡା। ପୁଲଦା ପରଙ୍ଗ୍ ନେଇ ଆଞ୍ଜମାଡା। ଆଦାନସୁଟ୍ ନେଇ ଜଙ୍ଗପେ ମାନ୍ଦାନ୍ଏରଦିଙ୍ଗ୍ ଉଡଡା। ଏରଦାଗ୍

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

ମାମାନ୍ଲନ ବେନ ମିଡେ .....ତାତାଲ

ଉଟାଡୁଡୁଡ୍ ପଇସ୍ ନାଡଦିଡନ୍
ଦିରଦିରଓ୍ଵାଡକ୍ ଉଡୁଡନ୍

ମାମାନ୍ ଲନ୍ବେନ ମିଡେ .....କାକ

ପିରକିଓ୍ଵାଃଡିଡ୍ ପିଟକ୍ ପଟଲ୍
ନାନ୍ ତିଡ୍ଡାନକାରମକାରମ୍

ମାମାନ୍ ଲନ ବେନ ମିଡେ .....ମାମାଲ୍

ତଲଗରକ୍କୁସକେ ତେଦିଡନ୍
ଗଡୁକଯୋଡପିଉଡଦାଙ୍ଗ୍ ଅତନ୍
ଉଡସ୍ଵିଡସିଲନ୍ଓ୍ଵାସ୍
ଓ୍ଵେରକି ପାଃତାଙ୍ଗ୍ ମଇତନ୍

ମାମାନ୍ ଲନ୍ବେନ ମିଡେ.....ପୟେ

ଉସପାଲ୍ ଅସ୍ ପିଶ୍ଵ ଉସ୍ଵି
ଆରି ପଡସାଙ୍ଗ୍ କୁଦ୍ତା
ଗାର ନିୟଦେ ଆରି ପଡସି
ସାରିତରକ୍ ତିଦାଙ୍ଗ୍ ଜଡା।

● କାରସାନାଦ୍ "ଦିଦିଲକେଡା"

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ତଅସ୍ କେଡିଡ୍, ନାନା ବେଲେ ତୁଙ୍ଗିତାନ୍ ଆଲେମିର ତୁଙ୍ଗାଟ୍

- ଯାଓ୍ଵାବେଲେ କପାମ୍ ଆ'ତା।
- ତାତାଲ୍ ବେଲେ ନାଡଦିଡନ୍।

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

ତାନ୍ନି'ତା ତଅତା । ଆଦ୍ ତାନ୍ ନିଡ଼ତିଂ ଉଚ୍ଛି ଆଲସତା ମାଲ ଅରଟ୍ ନେଇ ଇଲକାତ୍ ଲପେଙ୍ଗ୍ ଆଞ୍ଜମିତ୍ତେ । ଆଦ୍ ପିଞ୍ଚ୍ / ନିସ୍ଆତା । ଆଦ୍ ଆଲସତା ମାଲର୍ ନେଇଦୁଞ୍ଚ୍ ଆଫୁମ୍ ଲାଗି ତାତକେ ନାକିଙ୍ଗ୍ ରେଣ୍ଡିଆଫୁଙ୍ଗ୍ ଆତା । ଆ ମାଗାଆ'ଲସି ବୁଝବୁଝସତା । ଆଙ୍ଗଲିନ୍ସି ବୁଝସତାଙ୍ଗ୍ ପାୟୁରତାଗ୍ମାଦାନ୍ ଆଫୁମ୍ ଏରଦା ଲପେ ରାଲତା ।

(ଗାଳି ନିସ୍ ଆତକେସାରେଆତା)

● ପ୍ରଶ୍ନ

- ନେଇ ଆରଦାଗ୍ବତା ଉଡ଼ତା ?
- ଇଲକାତ୍ ପରଅ ବାତା ମାତା ?
- ଏରଦାଲପେ ନେଇ ବାତା ଉଡ଼ତା ?
- ଆଫୁମ୍ ଉଚ୍ଛି ନେଇ ବାଲାକିତ୍ତା ?

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ଷ୍ଟେସତାଗ୍ ବାଲାବାଲାଆତାଆଲସି କେତାନୁଙ୍ଗ୍ କେତିତ୍ । ପିଲା କେତ ପାରଫୁକ୍ସାୟାମ୍ ତୁଙ୍ଗିତ୍ ।

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

● ମାଣ୍ଡୁଲ୍ ପାଡ଼ିଇ

ଦିଦିଲ୍କେନ୍ଦ୍ରତ୍ ବାଇଦେ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ଅସ୍ମାଣ୍ଡୁଲ୍ ପିସ୍କିରାକ୍ରାକାମ୍ସାମାନ- କୁଣ୍ଡା, କାସେରଫୁଙ୍ଗା, ଆପା ଆରିପରି, ମାର୍କା, ତାଲେ, ଗିନେ, କାସଲା ତୁଙ୍ଗାନୁଙ୍ଗ୍ କେତିତ୍ ।

● ଷ୍ଟେସତ୍ କେତାନାଦ୍ "ନିସିନ୍ ନେଇ"

ପାକା - ୧ ତାଗ୍ମିତ୍ତେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ

- ନେଇ ବେଗା ଉଡ଼ୁ ମାତା ?
- ନେଇ ପୁଲଦା ପରଅ ମାଞ୍ଜ ବାତା ଉଡ଼ତା ?
- ଆଫୁମ୍ତୁଙ୍ଗ୍ ଉଚ୍ଛି ନେଇ ବାଲାମାତ୍ତା ?

(ଦିଦିଲ୍ ପିଲାକେଞ୍ଜିତା ଷ୍ଟେସତ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଏଦେ ତୁଙ୍ଗି କେତାନୁଙ୍ଗ୍ କେତିତ୍ ।)

ଲେଖି/ନେଲୁ -୧

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

● **ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ କେତାନାଦ୍**

ଅଙ୍ଗନୂତ୍ରି ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ ତାନମେନ୍ଦୁଲ / ଚିତ୍ରାମ୍ ତ'ସମେନ୍ଦୁଲତ୍ ସାମାନ୍ (କାଜଗାଲ) ପେଦେର୍ କେତିତ୍ । (କାଡ଼ାଲ, କୁଟାଲ ପିଲାମାଉକେମେନ୍ଦୁଲତିଂ ଇଙ୍କି, କାୟଡ଼ି କେଡ଼ନୁଙ୍କ କେତିତ୍)

 ପିଲାଆଲଖାଟା ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ-୧ ତାଦ୍ ପୃଷ୍ଠା-୫ ତୁଜିତା ।

● **ମିରନାଦ୍ କାମ୍**

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ ସୁଦୁଲ୍ଲାସୁଦୁଲ୍ଲାବାଗାମକି'ସ, ଅରଦାମ୍ ଅରଦାଗାମତା ପିଲାଙ୍କ ନିଲସପି ୨୦/୩୦ ଫୁଟ ଦୁରାମସାରେ ପିଲାନମାଲଦିଙ୍କ ବଲ୍ / ପୁଙ୍ଗା / ସାୟ ତପନାଅସାମାନୁଡ଼ିତ୍ । ତାନପେରକେ ପିଲାଙ୍କ ଅରଦାମିରିସାମାନ୍ ତାସ୍ ତାମ୍ ପରିୟାତାଗୁସ୍ ନିତ୍ନୁଙ୍କ କେତିତ୍ ।

● **ଚିତ୍ରାମତିଙ୍କ୍ ଯୋଡ଼ାପାନାଦ୍**

ଦିଦିଲ୍ ଅରଟ୍ ନିଟା ମେନ୍ଦୁଲତ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ତିଙ୍କ୍
୩/୪ ଗ'ହାକଇସ୍ ପିଲାଙ୍କ କଡ଼ପାନୁଙ୍କ ଇ'ତା
ଇଦ୍ପୁଟୁଙ୍କ ରାକରାକାମକଇସ୍
ନାରଗେ ପକଇ ତୁଜି ପାରଦିତିର ।

● **ବଲ୍‌ସମାନାଦ୍**

ଦିଦିଲ୍‌ସାରେ ପିଲାଙ୍କ ଅରଟ୍ ପରିୟାତାଗ୍/
ବାଲଟିତ୍ ଲପେ ବଲ୍‌ସମାନୁଙ୍କ କେତିତ୍ ।

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

● **ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ କେତାନାଦ୍**

ଦିଦିଲ୍ ତାନମେନ୍ଦୁଲତିଂ ତ'ସ / ଚିତ୍ରାମ୍ ତି ତ'ସ ମେନ୍ଦୁଲତ୍ ସାରେସାମାନତ୍ ପେଦେର୍ କେତିତ୍ ଇଦ୍ ପୁଟୁଙ୍କ (କାଣ୍ଡମିଷ୍ଟୟ କାଣ୍ଡଚୋକା, କାଣ୍ଡ, ଚାକ, ବର୍ମିଷ୍ଟା, ଆଟା / ବୁଜା, କୁନୁନ କାଲୟ କୁଣ୍ଡାନ୍ କାଲ, ସକ୍ଷେମ, ନାଲକେୟ ଖାଞ୍ଜେଭ୍, ପାଲକ)

 ପିଲାଆଲଖାଟ୍‌ବଇଦ୍ ଭାଗ-୨ ତାଗ ପୃଷ୍ଠା-୫ ନୁ ୬ ତୁଜିତା ।

● **ସାଦକେ ତୁଙ୍ଗନାଦ୍**

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ ଝିନାଙ୍ ଗିରାତାଗ୍ ନିଲସପି ତାଲୁ / କାଲକି ନାଗ୍ ପେନ୍‌କମାନଦାନକରା / ଚାଅ୍ ପଇସ୍ ୧୦ / ୨୦ ଫୁଟ ଗିରାତାଗଥାଗ୍ ଏଡ଼ଦାନୁ / ନାଡ଼ଦାନୁ କେଡ଼ାଦ୍ ।

● **ସାରଦା ପଗ୍**

ସାରରେ ପୁନ୍‌ତାନ, ମେନ୍ଦୁଲତ୍ ପରରମାନ୍ତାନ
କେସୁଡ଼ା ପିଲା ନାନ ବେନ ?... (ତାଲୁ)
ପାୟୁରତ୍ ଲପେ ମାନ୍ତାନ, ବାଡ଼ ଚିନ୍ତାନ, ଆଲଝିତାନ
କେସୁଡ଼ା ନାନବେନ ? .....(ପାଲକ୍)

● **ଏନ୍ଦି / ଆରୟି ପାରାନାଦ୍ - “ଇଦ୍ ନାୟାଦ୍ ତାଲା”**

ଇଦେ ନାୟତ୍ ତାଲୁ
ଝାନାକ, ଝେରିୟନ, ଏଦିଙ୍କ୍ ଝେରିୟନ
କାଲଦେ ଛାତା ପଇତିତାନ .....

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

- ଆରିୟି/ଏନ୍ଦି ପାରାମାଦ୍ - “ଇଦେ ନାୟାଦ୍ ତାଲ୍ଲୁ”

ପାକା - ୨ ତାଦ୍ ପାଟା ମିଡ୍ରେ

- ରାଙ୍ଗ୍ ଇ'ଦିକାଲ୍

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାକ୍ ମେୟୁଲତ୍ କାଜକ, କା'ଲକ, ପାୟୁର, ମସର, ସାରରେ ସାମାନତିଙ୍ଗ୍ ନେ'ଲ ତୁଙ୍ଗି ଚଲ୍ କଡ଼ିଡେ ରାଙ୍ଗ୍ ଇଦ୍ନୁଙ୍ଗ୍ କେଡିଡ୍ ।

✍ ପିଲାଆଲଖ୍ଟାବ୍ବଇଦ୍ ଭାଗ-୧ ତାଗ୍ ପୃଷ୍ଠା-୭ ତୁଙ୍ଗିତା ।

- ବ୍ରେସଡ୍ କେତାନାଦ୍ - “ମୁଞ୍ଜ୍ ନୁ ଟୋପି ବ୍ବାମ୍ନନ”

ଗାଙ୍ଗି ଏଦତେ ରୋଜ୍ । ଅରଟ୍ଡିଲଦେ ଟୋପି ଅସ୍ତ୍ରାମନ୍ନୁଙ୍ଗ୍ ଅସମାନତ୍ତନ । ଏଦତେ ନାଡ଼ସ୍ ନାଡ଼ସ୍ ଉଣ୍ଡିଆଇଡ୍ଡତନ୍ । ଆଞ୍ଜ ଆଞ୍ଜଆରଦାଗ୍ ଅରଟ୍ବେରିୟାମାରମାଡ଼ାମ୍ ତ'ୟତା । ଅଣ୍ଡ ଆଦ୍ ମାଡା ମଦଲଟୋପିନଡ଼ିଲଖ୍ଟିକାମରମିତାନ୍ ଇଞ୍ଜ କୁଦ୍ତନ୍ । ମାଡା ନିଡ୍ ତେ ଗିଡ୍ରିଖ୍ଟିଗାଲ ଦେ ଟୋପିନକ୍ ଉଞ୍ଚାଡ୍ ଓଡତା । ଆଦ୍ ମାଡାଡ୍ ପରଅ ନାରଗେମୁଞ୍ଜକ୍ କୁଦି ମାଡତା । ଟୋପିନନ୍ ଉଞ୍ଜତାଦ୍ ଉଙ୍ଗି, ମୁଞ୍ଜକ୍ ଆଇକେ ଓସ୍ଡିଲ୍ ତିଞ୍ଚ୍ ଟୋପି ଅସ୍ ତାଲ୍ଲୁ ନାଗ୍ଡ଼ିମାଡାଡ୍ ପର ଆଞ୍ଜ କୁଦ୍ତା । ଜା'ମ୍ ମାଞ୍ଜ ଟୋପିନକ୍ ଉଞ୍ଚାଡ୍ ଓଡିଇତା । ଉ'ଡ୍ତନ୍ ତାନଡ଼ି'ଲଦାଗ୍ ଅରଟ୍ମିକା ଟୋପି ଇଲ୍ଲେ । ବେଆଭା ? ପରଅ ଉଡ୍ଡତନ୍, ସାରେ ମୁଞ୍ଜକ୍ ଅନ୍ ଟୋପି କେରସଖମାଡାଡାଗ୍ କୁଦ୍ତା । ଟୋପିନନ ଅରଟ୍ପାମଆ'ଲସ୍ତନ୍ । ତାନ୍ ତାଲ୍ଲୁ ତାଗମାୟାନ୍ ଟୋପି ଟେଣ୍ଡି ଏସ୍ତା । ଟୋପିନନ୍ସାରଦ୍ ଆସ୍ସାରରେ ଟୋପି ଜା'ମାକିସ୍ଡିଲ୍ ଦାଗ୍ଡ଼ିବାଟି ଆଡ୍ତନ୍ ।

ପଗ୍ଗ

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

ନାନ୍ କାଜଦେ ଛାଡା ପଇଡିତାନ୍ ୨

ଇଦେ ନାୟାଦ୍ କଣ୍ଡା ..... (୨ ଥର)

ବାପ୍ ନାଆକ୍ଲେ ସାରରେ ତଅନ୍ଦିଡ୍

ସୁଡୁଗ୍ମିକା ନେଇୟ

ଇଦେ ନାୟାଦ୍ ମସର

ଲପେ ବାଇଦେ ଗାଲ୍ ନେଙ୍ଗିଡ୍

ଇପେ ମିଡ୍ରେଜିଡ୍

ନାକ୍ ଇପେ ମିଡ୍ରେଜିଡ୍

ଇଦେ ନାୟାଦ୍ ପାୟୁର ..... (୨)

ତିନ୍ଦାନ୍ ଟିଣ୍ଡିଆଲଖ୍ଟିଆଲଖ୍ଟି

ପିଣ୍ଡି ପିଣ୍ଡି କି'ତା

ଇଦ୍ ପିଣ୍ଡି ପିଣ୍ଡି କିତା

ଇଡ୍ଡେ ନାୟାଡ୍ରେଣ୍ଡକେଡ୍ଡକ୍

ରଟାଋଣ୍ଡାଲାରକେବାରେ

ଇଦେ ମୁନ୍ନେ କେଞ୍ଜିଡ୍

ଇଦେ ନାୟାଦ୍ ଡ୍ଡକା / ଡ୍ଡକ୍

ତିନ୍ଦାନ୍, ଟିଣ୍ଡିଋଣ୍ଡାନ୍ ଏ'ର

ଇଗେ ସାରରେକାଜଲିଡ୍

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

ଟୋପିନନବେ ଆଞ୍ଜି ମାଉନନ ?
ମୁଞ୍ଜକ ବେଗମାଉ ?
ମୁଞ୍ଜକ ଟୋପି ଅସ୍ବାତା ତୁଙ୍ଗତା ?
ଟୋପିନକ୍ ଟୋପି ବେଲା ଦରକତା ?

● କାରସାନାଦ- 'ତୁଡୁମାମା ତୁଡୁମାମା ଡେଲାବାତାଙ୍'

ଅରନ୍ ପେକାଙ୍ ତୁଡୁମାମାଲଆସ ଅରାପାକାମାନ୍ତନ । ମାଲ୍ ଦୁଡ଼ା ପିଲାମାଲ ଅନ ପାକା ନିସ୍ମାନ୍ତା । ତୁଡୁମାମାକ୍ ପିଲା-ପିଲାଓଇଦିନ୍ସତା-ତୁଡୁମାମା ତୁଡୁମାମା ଡେଲାବାତାଙ୍ ? ତୁଡୁମାମାଲ୍ କେତିତନ୍ ଉଞ୍ଜାନ୍ ମାଲଦିଂ । ପିଲା ଉଞ୍ଜାନ୍ ପୁରୁଙ୍ଗ ତ'ଅତିତା । ଇଦ୍ ପୁରୁଙ୍ଗ୍ ତେଦାନାଦ୍, ମକମ ନରଦାନାଦ୍ ପାରକାଲ୍ କିୟାନାଦ୍, ଏର୍ ପୁନ୍ଦାନାଦ୍ କୁସାମକେରଦାନାଦ୍ କାମ୍ କେତିତିନ । ବେସୁର୍ତୁଡୁମାମାଲ ତିୟାନକ୍ କେତିତ, ଆସକେ ପିଲାକ୍ ତୁଡୁମାମାଲ୍ ପୁଡ଼ିତା । ତଲିତ, ବେନକ୍ ଇଚିତ୍ ଆଦ୍ ତୁଡୁ, ଆ'ତା । ଇଦ୍ ପୁରୁଙ୍ଗ୍ କାରସା ନାସୁର୍ ପିଲାସାରେରାକାମତ୍ ତ'ତିତା ।

● ଏହି/ଆରିଇ ପାରାନ୍ ପାଟା

ଡ୍ରେରଡ୍ରେକ୍ ତେଦି ନାନ୍ ପାରକାଲ୍ ତୁଙ୍ଗିତାନ୍

ପାକା-୨ ନାରମିଡ୍ରେ ।

● ସିଟ୍ପାଡ୍ତା, ଇଲି ନୁ ଇଡ୍ପାନାଦ୍

ଦିଦିଲି ପିଲାକ୍ ସୁଦଲୀସୁଦଲୀଗୁରୁକିସ୍ ଅରଟଗୁରୁର ତିକ୍ ବେସ୍ ସିଟ୍ପାଡ୍ସୁଦୁ ସୁଦୁ କିସ୍ ଇ'କାନୁଙ୍ଗ୍ କେତିତ୍ । ମାଲ୍ ଅନ୍ ଗୁରୁରତା ପିଲାକ୍ ସିଟ୍ପାଡ୍ପନାଦ୍, ସିଟ୍ ତେ ପାକା, ଅଡ଼ା ମାଡ୍ନୁଙ୍ଗ୍ କେତିତ୍ । ମାଲ୍ସେଗାମ୍, ପିଲକ୍ ନେଲ୍ ତୁଙ୍ଗିତା

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

ଇଗେ ସାରରେକାଲିତ୍
ଇଡ୍ଡେ ନାୟାଓ ପା'ଦାମ୍
ଦେଶ ବୁକାଡ୍ଡେଇଲି ଏ ଓଡାନ
ନା କାଲକିଂବାଲା ଆଇୟ
ନା କାଲକିବାଲା ଆଇୟ (୨ ଦାମ୍)

ପିଲାଆଲ୍ଓଡ୍ବଇଦ ଭାଗ -୨ ତାର୍ ପୃଷ୍ଠା -୭ ତୁଙ୍ଗିତ୍ ।

● ତୁଡୁମାମା, ତୁଡୁମାମାଡେଲାବାତାଙ୍ ?

ପାକା-୧ ତାରମିଡ୍ରେ ।

● ଏହି / ଆରିୟି ପାରାନ୍ନାଦ୍

ଡ୍ରେରଡ୍ରେକ୍ / ନାରକକ୍ ତେଦି ପାରକାଲ୍ ତୁଙ୍ଗିତାନ୍

ନାରକମ୍ ତେଦି ପାଲକରୁଜିତାନ୍   ତିଦାନମୁନ୍ନେକା'ଲ ନରଦିତାନ୍ ।
ଆସନତ୍ ପରଅ ନାନ୍ କୁଦିତାନ୍   ଯାୟ ବାଡ଼ା ଇ'ତା ସାରରେ ତିଙ୍ଗନ ।
ତିୟାନଚିଷ୍ଟ ନାନ୍ସସନ   ନାରଗେମାଡ୍କେମୁନ୍ନେମାଲପିତାନ୍ ।

ଚିଷ୍ଟଦିଂ ଓସି କୁଦ୍ନୁକ୍ ଇଓନ୍   ନା କୁସାକ୍ ନାନେ ଉକ୍ଳିତାନ୍
ବେସୁର୍ ପେରସ୍ତନ୍ ନା ଇଡ୍ଞକ୍   ଇଙ୍ଞି ପେରସ୍ତେ ରୋଗାମପେରସିତ୍
ଗାଜୁଲ୍ସ'ର ପାୟୁରତା ଆନ୍   ଉଷ୍ଟାନ୍ସର୍ କାପି ଉନ୍ତାନ୍
ନାରକମମୁଲପେବ୍ୟାୟାମ୍ କିତାନ୍   ଝକାଡ୍ ତଡ୍କାଲି ଏପି ତାନ୍

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

ଚିତ୍ରାମତାଗସ୍ତୁ ସୁଦୁଦ ରାକାମରାକାମରାଜ୍ ପୁଜାର, ଆକି, ସୁଦୁ, ଗୁଣ୍ଡୁକ୍ କିନେ ଜଡ଼ପାନୁଜ୍ କେତିତ୍ ।

● କୋଲାଜ୍

ଦିଦିଲ୍ ନାରିନବେରୟା ଚିତ୍ରାମ୍ ଇ'ତା ।

ରାଜା ରାଜା ସିର୍ଡିକ୍ ସୁତୁ ସୁତୁ ଇଲି

ନାରିନ୍ ଚିତ୍ରାତାଗ୍ ଅଟା ଓଡ଼ିଆଣ୍ଡସ୍ ପାନୁଜ୍

ପିଲାକିଜ୍ କେତିତ୍ ।

 ପିଲାଆଲଫ୍ଟାଟ୍‌ବଇଦ ଭାଗ-୧ ତାଗ ପୃଷ୍ଠା -୭ ତାଗ୍ ତୁଜିତା ।

● ଡ୍ରେରେ ତାଦିଜ୍ ଏସ୍ତାନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାକ୍ ବେସକକାର୍ଡ୍ ତତିତ୍ । ସାରରେକାର୍ଡ୍ ଦାଗ୍ ନାଲୁ(୪) ଚିତ୍ରାମାନତା ।

ବେଦିନାଗମସରଇଲକଟମାନତା, ବେଗାକେଓ, ପାୟୁର କଣ୍ଡା ଇଲଫ୍ଟାକନ୍‌ସମାନ୍ତା ।

ଆଫ୍ଟିନଲପେ ସାରରେ ପିଲାକି ଡ୍ରେରେ ତାଦିଜ୍ ଏସ୍ତାନୁଜ୍ କେତିତ ।

 ପିଲାଆଲଫ୍ଟାଟ୍‌ବଇଦ ଭାଗ -୧ ତାଗ୍ ପୃଷ୍ଠା -୮ ତୁଜିତା ।

● ଡ୍ରେସର୍ କେତାନାଦ୍ “ବେନନ୍ ବେରୟନ୍”

ଅରସ୍ତୁ କି କାଲ, ଡକାଂ ତାମ୍ ତାମଲପେ ମାଇଦେଲଆଭା । କାଇ କେତତା

ନାନବେରିୟନ୍ । କା'ଲ୍ କେତତା, ନାନ ବେରିୟନ୍ । ଡକାଂ କେଭା ନାନବେରିୟନ ।

ବାତାଜ୍ ଇଡକେ-ନାନ ଟିଷ୍ ଦିକ୍ ଡିଞ୍ଜି ଆରସକିଲାଓ ଇଡକେମିର ପାଡ଼ିଇତୁଜା

ପାରଦିତିର । ଆଦିକ୍ ନାନସାରିତର- କିନ୍‌ଆନ୍‌ବେରିୟନ୍ । ଇ ଗକ୍ କେଞ୍ଜି କାଇ

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

ବେସ୍ତୁନ୍ ନାକିଜ୍ ପାଡ଼ିଇ ମାନ୍ତା

ବେସ୍ତୁତା ପାଡ଼ିଇ ଆସ୍ତୁନ୍ ତେରସ୍ତିତାନ୍ ।

(କ୍ଳଟାଲକାତାଲଲେକେଡ୍ ପିଲାକ୍ କୁସାକ୍‌କେରଦାନାଦ୍ ପାରକାଲ୍ ତୁଜାନାଦ୍ ବାତା ମଇସ୍ତି, କେରସ୍ତି, ଦିଦିଲ୍ ତଅତିତ୍)

● ବେଦିନ୍‌ପେରକେବେଦ୍ ଆ'ଲ୍‌ସାନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାକ୍ ସାୟାତ୍ କାମମାନ୍ଦାନ୍ ଚିତ୍ରାମକାର୍ଡ୍(୪-୫) ଇସ୍, ଅରଟ ଦିନାତେ ବେଦିନ୍‌ପେରକେବେଦ୍ ପାଡ଼ିଇ ଆ'ତା ପିଲା ଏସ୍ତିସା'ଲ୍‌ନେ ଓଡ଼ିତା ।

● ତାରାସ୍ ତାପା କାରସ୍‌ନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାକ୍ ସାୟତ୍‌ପାଡ଼ିଇ ନୁ କାରାପ୍ ପାଡ଼ିଇ ମାନ୍ଦାନ୍ ଚିତ୍ରମଇ ତା । ପିଲା ଗୋଟି ଏସିକାରସିତା । ବେଗାସାୟକାମକାଇଲିତ୍ । ଆଗା ତାପାତେ ପରଅ ତାରିତା ମାଲବେଗାକାରାପକାମକାଇଲିତ୍ ଆଗା ତାରାସ୍ ଡିତା । ଇଧ୍ ପୁରୁଜ୍ କାରସାନାଦ୍ ।

● ସାରିପାକାବାଦ୍‌ମାନ୍ଦାନ୍ ପରିୟତାଗ୍‌ଡ୍ରିକ୍‌ଡ୍ରିକ୍ ଗିରାଲଗାନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍‌ନେଲରାକରାକାମ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ତୁଜି ପିଲାକ୍ ତାନ ଲପେ ଓକ୍ ଓକ୍ ଗିରା ତୁଜାନୁଜ୍ କେତିତ୍ ।

● ମାନ୍ଦାନ୍ ପରିୟା ପୁନ୍ଦାନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍‌ମେନ୍ଦୁଲତା ଚିତ୍ରାମ୍ ତ'ସ୍ ବେନ୍‌ସାମାନ୍ ପର, ବେନ ସାମାନ୍ ମଦଲ / ଇକ୍‌ପେ ମିଡ୍ରେ ପିଲାକ୍ କେତିତ୍ ।

 ପିଲାଆଲଫ୍ଟାଟ୍‌ବଇ ଦାଗ ଭାଗ -୨ ପୃଷ୍ଠା କ୍ ୮ ତାଗ ତୁଜିତା ।

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

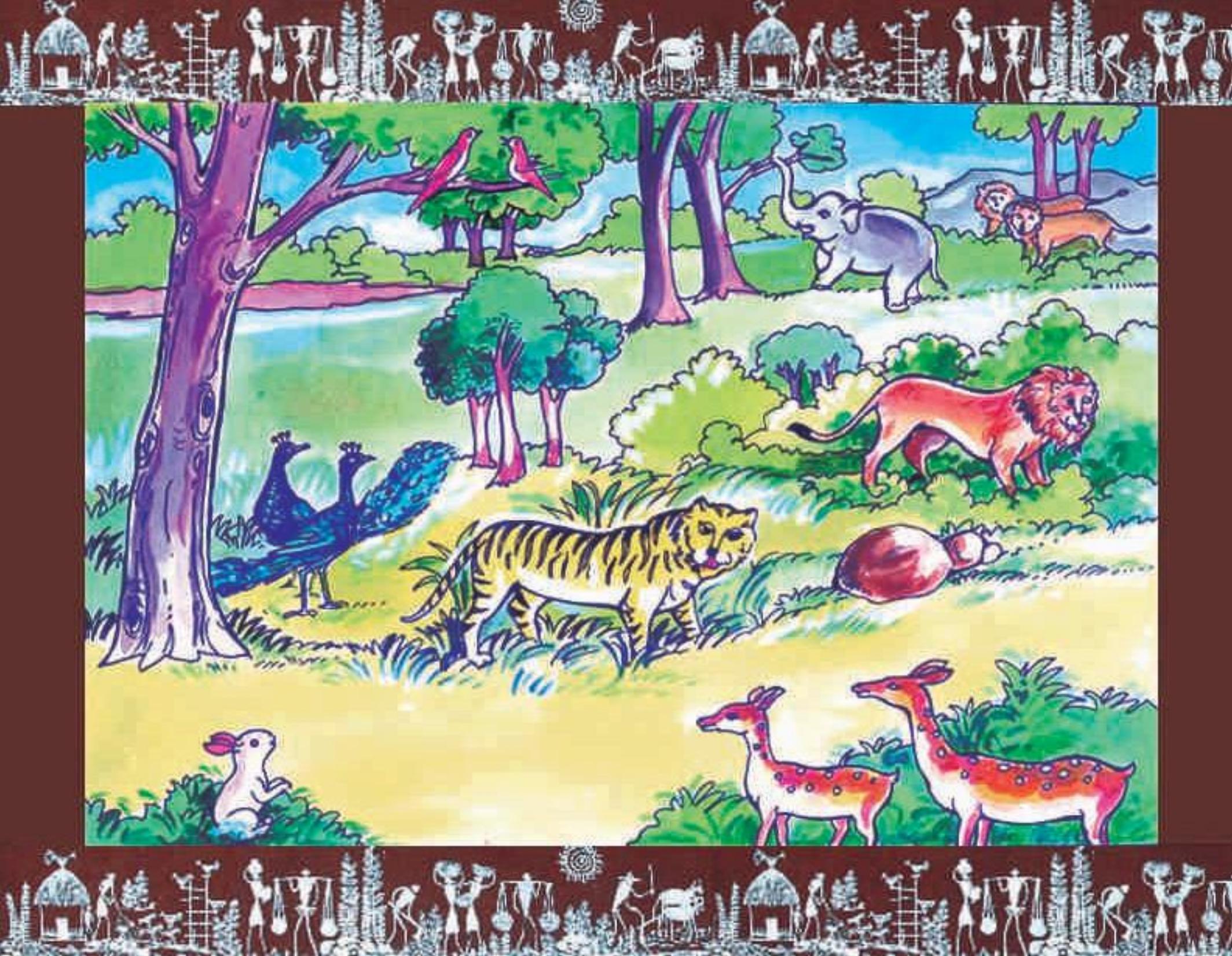
କେଉଁଠା । ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ନାନ୍ସାରିତରକ୍ ନାନ୍ବେରିୟାନ୍, ବାତାଙ୍ଗ୍ ଇତ୍ତକେ ନାନ୍କାମ୍ କିତ୍ତକେ, ଦଡ଼ା, ରୁଟି, ପାୟୁରତ୍ ବଜାର୍ ଅତକେ ଡ଼କାତିଂ ଚିଷ୍ଟ ଦରକିତ୍ । ନାନ୍ତିୟାନକ୍ ଇଡ଼କ୍ ଡ଼କ କାର୍ଡ଼ିନେ ମାନ୍ତା, ଆଦିଙ୍ଗ୍ ନାନ୍ ନାଡ଼଼କର୍ମାତକେ କାଜଦେ ତିୟା ପାରଡ଼, ଡ଼କାତିଂ ମିକା ଚିଷ୍ଟ ଦରକ । ଆଦିଙ୍ଗ୍ ନାନେ ବେରିୟନ୍ । ତାନ ପେରକେ କାଜନ୍ କାଲ୍ ପାଡ଼ିକ୍ ତୁଙ୍ଗକର୍ ଡ଼କିତିଂ କାଷ୍ଟାମ୍ ତୁଙ୍ଗନ୍ କୁ ଆ'ଲସତା । ଆଦିଙ୍ଗ୍ ମେଲଆକରୋଜ କାଜନ୍ କାଲସୁତୁର୍ମିଜା ପାଡ଼ିକ୍ ତୁଙ୍ଗିଲେ । ଡ଼କିତିଂ ଚିଷ୍ଟ ଦରକିଲଡ଼ାକ୍ ଜିଡ଼ିଙ୍ଗ୍ ସାଡ଼଼ାମ୍ ଦରକିଲେ । ଅକରଜିନପେରକେ କାଜ ନୁ କାଲ୍ ତେଦା ପାରଦିଲେ । କି କାଲଦିଙ୍ଗ୍ କେଉ-ବାଲା ତୁଙ୍ଗିକାଲ ମାନାଡ଼ବେଲାଆଦାଡ଼ାଦା ତୁଙ୍ଗି ପାରଡ଼ ? ଇ ଗକ୍ ତକ୍ଷା କେଞ୍ଜିମୁସମୁସକାଡ଼ସକେଉ, ଆୟ ଦାବାମାନାଡ଼ସାରିତରକାଜଲିକାମ୍ କିତ୍ତକେବେନ୍ନ ପରୟତା ଉଷ୍ଟ ବେରିୟନ୍ ଆ'ତଷ୍ଟ । କାଲକିନେ ନାଡ଼ସ୍, କାଜ ଦି ପାଡ଼ିକ୍ ତୁଙ୍ଗି ତିୟାନ୍ ଚିଷ୍ଟ ତାସ୍ ପାଡ଼ିକ୍ ତାକ୍ ତିଜି ନାନ୍ ଆରଜକିସାରିତରକ ସାଡ଼଼ାମ୍ ଇ'ତାନ୍ । ଆଦିଙ୍ଗ୍ ନିମ୍ ନାନ୍ବେନନ୍ ବେରିୟନ୍ ଇଞ୍ଜି ମାଜଦେଲଆୟକର୍ସାରିତରକାଜଲି ପାଡ଼ିକ୍ ତୁଙ୍ଗିକାଲ । ତାନପେରକେକାଜକ୍, କାଲକ୍ ଡ଼କାଡ଼ ଗକ୍ କେଞ୍ଜି ଅରଟ୍ ଆଉ, ମାଲବେସୁର୍ବାରେ ମାଜଦେଲ ଆ'ଦିଲେ ।

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

- **ଡ୍ରେସଡ଼ କେତାନାଦ୍ - ବେନ ବେରିୟନ୍**
ପାକା - ୧ ତାରମିଡେ
ଦିଦିଲଡ୍ରେସଡ଼ କେଡ଼ତା ପେରକେଇଡ଼ପେ ମାୟାନ୍ ପ୍ରଶ୍ନ ତାଲପିଡ଼
- ◆ ବେନ ବେନ ମାଜଦେଲ ଆଡ଼ତର ?
- ◆ ଡ଼କା ବାତା କେଡ଼ତା ?
- ◆ କାଜ ବାତା କେଡ଼ିତ ?
- ◆ କା'ଲବାତା କେଡ଼ତା ?
- ◆ ଇ'ଡ୍ରେସଡ଼ ତିଷ୍ଟିତ୍ବାତା ପୁଡ଼ିର ।

ଲେଖି/ନେଲି - ୩

ପାକା- ୧

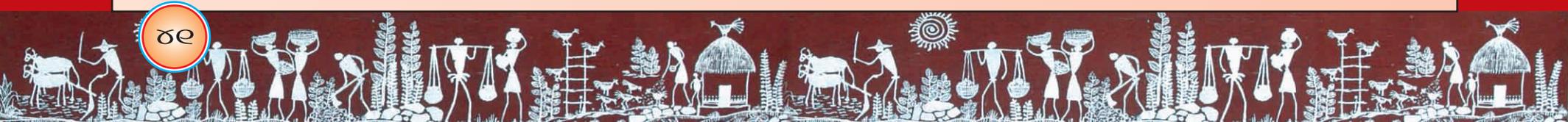
୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

- **ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ କେତାନାଦ୍**
ଦିଦିଲ୍ ୫ ପିଟେ ମାଝୁକିନ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ବାଲାତାଗ୍ ଚୁନ୍ସପି ନେଇ, ଗଙ୍ଗୁ, କର, ଝେରକାର ପେଦେର କେତିତ୍ । ଉଡ଼ା ପାରଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ ଇଚିଞ୍ଚି, ଆଝିନ୍ ପେଦେର କେସିତା ।
- ✍ **ପିଲାଆଲ୍‌ଝାନ୍ ଆଦାନ୍ ବଇଦା ଭାଗ - ୧ ପୃଷ୍ଠା ୯ ମାଡ଼ିତର ।**
- **ଉଲ୍ଲି ଉଲ୍ଲି ଉଡ଼ାନାଦ୍**
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ ବାୟେଦେ ଅସ୍ ଜିଝୁକିଙ୍ଗ୍ ତଅସ୍ ଲେଙ୍ଗ, ରାଙ୍ଗ କେସିତା । କେଞ୍ଚି ପାରଦଲ୍‌ରକ, ଉଡ଼ା ପାରଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ କାଇ ଉଲ୍ଲି ଇଲ୍ଲୁକ୍ କାଇ ତଅସ୍ କେତିତ୍ । ଉଡ଼ା ପାରଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ ଜିଝୁକିଙ୍ଗ୍ କାଇଦେ ଇଚିଚି କେସିତା ।
- **କାରସାନାଦ୍ “ମସଲ୍‌ତିନ୍ ନି ଏରଦା ହୁଆନ୍”**
ଦିଦିଲ୍ ସାରରେ ପିଲାଙ୍କ ଗୁଣ୍ଟ ରାଙ୍ଗ ନିଲ୍‌ସିତ୍ ମେଲା ଅରକ୍ ନିଡ଼ମି ନିଲ୍‌ସିତ୍-ଉଣ୍ଟ ମସଲ୍ । ସାରରେ ପିଲା ନାଡ଼ମେ ଖୁସ୍ ମଚଲ୍‌ତିନ୍ ନି ଏରଦା ଖୁଆନ୍ ଇଞ୍ଚି କେତିତା । ମସଲ୍ ଆତା ପିଲା ବେନକ୍ ଇଚିଚି ଉଣ୍ଟ ମେଲା ମସଲ୍ ଆତଣ୍ଟ ।
- **ହେସଡ୍ କେତାନାଦ୍ “ହେରକା ଆରି ତିତା”**
ଓଲେଇ ନୁ ଦୁଲେଇ ରେଣ୍ଟ ହେରକା ମାତା । ଅକ ରୋକ୍ ଅର ସାଝୁକିନାଝୁ ଆରି କାଚି ଅତା । ଆଝୁ ରେଣ୍ଟ ଆରିନିକ୍ ପଇସ୍ ଅରକ୍ ମାରାତ୍ ମଦଲ୍ ଆଡ଼ତା । ଇଞ୍ଚି ତିତା ବେଲା ? ଓଲେଇ କେଡ଼ତା ନାନ ବେରୟା ଦୁଡ଼ା ଅତାନ, ଦୁଲେଇ କେଡ଼ତା ନାନ ବେରୟା ଦୁଡ଼ା ଅତାନ । ବେଲା ସାରଦିତା ଆଲ୍‌ସତା । ମାରାତ୍ ପରଅ ମାଞ୍ଚି ମୁଞ୍ଚି ହେରକା ମାଇଦେଲ୍, ଆଦାନାଦ୍ ଉଙ୍ଗ ମାଡ଼ତା । ମୁଞ୍ଚି ତିକ୍ ବା ତିଦା ଖୁଃତା । ମୁଞ୍ଚି ଆଲ୍‌ସତା ନାନ ବେଲା ଆ ଆରଦିକ୍ ତିତାନ୍ । ମୁଞ୍ଚି ମାଡ଼ାତୁଞ୍ଚି ଡ଼ିଗି ଖୁଡ଼ତା । ହେରକାନିକ୍ କେଡ଼ତା “କେଇ ପଇସ୍ ନାୟାଗ୍ ଖୁରାଟ୍ , ନାନ ଆରଦିକ୍ ସାମାଙ୍ଗ୍

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

- **ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ କେତାନାଦ୍**
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ ୧୦ ଜିଝୁକିନାଝୁ ଚିତ୍ରାମ୍/ପଟ ବାଲାତାଗ୍ ଆଣ୍ଟସି ଗଙ୍ଗ, ନେଇ, କଲ୍, ହେରକାଡ, ଗୁରୁରାମ୍, ଡୁଝୁ, ମାଲ୍, ମେକା, ଏନ୍, ମୁଞ୍ଚି ଇଞ୍ଚି ପେଦେ କେସିତା ମେଲା ମାନ୍ ଜାତୀୟ ଜିଝୁକିନ୍ ପଟା/ଚିତ୍ରାମ୍ ତଅଓ ପେଦେ କେସିତା ।
ଉଙ୍ଗା ପାରଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ ଚିତ୍ରାମ୍ କାର୍ଡତା ଇଚିଚି କେସିତା ।
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ ମାନ୍ ଜାତୀୟ ଜିଝୁକିନ୍ ଜଝୁ କେସିତା ।
- ✍ **ପିଲାଆଲ୍‌ଝାନ୍ ଆଦାନ୍ ବଇଦା ଭାଗ-୨ ତା ପୃଷ୍ଠା ୯ ତୁଜିତା ।**
- **ଉଲ୍ଲିଉଲ୍ଲିଉଡ଼ାନାଦ୍**
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ ବାଇଦେ ଉଙ୍ଗସି ପିଟେ, ମାଝୁକିଙ୍ଗ୍ କେସିତା । ମେଲା ଖୁନାଦ୍ ଲେଙ୍ଗ୍ ବେନା ବେଗା ମାନ୍ତା, ବେନା ବାତା ତିନ୍ତା କେସିତା । କେଞ୍ଚି ପାରଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ କାଇ ଉଲ୍ଲି କେସିତା । ଉଙ୍ଗା ପାରଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ ଜିଝୁକିଙ୍ଗ୍ ଇକ୍‌ସି କେସିତା ।
- **ବେନୁର୍ ପିଲା ବେଦ୍ ?**
ଦିଦିଲ୍ ୧୦ ପିଟେ ଜିଝୁକିନ୍, ଚିତ୍ରାମ୍, ସାରରେ ଗଡ, ନେଇ, କର, ବାକ୍ ହେରକାଡ, ଡୁଝୁ, ଏନ୍, ମେକା, ମୁଞ୍ଚି, ଗୁରାମ୍ ତାଝୁ ଚିତ୍ରାମ୍ ନୁ ଖୁନ୍ ପିଲାନ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ରେଣ୍ଟ ପାକା ଖୁଚି ବେନ୍ ଦାନ୍ ପିଲା ବେନା ଏଞ୍ଚାନକ୍ କେତିତ୍ ।
- ✍ **ପିଲାଆଲ୍‌ଝାନ୍ ଆଦାନ୍ ବଇଦା ଭାଗ - ୨ ତା ପୃଷ୍ଠା ୧୦ ତୁଜିତା ।**
- **ବେନ୍ ବାତା ତିନ୍ତ ?**
ଦିଦିଲ୍, ଜିଝୁକ, ପିଙ୍ଗେନ, ଚିତ୍ରାମ୍, ନୁ ଚିଣ୍ଟ ତା ଚିତ୍ରାମ୍ ତଅସ୍, ବେନ୍ ବାତାଚିଣ୍ଟ ତିନ୍ତର୍ ଖୁଇଦିନ୍‌ସି କେସିତା ।
- **ହେସଡ୍ କେତାନାଦ୍ “ହେରକା ଆରି ତିତା”**
ପାକା-୧ ତାଗ୍ ମିଡ଼େ ।

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

ସାରଦିତାନ୍ ।” ଡ୍ରେର୍କା କେଜତା ରେଷ୍ଟ ପାକା ବେରୟା ଦୁଡ଼ା ଆତାକ୍ କେଜି ଜାଓ ଜାଓ ଲାଗତା । ମୁଞ୍ଚି ସିଟା ପାଟେ ବେରୟା ଦୁଡ଼ାନୁଞ୍ଚି ସୁତୁରୁ ଦୁଡ଼ା ତୁଞ୍ଚି ତିଭ, ଆସେ ମେଲର ପାକାତ୍ କେଜ୍ ଲାଗତାକ୍ ଆପାକାତ୍ ଆରଦିକ୍ ବା ତିତତା । ଆଦେ ପୁରୁଙ୍ଗ୍ ସୁତୁରୁ ସୁତୁରୁ ତିଞ୍ଚି ତିଞ୍ଚି ଆରଦିକ୍ ସାରରି ତିଞ୍ଚି ମାରାତ୍ ପରଥ ଓଲେଇ ଦୁଲେଇ ସୁଇ ଆସ୍ ଲନ୍ ମାଲସ୍ ଖାତତା ।

● ଏନ୍ଦି/ଆରିନ୍ଦି ପାରାନାଦ୍ “ବାତା ବେଗା ମାନ୍ତା”

ପାକା - ୨ ତାଗ୍ ମିଷ୍ଟେ ।

● କାର୍ସାନାଦ୍ “ବାତା ବେଗା ମାନ୍ତା”

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାକ୍ ରେଷ୍ଟ ପାକା ଡ୍ରେସ୍ କୁସ୍ତିତ୍ । ବେରୟା ପିଲାକ୍ ପିଟେ ନୁ ଜିଓକିନ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ସୁଡ଼ା ପିଲାକ୍ ପିଟେନ୍ ତୁପା, ପାଡକିନ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ କାଡ୍ ଇତା । ବେରୟା ପିଲାକ୍ ତୁପା ପାଡକ୍ ଏଞ୍ଚନକ୍ କେତିତ୍ । ଦାନ୍ ପେରକେ ବେନା ବେଗା ମାନତା କାଲପିତା ।

 ପିଲାଆଲଖାନ୍ ଆଦାନ୍ ବଇ ଭାଗ-୧ ତାଗ୍ ପୃଷ୍ଠା ୧୦ ତୁଞ୍ଚିତା ।

● ଆଶ୍ଟସ୍ଥାନାଦ୍

ଜିଓକିନ୍ ବେରୟା ଚିତ୍ରାମ୍ କାଗଜତା ତୁଞ୍ଚି କାଲଦେ ବଟକ୍ ବଟକ୍ ଆକି, ପୁଞ୍ଜା ଇଲୁକ୍ କୁଦିର ସାମାନ୍ ଆଶ୍ଟସ୍ଥାନକ୍ କେତିତ୍ ।

 ପିଲାଆଲଖାନ୍ ଆଦାନ୍ ବଇ ଭାଗ-୧ ତାଗ୍ ପୃଷ୍ଠା ୧୦ ତୁଞ୍ଚିତା ।

● ପଜଲ୍

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାକ୍ ପିଟେନାଓ ଚିତ୍ରାମ୍ କାଡ୍ ଦୁଡ଼ା ଦୁଡ଼ା ତୁଞ୍ଚି ଉତତା ପେରକେ ପିଲାକ୍ ଆଓ ଜଡପାନକ୍ କେତିତ୍ ମେଲା ଦିଦିଲ୍ ସାୟାମ୍ ତୁଞ୍ଚିତା ।

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

ପଗ୍ -

- ◆ ବେନ୍ ବେନ୍ ଆରି ତାସ୍ ତିଭର ?
- ◆ ଆଓ ରେଷ୍ଟଆରିକ୍ ଉଞ୍ଚି ବାଲା ମାଡତା ?
- ◆ ମୁଞ୍ଚି ବେଢ୍ଢେଟ୍ ଆରିକ୍ ତୁସିଭା ?
- ◆ ମାରେଙ୍ ମୁଞ୍ଚି ବାଲା ମାଡତା ?

● ଡ୍ରେରେ ଡ୍ରେରେ ଏଞ୍ଚାନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ସାରେ ପିଲାକ୍ ମୁଷ୍ଟ ଗୁମି କିତା । ୫ ଗୁସ୍ତାତ୍ ଜିଓକ୍, ୫ ଲନ୍ ପରପାନା ଜିଓକ୍ ମିଷ୍ଟେ ଜାତାୟ ଜିଓକ୍ ପିଟେତ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ତୁଞ୍ଚି ସାରରେ ଆରଟତାଗ୍ କାଲପିତ୍ ତାନ୍ ପେରକେ ଡ୍ରେରେ ଡ୍ରେରେ ଗୁମିନ୍ ପିଲାକ୍ ଡ୍ରେରେ ଡ୍ରେରେ ଏଞ୍ଚାନୁଙ୍ଗ୍ କେତିତ୍ ।

● ବେଗ୍ ଇଲ୍ଲେ

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାକ୍ ୧୦ ପିଟେ ମାଓକିନ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ତାଗ୍ ବେଦିନାଗତ କାଲ୍ ଇଲକଟ୍ କେଓ ଇଲକଟ୍ ତୁଞ୍ଚିତ୍ । ବେଦିନାଗ୍ ବାଡ୍ ଇଲ୍ଲୁ ଇଞ୍ଚି ଖାଇଦିନ୍ସିତ୍ । କେତପାରଓକ୍ କେସିତା ।

● ସୁକୁକ୍ - ଦିବେଷ୍ଟ

ଦିଦିଲ୍ ବେସେକ୍ ପଟେ ମାଓକିନ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ କାଡ୍ ଡ୍ରେରେ ଡ୍ରେରେ ସୁକୁକ୍ ଦିବେଷ୍ଟ ଖାଟିତ୍ । ତାନପେରକେ ବେଗ୍ ସୁକୁକ୍, ବେଗ୍ ଦିବେଷ୍ଟ ମିଷ୍ଟେ ଏଞ୍ଚାନୁଙ୍ଗ୍ କେତିତ୍ । ପିଲା ପାରଓକ୍ ସାୟାମ୍ ତୁଞ୍ଚିତ୍ ।

 ପିଲାଆଲଖାନ୍ ଆଦାନ୍ ବଇ ଭାଗ-୨ ତାଗ୍ ପୃଷ୍ଠା ୧୨ ନୁ ୧୩ ତୁଞ୍ଚିତା ।

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

● ସୁଡ଼ା-ବେରଝା ପୁନ୍ଦାନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ପିଟେ, ଜିଓକିନାଓୁ ଚିତ୍ରାମ୍ ତଅଓ ସୁଡ଼ା ବେରଝା କେସିତା । ପିଲା ଆଲଓଓଟ୍

ଆଦାନ ବଇ ଭାଗ-୧ ପୃଷ୍ଠା ୧୨ ତୁଙ୍ଗିତା ।

● ଇକ୍ସି ପୁନ୍ଦାନ କାଡ଼ି

ଦିଦିଲ୍ ଇଟି ପୁନ୍ଦାନ କାଡ଼ିତେ ମେତାଙ୍ଗ-ଦୁରୁସ, ନିମାଙ୍ଗ, ଗିଡ଼ପ-ଗିଡ଼ପ ମାନଦା ନାଦ୍ ପିଲାଙ୍ଗ ଇଟିସି କେସିତା ।

● ଏନ୍ଦି/ଆରିୟି ପାରନାଦ୍ “ମଲଡ଼ ଦାଦ”

ମଲଡ଼ ଦାଦ.....ମଲଡ଼ ଦାଦ..... (୨ ଅର)

ରେଷ୍ଟକେଓୁକିଙ୍ଗ, ଦିଗ୍ ଏଭି,

ପରକ, ପରକ୍ ଲାଙ୍ଗିତିନ୍ ।

ଲେତାଗାଡ଼ିଙ୍ଗ କରକିତିନ୍

ବେରିୟା କଣ୍ଡା ଉଡ଼ିତିନ୍ ।

ପିର, ପର ସୁଡ଼ୁଟ୍ ଆଡ଼କେ ଗୁନି,

ସାପ, ଆଡ଼କି ମିଞ୍ଜିତିନ୍

ଗାଟେ ଚାଲାକ୍ତେ, ବାଦକିତିନ୍,

ଲାଙ୍ଗି, ଲାଙ୍ଗି ଉଡ଼ିତିନ୍ ।

ମଲଡ଼ ଦାଦ.....ମଲଡ଼ ଦାଦ ।

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

● ଏନ୍ଦି/ଆରିୟି ପାରନାଦ୍ “ବେନ ବେଗ୍ ମାନ୍ତୁ”

ଗଡ଼ୁକଅନ୍ଦା କଟାମ୍ତାଗ, ତୁଓୁ ମାନ୍ତା ଗୁସ୍ତାଗାମ୍ ମେକା, କରକ, ଗୁଡ଼ସେତାଗ, ସାରେ ଲନ୍ ପରପିତାଲ୍ । ପିଟେ ବାଦକିତା ମାଡ଼ାତାଗ, କିକେ ମାନ୍ତା ଏରତାଗ୍ ମୁୟେଲ୍ ଯାୟନ, ବରାତାଗ, ଚାନ୍ଦା ମାମାଙ୍ଗ୍ ଉଙ୍ଗାନ୍ତା ନେଇ ମିତେ ଆରାତାଗ, ପିଟକ୍ ପିଟକ୍ ନାକିତା ପୁନ୍ଦିଲ୍ ନାରୁଙ୍ଗ୍ ଇଡ଼କ୍, ବୁଝସି, ବୁଝସି ତଲିତା ।

● ବ୍ରେସଡ଼ କେତାନାଦ୍ “ମାସାଲ୍ ଗଡ଼ୁ”

ଅରଟ୍ ମାସାଲ୍ ଗଙ୍ଗୁ ମାଭା । ଆରଟ୍ ରୋକ ଗାଡ଼ ମେୟ ମେୟ ଗୁସ୍ତାଗାମ୍ କାଓୁଡ଼ ଆଭା । ଗୁସ୍ତାଗାମ୍ ଅରଟ୍ ତୁଓୁ କାଇଲତା । ତୁଓୁ କେଭା-ନାନ୍ ନେଷ୍ଟ ନିକିଙ୍ଗି ତିନାନ୍ ମାସାଲ୍ ଗଡ଼ୁ ଥ୍ରେରକକଟ କେଭା ନାକିଙ୍ଗି ନିମ୍ନ ତିନ୍ଦାନନ୍, ତିନ୍ଦିକିନ୍ ଗୁନ୍ ନାନ୍ ଲନ୍ ଆଞ୍ଜି ନା ପିଲାତିଙ୍ଗ୍ ମୁନ୍ଦେନ୍ ପାଲ୍ ଇସ୍ ଓଡ଼ାତାନ୍ । ତୁଓୁ କେଭା ନିମ୍ ନିଜାମ୍ କେସ ମିଡ଼ିନ୍, ଆଲେକ, ଲନ୍, ଆଞ୍ଜି ଓଡ଼ା । ମାସାଲ୍ ଗଙ୍ଗୁ ଲନ୍ ଆଞ୍ଜି ପିଲାତିଙ୍ଗ୍ ପାଲ୍ ଇଭା । ପିଲାତିଙ୍ଗ୍ ପାଲ୍ ଇଦାନାସୁଟ୍ କେୟ କେୟ ଗୁସ୍ତାତା ଓଡ଼ା । ମାସାଲ୍ ଗଡ଼ୁ ମାଲ୍ସ ଓଡ଼ାଦ୍ ଉଡ଼ି ତୁଓୁଦା ଜିଓଡ଼ାଗ୍ ଗାଟ୍ ମଇଭା । ତୁଓୁ କେଭା-ନିଲିଙ୍ଗ୍ ମଡ଼କିତାନ୍, ନିମ୍ ଡ଼ଲାନ୍ତୁଙ୍ଗ୍ ଥ୍ରେରକକଟ କେଭା ମାଟା କେଞ୍ଜି ଓଡ଼ିନ୍, ନିଜାମ୍ତିଂ ସାଭ ପଇସ୍ ଓଡ଼ିନ୍ । ନିକିଙ୍ଗ୍ ନାନ୍ ତିନନ୍ । ଆନ୍ ନିମ୍ ନି ପିଲାନ୍ ତଙ୍ଗ୍ ନେଲ୍ସକ୍ ବାଦକିକିନ୍ ।

(ସାଭେମ୍ ମାଟା କେଡ଼କେ ଜିଓ ଗେଲ୍ସିତ)

ପ୍ରଶ୍ନ

- ମାସାଲ୍ ଗଙ୍ଗୁ ବେଗ୍ ମେଇନ୍ତୁଙ୍ଗ୍ ଆଞ୍ଜି ମାଭା ?
- ଗୁସ୍ତାଗାମ୍ ମାସାଲ୍ ଗଙ୍ଗୁ ବେନନ୍ତଡ଼ କାଇଲଭା ?
- ମାସାଲ୍ ଗଡ଼ୁ ତୁଓୁତିଙ୍ଗ୍ ବାତା କେଭା ?
- ତୁଓୁ ଗଙ୍ଗୁଙ୍ଗ୍ ବାର ଇଞ୍ଜି କେଭା ?
- ମାସାଲ୍ ଗଙ୍ଗୁ ମାଲ୍ସ ଓଡ଼ାଦ୍ ଉଡ଼ି ତୁଓୁ ବାର ଇଞ୍ଜି ଦେଭା ?

● ଟ୍ରେସର୍ କେତାନାଦ୍ “ସାରରେତର କାଇଲକେ ସାତ୍‌ହ୍‌ସାମ୍”

ଅରଣ୍ଡ ଝେଟା ଉଡ଼ାନକ୍ ଗୁସ୍ତା ତାର୍ ଆଡ଼ତଣ୍ଡ । ଉଣ୍ଡ ଅରାଗ୍ ଝୁଲା ଝୁଟି ନୁକା ଜାଲତଣ୍ଡ । ଦାନ୍ ପେରକେ ମାରାଡ଼୍ ସାଟ୍ ମିଷ୍ଟ ତନ୍ । ବେସୁ ବଡ଼େ ଗାରେକ୍ ପାରସ୍ ମିରର୍ ମାଊ । ନୁକାକ୍ ଉଞ୍ଚି ଆଝିକ୍ ତିୟାନକ୍ ଆଲଣ୍ଡା । ବଡ଼ି ରାଜାଲ୍ କେଡ଼ତଣ୍ଡ । ନୁକା ତିୟାନକ୍ ଆଲସ୍‌ମାଟ୍ । ଅରଣ୍ଡ ମାନାକ୍ ପଇଦାନକ୍ ଝୁଲା ଝୁଟତଣ୍ଡ । ଆଗା ନୁକା ଜାଲତଣ୍ଡ । ଇଲୁକ୍ ଗୁସ୍ତାତା ନୁକା ଝୁତା ବେଗା ନୁଷ୍ଟି ? ବଡ଼େକ୍ କାର୍ ପଇସ୍ ମାଊ, ଆଦିନ୍ ମାଇଦିକ୍ ରାଜାନ୍ ଗକ୍ କେଞ୍ଚି କୁଣ୍ଡାମ୍ କୁଦତା । ଝୁଲା ଝୁଟତଣ୍ଡ ନଡ଼ିତିକ୍ ଲାଗିତଣ୍ଡ । ଝୁଲାତାଗ୍ ପିଟେନ୍ କାଲକ୍ କରକତା ମିରରା ପାରଦିଲ୍ଲେ । ରାଜାଲ୍ କେଡ଼ତଣ୍ଡ ଅରଣ୍ଡ ଅରଣ୍ଡ ପାରତକେ ଆନ୍ଦା ପାରଝୁଡ଼୍ ସାରରେତର ଅରଟେ ସୁଟ୍ ପାରତକେ ମାନାଡ଼୍ ଆନ୍ଦା ପାରଦିତାଡ଼୍, ରାଜାନ୍ ଗକ୍ କେଞ୍ଚି ସାରରେ ବଡ଼େ ଆରଟେ ସୁଟ୍ ପାରସ୍ ଝୁଲାତିକ୍ ତେସ ଜୁଇ ଆଞ୍ଚି କୁଦତା । ଝୁଲା ଝୁଟନ୍ ପିଟେନିକ୍ ପଇଦା ପାରଦିଲେଣ୍ଡ । ବଡ଼େ ମେଟାଡ଼୍ ଗାରରେ ଆଞ୍ଚି କୁଦତା ବଡ଼ି ରାଜାନ୍ ଜାତାତାଦ୍ ଉସେ ଆଗା ବଚା ଡେଝୁ ମାଡ଼ତା । ବଡ଼ି ରାଜାଲ୍ ଉସେତିକ୍ କାରକ୍ ତାକ୍ ଉସେ ବାଇଦେ ପେଇସ୍ ଝୁତା । ଗଗା ପାଲକିନେ ଉସେ ଝୁଲାତିକ୍ କାରକ୍ କାରକ୍ କରକିତା । ବଡ଼େ ଝୁଲାତୁଷ୍ଟି ପିସକାର୍ତା, ଉସେ ସାୟାମ୍ ତୁକ୍-ତା ମାଇଦିକ୍ ବଡ଼େ ସାରରେ କାଇଲି ଉସିତିକ୍ ମଡ଼କତା ।

ପଗ୍ଗ -

- ବଡ଼େ ଗୁସ୍ତାତା ବାତା ଉଡ଼ତା ?
- ବଡ଼େ ନୁକାନିକ୍ ଉଞ୍ଚି ବାଲା ଆଊ ?
- ବଡ଼େ ରାଜାଲ୍ ବାତା କେଡ଼ତଣ୍ଡ ?
- ବଡ଼େ ବେଲା ଗେଲଣ୍ଡା ?

● କାରସାନାଦ୍ “ନାକ୍‌କା ମାମା, ନାକ୍‌କା ମାମା”

ଦିଦିଲ୍ ଅରଟ୍ ମିଲାତିକ୍ ନାକ୍‌କା ଇଞ୍ଚି ନିଲସ୍‌ପିଟ୍ । ମିଷ୍ଟେ ସେଗାମ୍ ପିଲା ନାକ୍‌କା ମାମା ନାକ୍‌କା ମାମା- ନି ତକାତିକ୍ କିସ୍ ପଇଊା ପେରକେ ମାଲସ୍ ଉଡ଼ା ଇଞ୍ଚି କେସ୍ ତଲିତର । ନାକ୍‌କା ପେରକେ ମାଲସ୍ ଅରିକିକ୍ ତଲି ବେନକ୍ ଅରକ୍ ଇଟକେ ଅଣ୍ଡ ନାକ୍‌କା ଆସ୍ ମାଲ୍ ସେଗାତରକ୍ ତଲିତନ୍ । ଇଦ୍ ପୁରୁକ୍ ସାରରେ ପିଲା କାଇଲି ନାରଗେ ଜେଲ୍ କାରସିତର ।

● ଏନ୍ଦି/ଆରିନ୍ଦି ପାରାନାଦ୍ “ବରସ୍ ବରସ୍ ତିନ୍ତାନ”

ବରସ୍ ବରସ୍ ତିନ୍ତାନ,
ମାସାଲ୍ ଗକ୍ କେଊା
ମପେନ୍ ଗାଡୁ ନାକ୍ ଇମୁଟ୍,
ପାଝେନ୍ ପାଲ୍ ଇତାନ୍
ଝେଝକୁମ୍ ପଇସ୍ ମୁଞ୍ଚି ଝୁଊା,
ଗଞ୍ଚିକ୍ କାଝୁସ କେଊା
ଝେଝକୁମ୍ ନାୟାଦ୍ ନିମ୍ ଅଇମ୍
ଡ଼ପେନ୍ ପାଲ୍ ନାକ୍ ଇମ୍ ।
ମୁଞ୍ଚିତିକ୍ ଉଞ୍ଚି ଗଡୁ କେଊା
ବାତାକ୍ ପାଲ୍ ଇତାନ୍
କାଇକ୍ କାଲକ୍ ନିମ୍ ନରଝୁନ୍
ପାଲ୍ ଆଦାକ୍ ନିମ୍ ଝୁଡ଼କି
ପିର ମିରନା ନିକ୍ ତାହିତାନ.... ।

ତଥ୍ୟାମୟ (ସୂଚକ)

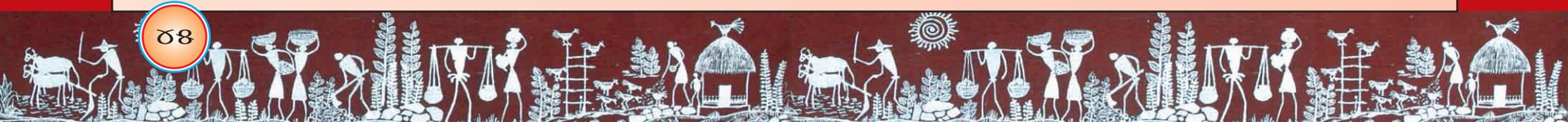
୩ ନେଲା/ଲୋକକିନ୍ ଯେତେକ ପିଲା ଉତ୍ତପେତାତ୍ତୁ ସାରେ ପୁଣ୍ୟ ପାର୍ଦ୍ଦିତା

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

- ତିନାଙ୍ଗ୍ ଗିରାତା ସାଦ୍ଦକେ ନାଡ୍ଦା ପାର୍ଦ୍ଦିତର, ମିରରା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ମେଲା ଜେଇ, ଉରଗ୍ ମିରରା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ତାନ୍ ପେଦେରତା କାର୍ଡ୍ ଏଞ୍ଚା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ତାନ୍ ପେଦେର ନୁ ତାନ୍ ଲଡ୍ଡତା ନାରିନ୍ ପେଦେ କେତା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ତାନାଓ୍ଵ କାଲକ, କାଲକ, ତାଲୁ, କାଣ୍ଡକିନ୍ ପେଦେ କେତା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ମେଲା ଆଓ୍ଵିନାଓ୍ଵ ପାଓ୍ଵିଇ କେଡିତର ।
- ନାଲୁ ରାଙ୍ଗ୍ ଦିଙ୍ଗ୍ ଏଞ୍ଚା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ଅରଟ୍ ସୁଡା ଓ୍ଵେସଡ୍ଡି କେଞ୍ଚି କେତା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ଅରଟ୍ ଆରିଛି ପାରାନ୍ ପାଟାଡିଙ୍ଗ୍ ଆରିଛି ପାରା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ୫ ପିଟେ ବା ଜିଓ୍ଵାକିନ୍ ପେଦେ କେସ୍ ଆଓ୍ଵିନ୍ ଲେଙ୍ଗ୍ ଦିଙ୍ଗ୍ କେତା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ମେଡ୍ଡତା-ଦୁରସ, ଗାରକା-ନିଇନ, ସୁଡା ବେରୟା ପୁଞ୍ଜ ତଅତା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ବେରୁ ମେଲତା ପାଓ୍ଵିଇଦା ଚିତ୍ରାମ୍ କାର୍ଡ୍ ନୁ କୁଦ୍ରିଲ୍ ପାଓ୍ଵିଇଦା ଚିତ୍ରାମ୍ କାର୍ଡ୍ ଏଞ୍ଚା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।

- ସାଦ୍ଦକେ ମାଞ୍ଜ୍ ପେରକି ମୁନ୍ନି ଆଦା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ମେଲା ନାଡ୍ଦାନ୍ ନାଡ୍ଡକାଡିଙ୍ଗ୍ ସାଦ୍ଦକେ ତୁଙ୍ଗା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- କେହୁତା ମାହାନ୍ ମେଲା ସେଗାମ୍ ପିଲାନ୍ ପେଦେନ୍ କାର୍ଡ୍ ଏଞ୍ଚା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ତାନ୍ ଲଡ୍ଡତା ନାରିନ୍ ପେଦେ ମେଲା କେହୁତା ଓ୍ଵେରେ ପିଲାନ୍ ପେଦେ କେତା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ମାନ, କାଲକ, କାଲକ, କାଣ୍ଡକ, ମସର, କେଓ୍ଵକ, ପାଓ୍ଵର, ଓ୍ଵାଡ୍ଡି କ, ଗଅକିନ୍, ପେଦେ ନୁ ଓ୍ଵାନାଦ୍ ପାଓ୍ଵିଇ କେତା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ଚିକା ନୁ ମାକା ମାକା ମାହାନ୍ ରାଙ୍ଗ୍ଦିଙ୍ଗ୍ ଏଞ୍ଚା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ରେଷ୍ଟ୍ ଆରିଛି ପାରାନ୍ ପାଟାଡିଙ୍ଗ୍ ପାରି ଏହି/ଆରିଛି ତଅଡିତର ।
- ୧୦ ପିଟେ ବା ଜିଓ୍ଵାକିନ୍ ପେଦେ କେତା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ମେଡ୍ଡତା ଦୁରସ, ଗାରକା ନିଇମ୍, ସୁଡା, ବେରୟା, ଦିବେନ୍ ସୁକୁକ୍ ଇଞ୍ଚା ପୁଣ୍ୟ ପାର୍ଦ୍ଦିତର ମେଲା ଏଞ୍ଚି ତଅତା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ନାରଗେ ମେଲତା ପାଓ୍ଵିଇ ଗୁନି କୁଦ୍ରିଲ୍ ପାଓ୍ଵିଇ ପୁଣ୍ୟପାର୍ଦ୍ଦିତର କେତା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ମେଲା ଚିତ୍ରାମ୍ତା ନୁ ସାମାନ୍ତିଂ ଉଙ୍ଗି ତଅତା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।

ଲେଖି/ନେଲି - ୪

ପାକା- ୧

ପାକା- ୨

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

- **ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ କେତାନାଦ୍**
ଅଙ୍ଗନଓଡ଼ି ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ ମାରା/ମାଡ଼ା ଆକି ପୁଙ୍ଗା, କାୟା, ପାଣ୍ଡି କୁସିରସାମାନତା ଚିତ୍ରାମ୍ ତଅଓ ମେଣ୍ଡେଆଢ଼ିନ୍ ପେଦେର୍ ଓଲଦିନ୍ସକେ ପିଲା କେତିତା ।
- **ଉଢ଼ି ଉଢ଼ି ଉଡ଼ାନାଦ୍**
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ ଗାରରେ ମାୟାନ୍ ଗୁପ୍ତପାତାନ୍ ଇଲୁକ୍ ମାନ୍ସାରରେ-ତିରିୟ ତଅସ୍ ତାତୁନ୍ଙ୍କ ଅତା । ମେଣ୍ଡେଗୁପ୍ତପାତୁନ୍ସିସୁତୁସୁତୁ ପଦଲା, ଆକି, କାୟା, ପୁଙ୍ଗା, ପାଣ୍ଡି ଗୁଡ଼ପି ତାତାନୁଙ୍କ କେତିତ । ଉଢ଼ି ମାଲଭପେରକେବାତା ଉଡ଼ତିରଓଲଦିନ୍ସିତ୍ । ବାତ ପୁଙ୍ଗା, ବାତ ମାଡ଼ା ଇଞ୍ଜ ଓଲଦିନ୍ସିତ୍ । ମେଲେକେସାତା ଆଢ଼ିନପେଦେର୍ । ଉଢ଼ି ପାରଦିଲଓ ପିଲାଙ୍କ (କୁଟାଲକାଡ଼ାଲଲେକାମ୍) କାୟା, ଆକିନାଗ ଇଟକେସ୍ ପେଦେରକେସିଦତା ।
- **ଏଦି/ଆରିୟି ପାରାନାଦ୍ “ମାରା/ମାଡ଼ା କେତତା”**
ପାକା- ୨ ତାରମିନ୍ଦେ
- **କାରସାନାଦ୍ “ତାରରାନାଦ୍ ଦୁ ଦି ଡ଼ିଗନାଦ୍”**
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ ପଇସଗାରରେଡ଼ ଇଷ୍ଟଲତା ଆନ୍ତା । ଇଷ୍ଟଲତା ମାୟାନ୍ଦିତାନା ତାରରାନା ଡ଼ିଗାନା ଆତର । କାରଗମାୟାନାଗ୍ ତାରରିକାରଜାର ଡ଼ିଗି କାରସିତର । ଦିଦିଲ୍ ପିଲାକାରସାନାସୁଟ୍ସରକେତେ ଉଢ଼ିମାନ୍ତା ।
- **ଏଦାମାଡ଼ି କାରସାନାଦ୍**
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ କେତିତ “ନାନବେଲାରୁଢ଼ି ତାନ, ମିରବା, ଆଲେ ତୁଙ୍ଗାଟ୍ ।” ଦିଦିଲ୍ କେତିତ “ମାନାଲସାରରେତରପେଡ଼େକ୍ ଆଦିକାଲ ।” ସାରରେତରପେଡ଼େକିନ୍ ପୁରୁଙ୍ଗ୍ ଆଉର । ପେଡ଼େକ୍ସର ନାଆନ୍ତା, ଏଦ୍ ତାରତା ମାନାଲମକ୍ଲେ ଆଦିକାଲ, ମକ୍ଲେ ନୁଞ୍ଚିରେଣ୍ଡ ଆକି ଆଦିକାଲ, ତାନପେରକେଏଟ୍ ଆଦିକା, ଗାଲଓଡ଼ତା ଜେଜ ଜେଜ ଉଢ଼ିକାଲ ଗାଟି ଗାଲଓଡ଼ା, ଗାଟି ଗାଟି ଉଢ଼ିକାଲ । ସାରରେ ପିଲାମାଡ଼ାତ୍ ଲେକେନ୍ ଉଢ଼ିତା ।

- **ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ କେତାନାଦ୍**
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ ମାଡ଼ା, ଆକି ପୁଙ୍ଗା, ପାଣ୍ଡିନ୍ କୁସିରସାମାନତା ଚିତ୍ରାମ୍ ତଅସ୍ଆଢ଼ିକ୍ କେସଦତା ମେଣ୍ଡେଆଢ଼ିନଜଓଗଟିମାଟା ଡ଼ିରିଇତର ।
- **ଉଢ଼ି ଉଢ଼ି ଉଡ଼ାନାଦ୍**
ପାକା- ୧ ତାରମିନ୍ଦେ ।
- **ଏଦି/ଆରିୟି ପାରାନାଦ୍ “ମାଡ଼ା କେତତା”**
ନାକିଙ୍କ୍ ନିମା ନାଡ଼କାମାଲେ ଦାଦା
ଏଦିନ୍ଓନାତ୍ ଗେଲ୍ସପିତାନ୍ ଦାଦା
ନାଡ଼କାମା ଦାଦା ନାଡ଼କାମା
ପାଣ୍ଡି ତିୟାନଙ୍କ୍ ଇତାନ୍ ଦାଦା
ନିକିଙ୍ଗି ପୁଙ୍ଗାର୍ କେରସପିତାନ୍ ଦାଦା
ପାଡ଼କାମା .....
ପେଡ଼ିକିନ୍ ନୁଞ୍ଚେମାଡ଼ାଲେ ଦାଦା
ମାରାତୁଞ୍ଚେ ପୁଙ୍ଗାର ।
ରାକାମରାକାମ୍ କାୟା ଆଦିତା
ପୁୟତକେମେଲତା ପୁଙ୍ଗାର୍
ନାଡ଼କାମା ଦାଦା.....
ମାରକା, ତୁମିରି, ପାଣ୍ଡିଲେ ଦାଦା
ଇନ୍ତା, ଏରକା ପାଣ୍ଡି
ଓଃକୁକ୍ସିକ୍ଡ଼ିକାୟାରେ ଦାଦା
ରିମାନେଲି କାୟା ।
ପାଣ୍ଡି ତିୟାଙ୍କ୍ ମୟିତା ଦାଦା

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

- **ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଦାନ**
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ ୨/୩ ଗୁମ୍ଫା ନିଲସପି ଅରର୍ ଅରର୍ଗୁମ୍ଫା ମାଡ଼ାଡ଼ ଚିତ୍ରାମଲସ ପିଲାଙ୍କ ବର୍କ, ଆକି, ପୁଜା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଦୁଙ୍କ କେତିତି ମେଣ୍ଡେ ଦିଦିଲ୍ ବାର ତୁଜିତ୍ ।
✍️ ପିଲାଆଲଫ୍ଟାଟ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ-୧ ତାଦ୍ ପୃଷ୍ଠା ୧୪ ତୁଜିତା ।
- **ଲେସିଙ୍ଗ୍ ସେପ୍) ପଡ଼େ ଗଲିପିକାଲ୍**
ମାଡ଼ା, ଆକି, ପୁଜା, କାୟା, ପାଣ୍ଡ କୁସିରସାମାନର୍ ପୁରୁଙ୍ଗ (ରେଜକିନ) ଦୁରସମାନ୍ଦାବାଲାତାଗସୁତୁସୁତୁବସା ତୁଜି ନାଡ଼ୋ / ସୁତୁଲି ତାସ ଆ ବସାନାଗ୍ ପିଲା ତାମଲସଟାମତେ ଖାଟାନୁଙ୍କ / ଅସ୍ପାନୁଙ୍କ କେତିତ୍ ।
- **ଗାବ୍ ନୁ ରୁସ୍ତିଙ୍ଗ୍ ପୁନ୍ଦାନାଦ୍**
ପାକା-୧ ତାଗ୍ମିନତେ ।
- **ଏନ୍ଦି/ଆରିୟି ପାରାନାଦ୍ “ବେଲମ୍ ତିଆଙ୍ଗ୍”**
ଚିନି ନୁ ବେଲମ୍ ତିଆଙ୍ଗେ ମାଡ଼ା
ଉର୍ଝେ ଯୁ ନିୟୁ ତିଆଙ୍ଗେ ମାଡ଼ା
ନାଲକେତାଗସୁତୁଟ୍ମଲକେଲେ ଦାଦା
ସାରରେତରକସାରଦା ଖୁତାଲେ ଦାଦ
ରିମା ନୁ ଇଛା ପୁଲସିକେମାନତା
ଉଡ଼କେଲେ ଏଡ଼ଜଡ଼ଗରେମାଡ଼ା ।
କାକାରନୁଝେପାକାଇସରେ ମାଡ଼ା
ଜିଖାତିଙ୍ଗ୍ ଆନୁ ସାଇତୁଙ୍ଗ୍ ମିଦେ ।
କମାଟ୍ ପେଟେକ ନୁ ମିରିୟାମକାରାମେମିଡ଼େ
ଆଝେ ତିଡ଼କେସୁଇକରେ ମାଡ଼ର ।

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

- କାୟା ଅଗର୍ମୟିତା
ନାକିଙ୍ଗ୍ ଉର୍ଦ୍ଧେ ପେରିସିତାନ ଦାଦା
କାୟା, ପାଣ୍ଡ ତିୟାଙ୍ଗ୍ ଇତାନ ।
ନାଡ଼କମା ଦାଦା ନାଡ଼କମା .....
- **କାରସାନାଦ୍**
ଦିଦିଲ୍ ପାଲାଙ୍କ ରେଣ୍ଡଗୁମ୍ଫାଡ଼ିରେଣ୍ଡଲାଇନତେ ନିଲସପିତ୍ । ନାଡ଼ମେ ଅରଟବଲ୍ଖାଟିତ୍ । ରେଣ୍ଡଲାଇନତ୍ ପିଲାଙ୍କ ମାଡ଼ା, ଆକ୍ ପୁଜା, ପାଣ୍ଡ, କୁସିରସାମାନର୍ ପେଦେରସାରରେ ପିଲାଙ୍କ ଇଦ୍ତା । ଦିଦିଲ୍ କାଲକ ପେସିସିତ୍ ଇଲୁକଡ଼ଲାପେସିସିତ୍ । ତାନପେରକେ ଅରଟଇସମାନ୍ଦା ପୁଜାର ନୁ କାୟାତାଦ୍ ପେଦେରକାରଜିତ୍ । ରେଣ୍ଡଲାଇନତେ ବେନ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ଆଝୁ ପେଦେରଇସମାନତା ଉର୍ମିରିଖାସବଲ୍ ଅଦ୍ତର । ବେନ ମୁନ୍ନେ ଅଦ୍ତରଉର୍ ଜିଡ଼ିତର ।
- **କୋଲାଲ୍ (ଅଟାତେ ଟୁଣ୍ଡସ୍ତାନାଦ୍)**
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ ଆକି, ପୁଜା, ଇସମେଣ୍ଡେଆଝିଙ୍ଗ୍ ଇଲି କାଗଜ ଚିତ୍ରାମତାଗ୍ ଅଟା ଖାଟିଆଝିଙ୍ଗ୍ ଟୁଣ୍ଡସ୍ ପାନୁଙ୍କ୍ କେତିତ୍ । ରାକରାକାମ୍ ପେଡ଼େକ ଗୁଡ଼ପିଏଝେରତେ ମାଡ଼ା, କାୟା, ପୁଜା କିକେ, ପିଟେନ୍ ଚିତ୍ରାମତାଗ୍ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟତା ।
✍️ ପିଲାଆଲଫ୍ଟାଟ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ-୨ ପୃଷ୍ଠା ୧୫ ତିଙ୍ଗ୍ ତୁଜିତା ।
- **ବିଜ୍ଞାନତିଙ୍ଗ୍ ପୁନ୍ଦାନାଦ୍**
ଦିଦିଲ୍ ଅରଟଡ଼ା ବାତାଗ୍ ମାଣ୍ଡୁଲଖାଟି ପେଡ଼େକଉର୍ସକି ଏରତସିଏର୍ବେଲା ଆତା ଆଦପିଲାଙ୍କ କେତିତ୍ ମେଣ୍ଡେ ତଅତିତ୍ ।
- **ଲେସିଙ୍ଗ୍ ସେପ୍) ନଡ଼େ ଗଲିପିକାଲ୍**
ପାକା-୧ ତାଗ ମିଡ଼େ ଉଡ଼ାଟ୍ ।
✍️ ପିଲାଆଲଫ୍ଟାଟ୍ ଅଦାନ ମଲ ଭାଗ-୨ ପୃଷ୍ଠା ୧୬ ତାଗ୍ତୁଜିତା ।

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

- **ଜଡ଼ପାନାଦ୍ (ପଜଲ)**
ଦିଦିଲ୍ ପୁଞ୍ଜା, ମାଡ଼ା କାୟା, ପାଣ୍ଡି, ଆକିନ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ଦୁଡ଼ା ଦୁଡ଼ା ଲଳି ପିଲାଙ୍କ ଇସମେଣ୍ଡେ ଆଦେଲେକାମ୍ ଜଡ଼ପାନୁଙ୍କ୍ କେତିତ୍ ।
- **ଢେରେ ଢେରେ ଡ୍ରିରସ୍ପାନାଦ୍**
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ ଚିତ୍ରାମ୍ ମାଡ଼ା କାୟା, ପାଣ୍ଡି ପୁଞ୍ଜା ଆକି, କୁସିରସାମାନ୍ ଅରଟତାରକାଲ୍ ପିଇସମେଣ୍ଡେ ଢେରେ ଢେରେ ଡ୍ରିରସ୍ ପାନୁଙ୍କ୍ କେତିତ୍ । ଆଲ୍ ଡ୍ଫାଟ୍
- **ଆଦାନ୍ ବଇଦା ଭାଗ-୧ ତା ପୃଷ୍ଠା ୧୪ ତା ଚାରିତ୍ରାତା ।**
- **ଉସ୍ କାତାଗ୍ କାରସାନାଦ**
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ ଉସ୍ କାତାଗ୍ ତାମ୍ ଇସ୍ ଗାମେକାରସାନଙ୍କ୍ କେତିତ୍ । ଲକ୍ ତୁଞ୍ଜାନାଦ୍, ଆକି ଜଡ଼ପାନାଦ୍ କାରସିତା ।
- **ଏନ୍ଦି/ଆରିୟି ପାରନାନାଦ୍ “ହ୍ମାନା କେତିତ୍”**
ପାକା-୨ ତାଗ ସେ ମିଡ୍ରେସ୍
- **ଢେସ୍ ଡ଼ କେତାନାଦ୍ “ହ୍ମାନା କେତିତ୍”**
ଅରଟ୍ ପଡ଼ିଆତାଗ, ଏମ୍ ଲନୁ ମଲ୍ଲଡ଼/ମଲ୍ଲୁ ଜାତାମାଭା । ରେଷ୍ଟ ତଡ଼େକେ କାରସମାଭା । ଅକରଜ୍ ମଲ୍ଲଡ଼ କେତତା- “ମାନାଡ଼ ନେଷ୍ଟ ମିରନାଦକାରସିକାଲ୍ ।” ଆଗଅରଟ୍ ତାଡ଼ା ମାଡ଼ାମ୍ ମିଦେ ଆଦି° ବେନ ମୁନେ ଏସ୍ ସ ଇତିତନ୍ ଉଷ୍ଟ ଜିଡ଼ିତନ୍ । ଏମ୍ ଲ ଜେଜ ଆଦାନାଦ୍ ଉଡ଼ି ମଲ୍ଲଡ଼ ମୁସ୍ ମୁସ୍ କାଡ଼ିତ୍ । ମିରରା ନଙ୍କ ପଇସପତା ମଲ୍ଲଡ଼ ବେସ୍ ଜୁଇ ଗାଟି ମିରତା । ସୁଡ଼ୁଟ୍ ପେରକେ ମାଲସ୍ ଉଡ଼ିତ୍ ଏମ୍ ଲ ଗାଟି ଜୁଇ ମିନତେ ।

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

- **ଗାବ ନୁ ରୁସ୍ ପୁଦାନାଦ୍**
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ଗୁପ୍ ପାତୁଷ୍ଟି ଗୁଡ଼ପତାଢୁ ପୁଞ୍ଜା, ଆକି, କାୟା, ପାଣ୍ଡି, ତୁଲସ୍ ଆକି, ରିମା, ମାର୍କା, ମାଡୁ, ଜିନ୍ଦୋ/ନେଷ୍ଟୁ ଆକି ତାସ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ମୁସ୍ କାନୁଙ୍କ୍ କେତିତ୍ ମେଣ୍ଡଗାବ୍ ବେଲମିଦେ କେତିତର । ପିଲାଙ୍କ୍ ଦିଦିଲ୍ କେତିତ୍ ମାଡୁ ତୁଲସ୍ ଡ୍ଫେପା, ଇଛା, ରିମା, ଆକି ଆଲ୍ ଡ୍ଫୁଡ଼ି ବେଲାରୁସ୍ ମୟମିଦେ କେତିତ୍ ।
- **ଏନ୍ଦି/ଆରିୟି ପାରନାଦ “ବେଲମ୍ ତିଆଙ୍କ୍”**
ପାକା-୧ ତାଗ୍ ମିନତେ ।
ଦିଦିଲ୍ ଗୁପ୍ ପାତୁଷ୍ଟି ଗୁଡ଼ପତାଢୁ ରାକ ରାକାମ୍ କାୟା ପାଣ୍ଡି ତିନକଟାମ୍ ରୁସ୍ ବେଲା ମୟିତ୍ କେସିତା ।
- **ଦିବେନ୍ ନୁ ସୁକୁକ୍**
ଦିଦିଲ୍ ଗୁପ୍ ପାତୁଷ୍ଟି ଗୁଡ଼ପତାଢୁ କାୟା, ପୁଞ୍ଜା ଆକି, କୁସିର ସାମାନତିଙ୍କ୍ ଦିବେନ୍ ନୁ ସୁକୁକ୍ ଇନା ଡ୍ଫାଟି ପିଲାଙ୍କ୍ ବେଗା ଦିବେନ୍ ବେଗା ଦିବେନ୍ ବେଗା ସୁକୁକ୍ ଏନ୍ ସାନୁଙ୍କ୍ କେତିତା ।
- **ପିଲାଆଲ୍ ଡ୍ଫାଟ୍ ଆଦାନ୍ ବଇ ଭାଗ-୨ ପୃଷ୍ଠା ୧୭ ମାଡ଼ିତରା ।**
- **ଇଳି କୁନ୍ଦାନାଦ୍**
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ଗୁପ୍ ପାତୁଷ୍ଟି ଗୁଡ଼ପତାଢୁ ରାକ ରାକାମ୍ କାୟା, ପାଣ୍ଡି, ପୁଞ୍ଜା, ଆକି, ଜହ୍ମା ଗବେର ମେଟା, ମାଡ଼ାଡ଼ ତଲକା/ଟଟେନିଙ୍କ୍ ଇଟାନୁଙ୍କ୍ କେସ୍ ଡ୍ଫାଲଦିନସିତ୍ । ବେନା ଗିଡ଼ପ ଗଡ଼ପ୍ ବେନା ଡ଼ିଇମ୍, ବେନା ମେଭା ବେନ ଦୁରସ୍ ମିନଦେକେସିଦତା ।

ପାକା-୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

ମଲ୍ଲତ ଆଲସତା, ଏମୁଲତ ଜେଇଏ ଓଷମିଦେ ନାନାଜାମ ମାଡ଼ା ନିଡ଼ାତାର ରମିତାନ । ଦାନ ପେରକେ ଅରଟ୍ ସୁଟ୍ ମିରତକେ ମାଡ଼ା ତାର ଏଓଦିତାନ ଇଞ୍ଜ ଆଲସି ମାଡ଼ା ନିଡ଼କାତାଗ କୁଦତା । ଆଲ୍ଲୁ ଗିଓ, ଗିଓ, ଗାଲ୍ ତଲତା । ମଲ୍ଲତୁତିଭକ୍ ଉସକାଡ଼ ଓଡ଼ତା । ଆଦ୍ କୁଦିମେଣ୍ଡେ ଉନ୍ସତା । ବେସୁଟ୍ ମଲ୍ଲତୁତ ଉସକାଡ଼ ଓରଇତା, ପେରକେ ଉଡ଼ତା ଏମୁଲ ତନ୍ । ଆସୁଟ୍ ଏମୁଲ ତାଡ଼ମାଡ଼ାତ୍ ମଦଲ୍ ଏସ୍ସ ମାଭା । ମଲ୍ଲତ୍ ପାରଓ ଏମୁଲଜିଡ଼ତା ।

ପଗ୍

ମଲ୍ଲତ୍ ନୁ ଏମୁଲ୍ ବାତା ମାଡ଼ିକାଲ୍ ଇଞ୍ଜ ଗକ୍ ଆଭା ?

ମଲ୍ଲତ୍ ବେଲା ମିରିତ ?

ଏମୁଲ୍ ବେଲା ମିରିତ ?

ମଲ୍ଲତ୍ ମୁନ୍ନେ ମିରରି ବାତା ତୁଙ୍ଗାତା ?

ମଲ୍ଲତ୍ ଉଞ୍ଜି ତେଦି ବାତା ଉଡ଼ତା ?

● ନାମବର ଲେକାନାଦ

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାକ୍ ଗୁପପାତୁଞ୍ଚି ଗୁଡ଼ପତାଓ ପୁଙ୍ଗା

ଆକି, କାୟା, କୁସିର ସାମାନତିକ୍ ୧, ୨, ୩ ମୁକୁକ

ନେଃତିତା ମେଣ୍ଡେ ପିଲାକ୍ ଆଦପୁରୁକ୍ ଓଟାନ୍ନୁକ୍ କଡ଼ିତା ।

● ବ୍ରେସଡ଼:- (ଗଥଡ଼ ଦାରମାମ୍ ତୁଲିତା)

ପାକା-୨ ଦାଗ୍ ମିଡ଼େ

ପାକା-୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

● ଏହି/ଆରିୟି ପାରାମାଦ୍ “ହ୍ମାନା କେଡିତ୍”

ରେରେଲାୟ, ରେଲା ରେଲା, ରେଲା ରେଲା ରେଲା-୨

ରେଲା ରେଲା .....

ହ୍ମାନା କେଡ଼ତା ମାଣ୍ଡୁଲତିକେ

ନାନ୍ ମାଣ୍ଡୁଲତିନ୍ ନା'ନ୍ଦା

ମାଣ୍ଡୁଲ କେଡ଼ତା ମକ୍ଲେଡିକେ

ଜାରା ମକିତିନ୍ ଜାରା

ମକ୍ଲେ କେଡ଼ତା ଆକ୍ଡିକେ

ପେରସା ଆକ୍ଡିନ୍ପେରସା

ଆକ୍ କେଡ଼ତା ଆକ୍ଡିକ୍

ପେରସା ମାଡ଼ାତିନ୍ ପେରସା

ମାଡ଼ାକେଡ଼ତା ପୁଙ୍ଗାର ତିକେ

ପୁଙ୍ଗମ୍ ପୁଙ୍ଗାର ତିନ୍ ପୁଙ୍ଗମ୍

ରେ ରେ ଲାୟ ରେଲା ରେଲା ....

ପୁଙ୍ଗାର କେଡ଼ତା କାୟାତିକ୍

ପେରସା କାୟାତିନ୍ ପେରସା

ୟାୟକେଡ଼ତା କାୟାତିକେ

ପାଣ୍ଡା କାୟାତିନ୍ ପଣ୍ଡା

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

ପ୍ରଶ୍ନ

ପିଟେ ବେଗା ମାଞ୍ଜାମାତତା ?

ଗଅଡ଼ ବେଲ ଏରଦାଗାଙ୍କ ପେଇତା ?

ବେନ ପିଟେତିଙ୍କ ରେଏତାଙ୍କ ଆଞ୍ଜମାତତନ୍ ?

● ଡ଼ଗ-ଗୁରୁଡ଼କ ପୁନ୍ତା

ଦିଦିଲ୍ ଡ଼ଗମାନ୍ଦାନ ମାଡ଼ାକ-ଗବେଲ, ତାଡ଼ ଏତେଲ ମାଡ଼ାକ, ମେଣ୍ଡେ ଗୁରୁଡ଼କମାନ୍ଦାନ ମାଡ଼ାକ ପାଞ୍ଚେ, ମାର୍କା, ଜାମା, ମାଡ଼ାକିନ ଚିତ୍ରାମ୍ ତ ‘ଅସ୍ ଡ଼ଗନ୍ତୁ ଗୁରୁଡ଼କ କେସିଦତା ।

ଗୁପ୍ପାତାର୍ ଅସ୍ବାରେ ଡ଼ଗମାନ୍ଦାନ ମାଡ଼ାକ ମେଣ୍ଡେ ଗୁରୁଡ଼କ ମାନ୍ଦାନ ମାଡ଼କ୍ ତଅସିଂଦ୍ ପାର୍ଦିତ୍ ।

✍ ପିଲାଆଲଖାଟ୍ ଆଦାନ ବଲ ଭାଗ-୧ ଦାଗ ସିଟ୍ ୧୫ ତୁଙ୍ଗିତା ।

● ଗାରରେ-ଦୁରାମ ପୁନ୍ତା

ଦିଦିଲ୍ ମାଡ଼ା, ପୁଙ୍ଗା, ଆକି, ଗାରରେ ବାତା ମିନ୍ଦେ, ମେଣ୍ଡେ ଦୁରାମ ବାତା ମିନ୍ଦେ ତଅସ୍ ଗାରରେ ଦୁରାମ୍ ପୁନ୍ଦାନ୍ଦାନକେତିତ ମେଣ୍ଡେ ପିଲାଙ୍କ ଚିତ୍ରାମ୍ କାଡ଼ି ତଅସ୍ ପୁଙ୍ଗା, କାୟା, ଆକିଙ୍କ ଗାରରେ ଦୁରାମ୍ କେ’ସିଦତା ।

✍ ପିଲାଆଲଖାଟ୍ ଆଦାନ ବଲ ଭାଗ-୧ ଦାଗ ସିଟ୍ ୧୬ ତୁଙ୍ଗିତା ।

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

● ଡ୍ରେସଡ଼ କେତାନାଦ୍ “ଏମୁଲ ନୁ ମଲ୍ଲଡ଼”

ପାକା-୧ ତାର୍ ମିଡ୍ରେ

● ନାମ୍ବର ଲେକାନାଦ

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ଗୁପ୍ପାତାଞ୍ଚୁ ଗୁଡ଼ପତାଞ୍ଚୁ ପୁଙ୍ଗା, କାୟା, ଆକି, ଇସ୍ ମେଣ୍ଡେ କେତିତ୍ ଅରଟ୍ ପୁଙ୍ଗାର ଏନ୍ସା ରେଣ୍ଡିଆକି ଏନ୍ସା ଇଦ୍ ରାକାମ୍ ୫ ଏଞ୍ଜନା ଲେକାଟ୍ ଇଞ୍ଜି କେତିତ୍ ।

● ଏରକେଡ଼ ଆଲସ୍ନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ କାୟା, ପାଣ୍ଡି, ଆକି ଇସ୍ ମେଣ୍ଡୋ ବେଡ଼ଇୟା ନୁଞ୍ଚୁସୁଡ଼ା ରସାନୁଙ୍କ୍ କେତିତ୍ ।

✍ ଆଲଖାଟ୍ ଆଦାନ ବଲ ଭାଗ-୨ ସିଟ୍-୧୮ ତୁଙ୍ଗାଟ୍ ।

● ଡ୍ରେସଡ଼ କେତାନାଦ୍ (ଗଅଡ଼ ଦାର୍ମାମ୍ ତୁଙ୍ଗତା)

ଗୁପ୍ପାତାଲା ଅରଟ୍ ଓ’ଙ୍ଗ୍ ମାତତା । ଆ’ଓଙ୍ଗିନ୍ ଅଡ୍ଡିନା ବେରିୟା ମାଡ଼ାତାଗ ଅରଟ୍ ପିଙ୍ଗେ ତୁପ୍ପାତାରି ମାତତା । ଅକରୋଜ ପିଟେତାନ୍ ତୁପ୍ପାତାଞ୍ଚୁ ଆଡ଼ଗି ମାଡ଼କି ଉଡ଼ତା ପ’ଙ୍ଗାନ୍ ଏରଦାଟ୍ । ଗଅଡ଼ ପଓ ପସ/ତେପ୍ ତେପ୍ ଆଞ୍ଜମିଡ୍ରେ । ଅଡ୍ଡିନା ଆନ୍ଦା ପାରଦିଲେ । ଗଅଡ଼ଡ଼ ତିପାଲତିଙ୍କ୍ ଉଙ୍ଗି ପିଟେଡ଼ ଜିଓଡିଙ୍କ୍ ସୁର୍ ମଇତା । ଆଦିଙ୍ଗ୍ ମାଡ଼ା ତୁଞ୍ଚୁ ଅରଟ୍ ଆକ୍ ଦେଃସ୍ ଗଅଡ଼ଡ଼ ମୁନେ ରାଲସ୍ପିତା । ମୁନ୍ନେ ଆକତିଙ୍କ୍ ଉଙ୍ଗି ପରଅ ତାରତା । ଆକ୍ ତଲକିନେ ଆଞ୍ଜ ଅଡ୍ଡିନା ମଇତା, ଗଅଡ଼ ଏର କଞ୍ଚ ଗପ୍ପିନା ତାରତା । ଆଗାନଞ୍ଚୁ ଗଅଡ଼ ନୁ ପିଙ୍ଗେ ଜଳା ଆଭା । ଅକ୍ ରଜିନ୍ ଗକ୍ ଅରଣ୍ଡ ଓଲ୍ ପଇସ୍ ମିଟାତେ

ପାକା-୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

ପାକା-୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

ପିଚ୍ଚିକ୍ ଓଡ଼ିଆନକ୍ ଓଡ଼ନ୍ । ଆ'ଝେଲାତେ ଗଅଡ୍ ଆଦ୍ ଆରଦାଲେ ଆଞ୍ଜମାଡ଼ତା, ଆଦ୍ ଓଲଦକ୍ ଉଞ୍ଚି ଗାଟି କପାମ୍ ଆଭା । ଆଇକେ ଉନ୍ ଗାରରେ ଆଞ୍ଜ ମେଷେ ପିଚ୍ଚିକ୍ ଓଡ଼ାସାନା'ସୁଟ କାଲଦିଂ ସୁଜକ୍ ଇନ୍ନା କାସିଡ଼ତା । ଉଷ୍ ଝେଦ୍ଝେଦା ଆସ୍ ଓଲ୍ ଓଡ଼ସିଡ଼ତନ୍ । ମିଟା କମ୍ପିକ୍ ତାଲଗତା । ଲେଙ୍ କେଞ୍ଚି ପିଟେପୁରୁଇନା ପାରସ୍ ମିରତା ।

ପ୍ରଶ୍ନ

- ପିଟେ ଓଞ୍ଚିନ୍ ଏରଦାର୍ ବାତା ଉଡ଼ତା ?
- ପିଟେ ଗଅଡ଼ତ୍ ମୁନେ ବାତା ଲାରସପିତା ?
- ଗଅଡ଼ ବେଲେ ଏରକନ୍ସ୍ ଅଢ଼ିନା ଓଡ଼ତା ?
- ଓଲଦନ୍ ବାତା ମାଡ଼ମାଡ଼ତନ୍ ?
- ଗଅଡ଼ ଓଲଦକ୍ ବାତା ମାଡ଼ତା ?
- ମିଟା ବେଗା ତାଲଗତା ?
- ଲେଙ୍ କେଞ୍ଚି ପିଟେ ବାଲା ଆଭା ?

● ଜାତୀୟ ପୁଞ୍ଜାର, କାୟା, ମାଡ଼ାକିକ୍ କେଲାର୍

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାକ୍ ତାମଡ଼/ଦୁର୍ପା ପୁଞ୍ଜାର ମାର୍କା ନୁ ମାରମାଡ଼ାଡ଼ ଚିତ୍ରାମ୍ ତଅସମେଷେ ଜାତୀୟ ପୁଞ୍ଜାର, କାୟା, ମାଡ଼ାକିନ୍ ଜଞ୍ଝେକେତିତ ।

 ପିଲାଆଲଓଡ଼ା ଆଦାନ୍ ବଇ ଭାଗ-୨ ସିର୍ ୧୯ ନୁ ୨୦ ତୁଞ୍ଚିତା ।

ପାକା-୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

ପାକା-୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

- **କାର୍ଯ୍ୟାନାଦ୍** **“ପୁଞ୍ଜାର୍ ପୁଞ୍ଜାର୍ ବାତ୍ ପୁଞ୍ଜାର୍”**
ପିଲା ନଲପେ ଅରନ୍ ଝେରେ ମାନୁତନ୍ । ମେଷ୍ଟେ ସେଗାମ୍ ପିଲା ଅରତାଗ ମାଞ୍ଜି
ମେଷ୍ଟେ ଅରଟ ପୁଞ୍ଜାର୍ତ୍ ପେଦେର କେତିତର । ଇଦ୍ ଲେକାମ୍ ମରଟ ପୁଞ୍ଜାର । ଉର୍
ପାର୍ତର ଝେରେ ମାନାନ୍ପିଲ୍ତିକ୍ ଝାଇଦିନସିତା । ପୁଞ୍ଜାର୍ ପୁଞ୍ଜାର୍ ବାତ୍ ପୁଞ୍ଜାର୍ ।
ଝେରାମାନ୍ଦାନ୍ ପିଲା ପୁଞ୍ଜାନ୍ ପେଦେକେସ ମାନ୍ତନ୍ । ଇର୍ ଆଦ୍ ଆଇୟ ଇଞ୍ଜି
କେତିତର । ବେସ୍ ଝେଲା ଉଣ୍ଟ ମରଟ ପୁଞ୍ଜାର ଇଞ୍ଜି କେତିତନ୍ ଆସକେ ପିଲା “ଅ”
ଇଞ୍ଜି କେସମେଷ୍ଟେ ମିରରିତା । ଝେରା ମାନ୍ଦାନ୍ ପିଲା ମିରରିମେଷ୍ଟେ ବେନ୍ଦକ୍ ଆନ୍
ଇତିତନ୍ । ଉଣ୍ଟ ଡଙ୍ଗାଲ ଆ’ତନ୍ । ଇଦେପୁରୁଞ୍ଜ୍ କାର୍ଯ୍ୟମାନ୍ତର ।

ଲେଖି/ନେଲା - ୫

ପାକା- ୧

ପାକା- ୨

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

● **ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ କେତାନାଦ୍**

ଅଙ୍ଗନୁଷ୍ଠି ଦିଦିଲ୍ ଲକିନାଓ ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ (କାଲକନ, ମାଣ୍ଡୁଲ ଲନ, ଚିଙ୍ଗଲନ, ଗାଡଲନ ନୁ ଲନଦାଓ ବାଇଦେ, ଆରୁରା, ଲପେ ଆଟାନଲନ ଉଞ୍ଜାନ ଲନ) ଚିତ୍ରାମତଅସ୍ ଲନଦା ଜସ୍ କେସିତା ।

 ପିଲାନ ଆଲଓଟା ବର ଭା-୧ ପୃଷ୍ଠା ୧୭ ମାଡ଼ିତର ।

● **କାରସାନାଦ୍**

ଦିଦିଲ୍ ସାରରେ ପିଲାଙ୍କ ସାଲ୍ ନିଲସପିତ୍ । ଅରଟ୍ ପିଲା ଉପପେ ଆତା ମେଣ୍ଡନ ପିଲା ଝେରକାଡ୍ ଆ'ତା । ତାନ ପେରକେ ଉପପେ ପିଲାନ ନାଡ଼ମେଙ୍କ୍ କାଡ୍ସ କାଡ୍ସ ମିରିତ୍ । ଝେରକାଡ୍ ଉପପେଡ୍ ପେରକେ ପଇତାନଙ୍କ୍ ମିରିତ୍ । ପଇତାସକେ ଉସେଟିକ୍ ତିନତା । ତା'ନ ପେରକେ ମେଣ୍ଡେ ଇରୁଓୁରୁ ଝେରକାଡ଼ନୁ ଉପପେ ଆସ୍ କାରସିତର । ଆଲେ ଦିଦିଲ୍ ତଅସିଦତା ।

● **ବେରିୟା ନୁଷ୍ଟ ସୁଡୁଲାତ୍ତୁ ରସାନାଦ୍**

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ଲନଦାଓ ବେସକ୍ ଇସ୍ ବେରିୟା ନୁ ସୁଡୁଲାତ୍ତୁ ରସାନାଙ୍କ୍ କେତିତ୍ ମେଣ୍ଡେ ଦିଦିଲ୍ ଆଗେ ଆରକେ ମାଡ଼ିତର ।

 ପିଲାଆଲଓଟା ବର ଭାଗ-୧ ପୃଷ୍ଠା ୧୮ ମାଡ଼ିତର ।

● **ଉକ୍ତି ଉଡ଼ାନାଦ୍**

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ନାଟେନ ଲପେ ଅଓ ରାକାମ୍ ଲନ ତ'ତିତ୍ ମେଣ୍ଡେ ଅଙ୍ଗନୁ ଓଷ୍ଠି ଲନ ତାସ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ବାତା ଉଡ଼ିତର ମେଣ୍ଡେ ବାତା କେଞ୍ଜିତିର ଇଞ୍ଜି ଓଷ୍ଠିଦିନସିତ୍ ।

● **ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ କେତାନାଦ୍**

ଦିଦିଲ୍ ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ଲନଦାଓ ଚିତ୍ରାମ୍ ନୁ ଲନ କାଲଙ୍ଗାନାଦସାମାନ (ଟେବୁଲ୍, କୁରସ୍ କାରୁଲ୍, କୁଣ୍ଡା, ଗାଲାସ୍, ବାଲ୍ଟି,.....) ଚିତ୍ରାମ୍ ତଅଓ ପିଲାଙ୍କ୍ ଆଓ ଏନସାନୁଙ୍କ୍ କେତିତ୍ । ଆଓଙ୍ଗ୍ କାଲଙ୍ଗାଙ୍କ୍ କେସ୍ ଇଡ଼ପେଡ୍ ପ୍ରଶ୍ନ ଓଷ୍ଠିଦିନସିତ୍ ।

ପ୍ରଶ୍ନ:

ଆରୁ ଲନ କାଡ଼ଙ୍ଗାନଓନ୍ ପେଦେର କେଲାଟ ?

ନାଲୁ ରାକାମ୍ ଲନଦାଓ ପେଦେର କେଲାଟ୍ ।

(କାଲଲନ, ଚିଙ୍ଗଲନ, ଗାଡ୍ ଲନ ଟାଲିଲନ)

● **କାରସାନାଦ୍ (ଲପେ-ବାଇଦେ)**

ଦିଦିଲ୍ ନେଏଲ୍ ତିରିଇ ଅଣ୍ଡୟଦାଗ ଲାଗି ପିଲାଙ୍କ୍ ଦାଗ ପରଅ ନିତାଙ୍ଗ୍ କେତିତ୍ ନାନ ଲପେ ଇଞ୍ଜି କେତକେ ମିର୍ ତିରିଇ ମାୟାନ ନାଗ ଲପେ ଲାଙ୍ଗାଟ୍ ମିଣ୍ଡେ ବାଇଦେକେତକେ ଲପେ ତୁଳତା/ଲାଙ୍ଗତା ପିଲଡିକ୍ ପିଲାବାତା କେତକେ ଆଦ୍ ତୁଙ୍ଗିତ୍ । ଦିଦିଲ୍ ଇଗେ ପିଲାଙ୍କ୍ ସାୟାମ୍ ତୁଙ୍ଗିତ ।

● **ଜ'କା ଏନ୍ସାନାଦ୍**

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ୧୦ ମାନାଇ କାଲଙ୍ଗାନାଦସାମାନତା କାର୍ଡ୍ ଇଦ୍ତା, ଚଳା, ପାତଲମ୍, ବାଲ୍ଟି ମଗ, କୁଣ୍ଡ-ଏର, ମାର-କାଡା, ଟେବୁଲ-କୁରସ୍, ଇଦ୍ପୁଟୁଙ୍କ୍ ଜାଗ୍/ଜକା ମାଡ଼ିତର ।

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

● ଜନ୍ମଦା ନାମ

ଦିଦିଲ ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ଚିତ୍ରାମ୍‌କିକ୍ ଗନ୍ଦା ଗନ୍ଦା କବସ୍ ପିଲାଙ୍କ ଇଦ୍‌ତା । ଆଞ୍ଜିକ୍ ଜଡ଼ପକେ ବାତା ବାତା ଚିତ୍ରାମ୍ ଉଡ଼ିତା ଇଗେ ଆଦ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ସାହାଯ୍ୟ ମାଡ଼ିତ୍ ।

● ଉତ୍ସକାତାଗ୍ କାର୍ଯ୍ୟାନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ଡ୍ରାବା କିଲଡ଼କି, ଗବେଲ୍ ଡ଼କି, ପ୍ଲୁଷ୍ଟିକ୍ ଜଗାଡ଼ାମ୍, ମେଣ୍ଡେ ମାଣ୍ଡୁଲତେ ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ବଡ଼ପେକ୍ ପଇସପି ଉସକା'ତାଗ୍ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଙ୍କ୍ ଡ଼ିଡ଼ସିତ୍ । ଇଦ୍ ପାଡ଼ିକ୍ସି ମାଡ଼ାନାସୁଗ୍ କଞ୍ଜାଆଦା କଙ୍କ୍ ମାନ'ତା ଦିଦିଲ୍ ଉଡ଼ିତ୍ ।

● ଚିତ୍ରାମ୍ ବଇ/ଚାଟ୍ କାରିକ୍ସିନାଦ୍

ଇଦ୍ ବଇଦାଗ୍ ବାତା ବାତା ଚିତ୍ରାମ୍ ଉଜ୍‌ମିକ୍ସିର ଖାଇଦିନ'ସିତ୍/ତାଲ୍‌ପିତ୍ ମେଣ୍ଡେ କେତାନୁଙ୍କ୍ କେଡିତ୍/ଖାଇଦିନ'ସିତ୍ ।

● ରାଙ୍ଗ୍ ଇଦ୍‌ନାଦ୍

ମାନ୍ ଜାତ୍‌ତା ଜାଣ୍ଡାତାଗ୍ ରାଙ୍ଗ୍ ତମାନୁଙ୍କ୍ କେତାନାଦମେଣ୍ଡେ ଦିଦିଲ୍ ସାରରେ ପିଲାଙ୍କ୍ ଡ଼ିଡ଼ିକ୍ କୁସ୍‌ପିତ । ସାରରେ ପିଲାନ୍ ମୁନ୍ନେ ଲନ୍ ତାଖୁ ଚିତ୍ରାମ୍ ତୁଜ୍‌ଜିତା, ମେଣ୍ଡେ ରଙ୍ଗ୍ ତମାନୁଙ୍କ୍ କେଡିତ୍ ।

✍ ପିଲାଆଲଖାଟ୍ ବଇ ଭାଗ-୧ ପୃଷ୍ଠା ୧୯ ମାଡ଼ିତର ।

● ଏକ୍ସି/ଆରିକ୍ସି ପାରାନାଦ୍ "ଉଡ଼ାଗ୍ ଉଡ଼ାଗ୍"

ଉଡ଼ାଗ୍ ଉଡ଼ାଗ୍ ଉଡ଼ାଗ୍
ମାନ୍ ଜାତିନ୍ ଜାଣ୍ଡା ଉଡ଼ାଗ୍

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

✍ ପିଲାଆଲଖାଟ୍ ବଇ ଭାଗ-୨ର ପୃଷ୍ଠା ୨୧ ମାଡ଼ିତର ।

● ଉଜ୍‌ଜି ଉଡ଼ାନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାମାନ୍ ସାରତିରିକ୍ ତତାନୁଙ୍କ୍ ଅସ ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ଲକିଙ୍କ୍ ତଡିତ୍ ମେଣ୍ଡେ ଅଜ୍‌ନଖାଡ଼ିତାଗ୍ ତାସ୍ ବାତା ଉଡ଼ିତ୍ ମେଣ୍ଡେ ବାତା କେଜ୍‌ଡିର ଖାଇଦିନ'ସିତ୍ ।

● କୋଲାଜ

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ରେଣ୍ଡ ଗୁମ୍‌କ୍/ବାଗ ମାଡ଼ି ସୁଡୁ, ବେଡ଼ିକ୍ସା ଲତତାଖୁ ଚିତ୍ରାମ୍ ଇଦ୍‌ତା ମେଡେ ବେସକ୍ ରାଜିନ କାଗଜ ନୁ ପାଖା କାଗଜ ଇଦ୍‌ତା । କାଗଜ ସୁଡୁ ସୁଡୁ ମାଡ଼ି ଅଗାଞ୍ଜି ଲ'ଡ଼ତାଗ୍ ଗୁଣ୍ଡସ୍ ପାନୁଙ୍କୁ କେଡିତା ।

✍ ପିଲାଆଲଖାଟ୍ ବଇ ଭାଗ-୧ ପୃଷ୍ଠା ୨୦ ମାଡ଼ିତର ।

● ମାଣ୍ଡୁଲ ପାଡ଼ିକ୍ସି

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ମାଣ୍ଡୁଲ ପିସକି ବାଟି/ଗୋଲି କୁଣ୍ଡା, ପୁଡୁରା ମାଡ଼ାନଙ୍କ୍ କେଡିତ୍ ।

● କାର୍ଡ କାଲ୍‌ପ୍‌ନାଦ

ଦିଦିଲ୍ ପଟତଡ଼ ଚିତ୍ରାମ୍ କାର୍ଡ କାଲ୍‌ପି ପିଲାଙ୍କ୍ ଇଦ୍‌ତା, ମେଣ୍ଡେ କାଲ୍‌ପାନାଦ୍ ସାହାଯ୍ୟ ମାଡ଼ିତ୍ ।

✍ ପିଲାଆଲଖାଟ୍ ବଇ ଭାଗ-୨ ପୃଷ୍ଠା ୨୩ ମାଡ଼ିତର ।

● ରାଙ୍ଗଦିକ୍

ଦିଦିଲ୍ ପିଲା ନ ମୁନ୍ନେ ଲନ୍‌ଦଆରାତାଗ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ତୁଜ୍‌ ରାଜିନ୍ ପିଣ୍ଡଦେଚିତ୍ରାମ୍‌ତାଗ୍

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

ନିସ୍ ମିତ୍ରେ ମୁଖଣ୍ଡ ରାଜାଦେ
 ନାଡ଼ମେ ମିତ୍ରେ ଅଶୋକ ସାକ୍ରାମ୍
 ପରଥ ମିନ୍ତେ ଏରାରାଜ୍
 ଆକିନ୍ ରାଜ୍ ଇଙ୍ଗପେ
 ପାଣ୍ଡେ ରାଜ୍ ନାଡ଼ମେ ମିତ୍ରେ
 ବେସରସକ ତନ୍ତମିତ୍ରେ ।

ଉଡ଼ାଟ ଉଡ଼ାଟ ଉଡ଼ାଟ୍ ।

● ଏହି/ଆରିୟି ପାରାମାଦ୍ “ମାନ୍ ଜାଣ୍ଡା”

ମାନ ଜାଣ୍ଡାମୁଣ୍ଡ ରାଜାଦାଦ୍
 ଜେଇ ଜେଇ ତୁଡ଼ା/ଉଙ୍ଗମିଲେ ।
 ଏରା ରାଜ୍ ପରଥ, ପାଣ୍ଡେ ରାଜ୍ ନାଡ଼ମେ
 ଇଡ଼ପେ ଆକନ୍ ରାଜ୍
 ତେଲାଡ଼/ପାଣ୍ଡେଡ଼ ନାଡ଼ମେ ସାକାମିମିତ୍ରେ
 ଉଡ଼ାମୁଙ୍କ୍ ଜିଗ୍ ଜାଗ୍
 ଭାରଡ଼ ମାନ୍ ପୁଟ୍ ଭୁମ୍ ।
 ଦାନ ପେଦେରତେ ଜାଣ୍ଡା ତେତିକାଲ୍ ।

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

ଓଟାନୁଙ୍କ୍ କେତିତ । (ଇରକିନ୍ ପିଣ୍ଡ, ଏରା ମାଣ୍ଡୁଲ, କାମ କା ମାଣ୍ଡୁଲ, ପାଠନାଠଆକିନ୍
 ଓସତା ଗୁଣ୍ଡାଲ, ନୁକାପିଣ୍ଡଦେ ଲକିନ୍ ମୁନେନେ ଓଟିତା ।)

● ଏହି/ଆରିୟି ପାରାମାଦ୍ “କାକାଡ଼ କେଇତା କାକା”

ପିଲା ତେଦିତା ବିଗ୍‌ବାଗ୍ ।
 ଡେକି ଉଡ଼ତା କାନ୍ତବସା
 ପଡ଼ଦ୍ ପେଇସ ମିନିଦେ ।
 ଏରା ପଡ଼ଦୁ ପେଇସମିଦେ
 କାନ୍ତାତାଲେ ତନ୍ତମିଦେ ।
 ଲନ୍‌ଏକାମ୍ ଓ୍ଵେନେଲ୍ ତେଲଙ୍ଗ୍ ଆଭା
 ବେସର୍ ସାଲ ତନ୍ତମିଦେ
 ଇଦ୍ କାନ୍ତାଡ଼ ଆଲେ
 ଓ୍ଵା’ତା ଗାଲ୍ ସାଲ ।
 ଲଡ଼ତା ଲପେ ସାଲମିତ୍ରେ
 ଜିଓ୍ଵା ସୁଲକାକ୍ ଆ’ତା
 ଜିମ୍‌ଜିମ୍ ଓ୍ଵାନା ଓ୍ଵାଡ଼କେ
 ଗିଓ୍ଵିଓ୍ଵି ଗାଲ ଓ୍ଵା’ତା
 ଲନ୍ ସାରେ ନା’ହିତ
 ଓ୍ଵାନା ବଟକ୍ ମିତି
 ପୁନାମ୍ ବେସକେ ଓ୍ଵା’ତା

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

- **ନାମ୍ବର ଲେକାନାୟ**
ଦିଦିଲ୍ ଅଣ୍ଟୟ ଲନ୍ଦାଦ୍ ଚିତ୍ରାମ ତ'ସ ଲନ୍ ବେସକ ମାର୍ମିତ୍ରେ, ବେସକ୍ କାନାଓ୍ / କାନ୍ତାମିତ୍ରେ ବେସକ୍ ରେଲିଂ ମିତ୍ରେ ଓ୍ଵାଇଦିନ୍ସିତ୍ ।

 ପିଲାଆଲଓ୍ଵାଟା ବଇ ଭାଗ-୧ ପୃଷ୍ଠା-୨୦ ମାଡ଼ିତର ।

- **ପାଣ୍ଡୁମ:**
ଦିଦିଲ୍ ବେନ୍ ଲେଞ୍ଜିନ୍ / ନେଲ୍ଲୁ ବେନ୍ ପାଣ୍ଡୁମ୍ ଆଦତା ଆଦ୍ ପାଣ୍ଡୁମ୍ତେ ଜସ୍ଵଦେ ପିଲାକ୍ କେସ ଇଦ୍ତା । ମେଣ୍ଡେ ପାଳନ ମାଡ଼ିତା/ତୁଞ୍ଜିତା, ଆଓ୍ଵ ପାଣ୍ଡୁକ୍ ଗଣେଷ ପୂଜା, ରାକ୍ଷା ତଅତାନାଦ୍ ଅଗଷ୍ଟ-୧୫, ଡିସେମ୍ବର ୨୫ ରାମଜାନ୍ ଓ୍ଵିଜା, ଉରାଓ୍ଵେଟା / ସାରାସାରି, ବିମୁଡ଼କ୍ ।

- **ଦ୍ଵେସତ୍ “କଙ୍ଗା ନୁ ନାକା”**
ଅରଟ୍ ଗୁସ୍ତାତାଗ୍ କଂଗାନି ନାକା ଗାଟି ଜଳା ମାଭା । ଅରଟ୍ ଦିନା ନାକାତ୍ ପୁଟରୋଜ ଏଓ୍ଵତା ଆଦିକ୍ କଂଗାଟିକ୍ କାରାଜିମେଣ୍ଡେ କେତତା, ନିମ୍ ମାଇତଃ ନାଡ୍ ମା'ଲନ୍ ଓ୍ଵାରା । ନାନା ଆଓ୍ଵଜା ଆଟି ମାନ୍ତାନା ଇରଓ୍ଵେ କାଜଲି ତିଦିକାଲ୍ । ମେଲ୍/ମେଣ୍ଡନ ଅକ ରୋଜ କଂଗା ସୁବରାଜ୍ ଆସ ପୁଜା ପଇସ ଆଭା । ନାକାତ୍ ଲନ୍ ଏଓ୍ଵନାଜେ ଆଓ୍ଵଗିନ୍ ଗାଦ୍ ତାଲଗତା । କଂଗାଟିକ୍ ଗାଟି ଆଓ୍ଵଜା ତିଦାଓ୍ଵାତା । କଂଗାନାକା ତିକ୍ ପୁଜାନତଡ୍ ତିରସ୍ତା । ନାକା କଂଗାଟିକ୍ କାରଜାତା ଓ୍ଵାରା ବଡ଼ା/ସାକୁର ତିଦିକାଲ୍, ଇଲ୍ଲୁକ୍ ଆସୁନ ଆଓ୍ଵଜିନ୍ କୁସିର କିରଜିତ । ରେଣ୍ଡ ଆସେତିଦାନୁକ୍ କୁଦ୍ତା । ନାକା ଅରଟ୍ ତାଲି/ଗିନେ ତାଗ ଆଜାଓ୍ଵାଟି ତାତତା । କଂଗାତ୍ ମୁକୁର/ମୁସ୍ଵିଡ୍ ଭଜେ ମିଦେ ଆଦିନ-ମାଜ୍ଠିଂ ଗିନେ/ତାଲିକନ୍ସ ଆଓ୍ଵଜୁ ତିଦାପାରଦ୍ଵଲେ । ନାକା ଅରଟ୍ ନାକି ନାକି ତିତ୍ତା । କଂଗା

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

ଗୁଣ୍ଡାକ୍ ନେଲ୍/ଲେଞ୍ଜି ତଦିତ୍
କାନ୍ତତାଲେ ଉଡ଼ାଟ ଉଡ଼ାଟ୍
ଚେନ୍ଦା/ସେନି ମାମାଲ୍ କାଓ୍ଵଦିତ ।

- **ନାମ୍ବର କାରସାନାୟ**
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାକ୍ ଗୁଣ୍ଡାକ୍ କୁସ୍ ପିତ୍ ମେଣ୍ଡେ ନାମ୍ବର ଲେକାନୁକ୍ କେତିତ୍ । ୫ ନାଗା ଲେକତା ପେରକେ (୬) ଆରୁ ନାମ୍ବର ପିଲା ରୁପ୍ ଇଞ୍ଜି କେତିତ୍ । ଇଦ୍ଲେକାମ୍ ତଲ୍ପିଲା ଅରଟ୍ ତାନ୍ ପେରକେତ୍ ପିଲା ରେଣ୍ଡ ଦାନ୍ ପେରକେ ପିଲା ମୁଉଣ୍ଡ ଦାନ ପେରକେ ନାଲ୍, ଦାନ ପେରକେ ଏଇକ୍ ଆରୁନାମ୍ବର ପିଲା ପୁଞ୍ଜି କେତିତ୍ । କେତା ପାରଓ୍ଵକଟ୍ ମାତ୍ତକେ ବାଇଦେପେଇତିତ୍ । ମେଣ୍ଡେ ୭ ନାମ୍ ବରପିଲା ଅରଟ୍ ତୁଞ୍ଜି ଲେକାନୁକ୍ ପଇସପି କାରସିତର । ବେନ୍ କେତା ପାରଓ୍ଵକଟ୍ ମାତ୍ତକେ ଦିଦିଲ୍ କେସିବତା ।

- **ଉଦ୍ଵି ଉଡ଼ାନାୟ**
ଦିଦିଲ୍ ଲକିନାଓ୍ଵ ରେଣ୍ଡ ଚିତ୍ରାମଅସ୍ ତଲ୍ ଲ'ତା ଚିତ୍ରାମତାଗ୍ କାନ୍ତା, ମାର୍ କାଟୁଲ୍ ଟେବୁଲ୍, କୁରସ୍, କୁତୁଲ୍ କାନତା । ମେଲ୍ଲରଲନ୍ ମା'ର ଇଲ୍ଲୁଓ୍ଵାଦ୍ ଦିଦିଲ୍ ପିଲାକ୍ ତ'ଅସ୍ ମେଣ୍ଡେ ବାତାଇଲେ ଇଞ୍ଜି ଓ୍ଵାଇଦିନ୍ସିତ୍ ।

 ପିଲା ଆଲଓ୍ଵାଟା ବଇ ଭାଗ-୨ ସିଟ୍ ୨୪ ତୁଜାଟ ।

- **ଦ୍ଵେସତ୍:**
ପାଣ୍ଡେ ନୁ ନାକା (କବଲା)
ମୁଲ୍ପେଓ୍ଵେଲା ଅରଟ୍ ପାଣ୍ଡେ କାଲ୍ଗୁଣ୍ଡୁତ୍ ଆଡ଼ଗେନୁଞ୍ଜି ପେଇସ୍ ପରକ୍ ପରକ୍

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

ଆଲସ୍ତା ମାନ୍ ମାନ୍ ନାକାତିନ ନିକିଙ୍ଗ ବାଡ଼େ ଉଡ଼ିତାନ୍ । କଂଗା କେଡ଼ତା ନାକାତିକ୍ ନାଡ଼ ନାୟାଦ୍ ପୁଟ୍‌ରୋଜ ନିମା ନା'ଲନଓରା । ନାନା ଆଓଞ୍ଜିନ୍ କୁସିର ଆଟି-ମାନତାନ୍ । ନାକା ମେଲ୍ ଅକ୍ ରୋଜ ପୁଙ୍ଗା ପଇସ କଂଗାଲନ୍ ଓ଼ା । କଂଗା ଆଓଞ୍ଜିନ୍ କୁସିର ସୁତୁ ବସା ମାନନ୍‌ୟାନ୍ ଗୁରଗତାଗ୍ ଓ଼ାଟିତାସ୍ କେଡ଼ତା । ଓ଼ାରି ତିକ୍ଷିକାଲ୍ । ନାକାତ୍ ମୁସ୍ତିଡ଼ ମୁନ୍ତାତାଗ୍ ନିଗଗ/ନେଙ୍ଗ । ଆଦ୍ ଆସାମ୍ ଉସୁଲ୍ ଜଡ଼ସକ୍ ମାତା ମେଣ୍ଡେ ସୁଲ୍ ଆସ୍ ଲନ୍ ମାଲସ୍ ଓ଼ା । (ଜଳ ନାରୀକ୍ ବେସୁଟ୍ ତିନ୍ଦାନାଦ୍ ତିପ୍‌ପାଲ୍ ମାଡ଼ାନାଦ୍ ଆୟ) ।

ପ୍ରଶ୍ନ

- ବେନ ବେନଶ୍-ଜକ୍ ମାତତର ।
- ନାକା ବେଓଡ଼ାଗ୍ ଆଓଞ୍ଜିନ୍ କୁସିର ତାତା ?
- କଂଗା ବେଓଡ଼େ ଆଓଞ୍ଜିନ୍ କୁସିର ତାତା ?

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

ତୁଲମାତା । ଆ'ଓ଼େଲାତେ ବସାତାଗା ନୁଞ୍ଜ ନାକା ପେଇସ୍ ପାଣ୍ଡେଟ୍ ଗାରରେକ୍ ଆତା । ନାକା ତିକ୍ ଉକ୍ତି ପାଣ୍ଡେ ତାନ୍ ମୁନ୍ନେ ପରକ ଇନ୍ନା ତୁଲତା । ଆସକେ ପାଡ଼େତିକ୍ ଉଡ଼ି ନାକା କାଓସ୍ କାଓସ୍ କେଡ଼ତା ତୁଲ୍ ତୁଲ୍ ନାକିକ୍ ଜିଡ଼ଇତାନ୍ ଇଞ୍ଜି ଆଲ୍ ମିନ୍ଦିନ୍ ବେଲା ପାଣ୍ଡେତିନ୍ ? ପୁ଼ିନ୍ ନାନା ବେସରଗାଟି ମିରଣା ପାରତାନ୍ । ପାଣ୍ଡେ କେତା ନିମା ଗାଟେମିରକେ ନାନା ଗାଟେତୁଲାପାରଦି-ତାନ୍ । ପାଣ୍ଡେଟ୍ ଗକ୍ କେଞ୍ଜି ନାକାତିକ୍ କପାମ୍ ପେଇତା । ଆଦ୍ କେତାଆ'ଲାତକେ ଇଞ୍ଜି ଉକ୍ ଉଡ଼ିକାଲ୍ ବେନ ଜିଡ଼ଇତନ୍ (ମୁନ୍ନେ ଅରଟ୍ ମାରମାଡ଼ା ମିନ୍ତେ ଆଗ ଏଓନା ମିରକାଲ୍ ବେନନ୍ ମୁନ୍ନେ ଏଓଡ଼ିତନ୍ ଉଡ଼ିକାଲ୍ । ନାକାତ୍ ଗକ୍ କେଞ୍ଜି ମିରାନକ୍ ପାଣ୍ଡେ କେଡ଼ତା ୧, ୨, ୩ ଇଞ୍ଜି କେତାନ୍ ଗଟ୍ ତେରନାଙ୍ଗେ ନାକା ମିରାନୁକ୍ ପଇସପତା ପାଣ୍ଡେ ପରକତୁଲି ନାକାତ୍ ମେନ୍ଦୁଲତା କୁଦତା । ନାକା ସିଟ୍‌ପାଟ୍ ଏଓଡ଼ିତ୍ ଇଞ୍ଜି ମିରମାତା । ନାକାତ୍ ମେନ୍ଦୁଲତାଗ୍ ବାତା । ରାଲତା ଲେକାମ୍ ମଇତା । ମାରମାଡ଼ାତ୍ ଗାରରେ ଏସ୍‌ସ ନିସ ମାଞ୍ଜି ପେରକେ ମାଲସ୍ ଉଡ଼ମାଡ଼ତା ପାଣ୍ଡେ ବେସ ଜୁଲ୍ ମିନ୍ତେ ଇଞ୍ଜି ଆସୁଟ୍ ପାଣ୍ଡେ ବେସ ଜୁଲ୍ ମିନ୍ତେ ଇଞ୍ଜି ଆସୁଟ୍ ପାଣ୍ଡେ ଫରକ୍ ତୁଲ୍‌ଲି ମାରମାଡ଼ାତ୍ ଗାରରେ ଏଓଡ଼ା । ନାକାତିକ୍ ସାରରେତର ସାଲାକ୍ ଇଞ୍ଜି କେତିତର ଗୁନି ପାଣ୍ଡେ ନାକା ତିକ୍ ଆନ୍ ଜିଡ଼ତା । (ବୁକ୍ସି ବେସନାଦ୍ ସାତଓ଼ାମ୍ ଉନାବ୍) ଓ଼େସଡ଼ କେତାନାସୁଟ୍ ଦିଦିଲ ବରପେକ୍/ପୁତଲାକ୍ ତଅତିଡ଼ ।

- ନାକା ବେଗା ମାଡ଼ତା ?
- ବେନ ବେନ ମିରାନୁକ୍ ପାଣ୍ଡେମ୍ ଓ଼ାଟିମାତା ?
- ମାରମାଡ଼ାତାଗ୍ ବେନନ୍ ମୁନ୍ନେ ଏଓଡ଼ତନ୍ ?
- ପାଣ୍ଡେ ବେଲା ମାରମାଡ଼ତାଗ୍ ଏଓଡ଼ତନ୍ ?

ଲେଖି/ନେଲା - ୭

ପାକା- ୧

ପାକା- ୨

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

- **ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ କେତାନାଦ୍**
ଅଙ୍ଗନଘାଡ଼ି ଦିଦିଲ ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ଆନ୍ଦାଘାଦାନାଘ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ ଋର୍ଟ/ଘୋଟା ତଅତିତ୍ ।
ତାନ୍ ପେରକେ ଇସ୍ ସାରରେ ବେନା ବେଗା ନାଡ଼ଦିତା - (ଏରଦାଗ, ମାବତାଗ, ନେଲତାଗ) ଆଢ଼ିଙ୍ଗ୍ ଘାଲଦିନ୍ସି କେସିତା ।
- ✍️ ପିଲାଆଲଘାଟ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ-୧ ତା ପୃଷ୍ଠା ୨୧ ତିଙ୍ଗ୍ ତୁର୍ଜିକା ।
- **ଏନ୍ଦି/ଆରନ୍ଦି ପାରନାଦ୍**   “ହ୍ମାରାଟ୍ ତାରରି ଉଡ଼ିକାଲ୍”
ଘାରାଟ୍ ତାରରି ଉଡ଼ିକାଲ୍
ସିଙ୍ଗାଲ୍ ପେଇଉନ୍ ଉଢ଼ାନୁଙ୍ଗ୍
ମେଲା ବେନ ଘାତିର ମିରି ଘାରାୟ୍
ସିର୍ପାଟା ସାରରେ ବାଣ୍ଡତା କୁଦାଟ୍
ବାଣ୍ଡ ନଡେଦି ଗୁଡ଼ଗାଡ୍
ନିଟନାର ଉଙ୍ଗି ଘେଇଲିକାଲ୍
ଘାରାଟ୍ ତାରରି ଉଡ଼ିକାଲ୍ .....
ଗାଡ଼ିଇ/ପାଟନାମ୍ ମିତ୍ତେ ନାରଗେ କୁଇ
ମେ’ଲ ତାରରି ଦାଇକାଲ୍
ପୁଟ୍ଟେଲ୍, ଜିପି ଗାଙ୍ଗେ ନାଡ଼ଦିତା
ସାକାନ୍ ଉଙ୍ଗ୍ ଘେଇଲିକାଲ୍ ।
ଘାରାଟ୍ ତାରରି ଉଡ଼ିକାଲ୍.....
ଜାହାଜତା କୁଦି ପା’ରତିକାଲ୍

- **ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ କେତାନାଦ୍**
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ଆନ୍ଦାଘାଦାନାଘ୍ ନୁ ଗ୍ରାଫିକ୍ ମାନ୍ଦାନ ତିତ୍ରାମ ତ ଅସ୍
ବେଢ଼, ବେଗା ନାଡ଼ଦିତା ଏଞ୍ଜାନୁଙ୍ଗ୍ ଘାଲଦିନ୍ସିତ୍ ।
- **ଏନ୍ଦି/ଆରନ୍ଦି ପାରନାଦ୍**
ପାକା-୧ ତାଗ୍ ମିତ୍ତେ ।
- **କାରସାନାଦ୍**   “ଦିଦିଲୋ ଦିଦି ବେ ଆଞ୍ଜମିତ୍ତିନ୍ ?”
ପିଲା ସାରରେ ଗୁଣ୍ଡାଙ୍ଗ (O) ଆସ୍ ନିତିତର ଦିଦିଲ୍ ନାଟନାଡ଼ମେ ନିତିତ୍ । ପିଲା
ଘାଲଦିନ୍ସିତା “ଦିଦି ଲୋ ଦିଦି ବେ ଆଞ୍ଜ ମିତ୍ତିନ୍ ?” ଦିଦିଲ୍ କେତିତ୍- “ଆଟିନା/ସାତ୍ତା
ଆଞ୍ଜ ମିତ୍ତେନ ?” ପିଲା କେତିତା- “ବେଲା ଆଞ୍ଜ ମିତ୍ତିନ୍ ?” ଇଞ୍ଜ କେତକେ ଦିଦିଲ୍
ବେନ୍ ଗାଡ଼ିତ ପେଦେର୍ କେତିତ୍ ଆଦିନ୍ ଲେକେନ୍ ଲେଙ୍ଗା ମାଡ଼ ମିରିତର । ମିତ୍ତେ
ପିଲା ଘାଲଜିନ୍ସିତା “ମାକିଙ୍ଗ୍ ବାତା ତାସିତିନ୍ ?” ଦିଦିଲ୍ ବାତା କେତିତ୍, ଆଢ଼ି ବେସକ୍
ତାସିତିନ୍ ଇଞ୍ଜ କେତକେ, ଦିଦିଲ୍ ବେସକ୍ କେତିତ୍ ଆସ୍ପୁର୍ ଅରଟ୍ ଅରଟାଗ୍ ଜ’କା
ଆତର । (୨ ଇଞ୍ଜ କେତକେ ଇରପୁର୍, ୩ ଇତକେ ମ ମୁପୁର୍ ଜ’କା ଆତର ।)
- **କୋଲାଭ**
ପିଲାଙ୍ଗ୍ ବେରିଆଲାଦ୍ ଅରଟ୍ ଅଡ଼ାତ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ଇସ୍ ତାନ୍ ପରଥ ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ସିର୍
ଆକି ଇଲୁକ୍ ପୁଙ୍ଗା, ଆକି ଅଠା/ବାକାରତେ ଗୁଣ୍ଡାନ୍ନୁଙ୍ଗ୍ କେତିତ ।
- ✍️ ପିଲାଆଲଘାଟ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ-୨ ପୃଷ୍ଠା ୧୫ ତିଙ୍ଗ୍ କି’ତର ।

ଅଡ଼ାତା କୁଦି ଖାଇଦିକାଲ
 ଦେଶେତ୍ ମାଟା ପୁଦିକାଲ
 ଜ'କାତ୍ ସାଜେ ବଳିକାଲ
 ଖିରାଟ୍ ତାରରି ଉଡ଼ିକାଲ.....
 ଲେଞ୍ଜିତା ଦେଶେମ୍ ଆଦାନ୍ ମାଇଦିଂ
 ଜାହାଜ ଇଲେକି ମଟର ଇଲେକି
 ଜୁର୍ ଇନା ସୁର୍ ମିରିତ୍
 ରକେଟ୍ ପାର୍ତିତ୍ ସାଇଁ ସାଇଁ
 ଖିରାଟ୍ ତାରରି ଉଡ଼ିକାଲ..... ।

- **କାର୍ସାନାଦ୍ “ସିଗ୍ନାଲ୍ କାର୍ସାନାଦ୍”**
 ପିଲା ସା'ଲନେ ନିସ୍ ଅରତୁନ୍ ପେରକେ ଅରତୁନ୍ ମାରିତର । ଅରଟ୍ ପିଲା ଆକ୍
 ରାଙ୍ଗତା କାଡ଼ି ତଅଡକେ ସାରରେ ପିଲା ଛୁକ୍.....ଛୁକ୍.....ଛୁକ୍..... ଇଞ୍ଜି
 ଲେଙ୍ଗ କିସ ମିରିତର । ମିଷ୍ଟ ଅରନ୍ । ଏରା ରାଙ୍ଗଦା କାଡ଼ି ତଅଡକେ ରେଲଗାଡ଼ି ବାନ୍
 ଆରା ଇଞ୍ଜି ସାରେତର ଗାକ୍ ନିତିତର । ଇଦ୍ ପୁରୁଜେ ନାରଗେ ଜେଲ୍ କାର୍ସିତର ।

 ପିଲାଆଲଖିଟ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ-୧ ତା ପୃଷ୍ଠା-୨୨ ତିଙ୍ଗ ତୁଙ୍ଗିତା ।

- **କଇତାତ୍ ତିତ୍ରାମ୍ ଯୋଡ଼ପିକାଲ (ପେଲ)**
 ଦିଦିଲ୍ ମେଲ୍, ଜିପ୍, କାର୍, ଉଡ଼ାଜାହାଜ, ରେଲ ଗାଡ଼ି ବାଡ୍ ବାଡ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ତିଙ୍ଗ ୨/୩
 ଗନ୍ଦା କବସ୍ ସାରରେ ଅରଟଗାନ୍ କାଲ୍ପି ଖିଟ୍ ମାଡା । ଆଖିଙ୍ଗ୍ ପିଲା ଏଞ୍ଜ ବେଦିନାଦ୍
 ଆଗ୍ ଯୋଡ଼ପି କାର୍ସିତା ।

- **ସୁଡ଼ା ବେରିଆ ଏଞ୍ଜକାଲ**
 ସୁଡ଼ା ବେରିଆ ଆନ୍ଦାଖିଦାନାଖିନ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ତଅସ୍ ବେଦ୍ ସୁଡ଼ା ବେନା ବେରିଆ ଏଞ୍ଜ
 କେତାନୁଜ୍ ଦିଦିଲ୍ ଖାଇଦିନସିତ୍ ।
- **ଗ୍ରାଫିକ୍ତା ନିୟାମ**
 ଦିଦିଲ୍ ଗ୍ରାଫିକ୍ ତା ଚିତ୍ରାମ୍ ତଅସ୍ ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ଲାଇଟ୍, ଗ୍ରାଫିକ୍ ପୋଲିସ୍ ନୁ
 ଆନ୍ଦାଖିଦାନନିୟମ୍ (ଆରଦା ରଡ଼ା କାଇଦା ପାକା ଆଦାନଦ୍, ଆରଦିଙ୍ଗ୍ ଡ଼ାଖାନାସୁଟ୍
 ପେରକେ ମୁନ୍ଦେ ଉଙ୍ଗି ଆଦାନାଦ୍) କେସିତା ।

 ପିଲାଆଲଖିଟ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ-୨ ତା ପୃଷ୍ଠା ୨୬ ତିଙ୍ଗ ତୁଙ୍ଗିତର ।

- **ଏନ୍ଦି/ଆରିନ୍ଦି ପାରାନାଦ “ନାନ୍ ଆଭାନ୍ ଗାଡ଼ି”**
 ନାନ୍ ଆଭାନ୍ ଗାଡ଼ି
 ରବିନ୍ ପରଥ ମିରିତାନ୍
 ରଡ଼ା କାଲ ପାକା ଦାତାନ୍
 ନାରୁନ୍ ଆମ୍ପକେ ନିତିତାନ୍ ।
 ରେଲ ରେଲ ଇଡକେ ମିରିତାନ୍
 ଏସ୍ପିରା ଇଡକେ ଡ଼ିପିତାନ୍
 ମିଷ୍ଟେ ହୁରୁଂ ହୁରୁଂ ଇତ୍ତାନ୍
 ନା' ଆର୍ ନାନ୍ ଦାତାନ୍ ।

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

ସାରରେ ପିଲାଆଲଫ୍ଟାଟ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ-୧ ତା ପୃଷ୍ଠା ୨୩ ତିଙ୍କ୍ ତୁଜିତା ।

- **କାର୍ଯ୍ୟାନାଦ୍**
“ଦିଦି ଲୋ ଦିଦି ବେ ଆଞ୍ଜମିନ୍ତିନ୍ ?”

- **ଉଚ୍ଚିତ୍ତାନାଦ୍**
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ଗ ବାଇଦେରଟିନାଗ୍ ଅସ୍ ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ତଅତିତ । ତାନ୍ ପେରକେ ଆରନାଦ୍ ନାଡ଼ଦାନ୍ ନିୟମ କେସିତା ।

- **ଦ୍ଵେସତ୍ କେତାନାଦ୍ “କଷାଲ୍ ଦୁ ଇର୍ମେଲ୍ ପାର୍ତ୍ତୁମ୍ ଉତ୍ତର”**
ବେଜକେ ନାଟେନ୍ ସସେ ଅରଟ୍ ନାର ଏଲାଡ୍ ଇର୍ପୁରୁ ମାଉର । ଅର୍ ପେଦେର୍ କଷାଲ୍ ଗୁନ୍ ଇର୍ମେଲ୍ । ଏଲାଡ୍ ଇର୍ପୁରୁ ଗାଙ୍ଗେ ପିରେମ୍ । ଅରକ୍ ଝିଡସି ଅରଷ୍ଟ ମାନ୍ଦା ପାର୍ପୁନ୍ । ତେଦାକୁଦା ତିନ୍ଦାନ, ଉଷାନ୍ ସାରରେ ଅରଟ୍ତାଗ୍ ମାଡ଼ନରା ଅରଟ୍ ଦିନା ତାମ୍ ଗାଙ୍ଗ ମାମାମଲ୍ ଝାଉନ୍ । ତାମ୍ ମାମାଲ୍ କେଉନ୍-ମାନାଲ୍ ନେଷ୍ଟ ବେର୍ ପାଣ୍ଡୁମ୍ ଉଡ଼ାନୁଙ୍ଗ୍ ମାଳକାନଗିର ଦାକାଲ୍ । ନାନ୍ ମିକିଙ୍ଗ୍ ଉକ୍ଷି ତାତିତାନ୍ ଦାରିର୍ । ମାମାନ୍ ମାଟା କେଞ୍ଜି ଏଲାଡ୍ ଇର୍ପୁରୁ ଗାଙ୍ଗେ ସାରଦା ଆସ୍ ସିଟାପିଟା ତିଆର୍ ଆଦନୁଙ୍ଗ୍ ଦାନ୍ଦା ପଇଉର୍ । ସିଲେ, କୁସାକ୍ କେରସ୍ ପେଇଉର୍ । ତାମ୍ ମାମାନାଦ୍ ଅରଟ୍ ପାନ୍ତା ବାଣ୍ଟ / ମଟର ସିକେଲ୍ ମାଉ । ମୁନ୍ଦେତ୍ ତାକାମ୍ ସାୟ ଇଲ୍ଝାଙ୍ଗ୍ ବାସ୍ତେ ଦାକାଲ୍ ଜଞ୍ଜି କେଉନ୍ । ବାସ୍/ମେଲ୍ ଆନ୍ଦାନ୍ ପାୟାତାଗ୍ କେପି ମାଉର୍ । ଜାମ୍ ମାଞ୍ଜ, ମେ’ଲ୍ ଝାଉଙ୍ଗ୍ ଆଗ୍ ତାରରି ଆଉର୍ । ଆନ୍ଦନାସୁଟ୍ ଏଲାଡ୍ ଇର୍ପୁରୁ କାନ୍ତା ବଙ୍ଗା ତାଲା ବାତା ବାତା ଆର୍ପାର୍ ଉଡ଼ଆଉର୍ । ବେସର ରାକାମ୍ ଗାଡ଼ି, ଟ୍ରକ୍, ଜିପ୍ ବାଡ୍ ବାତା ଉଙ୍ଗ୍ ଆଉର୍ । ମାରେଙ୍ଗ୍ ମାଳକାନଗିର ଏସ୍ସ୍ ଆଗ୍ ତିନ୍ସ୍ ଅରଟ୍ ରିକ୍ସାତାଗ୍ କୁଦି ପାଣ୍ଡୁମ୍ ଆଦାନ

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

- **ଦ୍ଵେରେ ଦ୍ଵେରେ ଦ୍ଵିରଞ୍ଜିକାଲ୍**
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ଗ ନେଲ୍ତାଗ୍, ଏରତାଗ୍ ମାବ୍ତାଗ୍ ନାଡ଼ଦାନ୍ ଆନ୍ଦାଝାଦାନାଝା, ମାନ୍ଦାନ ଚିତ୍ରାମ ସାରରେ ଅରଟ୍ତାଗ୍ କାଲପତ୍ । ପିଲା ଆଝିଙ୍ଗ୍ ଝେରେ ଝେରେ ଏଞ୍ଜ କାର୍ସିତା ।

ପିଲାଆଲଫ୍ଟାଟ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ-୨ ତା ପୃଷ୍ଠା ୨୭ ତିଙ୍କ୍ ତୁଜିତା ।

- **କାଗଜ ମାଡ଼ପିକାଲ୍**
ଦିଦିଲ୍ କାଗଜିଙ୍ଗ୍ ମାଡ଼ପି ଅଡ଼ା, ଜାହାଜ, ରକେଟ୍ ବାଡ୍ ବାତା ତିଆର୍ ତୁଜି ତଅସିତା ।
- **କାର୍ଯ୍ୟାନାଦ୍ “ସିଗ୍ନାଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟାନାଦ୍”**
ପାକା-୧ ତାଗ୍ ମିନ୍ତେ
- **ଏନ୍ଦି/ଆରନ୍ଦି ପାରାନାଦ୍**
“ପୁଟ୍ ପୁଟ୍ ପୁଟ୍ ..... ପୁଟ୍ ବୁଡ୍ରେଲ୍”
ପୁଟ୍ ପୁଟ୍ ପୁଟ୍ ..... ପୁଟ୍ ବୁଡ୍ରେଲ୍
ଗୁଡ୍ ଗାଡ଼ ଗୁଡ୍ ..... ବାଣ୍ଟ ନାଡ଼ଦିତ୍
ସାର୍ ସାର୍ ସାର୍ ..... ସାଇକେଲ୍
ବୁଁ ବୁଁ ବୁଁ ..... ଉଡ଼ାଜାହାଜ ପାରତିତ୍ ।
ସୁଜ୍ ସୁଜ୍ ସୁଜ୍ ..... ଅଡ଼ା ମିରିତ୍
ଭୁଁ ଭୁଁ ଭୁଁ ..... ଏରଜାହାଜ୍ ମିରିତ୍ ।
କାର୍ଯ୍ୟାନାଦ୍ “ବେଗା ଇଲ୍ଲେ ?”

ପାକା-୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

ଗୁଡ଼ିକଦା ଆଉର । ଆର ଆଞ୍ଜ ନିଜାଦେଉଡ଼ି ଉଠି ବାତା ବାତା ଉଡ଼ତର । ତାମ୍ ମାମାଲ
ଇରଫୁରକିକା ବାତ ବାତା କାରସାନାଫୁ ବେଲୁନ୍ । ଅସଡ଼ି, ଗାଡ଼ି, ବରପେକ ବାତା
ଆସିଉନ୍ । ତାନ୍ ପେରକେ ଦୁକାନ୍ ତାଗ୍ ଆଞ୍ଜ ଆରି, ପରି, ଲାଡୁ ବାତ ବାତା ତିଉର ।
ମାରେଙ୍ଗ ପାଣ୍ଡୁମ୍ ତେରସ୍ତି ମୁଲପେଙ୍ଗ ମେଶ୍ଟେ ମେଲ୍ତାରି ଲନ୍ ମାଲ୍ସ ଓଡ଼ର ।

ପ୍ରଶ୍ନ

- ମାମାନତଡ଼ ବେନ ବେନ ପାଣ୍ଡୁମ୍ ଉଡ଼ାନୁଙ୍ଗ ଆଉର ?
- ମାମାଲ୍ ଏଲାଡ଼ ଇରଫୁରକ ବାତା ବାତା ଆସିଉନ୍ ?
- ଅର ପାଣ୍ଡୁମ୍ ଉଡ଼ାନୁଙ୍ଗ ବେଳା ଆଉର ?
- ଦୁକାନ୍ତାଗ୍ ଆଞ୍ଜ ବାତା ବାତା ତିଉର ?
- ମେ'ଲ୍ତେ ଆନ୍ଦାନାସୁଟ୍ ଏଲାଡ଼ ଇରଫୁର ବାତ ବାତା ଉଙ୍ଗ ଆଉର ?

● ରାଙ୍ଗ ଇଦ୍ନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ଗ ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ଆନ୍ଦାଓଦାନାଓିନ୍ ତିତ୍ରାମ ଇସ୍ ରାଙ୍ଗ ଇଦ୍ନୁଙ୍ଗ କେତିତ୍ ।

 ପିଲାଆଲଓାଟ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ-୧ ତା ପୃଷ୍ଠା ୨୪ ତିଙ୍ଗ ତୁଙ୍ଗିତା ।

● ଡ୍ରେସର୍ କେତାନାଦ୍ “ଦୁଲେଙ୍ଗ ଏଉି ଏଉା”

ପାକା-୨ ତାଗ୍ ମିତ୍ତେ ।

ପାକା-୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

ଦିଦିଲ୍ ବେସକ୍ ଆନ୍ଦାଓଦାନାଓିନ୍ ପୁରା ମାନ୍ଦାନ୍ତିତ୍ରାମ୍ ନୁ ବେସକିନାଗ୍ ଚାକ୍ରାମ୍,
ହ୍ୟାଶ୍ଟେଲ, ଜାହାଜତାଓ୍ ପାକା ତିପିର ବାତା ଇଲ୍ଓାଓ୍ ତଅସ୍ ଓଲଦିନ୍ସିତ୍ ବେନ
ତିତ୍ରାମତାଗ୍ ବାତ୍ ଇଲ୍ଲେ । ପିଲା କେତ୍ପାରଓକ୍ କେସିତା ।

 ପିଲାଆଲଓାଟ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ-୨ ତା ପୃଷ୍ଠା ୨୮ ତିଙ୍ଗ ତୁଙ୍ଗିତା ।

● ଉଠି ଉତାନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ଗ ବାଇଦେଆରଦା /ରଟିନା ଅସ୍ ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ଗାଡ଼ି । ଆନ୍ଦାଓଦାନାଓିଙ୍ଗ୍
ତଅସ୍ ଆଦିନ୍ ନିୟମ୍ କେସିତା ।

● ଡୋମିନୋ କାରସାନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ଆନ୍ଦାଓଦାନାଓିନ୍ ଡୋମିନୋ କାର୍ଡ୍ କିଙ୍ଗ୍ ସାରରେ ପିଲାଙ୍ଗ ତୁସିତା । ଅରକ୍ କାର୍ଡ୍
ପଇଉନ୍ ଆଓ୍, ରେଷ୍ଟିନ୍ ପେଦେର, କେତିତନ୍ । ମିଶ୍ଟେ ଅରଟ୍ କାର୍ଡ୍ ବେନନାଗ୍ ମିତ୍ତେ
ମେଃକି ଦରସକା ଇଞ୍ଜ ଦିଦିଲ୍ କେତିତ୍ ।

● ଡ୍ରେସର୍ କେତାନାଦ୍ “ଦୁଲେଙ୍ଗ ଏଉି ଏଉା”

ଅରଟ୍ ବେରିଆଲାଦ୍ ଗୁସ୍ତା ମାଉା । ଆ ଗୁସ୍ତାଦ୍ ନାଡ଼ମେଙ୍ଗ୍ ଅରଟ୍ ରଟ୍ ଅଉା । ଆ
ରଟିନାଗ୍ ନାରୁନ୍, ଆନ୍ଦାଓଦାନାଓ୍, ପାକି ଉଡୁନ । ଆଦ୍ ଆରଦା ସସ୍ତେ ଅରଟ୍ ମାର୍କା
ମାଡ଼ାଡ଼ ମଦଲ୍ ଅରଟ୍ ମଲଡ଼୍ ତାନ୍ ପିଲାଙ୍ଗ ପଇସ୍ ମାଉା । ଆଓିନ୍ ପେନେର ଦୁଲେଲ୍ ନୁ
ମାଲେଲ୍ ।

ଅଯଶ୍ ଦିନା ତାମ୍ ଯାୟ କେଉା-ନାନ୍ ମୁଞ୍ଜି ମାମାନ୍ ଦୁକାନ୍ତାଗ୍ ଅଞ୍ଜ ପେରା, କେଡ଼ା,
ସିତାପାଲ୍ଲୁ ବାତା ତାସିତାନ । ମିର୍ ଇପେ ମାନୁଟ୍ ଇଞ୍ଜ କେସ୍ ରଟିନ ଆବାର ଆଉା ।

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

● ଏହି/ଆରହି ପାରାମାଦ “ଅକ୍ଷର ପାଟା”

ଦିଦିଲ୍ ଇଦ୍ ପାଟାତିଙ୍ଗ୍ ଏହି /ଆରହି ପାରିଥ । ଦିଦିଙ୍ଗ୍ ଉଙ୍ଗି ପିଲାବାରେ ଏହି / ଆରହି ପାରିତା । ବେନ୍ ଅକ୍ଷର ଶିକେମ୍ ମାଡ଼ନ୍ତୁଙ୍ଗ୍ ଆଲସିଡ୍ ଆଦ୍ ଅକ୍ଷରତିଙ୍ଗ୍ ତାଲନାଟେ ତାଲନାଟେ ଗାଟେ ଲେଙ୍ଗାଟେ ପାରିଡ୍ ।

ଅ- ଅଡ଼ାତାଗ୍ କୁଦି ଓ଼ାଜଦିକାଲ୍

ଆ- ଆକି କଇଦାଙ୍ଗ୍ ଦାଇକାଲ୍

ଇ- ଇଟ୍ଟକେ ଲେକେନ୍ ଲାଙ୍ଗିକାଲ୍

ଉ- ଉକ୍ଷେ ଲେକେନ୍ ମରିକାଲ୍ ।

ଏ- ଏଟେ କରଞ୍ଜି ତାତିକାଲ୍

ଓ- ଓଜାଲ୍ତା ପରଥ ଓ଼ାଟିକାଲ୍

କ- କବଲା କେଇଡ୍ କୁୟ କୁୟ

ଗ- ଗରେ ଲାଙ୍ଗିଡ୍ ପିରକ୍ ପରକ

ଚ- ଚଅଡ଼େ ପିଙ୍ଗେ ଚିଡ୍ ଚଙ୍ଗ୍

ଜ- ଜନ୍ମା ତିନ୍ତା ଚୁକୁର ଚୁକୁର

 ପିଲାଆଲଓ଼ାଟ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ-୧ ର ୨୬ ପକ୍ଷାଡିଂ ତୁଙ୍ଗିତା ।

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

ଆବାର ପାକା ବେରିଆଲାଦ୍ ମାସଡ୍ ତାରାସ୍ ମିଡେ ମିର୍ ଆଗ ଆଥକେ ତିଙ୍ଗା । ଯାୟ ଆଭା ପେରକେ ପିଲା ଆଲ୍ସତା ମାନାଲ୍ ଇଗେ ଗାରେ ଗାରେ ଉଙ୍ଗି ଓ଼ାଦିକାଲ୍ । ଲାଙ୍ଗ ଲାଙ୍ଗ ଆବାର ପାକା ଆଞ୍ଜ ମାସଡ଼ତିଙ୍ଗ୍ ଉଡ଼କଟ ଆଦିନ୍ ପରଥ ଲାଙ୍ଗି କାରସତା । ମାସଡ଼ ତାରାସ୍ ଓ଼େଦ୍ ଓ଼େଦା ଆସ୍ ତେଦି ସିଁ ଦିଁ ଆସ୍ ମିର୍ ବେନର ଇଗ ନା ପରଥ ଲାଙ୍ଗମିଡିର, ମିକ୍ନାନ ତିଙ୍ଗାନ ଇଞ୍ଜ କେଭା । ଦୁଲେଲ୍ କେଭା- ନାକ ତିଡକେ ମିକିଙ୍ଗ୍ ଡ଼କା ମିଣ୍ଡ । ଆବାର ପାକା ଗାଙ୍ଗେ ଗରେ ମିଡେ, ଆଓ଼ିଙ୍ଗ୍ ତିଡିକିନ୍ । ଦା ନାନ୍ ତଅସିତାନ୍ ଇଞ୍ଜା କେସ୍ ଲାଙ୍ଗ ଲାଙ୍ଗ ଆବାର ପାକା ରଟିନାଗ୍ ଓ଼ାଜଭା । ମାସଡ଼ ତାରାସ୍ ଇଡ୍ସ ଇଡ୍ସ ଆବାର ପାକା ଆଦିନ୍ ପେରକେ ଆଞ୍ଜ ମାଭା । ଅରଟ୍ ଟୁକ, ଓ଼ାସ୍ ତାକିଙ୍ଗ୍ ଇଦିକନା ଓ଼ିଗିଭା । ଆଗେ ପାଦକି ପାଦକି ଡ଼ଲତା । ଇ-ମାଟା ସାରରେ ତାମ ଯାୟାଙ୍ଗ୍ କେଭା, ଇଦ୍ ମାଟା ସାରରେତର କେଞ୍ଜି ତାକିଙ୍ଗ୍ ଗାଙ୍ଗେ ବୁଞ୍ଜତାଦ୍ ଇଞ୍ଜା କେସ୍ ସାରଦା ଆଭା ।

ମୁଲପେଙ୍ଗ୍ ଗୁସ୍ତାଡ୍ ଜିଓ଼ାକ୍ ସାରରେ, ଏଡ୍ଜ, ପାଦି, ଏନ୍, ଡୁଓ୍ଵ, ମୁଞ୍ଜାକ ବାଡ୍ ବାତା ଗୁଡ଼ି ତାକିଙ୍ଗ୍ ଗାଙ୍ଗେ ବୁଞ୍ଜତା ଦୁଲେଲ୍ ଏଭି ଏଭା ।

ପ୍ରଶ୍ନ

- (୧) ମଲଡ଼ ପିଲାନ୍ ପେଦେର ବାଡ୍ ମାଭା ?
- (୨) ମାସଡ଼ ତାରାସ୍ ଦୁଲେଙ୍ଗ୍ ବାର ଇଞ୍ଜା କେଭା ?
- (୩) ଦୁଲେଇ ବେଲା ଗାଡି ମାଡ଼ି ଗେଲ୍ସତା ?

ପାକା-୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

ପାକା-୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

● ଅକ୍ଷର ପାଠ

ଟ- ଟିକ ଟକ ମଟଲଟିଂ

ଡ- ଡଳା ପେନ୍‌ସାଙ୍ଗ ଇଦିକାଲ୍

ତ- ତଡ଼ମେ ଇଲ୍‌ଘା ତୟା ପାଣ୍ଟ

ଦ- ଦର୍ରାତାଗେ ଅସମିନ୍ତେ

ନ- ନଡ଼େ ପଇସ୍ ଆଦିକାଲ୍

ପ- ପଦଲା ମଦଲ୍ କୁଦିକାଲ୍

ବ- ବଡ଼େ କୁସ୍ ମିନ୍ତେ

ମ- ମକ୍‌ଲାମ୍ ପଇଛା ଦାଇକାଲ୍

ଯ- ଯଘୁ ଇଲ୍‌ଘା ଲଡ଼ତିଙ୍ଗ

ର- ରଙ୍ଗା ଏଇସ୍ ମିନ୍ତେ ।

ଓ- ଅଘାର ଆଲଘା କୁସିରତିଂ

ଓ- ସବେତର ନାକ ମିନ୍ତେର

ୟ- ଯାୟ ଇଲ୍‌ଘା ପିଲାତି ଏଙ୍ଗ୍

ଲ- ଲନ୍ ନେଷ୍ଟ୍ ମିନ୍ତେର

ତଥ୍ୟତାମାତ୍ (ସୂଚକ)

୭ ନେଲା/ଲୋକକିନ୍ ଯେଉଁକେ ପିଲା ଉତ୍ତପେତାତ୍ତ୍ର ସାରେ ପୁନ୍ଦା ପାର୍ଦ୍ଦିତା

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

- ★ ୫ ଆନ୍ଦାଘ୍ନାଦାବଘ୍ନିନ୍ ଯେଦେର କେତା ପାର୍ଦ୍ଦିତା ମାବ୍ତାଗ୍ ନେଲତାଗ୍ ଏରଦାଗ୍ ଆଦାନ ଗାଡ଼ି ମଟରିନ୍ ଯେଦେର କେତ୍ପାର୍ଦ୍ଦିତା ମିଷ୍ଟେ ଚିତ୍ରତିଙ୍ଗ୍ ଉଙ୍ଗି ଏଞ୍ଜାପାର୍ଦ୍ଦିତା ।
- ★ ପିଲା ତାମ୍ ରଡ଼ାକାଲଦା ପାକା ନୁ ତିନା କାଲଦା ପାକା ମାନ୍ଦାନ୍ ମେନ୍ଦୁଲ୍ତିଙ୍ଗ୍ ତଅଓ ଏଞ୍ଜା ପାରଥଦିତା ।
- ★ ୩ ସାମାନତିଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼ାତିନ୍ସ୍ ବେରିଆ ଆନା ସାଲନେ ଘ୍ନା ପାର୍ଦ୍ଦିତା ।
- ★ ଡେଙ୍ଗ୍-ଗୁଟୁଡକ୍, ସୁକୁକ୍-ଦିବେନ, ମେଢା-ଡୁଟାଙ୍ଗ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ନୁ ସାମାନତିଙ୍ଗ୍ ଏଞ୍ଜ କେତା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ★ ମୁଣ୍ଡ ଲେଞ୍ଜକିନ୍ ମୁନ୍ନେ କେଢା ଘ୍ନେସଡ୍ ତିଙ୍ଗ୍ ଏଦା ତୁଙ୍ଗି କେତା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ★ ମୁଣ୍ଡ ଲେଞ୍ଜକିନ୍ ମୁନ୍ନେ ଏଦି / ଆରନ୍ଧି ପାରତା ପାଟାତାଙ୍ଗ୍ ଏଦା ତୁଙ୍ଗି ପାରି ଏଦିତର / ଆରନ୍ଧିତର ।
- ★ ୫ ଗାଡ଼ିନ୍ ଓ ପଦେ କେତାପାର୍ଦ୍ଦିତା ନେଲ୍ ପରରୁ, ଏରଦା ଆନ୍ଦାନ ଗାଡ଼ିନ୍ ଯେଦେ କେତିତର ମେଲା ଏଞ୍ଜା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ★ ଗାବ୍ ମୁର୍ଦ୍ଦି ଇଲୁକ ନାକି ୫ କାନ୍ଦା, ପାଣ୍ଡି ଏଞ୍ଜା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।

- ★ ୮ ଆନ୍ଦାଘ୍ନାଦାବଘ୍ନିନ୍ ଯେଦେର କେତ ପାର୍ଦ୍ଦିତା ମାବ୍ତାଗ୍ ନେଲତାଗ୍, ଏରତାଗ୍ ଆନ୍ଦାନ ଗାଡ଼ି ମଟରିନ୍ ଯେଦେର ନୁ ଚିତ୍ରାମ୍ ଉଙ୍ଗି ଏଞ୍ଜା ପାର୍ଦ୍ଦିତା ।
- ★ ଆରଦାଗ୍/ରଚିନାଗ୍ ଆନ୍ଦାନାସୁଗ୍ ବେନ୍ ପାକା ଆନ୍ଦାନାଦ୍ କାଘ୍ଲ କେତ୍ପାର୍ଦ୍ଦିତା ।
- ★ ୪-୫ ସାମାନତିଙ୍ଗ୍ ସୁଡ଼ାତିନ୍ସ୍ ବେରିଆ ସାଲନେ ଘ୍ନା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ★ ଡେଙ୍ଗ୍-ଗୁଟୁଡକ୍, ସୁକୁକ୍-ଦିବେନ, ମେଢା-ଡୁଟାଙ୍ଗ୍, ଗାରରେ କୁଲ ଚିତ୍ରାମ୍ତାଗ୍ ଇଲୁକ୍ ସାମାନ, ଉଙ୍ଗି ଏଞ୍ଜ କେତା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ★ ଏଇଙ୍ଗ୍/ଆଇଦ୍ ଅକ୍ଷର ଅର ଇକ୍ଷାମତେ ଏଞ୍ଜ ଆଘ୍ନେ ପାଟା ତିଆର ତୁଙ୍ଗି ପାର୍ ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ★ ମୁଣ୍ଡ ଲେଞ୍ଜକିନ୍ ମୁନ୍ନେ କେଢା ଘ୍ନେସଡ୍ ତିଙ୍ଗ୍ ଏଦା ତୁଙ୍ଗି କେତା ପାର୍ଦ୍ଦିତା ।
- ★ ମୁଣ୍ଡ ଲେଞ୍ଜକିନ୍ ମୁନ୍ନେ ଏଦି/ଆରନ୍ଧି ପାରତା ପାଟାତାଙ୍ଗ୍ ଏଦା ତୁଙ୍ଗି ପାଟା ପାରି ଏଦି/ଆରନ୍ଧିତର ।
- ★ କାମ୍ ସେ କାମ୍ ୧୦ମାତା, ପୁଙ୍ଗା, କୁର୍ସିର ସାମାନତିଙ୍ଗ୍ କେତିତା, ଏଞ୍ଜା ପାର୍ଦ୍ଦିତା ।
- ★ ଗାବ୍ ମୁର୍ଦ୍ଦି ଇଲୁକ୍ ନାକୁଡ଼ି କାମ୍ ସେ କାମ୍ ୭ ପୁଙ୍ଗାନ୍ କାନ୍ଦାଙ୍ଗ୍ ଏଞ୍ଜା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।

ଲେଖ/ନେଲା - ୭

ପାକା- ୧

ପାକା- ୨

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

- **ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ କେତାନାଦ୍**
ଦିଦିଲଗଟିମାଟା ଆଦାନାଦ୍ ଚାର୍ଟ ତଅସ୍, ମାନାକ୍ ସାୟାମ୍ ଆଦାନ୍ ନାରୁନ୍ କାମାର, କୁମାର, କୁମାଲ, ଓଡ଼ଲ୍ଲା (ବାଲକଞ୍ଚନାର) ସନାରିର, ତାଲାକରୟନନ୍ ଇସ୍ ପାଡ଼ଇସଙ୍ଗେ ଏଦିବୁଛି କେତିତ୍ ।
- **ଏଦେକିସକାର୍ସାନାଦ୍**
ଦିଦିଲ୍ ନାଟେନ୍ ମାନେଇକାଡ଼ଙ୍ଗାନାଓ-ବାଡ଼ତ, ମୁଟ୍ଟୟା, ପାର୍କାଲ, ସିଲେ/ସକାଇଓ ତଅସ୍ ବେଲାକାଡ଼ଙ୍ଗାନାଦ୍ ଅରକ୍ କାର୍ଜି କେଡ଼ତିତ୍ । ଝେରେ ପିଲା ତଅଡ଼ ପିଲାଡ଼ ପାଡ଼ଇ ଉର୍ଜି କେତିତ୍ ।
- **ରଡ଼ାକାୟ୍ ତିନାକାୟ୍ ପୁନତର**
ଦିଦିଲ୍ ନାଟେନ୍ ନାରୁନ୍ କାଡ଼ଙ୍ଗାନାସାମାନତାଦ୍ ଚିତ୍ରାମରଡ଼ାକାୟଦା, ତିନାକାୟଦା ଅଷ୍ଟ ପୟସ୍ପି ତିନାକାୟତେ ବାତା ମିଡ୍ରେରଡ଼ା କାୟତେ ବାତା ମିଡ୍ରେ କେତାକ୍ କେତିତ୍ ।
 ପିଲାଆଲଓଡ଼ାବ୍ ବଇତାବ୍ ଭାଗ-୧ ତାଗ୍ ପୃଷ୍ଠା-୨୭ ମାଡ଼ିତ ।
- **ନାମ୍ବର ପୁନ୍ଦାନାଦ୍ ୧-୫ ଆଗାକ୍**
ଦିଦିଲ୍ ନୟାକାର୍ଟ ଆଓଇଭାଗ୍ ୧ କାତିର, ୨ ଗିନେ, ୩ କୁଷ୍ଟାନ୍ ଚିତ୍ରାମମିଡ୍ରେ ଇଓବେନର କାଡ଼ଙ୍ଗିତର ନୁ ବେନ କାର୍ଡତାଗ୍ ବେସକେମିଡ୍ରେ ପିଲାକ୍ ଓଲଦିନ୍ସିତ୍ ।
 ପିଲାଆଲଓଡ଼ାବ୍ ବଇତାଗ୍ ଭାଗ - ୧ ତାଗ୍ ପୃଷ୍ଠା-୨୯ ମାଡ଼ିତ ।
- **ତଅସ୍ ପାରାନାଦ୍ “ହୁଲା ଦାଦାଲ୍”**
ଓଲା ଦାଦାଲ୍ ଓଲାଅଗି
ପଇତନ୍ ଜିମା, ପର୍ କିକେ
ପାଇସାଓ୍ରେଟ୍ ଅସ୍
କିକେ ଝେରଟ୍ ମ୍
କାମାର ଦାଦାଲକଲ୍ ସମିଡ୍ରେନ୍

- **ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ କେତାନାଦ୍**
ଦିଦିଲଗଟିମାଟା ଆଦାନାଦ୍ ଚାର୍ଟ ତଅସ୍ ନାଟେନ୍ ନାରୁନ୍ ବେନରବାଡ଼ପାଡ଼ିଇ ତୁଙ୍ଗିତର-କୁମାଲ, କେଲକ୍ କଇଦ୍ ନନ୍, କାମାର, ଓଡ଼ଲ୍ଲାନ୍ ପାଡ଼ଇ ପିଲାକ୍ କେତିତ୍ ।
 ପିଲାଆଲଓଡ଼ାବ୍ ବଇତାଦ୍ ଭାଗ-୨ ତାଗ୍, ପୃଷ୍ଠା-୨୯ ମାଡ଼ିତ ।
- **ଝେରେ ଝେରେ ଏସ୍ତାନାଦ୍**
ଦିଦିଲ୍ ନାଟେନ୍ ନାରୁନ୍ ପାଡ଼ଇ ମାଡ଼ାନ୍ ପର୍ମାଡ଼ିତ୍, ମିଷ୍ଟେଝେରେଝେରେ-ବାଣ୍ଡି, ପିଙ୍ଗେ, ମାଅ ପର୍କାଲପି ପିଲାକ୍ ଇସ୍, ପର୍ମାନଓ-ନାରୁନ୍ ପାଡ଼ଇମାଡ଼ାନ୍ ପଗା ଝେରେ ଏସ୍ତାକ୍ କେତିତ୍ ।
- **ନମ୍ବର ପୁନ୍ଦାନାଦ୍ ୧-୧୦ ଆଗାକ୍**
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାକ୍ ୧ ତାଗାକ୍ ୧୦ ଏଓନାରାସ୍ତାଓକାର୍ଡ ନୁ ୧. ଏମୁଲ ୨. ମୁଟ୍ଟୟା ୩. ଗିନେ ୪. ପିଙ୍ଗେ ୫. ଗିଲାସ୍, ଇଓବେନରକାଡ଼ଙ୍ଗିତର, ନମ୍ବର ତାଓ ଚିତ୍ରାମ୍ ଏସ୍ତାକ୍ କେତିତ୍ ।
- **ମାନ୍ଦାନ୍ ପଡ଼ୟା ପୁନନ୍ତା**
ପିଲାକ୍ ଝେରେଝେରେ ପଡ଼ୟାତାଗ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ତଅତିତ୍ । ପରଅ, ଆଡଗେ, ମାଡ଼ା ପରଅ ମୁନେ, ପେରେକେରଡ଼ାକାୟଦା, ତିନାକାୟଦା ବେନ, ସାମାନ୍ ମିଡ୍ରେ କେତିତ୍ ।
 ପିଲାଆଲଓଡ଼ାବ୍ ବଇ-୨ ତାଗ୍ ପୃଷ୍ଠା-୩୦ ମାଡ଼ିତ ।
- **ଏଦି/ଆରୟି ପାରାନାଦ୍**
ଦାୟୁଟ୍ ଦାଦା ଦେଶେତେ ମାଇଦିକ୍
ମାନାଡୁ ପାଡ଼ଇ ତୁଙ୍ଗିକାଡ଼ ଦାଦା
ଗୁଦାଡ଼ ପଇସମାଷ୍ଟୁଲଡ଼େଓକାଲ୍
ଗିଞ୍ଜାୟୁ ଓଡ଼ି ଆନାମ୍ ପାଶ୍ଟସ୍ ପିକାଲ
ରେରେଲା ରେଲା ରେରେଲା ରେଲା..... ୨

ପାକା-୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

ଜରଜର କାଙ୍କ ପଇସ
ଚିକ ଚାଇ ତାଲସମିତ୍ରେନ୍
କାଚେ ଗଙ୍ଗାଲି ତୁଙ୍ଗ ମିତ୍ରେନ୍ ।

● କେତାନ୍ ପୁରୁକୋ କାର୍ଯ୍ୟାନାଦ

ଦିଦିଲ ପିଲାଙ୍କ (U) ଇଦ୍‌ପୁରୁକ୍ କୁସ୍‌ପିବେନ୍‌ସାମାନବେଗେଓଘାଟାନାଦ୍, ବେଗମାନତା
ଓଘାଜଦିନ୍‌ସିତ୍ ।

ମୁଟ୍‌ଲାବେଟକ୍‌କୁଲ୍ ପରଅଓଘାଟାଟ୍ ।
ଏର୍ପୁମ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ଆଡ଼ଗେ ଓଘାଟାଟ୍ ।
ଓଘେରକ୍‌ବାଲାତିଙ୍ଗ୍ ତିନା ଗାୟଦା ଓଘାଟା ।
ରାମ୍ ଚିତ୍ରାମ୍‌ଟେବୁଲ୍ ପରୁଓଘାଟା ।

 ପିଲାଆଲଓଘାଟ୍ ଆଦାନବଇଦା ଭାଗ-୧ ତାଦ୍ ପୃଷ୍ଠା-୩୦ ତିଙ୍ଗ୍ ତୁଙ୍ଗିତା ।

● ମଇସ୍‌ପି ପୁନ୍ଦାନାଦ୍

ଅରଟ୍‌ମୁନା ତିଆର, କିସ୍ ଆଗେ ବାଡ଼ବାତା ଇଟାନସାମାନତୁଡ଼, ସିଲେପଛା,
ପେଡ଼େକ୍‌ମାଣ୍ଡଲଗୁଲି, ଇଦ୍ ରାକାମ୍‌ତାଓଘାମାନଓଘାଟି, ପିଲାଙ୍କ୍ ଓଘେରଙ୍ଗ୍ ଓଘେରଙ୍ଗ୍ କାଙ୍ଗି
କାୟ୍ ତଃକି ଇଟିନ୍‌ସି ଆଦିନ୍ ପେଦେର କେଡ଼ିସିତ୍ ।

● ଡ୍ରେସ୍‌ଡ୍ କେତାନାଦ୍

ଅରତୁନ୍‌ଶୁକ୍‌ଲାଲଜଞ୍ଜି କାରଓଘେନ୍‌ପେକାଲ୍ ମେକାମେୟସ୍ ବାଦ୍‌କ ମାଡ଼ତଣ୍ଡ, ଅଣ୍ଡରୋଇ
ବେଡ଼ିଆଗୁପାତା ମେକାମେୟସ୍‌ମେୟସ୍‌ରେଓଘେରଟ୍ ପାଇସା ଦରକତାଦାଙ୍କ୍ ଅସ୍
ଅଣ୍ଡଆରିଆସତନ୍ । ଆରଦିଙ୍ଗ୍ ଯାତୁନତେ ଲନ୍‌ଓଘାଟିମାଡ଼ତନ୍, କୁମାନଓଘେରକାଡ଼
ତିତତା । ପେକାଲକୁମାନଲନ୍ ଆଡ଼ତଣ୍ଡ । ନି ଓଘେରକାଡ଼ ନା'ଆରଦିଙ୍ଗ୍ ତିତତ, ଆରଦିଙ୍ଗ୍
ତିତତା, ଆରଦିଙ୍ଗ୍ ଆର ଇତିନ୍‌ଦାନ୍ ପରୁ ଅରଟକୁଣ୍ଡା ଇତିନ୍ ! କୁମାଲ କୁଣ୍ଡା ଇଡ଼ତନ୍ । ।
ଶୁକ୍‌ଲା କୁଣ୍ଡା ତାସ୍ ଆଟିନା ଆମାନଙ୍କ୍ ଅଡ଼ଣ୍ଡ । କୁଣ୍ଡାତିଙ୍ଗ୍ କାମିନ୍‌ସୁତି ତାଲଗାତା,

ପାକା-୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

ଦିବାୟୁ ଦିବାଆନାମ୍ ପାଣ୍ଡସ୍‌ପି
ନାରୁକ୍ ମାନାଡ଼ ଇଦିକାଲ୍ ଦାଦା
ଦାୟୁଟ୍ ଦାଦା
ନାଙ୍ଗେଲ ପଇସ୍‌ଉଡ଼ିଦିକାଲ୍ ଦାଦା
ଦେଶଟ୍.....ମାଜଦିକ୍ ମାନାଡ଼ ପାଡ଼ିଇ ତୁଙ୍ଗିକାଲ୍
ରେରେଲାରେଲ ..... (୨)

● ଏଦେମାଡ଼ି କେତତାନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ନାଟେ ସାୟାମ୍ ତୁଙ୍ଗାନର ଚିତ୍ରାମ୍ ୪-୫ ପିଲାଙ୍କ୍ ତଅସ୍ ଆଗାତୁନ୍‌ସି
ଅରଟ୍‌ମିନ୍‌ସ୍‌ପିବେନନ୍ ଚିତ୍ରାମ୍‌ଇଲେ ଇଞ୍ଜି ଓଘାଜଦିନ୍‌ସିତ୍ ।

 ପିଲାଆଲଓଘାଟ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ-୨ ତାଦ୍ ପୃଷ୍ଠା-୩୨ ତିଙ୍ଗ୍ ତୁଙ୍ଗିତା ।

● ମଇସ୍‌ପି ପୁନ୍ଦାନାଦ୍

ଅରଟ୍‌ମୁନା ତିଆରକିସ୍ ଆଗେ ବାଡ଼ବାତା ଇଟାନସାମାନଓଘାଟିମାଣ୍ଡଗାଡ଼ା, ପେଡ଼େକେ,
ସିଲେପଛା, ଆକି ଆଦ ରାକାମ୍‌ତାଓଘାମୁନାଦାରଓଘାଟି କାୟ୍ ତଅକଃ କେସ ଇକି ଉଡ଼କଟ୍
ଆଦ୍ ସାମାନନ୍ତି ପେଦେର କେତାନଙ୍କ୍ କେଡ଼ିତ୍ ।

● ଚକଲେଟିନ୍‌ଦାନାଦ୍ କାର୍ଯ୍ୟାନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ୪ ନୁ ୫ ମୁରକ୍ ପଅରଚକଲେଟିଓଘେଏଃସ୍, ପିଲାଙ୍କ୍ ତୁଲି ତୁଲିଚକଲେଟିଂ
ପାୟରତେ କାସି ତାତାଙ୍କ୍ କେଡ଼ିତ୍ ।

● ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଉଡ଼ାନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ପିଲା ପୁନ୍ଦାନ ମାଜଦିକ୍ ଇ ନେଲାତି ଓଘାରାଟ୍‌କ୍ ଅରସ୍‌ଟକାମରିନା, କୁମାନଲନ୍,
ଓଘାଡ଼ଲାନଲନ୍, ଅସ୍ ତଅଓ ତାଡ଼ିତ୍ ।

 ପିଲାଆଲଓଘାଟ୍ ଆଦାନ ବଇଦାଗ୍ ଭାଗ-୨ ର ପୃଷ୍ଠା-୩୩ ତୁଙ୍ଗିତା ।

ଶୁକ୍ରାଲ କେତେକ କାମକାରକ କୁଣ୍ଡା କୁଣ୍ଡା ଇଦ୍ଦିନ, ଦାନ ପରୁକାରକାୟ ତିନି । କାମକାରକକ ଇତତାନା ଶୁକ୍ରାଲକାରକକତିକ୍ ଅସ୍ ଅରତୁନ ବୁମ୍ ପାଡ଼ିକଦନ ନାଗ ଅତତଶ୍ଚ । ଦାଦା, ନାକସୁକ୍ତ ଓଞ୍ଜି ଇସକାରକକ ଅଇମ୍ । ବୁମ୍ବାଦାଲ ଓଞ୍ଜି ସୁକ୍ତମାର୍କା କାୟା ଅଶ୍ଚ, ଗବେର ପଦଲା, ରିମା, କମ୍ଲ ପଦଲା, ଝେରଝେରଇସକାରକକ ଅତତନ । ଶୁକ୍ରାଲ, ଓଞ୍ଜି ଅସ୍ତୁତନ, ମାର୍କା ଚେକାନୁ ପଦଲାଉରସକତଶ୍ଚ । ପଦଲାବେଡ଼ୟାଆଡ଼ତା, ବେସକ୍ ଦିନନପେରକ କାୟା ଆଦି ପାଶ୍ଚୁତା । ଶୁକ୍ରାଲ ଆସୁର୍ ସାରଦାତେ ମେକାମେୟତା ନାଗନ୍ଦୁସି ଡାବକ, ଡାବକନ୍ଦୁସି କୁଣ୍ଡା, କୁଣ୍ଡାନ୍ଦୁସି, କାରକକ ଓଞ୍ଜି, ମାର୍କା,ରିମା,କମ୍ଲା ନାଇମ ନାଇମ୍ ଇଞ୍ଜି କେସକେସ୍ ତିତ୍ତନ । ଆଗ୍ ତୁଞ୍ଜିଶୁକ୍ରାଲ ତିୟାମାୟାନ ଆଡ଼ତଶ୍ଚ ।

ପ୍ରଶ୍ନ -

- ଶୁକ୍ରାଲ ଡାବ୍ ବେଗା ଦରକତା ?
- କାରକକବେନନ୍ ବେନକ୍ ଇଡ଼ତନ୍ ?
- ଶୁକ୍ରାଲକାରକକଇସ୍ବାତା ତାଡ଼ତନ୍ ?

● **ଚକ୍ଲେଟ୍ ତିୟାନାଦ କାର୍ଯ୍ୟାନାଦ**

ନାଲୁ ଏଲକ୍ ମୁରକ୍ସେଇକ୍ପରୁ ନଡ଼େତାଗଚକଲେଟ୍ ତଃସ ପିଲାକ୍ ପାୟୁର୍ତେ ତୁଲି ତୁଲି ଦେଃସ୍ ତିୟାନକ୍ କେଡିତ୍ ।

● **ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଉଡ଼ାନାଦ**

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାକ୍ ନାଟେ ଓଞ୍ଜିରକ୍ ଅରସୁର୍ ଉଡ଼ସ୍ପି, ଉଡ଼ସ୍ପିକାମାରିନା, କୁମାନା, ଓଞ୍ଜିଲା, ଲନ୍ ଅସ୍ ତଅଡିତ୍ ।

● **ତଲରାସାନାଦ**

ପିଲାକ୍ ଦିଦିଲ୍ ଦୁଓଡାଦ୍ ଆରତାଗ୍ ତୁଙ୍ଗାନକ୍ କେଡିତ୍ ।

 ପିଲାଆଲଓଞ୍ଜି ଆଦାନ ବଇଦାଗ୍ ଭାଗ-୧ ପୃଷ୍ଠା-୩୧ ତୁଙ୍ଗିତର ।

● **ନାଟ୍କାମ୍ ତଅତାନାଦ**

ଏରଦା ମୁଡ଼ୟାନ୍ ନାରୁଙ୍ଗ୍ ବେଲାସାୟାମ୍ ତୁଙ୍ଗିନାଦ୍, ଆଦିକ୍ ନାଟ୍କାମ୍ ଇନା ତୁଙ୍ଗାନକ୍ ଦିଦିଲ୍ କେଡିତ୍ । ବେନନ୍ ପରୁକିସ୍ ପଇଡକେବେଲା ତୁଙ୍ଗାନାଦ୍, ଆଲ୍ସି ନାଟ୍କାମ୍ ତୁଙ୍ଗାନାକ୍ କେଡିତ୍ ।

● **ଗଟତିକ୍ ପୁରାମାଡ଼ାନାଦ**

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାକ୍, କୁମାଲ, କାମରି ଉଙ୍ଗଦନ ଇଦପୁରୁକ୍ତାଓଞ୍ଜିଶ୍ଚ କେଡିତ୍, ପିଲା ଆ ଶଦତିକ୍ ଅସ୍ ପୁରା ପଟ କେତାକ୍ କେଡିତ୍ । ଆଦ-କୁମାଲ-କୁମାଲ କୁଣ୍ଡା ତୁଙ୍ଗିତନ

● **ମାଣ୍ଡୁଲ ପାଡ଼ିୟା**

ଦିଦିଲ୍ ବୁରଷାମାଣ୍ଡୁଲ, ପିଲାକ୍ ଇସବେନନ ଅଶ୍ଚ ଇଷାମ୍ତେ ବାତାଆଇ ମାଡ଼ାନକ୍ କେଡିତ୍ ।

● **କେତାନାଦ୍ ଡ୍ରେସଡ଼ “ଶୁକଡ଼ାନବାଦକାଡ଼”**

ପାକା-୧ ତାଗମିଡ୍ରେ ।

ଇଦ୍ ପୁରୁକ୍ତା ଡ୍ରେସଡ଼ ଦିଦିଲ୍ କେଡିତ୍ ।

ଡ୍ରେସଡ଼ତିକ୍ କେସ ଚେରସତା ପେରେକେ ଆଡ଼ଗେତ ପ୍ରଶ୍ନଓଞ୍ଜିଦିନ୍ସିତ୍ ।

ପ୍ରଶ୍ନ

ଶୁକ୍ରାଲବାର ଇଞ୍ଜି କେସକେସ ପାଶ୍ଚି ତିଡ଼ତନ ?

ବାଡ଼ ସେଙ୍ଗାଡକ୍ କୁଣ୍ଡା ଦରକାତ ?

ଶୁକ୍ରାଲମୁନେନ୍ ବାତା ଆସଡ଼ଶ୍ଚ ?

● **ତଲରାସାନାଦ**

ଦିଦିଲ୍ ଆରୀତାଗ୍ ପିଲାକ୍ ରାସାନ କାର୍ରେତେ ଗୁଣ୍ଡାକ୍ ନାଲମୁଲାନାଓ ତିତ୍ରାମରାସାନକ୍ କେଡିତ୍ ।

 ପିଲାଆଲଓଞ୍ଜି ଆଦାନ ବଇଦାଗ୍ ଭାଗ-୧ ପୃଷ୍ଠା-୩୫ ତୁଙ୍ଗିତର ।

ଲେଖ/ନେତ୍ରା -୮

ପାକା-୧	ପାକା-୨
୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍	୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍
<ul style="list-style-type: none"> ● ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ କେତାନାଦ୍ ଅଜ୍ଞାନବାଡ଼ି ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ଗ ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ତାଓ, ଆସପାତାଲ୍, ସ୍ତୁଲ୍, ପଞ୍ଚାୟତ, ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ୍, ଆଟିନାଗ୍ ବେଗା ବେଗା ପାଡ଼ିଲ୍ ମାଡନର୍ ନୁ ଗଟିମାଟା ତିରିୟାନ୍ ନାରୁନ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ତଅସ୍ ବେନ ବାଡ୍ ପାଡ଼ିଲ୍ ମାଡ଼ିତର୍ କେସି'ତା । ● ଏଦାକିସ୍ କାରସାନାଦ୍ ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ବେସକ୍ ସମାନ୍ ଷ୍ଟେଥୋଷ୍ଟୋପ, କେଜିପାଲ୍ଲୁ ଇସ୍ ପିଲା ଡାକରି ରେଗାନନ, ଦୁକାନତନ-ଆସନନ ପୁରୁଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ ପିଲା କାରସିତା । ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ସାୟାମ୍ ମାଡ଼ିତ୍ । ● କାରସାନାଦ୍ “କାଣ୍ଟକ୍ ପିଃତିକାଲ୍” ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ସାଲକେ ନିଲ୍ସିକାଣ୍ଟକ୍ ପିଃତାନୁଙ୍ଗ୍ କେତିତ୍ । ତାନପେରକେ ମୁନ୍ନେ ୧ ପାଦାମ୍, ପରକ୍ ଲାଙ୍ଗାଟ୍ ପେରକେ ୧ ପାଦାମ୍, ପରକ୍ ଲାଙ୍ଗାଟ୍ ମୁନ୍ନେ ୨ ପାଦାକ୍, ପରକ୍ ଲାଙ୍ଗାଟ୍ ପେରକେ ୨ ପାଦାକ୍, ପରକ୍ ଲାଙ୍ଗାଟ୍ ଇଦ୍ପୁରୁଙ୍ଗ୍ କେତକେ ପିଲା କିତା ମିଶ୍ଟେ ଦିଦିଲ୍ ତଅସିତା । ● ପଜଲ୍ (କଇତାତ ଚିତ୍ରାମ୍ ଯୋଡ଼ପିକାଲ୍) ବେରିଆଲାଦ୍ ପୋଷ୍ଟ ବାକ୍ତ, ଚିତ୍ରତିଙ୍ଗ୍ ୪ ଗନ୍ଦା କବସ୍ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ଯୋଡ଼ପାନୁଙ୍ଗ୍ କେତିତ୍ । ମିଶ୍ଟେ ଓଲଦିନ୍ସିତ ଇଦ୍ ବାଡ଼ତାଦ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ଆଭା । ପିଲାଆଲଓ୍ଗାଟ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ-୧ ତା ପୃଷ୍ଠା୩୨ତିଙ୍ଗ୍ ତୁଙ୍ଗିତା । ● କେତ୍ ପାରନାଦ୍ ଲେକେତ୍ ପ୍ରଶ୍ନ ଦିଦିଲ୍ ଗୁରୁଜି, ଡାକରି, ଟାପ୍ ନାଡ଼ଦାନନ, ଦୁକାନଦାର୍ତ୍ ରାଓ ଚିତ୍ରାମ୍ ତଅସ୍ ପିଲା କେତା ପାରଦାନ୍ ଲେକେତ୍ ପ୍ରଶ୍ନ ଓଲଦିନ୍ସିତ୍ । 	<ul style="list-style-type: none"> ● ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ କେତାନାଦ୍ ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ଡାକରି, ଗୁରୁଜି, ପୋଷ୍ଟମ୍ୟାନ, ଦୁକାନଦାର, ସରପଞ୍ଚ ବାଡ୍ ବାଡଲ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ତଅତିତ୍ । ଇର୍ ମାନାକ୍ ବାଡ଼ତାଗ୍ ସାୟାମ୍ କିତର୍ ଦିଦିଲ୍ କେସି'ତା । ● ଏଦାକିସ୍ କାରସାନାଦ୍ “ଟାପ୍ ନାଡ଼ସ୍ତାନନ” ପିଲାନ୍ ଲପେ ଅରଣ୍ଟ “ଟାପ୍ ନାଡ଼ସ୍ତାନନ”ଆତନ । ଅଣ୍ଟ କାରଙ୍ଗ-ଦାତନ- ”ନାନଟାପ୍ ନାଡ଼ସ୍ତାନନ, ନାନ ଟାପ୍ ନାଡ଼ସ୍ତାନନ” ଓ୍ଵେରେ ପିଲା କେତିତା- “ବେଗ୍ ଦାତିନ ?” ଟାପ୍ ନାଡ଼ସ୍ତାନନ ପେକାଲ୍ କେତିତନ - “ପରେତ୍ ବୁଣ୍ଟା/ଗୁ, ଇଡ଼ପେତ୍ ଗୁ/ବୁଣ୍ଟା, ନାଡ଼ମେତ୍ ଗୁ ବୁଣ୍ଟା” । ମିଶ୍ଟେ ପିଲା ଓଲଦିନ୍ସିତା - “ବାତା ତାଡ଼ତିନ ?” ଅଣ୍ଟ କେତିନଟିଟି / ଡାକ୍ / ରାଖି । ତାନପେରକେ ପିଲା କେତିତା - “ମାକିଙ୍ଗ୍ ଇସ୍ ଆନ” । ଅଣ୍ଟ କେତିନ - “ଇଲ୍ଲେ ଇଲ୍ଲେ ବେନନ୍ ସାମାନ୍ ଅଜ୍ଞିଙ୍ଗ୍ ଇତାନ ।” ଆଦେ ପୁରୁଙ୍ଗ୍ ଅଣ୍ଟ ନାନ ଟାପ୍ ନାଡ଼ସ୍ତାନନ ଇଞ୍ଜି କେସ ଆଡନ । ଦିଦିଲ୍ ସାରରେ ବେରିଆ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ଟାପ୍ ନାଡ଼ସ୍ତାନନ ଆଦନୁଙ୍ଗ୍ କେତିତ୍ । ● କାରସାନାଦ୍ ଦିଦିଲ୍ ନାଡ଼ମେ ନାଡ଼ମେ ସୁଡୁଟ୍ ସୁଡୁଟ୍ ପରିୟା ଓ୍ଵିଡ଼ସି ଅରଟ୍ ଅରଟ୍ ଇକ୍ ଗାଡୁ ଓ୍ଵାଟି । ଆଡ଼ିନ୍ ପରଅ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ତାକି ଆନ୍ଦାନୁଙ୍ଗ୍ କେତିତ୍ । ● ବେଦ୍ ଡ୍ଵେରେ ଏଞ୍ଜିକାଲ୍ ଦିଦିଲ୍ ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ କାର୍ଡ ଷ୍ଟେଥୋ, ଇଞ୍ଜେକ୍ସନ, ଅର୍ମୋମିଟର ମାଭା ମାନଦାନ ଦିନାଗ୍ ଅରଟ୍ ପୋଷ୍ଟବାକ୍ତ, ଚିତ୍ରାମ୍ କାଲ୍ ପିତ୍ । ଇଦ୍ପୁରୁଙ୍ଗ୍ ୪/୫ ଚିତ୍ର କାର୍ଡ ରାକାମ୍ ତାଓ କିସ୍ ଏଞ୍ଜାନୁଙ୍ଗ୍ ପିଲାଙ୍ଗ୍ କେତିତ୍ ।

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

- ❖ ଗୁରୁଜୀ/ପାତ୍ରୁଲ୍ ବାଡ଼ କିସ ମିଷ୍ଟନ୍ନେ ?
- ❖ ମିକିଙ୍ଗ୍ ଏଡକ୍ ଓଡକେ ବାଡ଼ ତୁଙ୍ଗିତିର ?
- ❖ ମିର ସାମାନ ବାଡ଼ ଆସନୁଙ୍ଗ୍ ବେଗ୍ ଦାତିର ?
- ❖ ଚିଟି ବାଡ଼ା ବେନ ତାସିତନ୍ ?

 ପିଲାଆଲଓ୍ଵାଟ୍ ଆଦାନ୍ ବଇଦା ଭାଗ-୧ ତା ପୃଷ୍ଠା ୩୩ ତିଙ୍ଗ୍ ତୁଙ୍ଗିତା ।

● **ସାମାଙ୍ଗ୍ କାଲ୍ପିକାଲ୍**

ଦିଦିଲ୍ ମୁଷ୍ଟ କାର୍ଡ଼ ତିଆର ତୁଙ୍ଗିତ୍ ଅରଟ୍ କାର୍ଡ଼ତାଗ୍ ମୁଷ୍ଟ ଚିତ୍ରାମ୍ ମାନ୍ତା । ରେଷ୍ଟ ଚିତ୍ରାମ୍ ଅରଟ୍ ରାକାମ୍ ଲେଙ୍ଗତେ କେତାନ୍ ଲେକେନ୍ ମାନ୍ତା ମିଷ୍ଟ୍ ଅରଟ୍ ମିଷ୍ଟନ୍ ଲେଙ୍ଗ୍ ଆରଦା । ଆଓ୍ଵ ଚିତ୍ରାମ୍ କିଙ୍ଗ୍ ଯେଦେର ପିଲା କେତିତା । ବେଦିନ୍ ଲେଙ୍ଗ୍ ଝେରେ ମିନ୍ତେ ଏଞ୍ଜିତା ।

ଇଦ୍ ପୁଟୁଙ୍ଗ୍ -

- କାର୍ଡ଼-୧ ଅଡ଼ା, ଅସଡ, କିକେ
- କାର୍ଡ଼-୨ ଏରପୁମ୍, ପାନ୍ସେ, ଏଟେ
- କାର୍ଡ଼-୩ କଅନ୍ଦା, ଗଗଡ, ଗରେ

 ପିଲାଆଲଓ୍ଵାଟ୍ ଆଦାନ୍ ବଇଦା ଭାଗ-୧ ତା ପୃଷ୍ଠା ୩୪ ତିଙ୍ଗ୍ ତୁଙ୍ଗିତା ।

● **ଏଦି / ଆରୁୟି ପାରାମାଦ୍ “ବେର ପେରସି ନାନ୍ ଡ଼ାକରି ଆତାନ୍”**

ବେର ପେରସି ନାନ୍, ଡ଼ାକରି ଆତାନ୍
ରେଗାଙ୍ଗ୍ ଏଞ୍ଜି ମାଉଁ ଇତାନ୍
ଏଡକିଙ୍ଗ୍ ନେଝ୍ଝନ୍, ଡ଼ାଗିଙ୍ଗ୍ ନେଝ୍ଝନ୍
ମାଉଁ ମାଉଁ କିସ୍ ତଲିତାନ୍ ।

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

● **କାରସାମାଦ୍**

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ଗ୍, ରେଷ୍ଟ ଗୁମି/ବାଗା ଓ୍ଵିରସ୍, ଅରଟ୍ ଗୁମ୍ ତର ଡ଼ାକରି (ପୋଷ୍ଟମ୍ୟାନ୍) ଟାପ୍ ନାଡ଼ସ୍ତାନନ୍ ଦୁକାନଦାର ଇଞ୍ଜି କେଲ୍କଟ୍ ତଅଡକେ ମିଷ୍ଟନ୍ ଗୁମ୍ତର ଅର ବାଡ଼ ତଅଉର ଆଲସି କେତିତର ।

● **ବେଦ୍ ଝେରେ ଏଞ୍ଜିକାଲ୍**

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ରାକାମ୍ ଅକ୍ଷର କାର୍ଡ଼ କିସ ଅକ୍ଷର ଏଞ୍ଜି କାରସାନ୍ ମାଜଦିଙ୍ଗ୍ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ସାରେ ଝେରେ ଝେରେ କାଲ୍ପି ଇଙ୍ଗା ।

ଚ	ଟି	ର	ଟ
୦	ଗ	ଗ	ଗ
ର	ର	ର	୦
ର	୦	୦	୦

 ପିଲାଆଲଓ୍ଵାଟ୍ ଆଦାନ୍ ବଇଦା ଭାଗ-୨ ତା ପୃଷ୍ଠା ୩୭ ତିଙ୍ଗ୍ ତୁଙ୍ଗିତା ।

● **ଏଦି/ଆରୁୟି ପାରାମାଦ୍ “ଟଣ୍ଟାତ୍ ଲପେ ଆଟ୍”**

ମାର୍କ ଟଣ୍ଟାତାଗ୍ ଆଟ କୁଦ୍ତା
ତାଡମେଙ୍ଗାନେ କଟାକ୍ ଝେସ୍ତର
କୁସିର ସାମାନ୍ କୁସାକ୍ ସିଲେ
ସାଲନେ ଓ୍ଵାଟି ଓ୍ଵାମ ମିନ୍ତେର
ମାର୍କା, ପାନ୍ସେ, ଆରି, ପରି
ଓ୍ଵାନର ଓ୍ଵାଭା ସାମାନ୍ ଦରକିତା
ରେୟା, ସାନ୍ତା କିକେ ଆସାଙ୍ଗ୍
ସାରରେ ନାରୁନ୍ ଆଗ୍ ନିଷ୍ଠିତର ।
କାସ୍ କାସ୍ ପକଙ୍ଗି ତିଞ୍ଜି
ଆଟି ଆଞ୍ଜି ଉଙ୍ଗି ଓ୍ଵାଦିକାଲ୍ ।

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

- **କାରସାମାନ୍ “ଉଡକଟ୍ ଲେକି କେତିକାଲ୍”**
ପିଲା ସାରେତର କାଲକ୍ ପେରକେ ଓଡି ନିସ୍ ମାନ୍ତର ଅରଟ୍ ମୁନ୍ତରାନ୍ ନାରେଗେ ବାଡ୍ ବାଡ୍ ସାମାନ ଓଡି ଅରଷ୍ଟ ପେକାଲ୍ ସାରେତର କାଲକିନାଗ୍ ୨-୩ ସମାନ୍ ଓଡିସର ଅତନ୍। ଅର୍ ପେରକେ ଉଡକଟ୍ ଲେକିତର। ତାନ୍ପେରକେ ଉଡକଟ୍ ଲେକିତର। ତାନ୍ପେରକେ ନିଜାମ କେଉର ବାଲା ସାରେତରକ୍ ତଅତିତର।
- **ଡାକ୍ତରାନ୍ ଲେକେ କାରସାମାନ୍**
ଅରଷ୍ଟ ପେକାଲ୍ ଡାକରି ଆତନ୍। ମିଶ୍ଟଅରନ୍ ଡକ୍ ଦରକତା ଇଞ୍ଜି ଅନାଗ୍ ଓଡତନ୍। ଡାକ୍ତର କାଲଦା ନାରାସକ୍ ଇଟିତନ୍, ଗୁଣ୍ଡେତାଗ୍ ଷ୍ଟେଥୋ ଓଡି କେଞ୍ଜିତନ୍। ଅର୍ମୋମିଟର ନାଲକେଡ୍ ଇଙ୍ଗପେ ଓଡି। ଏର୍ ବେସର ମିତ୍ତେ ମାପା ମାଡିତନ୍। ତାନ୍ପେରକେ ଓ.ଆର.ଏସ୍ ତିଆର ମାଡନ୍ତୁକ୍ କେତିନ୍। ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ ଇଲା ତୁଙ୍ଗାନ୍ତୁକ୍ ସାୟାମ କିତା।
- **ଏନ୍ଦି/ଆରନ୍ଦି ପାରାନାନ୍ “କୁସିର୍ ସାମାନ୍ତନ୍ ଡ୍ଵାଉନ୍”**
ଉଡାଝରା ଓଡାନ୍ କୁସିର ସାମାନ୍ ତନ୍
ଗୁମଡି, ବୁରକା, କାକ୍ରି ତାଉନ୍
ଚୁକ୍ରି ନିଶ୍ଟା କୁସିର ସାମାନ୍ତେ
ଆସ ମିତ୍ତେର ସାରେ ମାନେଜ ମୁରେ।
- **ଉଡି ଉଡି ଉଡାନାନ୍**
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ ବାଲଦେ ଆସ୍ ସୁଲ, ପଞ୍ଚାୟତ, ଟାପଲୋନ (ପୋଷ୍ ଅର୍ଫିସ୍) ଆଟିନା ଉଡ଼ିଆନ୍ତୁକ୍ ଅତା। ଆଗା ନାରୁନ୍ ବାଡ୍ ବାଡ୍ ପାଡିକ୍ ମାଡ୍ ମିତ୍ତେର କେସିତା। ପିଲା ତିଆର ତୁଙ୍ଗତା ଚିତ୍ରାମତାଗ୍ ଦିଦିଲ୍ ଠିକଣା ରାସିତା, ଆଦିଙ୍ଗ୍ ଲମାପାତାଗ୍ ତୁରଓ୍ଵି ଷ୍ଟା ଓଡି ପୋଷ୍ବାକ୍ତାଗ୍ ତୁରଓ୍ଵାନ୍ତୁକ୍ କେତିତ୍। ପିଲା ଚିଠିବାତା ଅସ୍ ଆଗା ତୁରଓ୍ଵିତା।

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

- **କାରସାମାନ୍ “ଏଦା ତୁଙ୍ଗି ଲେକି କେତିକାଲ୍”**
ସୁଲ, ଟାପ ଲନ୍ (ପୋଷ୍ ଅର୍ଫିସ୍), ଆସପାତାଲ, ପଞ୍ଚାୟତ, ଆଟିନ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ କାର୍ଡ ଇଲୁକ୍ ଅର୍ମୋମିଟର, ବ୍ଲକ୍ବୋର୍ଡ, ଟାପ, ଓଡାନ୍ ପେକେ (ପୋଷ୍ ବାକ୍) ଡ଼ିଷ୍ଟରେ ଚିତ୍ରାମ୍ (୩ X ୩) କାର୍ଡ କିସ୍ ସାରରେ ପିଲାନ୍ ମୁନ୍ତେ ଦିଦିଲ୍ ଓଡିତା। ସାରରେ ପିଲାଙ୍ ବେସରକେଲ୍ଆନା ଉଡନ୍ତୁକ୍ ଇଙ୍ଗା। ତାନ୍ ପେରକେ ସାରରେ ଚିତ୍ରାମ୍ କାର୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଅରଟ୍ ମୁନ୍ତରାଗ୍ ଓଡିତ୍ ଇଲୁକ୍ ସିଲେ ଅରଟ୍ ଗାମକ୍ ମୁସିତାନ୍। ତାନ୍ ପେରକେ ଓଡାଦିନସିତ୍ -
ବେସକ୍ ସାମାନ୍ ମାତା ?
ବେସକ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ମାତା ?
ବାଡ୍ ବାଡ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ମାତା ?
- ✍ **ପିଲାଆଲଓ୍ଵାନ୍ ଆଦାନ୍ ବଇଦା ଭାଗ-୨ ତା ପୃଷ୍ଠା ୩୭ ଡିକ୍ ତୁଙ୍ଗିତା।**
- **ଡୋମିନୋ**
ସରପାଞ୍ଚିନ୍ ପାଡିକ୍, ଡାକ୍ରିନ୍ ପାଡିକ୍, ପାନ୍ତୁଲ୍ / ମେସାନ୍ ପାଡିକ୍ଦିକ୍ ୧୦ଟି ଚିତ୍ରାମ୍ ମାଡି ଡୋମିନୋ କାର୍ଡ ତିଆର ତୁଙ୍ଗିତା ସାରେ ପିଲାଙ୍ ଆଡ଼ିଙ୍ଗ୍ ତୁସିତର। ଅରଟ୍ ପିଲା ଅନାନ୍ କାର୍ଡ ତାସ୍ ନାଡମେ ଓଡିତନ୍। ବାଡ୍ ବାଡ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ମିତ୍ତେ ଆଦିନ ମାଡିକ୍ ବାତା ସାରରେ କେତିତନ୍। ମିଶ୍ଟତାନ୍ ସସ୍ତେ ବେନ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ କାଲକିତ୍ ଆଦିଙ୍ଗ୍ ମିଶ୍ଟ ଅରଟ୍ ତାସ୍ ଆଦିନାଗ୍ ବାଡ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ମିତ୍ତେ କେତିତନ୍। ଇଦ୍ ପୁଟା ୧୦ ପିଲା ୧୦ଟି କାର୍ଡ ତାସ୍ ନାଡମେ ଓଡି, ଆଦ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ତାଗ୍ ମାଦାନ୍ ନାରୁନ୍ ପାଡିକ୍ଦିକ୍ କେତିତର।
- **ଉଢ଼ି ଉଡାନାନ୍**
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ ବାଲଦେ, ଉଢ଼ିସ୍ ସୁଲ, ଅସପାତାଲ, ପୋଷ୍ ଅର୍ଫିସ୍, ଆଟିନା ଅସ୍ ତଅତିତ୍। ଆଗା ପାଡିକ୍ ମାଡାନ୍ ନାରୁନ୍ ଜସୁ କେସିତା। ପିଲା ତାମ୍ ମାଡତାଓ୍ଵ ବଟ୍ ଓଡି ଆଦାମ୍ତାଓ୍ଵ ଚିତ୍ରାମ୍, କୋଲାଜତେ ଠିକଣା ରାସିତା। ଆଡ଼ିଙ୍ଗ୍ ଷ୍ଟା ଓଡି ପୋଷ୍ବାକ୍ତାଗ୍ ତୁରଓ୍ଵାନ୍ତୁକ୍ କେତିତ୍।

● **ଦ୍ଵେଷତ୍ କେତାନାଦ୍**
 ମାଲେଲ୍ ଗାଙ୍ଗେ ଚାଲକତା ପିକିର । ଅରଟ୍ ସୁଟ୍ ଆଟିନାଗ୍ । ମେଲତା ନେଷ୍ଟୁ ଓ଼ାମାନାଦ୍ ଉଡ୍ତା । ଗାରରେ ଆଞ୍ଜ ମେଲତାଓ୍ଵି ନେଷ୍ଟୁ ଏଞ୍ଚି ଆସ୍ତା । ଆ ନେଷ୍ଟୁ ଓ଼ାମାନନ୍ ଅରଟ୍ କେଜି କଲସି ଇଉନ୍ । ନେଷ୍ଟୁ ବେନ୍ପାକା ମାଉ ଆ ପାକାତ୍ ପାଲୁ ପରଥ ଆଉ । କେଜିକାଲକ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ ପାଲୁ ଆଡ୍ଗେ ଆଉ । ମାଲେଲ୍ ନେଲସକ୍ ଉଙ୍ଗମାଉ । ମାଲେଲ୍ କେଉ- ଦାଦ୍ ନାକିଙ୍ ନେଷ୍ଟୁ ସୁକକ୍/କାମ୍ ବାତାଙ୍ ଇଉନ୍ ? ନେଷ୍ଟୁ ଓ଼ାମାନନ୍ କେଉନ୍- ସୁକକ୍ ଆଡକେ ନିକିଙ୍ ଅଦ୍ନୁଙ୍ ପାସକ୍ ଆତା ରୁ ମାଲେଲ୍ ଅକିଙ୍, ତାବକ୍ ଇଉ ଅଷ୍ଟ ଲେକି ଉଡ୍ତନ୍ ଡ୍ରାବକ୍ କାମ୍ / ସୁକକ୍ ମିତ୍ତେ । ଅଷ୍ଟ ମାଲେଙ୍ କେଉନ୍ “ବାଲା କାମ୍ / ସୁକକ୍ ଡ୍ରାବକ୍ ଇଡକେ ଲେକନୁଙ୍ ତିସ୍ତାଲ୍ ଆୟକଟ୍ ମାଡିନ୍ ରୁ ଦାଦ୍” ଆ ନେଷ୍ଟୁ ଓ଼ାମାନନ୍ ବୁଞ୍ ନେରସତନ୍ । ଆଗାତିନସ୍ ମିତ୍ତେ ବେନକ୍ ବେସୁଟ୍ ବାର ବଲ୍ଲିଲେନ୍ ।

ପ୍ରଗ୍ :

- ମାଲେଲ୍ ବାତା ଆସ୍ତା ?
- ଅଷ୍ଟ ବାତ୍ତେ କଲସି ନେଷ୍ଟୁ ଓ଼ାମତନ୍ ?
- ଅଷ୍ଟ ମାଲେଙ୍ ବେସକ୍ ନେଷ୍ଟୁ ଇଉନ୍ ?
- ମାଲେଲ୍ ବେସକ୍ ଡ୍ରାବକ୍ ଇଉ ?
- ନେଷ୍ଟୁ ଓ଼ାମାନକ୍ ବାତା ତେଲଓ୍ଵି ଓ଼ାଉ ?

● **ବାରତ୍ତୁ ନୁ ପାଇଙ୍ ମାନ୍ଦାନାତ୍ ପୁନ୍ତନ୍**
 ଦିଦିଲ୍ ପିଲାକ୍ ଅଷ୍ଟ କାରସାନାଦ୍ କେଜି ପାଲା ଇସ ଅଷ୍ଟ ପାକା ମାଷୁ ଗାଡ଼ା ମିଶନ୍ ପାକା ପୁଙ୍ଗା, ଆକି, ଓ଼ାଡ଼ି ଆଡ୍ଗେ ଲାଗାନାଦ୍ ବାରତ୍ତୁ ମିତ୍ତେ ମିତ୍ତେ ପରଥ ଆଦାନାଦ୍ ପାଇଙ୍ ମିଦେ ଇଞ୍ଜି କେସିତା ।

● **ଦ୍ଵେଷତ୍ କେତାନାଦ୍ “ସୁଦେଲ୍ ଚଳା ଆସ୍ତା”**
 ଅରଟ୍ ନାରଦାଗ୍ ମୁକେଲ୍ ଇଞ୍ଜି ପେଦେରତା ପିକିର ମାଉ । କଡ଼ତା ପାଷ୍ଟୁମତେ ମାଇଦିଂ ତାମ୍ ମାମାଲ୍ ପାଇସା ରସିଡ୍ତନ୍ । ଆଓ୍ଵ ପାଇସାମାନେ ତାନାକ୍ ଚକା ଆସିଦ୍ତା । ମାମାଲ୍ ପୋନ୍ ଦେ କେତନ୍ ମୁକେ ନିଇ ମାଇଦିଂ ଟାପତେ ପାଇସା ରସିଡ୍ତାନ୍ । ମୁକେଲ୍ ବାବାଲ୍ ଲନ୍ ଇଲକଟ୍ ମାତତନ୍ । ଅଷ୍ଟ ପାଡ଼ିଇଦିଙ୍ ଆଞ୍ଜମାଉନ୍ । ବାବାଲ୍ ଓ଼େଉ ଏଓ୍ଵିଓ୍ଵେ ମୁକେଲ୍ କେଉ- “ବାବା ମାମାଲ୍ ନାମାଲଦିଙ୍ ଟାପତେ ପାଇସା/ଡ୍ରାବକେ-ରଅସିଉନ୍ ?” ମୁକେଲ୍ ଓ଼ାଇଦିନସତା-ଟାପତନନ୍ ବେଲା ମାମାଲ୍ ଲନ୍ ଆଞ୍ଜ ଡ୍ରାବକ୍ ବେଲା ରଅତିର୍ ତଅଓ କେସିତାନ୍ । ବାବନତଡ୍ ମୁକେଲ୍ ଟାପଲନ୍ ଆଉ । ନାରୁନ୍ ବେଲା ପାଇସା ଇଦ୍ନାଦ୍ ଉଙ୍ଗମାଉ । ବାବାଲ୍ କେଉନ୍ -ଦା ନିକିଙ୍ ଟାପତାଗ୍ ଡ୍ରାବକ୍ ବେଲା ରଅତିର୍ ତଅସ କେସିତାନ୍ । ବାବନତଡ୍ ମୁକେଲ୍ ଟାପଲନ୍ ଆଉ । ନାରୁନ୍ ବେଲା ପାଇସା ଇଦ୍ନାଦ୍ ଉଙ୍ଗମାଉ । ବାବାଲ୍ କେଉନ୍ ମି ମାମାଲ୍ ଇଦ୍ ପୁଗୁଙ୍ ଟାପତେ ନି ପେଦେରଟ୍ ଡ୍ରାବକ୍ ରଅତିର୍ ତଅସ ରଅସିତାନ୍ । ଟାପତାନନ୍ ନି ପଦେର ଉଙ୍ଗି ଡ୍ରାବକ୍ ତାସିସ୍ ମାନ୍ତାନ୍ । ଇଦ୍ ମାଟା କେଞ୍ଚି ମୁକେଲ୍ ସାରଦା ଆଉ । ଟାପନେନ୍ ଆସୁଟ୍ ତାନାଓ୍ଵି ଡ୍ରାବକ୍ ତାସିଉନ୍ । ମୁକେଲ୍ ଆଓ୍ଵ ଡ୍ରାବକିନେ ଅରଟ୍ ଚଳା ଆସତା ।

ପ୍ରଗ୍

- ମୁକେନ ମାଇଦିଂ ବେନନ ପାଇସା ରଅତନ ?
- ମୁକେଲ୍ ବବାନ୍ ତଙ୍ଗ୍ ବେଗା ଆଉ ?
- ମୁକେକ୍ ପାଇସା ବେନ ଇତତନ୍ ?
- ପାଇସାନେ ମୁକେଲ୍ ବାତା ଆସତା ?

● **କାସ୍ତାଦ୍-କରିଙ୍ଗ୍ତାଦ୍, ମେତା ତୁଟାଙ୍ ପୁନ୍ତତର**
 ପାକା ୧ ଇସ୍ମିଦେ

ପାକା-୧

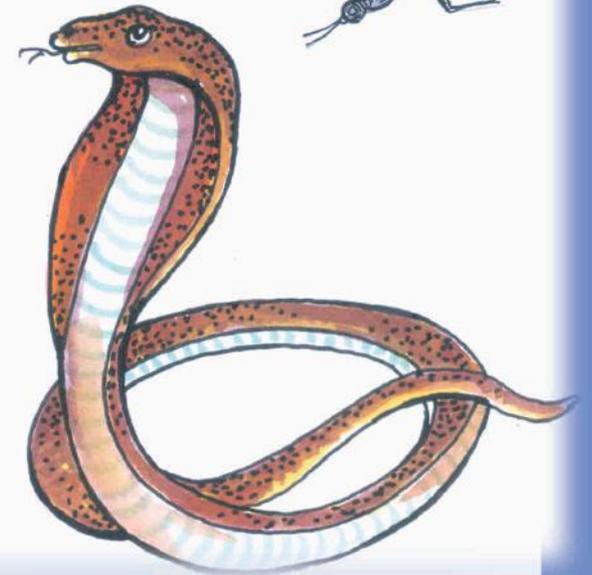
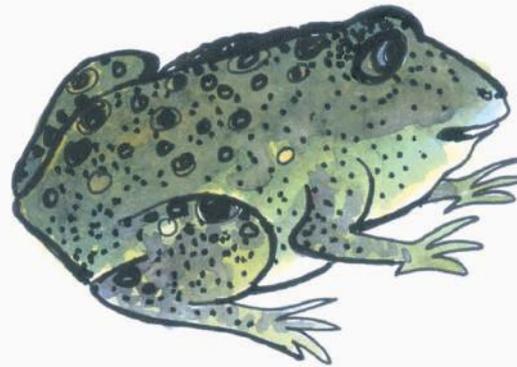
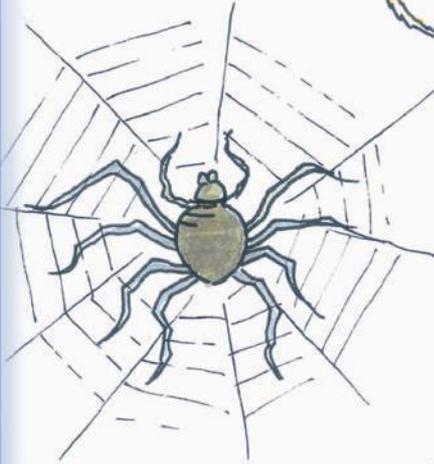
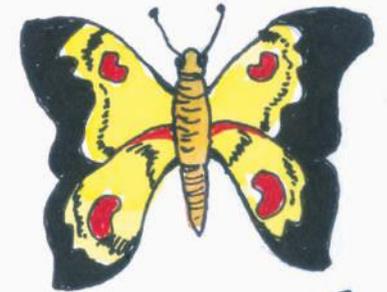
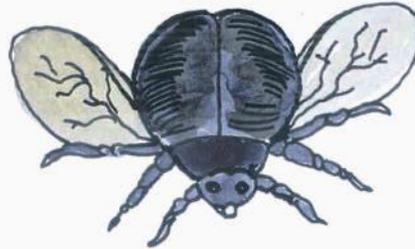
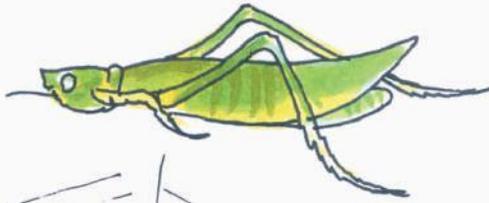
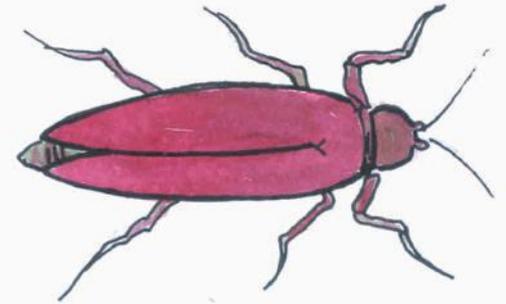
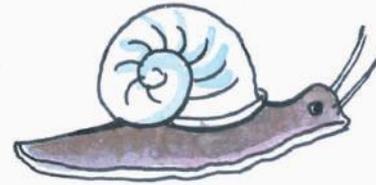
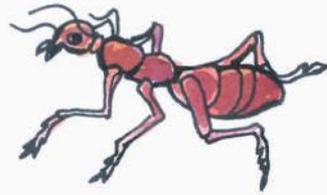
୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

- ଏର କାର୍ଯ୍ୟକାଳ “ବିଜ୍ଞାନ ପୁସ୍ତକାଳ”
ଅଣ୍ଟ ବେଡ଼ିଆ ବାଲଟିତାର ଏର ଓଡ଼ି । ପୁସ୍ତକାଳାଓ ନୁ ପସମାନ୍ଦାନାଓ ଗାଡ଼ା, କାଲକା, ଆକି, ପୁଙ୍ଗା, କାଟୟା ପିଲାଙ୍କ ଇସ୍ ପରୀକ୍ଷା ମାଡ଼ାନାଙ୍କ କେଡିର ।
- କାସ୍ତାଦ୍-କିରଙ୍ଗତାଦ୍, ତୁଟାଙ୍ଗ-ମେତା କୁ ପୁସ୍ତକର
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ଅଣ୍ଟ କୁଣ୍ଡାତାର ଏର ଅସ୍ । ଏରଦିଙ୍କ୍ ଇଟାକେସ୍ କିରଙ୍ଗତା ମିଣ୍ଟେ କୁଣ୍ଡେର୍ ଏରଡିଙ୍କ୍ ଏଦିନାଗ ଓଡ଼ି କାସ୍ତାଦ୍ ଇଞ୍ଜ ପୁନ୍ସପିର । ଆଦେ ଜସ୍ କାୟା, କାଲକିଙ୍କ୍ ଇଟାକେସ୍ ତୁଟାଙ୍ଗ୍ ବେଲୁନ, ପାଣ୍ଡାଡ୍ କମଳା-ଇଟାକେସ୍ ତୁଟାଙ୍ଗ୍ ଗିଲ୍ଗିଲ୍ ମାଦାନାଓକିଂ କେସିଇଟା ।
- କାରସାନାଦ୍ “ଗୁରୁତ୍ତ୍ କୁ ଡ଼ଗ” ପୁସ୍ତକର
ପାକା-୨ ଇସିମିଟ୍ଟେର
 ପିଲାଆଲଓଡ଼ାଗ୍ ବଇଦା ଭାଗ-୧ ପୃଷ୍ଠା-୩୫ ମାଡ଼ିତର ।

ପାକା-୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

- କାରସାନାଦ୍ “ଗୁରୁତ୍ତ୍ କୁ ଡ଼ଗ” ପୁସ୍ତକର
ଅଣ୍ଟୟ ଦାମ୍ ଦିଦିଲ୍ ୫ ପିଲା ଅଦତାଆ । ଦିଦିଲ୍ କାଲକ୍ ତାଲସ୍କେ ଦିଦିନ୍ ତିରୟି ପିଲା ଉଡ଼ିତା, କଙ୍କ୍ ଆଡକେ ତିନାଙ୍କ୍ ସୁଡ଼ା କଞ୍ଚ ବେଡ଼ିୟା ପିଲା ନିଡିତା । ମିଣ୍ଟେ ଦିଦିଲ୍ ସୁଡ଼ୁ କୁଞ୍ଚ ବେଡ଼ିୟା ନିଡାନ୍ ଲେକେନ୍ କାରସ୍ପିର ।
 ପିଲାଆଲଓଡ଼ାଗ୍ ବଇଦା ଭାଗ ୨ ପୃଷ୍ଠା ୩୮, ୩୯ ମାଡ଼ିତର ।

ଲେଖି/ନେଲି - ୯

ପାକା- ୧

ପାକା- ୨

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

● **ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ କେତାନାଦ୍**

ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି ଦିଦିଲ୍ ଗୁଗେପୁଡ଼କିନ୍ ଚିତ୍ରାମତିଙ୍କ ତଅଓ ମାନସାରରେ ତିରିୟ୍ ମାୟାନ୍ ଗୁଗେ ପୁଡ଼କିଙ୍କ ପିଲାଙ୍କ ତଅତିଡ଼, ଆଓ୍ଵ ଗଅଡ଼, ଅରଙ୍ଗ, ଝିସି, ନୁଲ୍ଲେ, ଗୁଗେ, ଉରଝେ ଝିସି ଇଦ୍ ପୁରୁଙ୍ଗାଓ୍ଵ ଗୁଗେ ପୁଡ଼କିନ୍ ପରଅ ପରଅ କେତା ପାରଦାନ୍ ଲେକେଡ୍ ପ୍ରଶ୍ଵ ଝାଇଦିନ୍ସିଡ଼-

- ମିର ବେସକ୍ ରାକାମ୍ ଗଅଡ଼ ଉଡ଼ତିର ?
- ମିକିଙ୍କ ବେସୁର୍ ଗଅଡ଼, ଅରଙ୍ଗ, ନୁଲ୍ଲେ କାସତା କି ବେଲା ?
- ମି ଲପେ ବେନର ଗୁଗେ ଉଡ଼ତିର ମେଷ୍ଟେ ବେନର ଗୁଗେ ପଇଉର ବେଲା ?
- ଗୁଗେ ବାତାନ୍ ପରଅ କୁଦିତା ?

 ପିଲାଆଲଝାବ୍ ଆଦାନ୍ ବଇଦା ଭାଗ-୧ ତାଦ୍ ପୃଷ୍ଠା ୩୬ ତିଙ୍କ୍ ତୁଙ୍ଗିତା ।

● **ଏଦି/ଆରିୟି ପାରାନାଦ୍ “ପେରେନମ୍”**

ଝାସ୍ତା ବାଟିନାଗ୍ ମେଡ଼ା ତଃତାନମ୍
 ମା ପେଦେର ସୁତୁ ପେରେନମ୍
 ଆର ଇଲଝାଗ୍ ଆର ତୁଙ୍ଗାନମ୍
 ଅରଙ୍ଗ, ଆଇଲି, ନିୟଦା ପେରେନମ୍
 ଅକଟ ଆସ୍ ପାଡ଼ିଇ ମାଡ଼ାନାମ୍
 ସାଙ୍ଗେ ଜ’କା କାଲି ତିୟାନାମ୍
 ତିୟାନ୍ ଚିଷ୍ଟ ଅସ୍ରିନ୍ସକେ
 ସାରେକ୍ ମୁନ୍ନେ ମାମେ ନାକାନମ୍

● **ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଉଡ଼ାନାଦ୍**

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ ବାଇଦେ ତଡ଼କେ ଅସ୍ ସାରରେ ପୁଡ଼କ, ଗୁଗେଙ୍କ ତଅତିଡ଼ ମେଷ୍ଟେ ଆଝିନ ତଙ୍ଗ୍ ପୁଉ, ଡ଼ାଡ଼ାସକିନ୍ ବସା, ଗଅଡ଼, ଅରଙ୍ଗିନ୍ ବସା ତଅତିଡ଼ ।

● **ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ କେତାନାଦ୍**

ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି ଦିଦିଲ୍ ଗୁଗେପୁଡ଼କିନ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ କାର୍ଡ ତଅଓ ପିଲାଙ୍କ ଉରଝେ ଝିସି, ପତିଗୁଗେ, ଗୁଗେ ଇଟକେ ଗଅଡ଼, ଅରଙ୍ଗ, ଏରା ଗୁମ, ଏଲ୍ଲୁ ପେତେ, ପରକି ଇସ୍ ମାନାଙ୍କ ବେଲା ସାୟାମ୍ ତୁଙ୍ଗିତା କି ସାୟାମ୍ ତୁଙ୍ଗା ମାଡ଼ ଇଲ୍ଲେ କେତିତା, ଗୁଗେ ପୁଡ଼କିନ୍ ପରଅ ପିଲାଙ୍କ ଇଡ଼ପେମାୟାନ୍ ପ୍ରଶ୍ଵତିଙ୍କ୍ ଝାଇଦିନ୍ସିଡ଼ ।

- ତେନେ ଝିସି ମାନାଙ୍କ ବାତା ଇଦତା ?
- ତେନେ ଝିସିନ୍ ଲନତିଙ୍କ୍ ବାର ଇଞ୍ଜି କେତିତର ?
- ଏଲ୍ଲୁ ପେତେ ବେତା ନାଷାମ୍ ତୁଙ୍ଗିତା ?
- ନୁଲ୍ଲେ ମାନାଙ୍କ ବେଲା ତିସ୍ତାଲ୍ ତୁଙ୍ଗିତା ?
- ମାନାଲ୍ ତିୟାନ୍ ଚିଷ୍ଟତାଗ୍ ଝିସି କୁଦକେ ସାଇ କି ପିୟ ବାତାଙ୍କ ? ପିଲା ବାତା କେତିତା ଆଝିନଜଝଦେ ଏଝସାପାରଝୁକ୍ ଦିଦିଲ୍ କେସିତା ।

 ପିଲାଆଲଝାବ୍ ଆଦାନ୍ ବଇଦା ଭାଗ-୨ ତାଗ୍ ପୃଷ୍ଠା ୩୬ ତିଙ୍କ୍ ତୁଙ୍ଗିତା ।

● **ଏଦି/ଆରିୟି ପାରାନାଦ୍ “ନୁଲ୍ଲେଡ଼୍ ଝାକ୍ତାମ୍”**

କଙ୍ଗା ଲେକେନ୍ କାଲକିନନ୍
 ଏ’ନ୍ ଇନା ମୁସକିଡ଼ତନ୍
 ନାରୁନ୍ ନେତୁର ଦରକେ
 ତୁଝୁ ଇନା ଉୟାନନ୍
 ମେଲେରିଆ ପୁନ୍ସପିତାନ୍
 ନାରୁଙ୍କ୍ ଦିର ଦିର ଝାଡ଼ସକିତାନ୍ ।

● **ଏଦି/ଆରିୟି ପାରାନାଦ୍ “ମେଲେରିଆ ତଲିକାଲ୍”**

ଲିପା ଲାପା ମିରରି ଝାରାଗ୍
 ନୁଲ୍ଲେଙ୍କ୍ ମାାନଲ୍ ଆଝୁକିକାଲ୍

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

- **ବଟକିଙ୍କ କାଲପି/ଜତ୍ପି ଚିତ୍ରାମ ତୁଙ୍ଗାଟ୍**
ଦିଦିଲ ବଟକ୍ ମାୟାନ୍ ଚିତ୍ରାମ ପିଲାଙ୍କ ଇସ୍ ବଟକିଙ୍କ କାଲପି / ଜତ୍ପି ଚିତ୍ରାମ ତୁଙ୍ଗାନ୍ ମାଲଦିଙ୍କ କେତିତ୍, ପିଲା ତୁଙ୍ଗାପାରଖୁକ୍ ଦିଦିଲ ସାୟାମ ତୁଙ୍ଗିତ୍ ।
- ✍ **ପିଲା ଆଲଖାଟ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ-୧ ତାଗ୍ ପୃଷ୍ଠା-୩୭ ଡିଙ୍କ ତୁଙ୍ଗିତା ।**
- **ତ୍ରେସତ୍ କେତାନାଦ୍ “ପାନ୍ଦ ଆତ୍ କେ ତିୟାଲ”**
ଏଦ୍ କାଲାମତା ମାଟା ନାରକମତା ପତ୍ତ୍ ଚଣ୍ଡରା ଗାଡ଼ତାଗ୍ ତାଗଲ ଚିକ୍ ଚିକ୍ ତଅନ୍ ମିନ୍ତେ । ଇଟକେ ସାରଦାତେ ଗାଡ଼ତା ପରଥ ଲାଙ୍ଗ ମାଭା । ଦାନତତ୍ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଙ୍ଗ୍ ବେନ ଜ’କା ଇଲଖା ମାଭର । ଆସୁଡ୍ରେଲା ଅରଟ୍ ଗଅଡ୍ ଚିଷ୍ଟ୍ ଗୁଡ଼ପାନ୍ ମାଲଦିଂ ଆଦେ ଆର୍ ପେଇଭା । ଇଟକେ କେଭା- “ଏ ଗଅଡ୍ ଦାଦ, ବେ ଆଞ୍ଜ ମିନ୍ତନ, ଇସର ସାୟା ଏଦିନେ ନିକିଙ୍ଗ୍ କାର୍ଯ୍ୟାନିଙ୍ଗ୍ ଡ୍ରେଡକା ଡ୍ରେଡ୍, ଡ୍ରେଡା କାଲଲି କାର୍ଯ୍ୟକାଲ ।” ଗଅଡ୍ କେଭା- “ଇଲ୍ଲେ ଇଲ୍ଲେ ଇଟକେ ଦାଦ, ନାକ୍ ଡ୍ରେଲା ଇଲ୍ଲେ, ତିୟାନ୍ ଚିଷ୍ଟ୍ ଗୁଡ଼ପି ପେରକେତ୍ ଦିନାତ୍ ମାଲଦିଂ ଅସରିଆନାଦ୍ ମିନ୍ତେ ।” ଆଲା କେସ୍ ଗଅଡ୍ ତାନ୍ ଆର୍ ଆଭା । ଇଟକେ ଆଦିନ୍ ମାଟାତିଙ୍ଗ୍ କାଓ୍ ସ୍ ଚୁଡ଼ସ୍ କେଭା- “ଇଦ୍ ନିଜାମ୍ ବାଇଟିଲ, ଇସର ନେଲା ଡ୍ରେଲାତେ ପାଡ଼ିଇ ତୁଙ୍ଗାନୁଙ୍ଗ୍ ଆଞ୍ଜ ମିନ୍ତେ ।” ଇଲା ବେସକ୍ ରୋଜକ୍ ଆଭା ପେରକେ ଡ୍ରେନା କାଲାମ ଏସ୍ଭା । ଦିନଦିସ୍ତେ ଜାର୍ ମୁସୁଡ୍ ତିଗ୍ତ, ନିଜାଦେ ଏର୍ । ଇଟକେତୁଙ୍ଗ୍ ତିୟାନୁଙ୍ଗ୍ ଚିଷ୍ଟ୍ ଦରକ, ନାହି ନାହି ଗାଙ୍ଗେ ତିସ୍ତାଲତେ ଗଅଡ଼ତାଗ୍ ଏସ୍ଭାଭା । ଦିରଦିର୍ ଡ୍ରେଡକ୍ କେଭା- “ଗଅଡ୍ ଦାଦ, ରେଷ୍ଟ ରୋଜକ୍ ଆଭା ବାତା ତିଦିଲ୍ଲେନ କାର୍ଡ୍ରେନେ ମିନ୍ତେନ୍ । ନାକିଙ୍ଗ୍ ପିରେମ୍ ଆସ୍ ତିୟାଙ୍ଗ୍ ସୁଡୁଟ୍ ଇମ୍ । ଗଅଡ୍ ଆଦିଙ୍ଗ୍ ପିରେମ୍ ଆସ୍ ସୁଡୁଟ୍ ତିୟାନୁଙ୍ଗ୍ ଇସ୍ କେଭା - ନିକିଙ୍ଗ୍ ଆସୁଟ୍ କେସୁଡ଼ତାନ୍ ବୁ ପେରକେତ୍ ଦିନାତେ ନେଲସକ୍ ତିୟାନୁଙ୍ଗ୍ ଇତକେ ମୁନ୍ନେ ମୁନ୍ନେ ଗୁଡ଼ପି ଅଦରିନ୍ସାନାଦ୍ କାଓ୍ଲା । ଆସୁଟ୍ ନା ମାଟାତିଙ୍ଗ୍ କେଞ୍ଜିନ୍, କାଓ୍ଲା । ଆସୁଟ୍ ନା ମାଟାତିଙ୍ଗ୍ କେଞ୍ଜିନ୍, କାଓ୍ ସ୍ ତୁଡ଼ସ୍ତନ, ନାକିଙ୍ଗ୍ ବାଇଟିଲ ଇଞ୍ଜା କେଭିନ୍ । ଇଞ୍ଜେ ଆଲସୁ ବେନ ବାଇଟି ଡ୍ରେଲ୍ତନ୍ ?

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

- ନାର ଉଞ୍ଜାମ ସାପ୍ ମାଡ଼ି
ଲନ୍ ଦୁଓ୍ ଡ୍ରେଲ୍ଲେ ନେଃଡିକାଲ୍ ।
ମେଲେରିଆ ନପିଙ୍ଗ୍ ଚଲିକାଲ୍
ଡେଲ୍ଡିନ୍ ସାରରେ ମାଦିକାଲ୍ ।
- **ଚିତ୍ରାମ୍ ନୁ ରାଙ୍ଗ୍ ପାଡ଼ିଇ**
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ କାଗଜ ନୁ କ୍ଲେୟନ ଇସ୍ ପତଲ, ଗୁଗେ ବାଲ୍ ଡ୍ରେକେ, ପାଶ୍ଟେନ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ତୁଙ୍ଗାଙ୍କ କେତିତ୍ ମେଷ୍ଟେ କ୍ଲେୟନ୍ ତଙ୍ଗ୍ ରାଙ୍ଗ୍ ତମାନୁଙ୍ଗ୍ କେତିତ୍ ।
- ✍ **ପିଲା ଆଲଖାଟ୍ ଆଦାନ ବଇ ଭାଗ ୨ ତାଗ୍ ପୃଷ୍ଠା ୪୧ ଡିଙ୍କ ତୁଙ୍ଗିତା ।**
- **ଆତ୍ରେଗେ ନୁ ପରଥ ପୁନ୍ଦାନାଦ୍**
ବେନା ବେନା ଗୁଗେ ପୁଡକ୍ ନୁ ଆ’କାନାଓ୍ ପା’କାନାଓ୍ । ମାଣ୍ଡୁଲତା ଆତ୍ରେଗେ ମେଷ୍ଟେ ବେନା ବେନା ଗୁଗେ ପୁଡକ୍ ମାଣ୍ଡୁଲତା ପରଥ ମାନ୍ତା ଆଓ୍ଡିନ୍ ଜସ୍ତଦେ ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ କେତିତ୍ ।
- **ଜ’କା ଏନ୍ସାନାଦ୍**
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ରେଷ୍ଟପାକା ଓ୍ବିସପିତ୍ । ଅରଟ୍ ପାକା ଅକ୍ଷର କାର୍ଡ୍ ତୁସିତ୍ ମେଷ୍ଟନ ପାକା ଆଦ୍ ଅକ୍ଷର ଜସ୍ତଦେ ଚିତ୍ରାମ କାର୍ଡ୍ ଇସ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ଜ’କା ଏନ୍ସାନୁଙ୍ଗ୍ କେତିତ୍ ।
ଇଦ୍ପୁଟୁଙ୍ଗ୍ - ଅ/
- **ନାମ୍ବର ପୁନ୍ଦାନାଦ୍**
ଦିଦିଲ୍ ୧୦ ତାଗଜ ନାମବର ନୁ ଗୁଗେପୁଡକ୍ ମେଷ୍ଟେ ପା’କାନାଓ୍ / ଆ’କାନାଓ୍ ଚିତ୍ରାମତାଓ୍ ଜ’କା ଏନ୍ସାନୁଙ୍ଗ୍ ଇସ୍ ପିଲାଙ୍କ ନାମବର ପୁନ୍ଦାନୁଙ୍ଗ୍ ଇଦତା ।
- ✍ **ପିଲାଆଲଖାଟ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ ୨ ତା ପୃଷ୍ଠା ୪୨ ଡିଙ୍କ ତୁଙ୍ଗିତା ।**

ପାକା-୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

- ଇଟକେ କାଢ଼ୁସ୍ ତୁଲ୍ଲି ବାତା ମାଡ଼ମାଡ଼ତା ?
- ଇଟକେ ବେନ୍ନାଗେ ଚିଣ୍ଡ ତାଲକତା ?
- ଗଅଡ଼ ଇଟକେତିକ୍ ବାରଇଞ୍ଜ କେତତା ?
- ନିଜାମ୍ ବାଇଟିଢ଼େଲାତନ୍ ବେନ ?

● ଏହି/ଆରିୟି ପାରାମାଦ୍ “ନାନ୍ ପତଲ ଗୁଗେତନ୍”

ସୁତୁଲୋନ୍ ପତଲ ଗୁଗେତନ୍ ନାନ୍ନା

ପୁଜା ପୁଜା ଲାଜା ଉଡ଼ୁନନ୍ ନାନ୍ନା

ପାଜା ଡ଼ିଇଡ଼କେ ପୁଜାନ୍ ତଡ଼େ ନାନ୍ନା

କାଢ଼ୁସ୍ ତୁଲ୍ଲି ଏପି କାରସିତାନ ନାନ୍ନା

ପୁଜାନ୍ ଚ’ଣ୍ଡା ମୁନ୍ନେ ତଅନ୍ଦକେ ଡ଼ିଡ଼ସନ୍

ମିଜାତା କାଲ୍ ଉଞ୍ଜ ଉଡ଼ୁନନ୍ ନାନ୍ନା

ଦିଦିଲ୍ ତୁଜିମାନ୍ନାନ୍ ପତଲଗୁଗେକ୍ କାଇଦେ ପଇସ ଏହି ଏହି ପାରିତା ।

✍ ପିଲା ଆଲଘାଗ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ-୧ ତାଗ୍ ପୃଷ୍ଠା ୩୮ ଡିକ୍ ତୁଜିତା ।

● ଆଡ଼ଗେ ପରଥ ପୁନ୍ନାମାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ଆ’କାନାଢ଼ୁପା’କାନାଢ଼ୁ ଗୁଗେ ପୁଡ଼କିନ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ଚାର୍ଟ ତଅସ୍ ବେନା ମାଣ୍ଡୁଲତା
ଆଡ଼ଗେ ମାନ୍ତା ବେନା ମାଣ୍ଡୁଲତା ପରଥ ମାନ୍ତା ପିଲାକ୍ ଡ଼ାଇଦିନ୍ସିଡ଼ ।

✍ ପିଲା ଆଲଘାଗ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ ୧ ତାଗ୍ ସିଡ଼ ପୃଷ୍ଠା ୩୯ ଡିକ୍ ତୁଜିତା ।

● ଡ୍ରେରେ ଡ୍ରେରେ ଏନ୍ସାମାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ପା’କାନାଢ଼ୁ / ଆ’କାନାଢ଼ୁ ମେଣ୍ଡେ ଗୁଗେ ପୁଡ଼କିନ୍ ଚିତ୍ରାମ୍
କାର୍ଡତା ତଡ଼େ ନାମ୍ବର କାର୍ଡତାଗ୍ ଜଡ଼ପି / କାଲପି ଏନ୍ସା ନୁକ୍ କେତିଡ଼ ।

✍ ପିଲା ଆଲଘାଗ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ ୧ ତାଗ୍ ପୃଷ୍ଠା ୪୦ ଡିକ୍ ତୁଜିତା ।

ପାକା-୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

● ବେଡ଼ିୟା - ସୁତୁ ପୁନ୍ନାମାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ବେଡ଼ିୟା ନୁ ସୁତୁଲାଢ଼ୁ ଗୁଗେ ପୁଡ଼କ୍ ନୁ ଆ’କାନାଢ଼ିନ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ କାର୍ଡ ପିଲାକ୍ ତୁସି
ଇଦତା । ୨ ପିଲାକ୍ ତାମାକ୍ ଇସ୍ ମାନ୍ନାନ୍ କାର୍ଡ ପଇସ୍ ନାତମେ ଡ଼ାଦାକ୍ କେତିଡ଼ । ଆଢ଼ୁ
ପଇସ୍ ମାନ୍ନାନ୍ ଚିତ୍ରାମତାଗ୍ ବେନା ବେଡ଼ିୟା ବେନା ସୁତୁଲାଢ଼ୁ ଗୁଗେନୁଡ଼କ୍
ଡ଼ାଇଦିନ୍ସିଡ଼ ମେଣ୍ଡେ କେତା ପାରଢ଼ୁକ୍ ଦିଦିଲ୍ ସାନ୍ନାମ୍ ତୁଜିତ ।

● ବେଦିନ୍ ପେରକେ ବେଦ୍ ଆଲ୍ସିକାଲ୍

ଦିଦିଲ୍ “ବଇଦେଲ୍ ପୁଡ଼ିକ କଅଁ ପତଲଗୁଗେ” ଇଦ୍ ପୁରୁଜ୍ ୪ (ନାଲୁ) ଚିତ୍ରାମତାଗ୍
ତଅଓ ପିଲାକ୍ ବଇଦେଲ୍ ପୁଡ଼ିକ ବେଲା ବେଦିନ୍ ପେରକେ ବେଦ୍ ଆ’ତା
ଡ଼ାଇଦିନ୍ସିଡ଼, ତାନ୍ ପେରକେ ସାରେ ଅରଡ଼ତାଗ୍ କାଲପି ବେଦିନ୍ ପେରକେ ବେଦ୍
ଡ଼ାତା ଆଢ଼ିକ୍ ସାଲନେ ଡ଼ାଟାନ୍ ମାଇଦିକ୍ ପିଲାକ୍ କେତିଡ଼ ।

● ଏହି/ଆରିୟି ପାରାମାଦ୍ “ମିଡ଼କ୍”

ପିଟ୍ କ୍ ପିଇଦାନ୍ ବାଗ୍ ନିରଢ଼ାନ୍

ମିଡ଼ ମିଡ଼କ୍ ମିଡ଼କଲେ

ବାଡ଼ା ନେଲ୍ଲୁ ପତିତିନ୍

ଜେଇ ମିଡ଼କ୍ ମିଡ଼କଲେ

ମାଡ଼ାମେଜା ଲନ୍ ଦୁଢ଼ାଡ଼

ଢ଼େଏସ୍ ଇସ୍ ଉଞ୍ଜୁଲେ

ଦିଦିଲ୍ ଇଦ୍ ପାଟାଡ଼ିକ୍ ଏହି/ଆରିୟି ପାରିତା ।

● ଏହି/ଆରିୟି ପାରାମାଦ୍ “ନାନ୍ ପତଲ ଗୁଗେତନ୍”

ପାକ୍ ୧ ତାଗ୍ ମିଡ଼େ

ଦିଦିଲ୍ ଇଦ୍ ପାଟାଡ଼ିକ୍ ଏହି/ଆରିୟି ପାରିତା ।

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

- ନାମ୍ବର ପୁସ୍ତକ
ଦିଦିଲ୍ ୭ ତାଗାକ୍ ଗୁଣେ ପୁତ୍ତକିନ୍ କାର୍ତ୍ତତା ତଜ୍ ନାମ୍ବର କାର୍ତ୍ତତାଗ୍ ଜଡ଼ପି/ କାଲପି ଏନ୍ସାନୁକ୍ କେତିତ୍ ।
➤ ଅରଟ୍ ତାଡ଼ାସ୍ତା ଚିତ୍ରାମ୍ ।
➤ ରେଣ୍ଡ ବାଲଡ଼କେନ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ।
➤ ମୁଞ୍ଚୁର୍ କୁମ୍ପାଲର୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ।
➤ ନାଲୁ ବାଲାମାଓୁ ଚିତ୍ରାମ୍ ।
- ✍ ପିଲା ଆଲଖାର୍ ଆଦାନ୍ ବଇ ଭାଗ - ୧ ତାଗ୍ ପୃଷ୍ଠା ୪୧ ଡିକ୍ ଚୁକ୍ତିତା ।
- ଏହି/ଆରିୟି ପାରାଦାଦ୍ “ମାମେ ସାରରେ ଡ୍ରିସିନମ୍”
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାକ୍ ଡ୍ରିସିନ ଚିତ୍ରାମ୍ ମାଦାନ ଓଡ଼ଞ୍ଜକିନ୍
ବରପେମ୍ ଇସ୍ ପାଟା ପାରି ଏନ୍ସାନୁକ୍ କେତିତ୍ ।
ମାମେ ସାରରେ ଡ୍ରିସିନମ୍ ..... (୨)
ପଦଓଡ଼ାଚ୍ ପିଲୁଡ଼ତମ୍
କାକ୍, ପେଲାନ୍ ପେଷ୍ଟା ଦିବାନା
ଏଞ୍ଚି ଏଞ୍ଚି କୁଦାନମ୍
ମାମେ ସାରରେ .....
ତିନ୍ଦାନ୍ ଚିଣ୍ଡତାଗ୍ ଡ୍ରିସିନମ୍
ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ରଗାମ୍
ବିଡ଼ଞ୍ଜ ରଗାମ୍, କାକ୍ପେଲା
ନାରୁକ୍ ତିସ୍ତା ତୁଜାନମ୍ ।
ମାମେ ସାରରେ ଡ୍ରିସିନମ୍ .....

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

- ଡ୍ରେସର୍ “ପାଦ୍ ଆତକେ ତିୟାଲ୍”
ପାକା - ୧ ତାଗ୍ ମିଡ୍ରେ ।
ପ୍ରଗ୍ -
➤ ଇଟକେ ଗଅଡ଼ତିକ୍ ବାତା କେଡ଼ତା ?
➤ ଇଦ୍ ଡ୍ରେସଡ଼ତାଗ୍ ପାଦିଓ୍ଲତନ୍ ବେନ ?
➤ ପାଦି ଆଭାକ୍ ବାଲା ଆଡ଼ତା ?
- କୋଲାକ୍ ପାଡ଼ିକ୍
ଦିଦିଲ୍ ପତଲ ଗୁଣେଡ଼ ଚିତ୍ରାମ୍ତାଗ୍ ପରଅ ଅଠା / ଏଓ୍ବେର୍ ଓଡ଼ି ଇଭା ପେଡ଼େକିନେ ପିଲାକ୍ ରସାନୁକ୍ କେତିତ୍ ।
- ଏହି/ଆରିୟି ପାରାଦାଦ୍ “ଏରରା ଗୁମ୍”
ଏରରା ଗୁମ୍ ଗୁମ୍ଲେ
ଓଡ଼ନାଓଡ଼କେ ପେଇତିତିନ୍
ଓଡ଼ନା ଏଡ଼ି ଆତକେଲେ
ନିମ୍ନ ବେଗା ମାଇତିନ୍
ନାଓୁ ନାଓୁ ନି ମେନ୍ଦୁଲ
ବାଡ଼ା ନେଲା ତ’ହିତିନ୍
ବିଡ଼ସ୍ତା ବୁରଦା ପରଅଲେ
ନିମ୍ନ ବେଲା ନାଡ଼ଦିତିନ୍
ଏରରା ଗୁମ୍ ଗୁମ୍ଲେ .....

● କୋଲଜ

ମାସତ୍ ତାତ୍ତ୍ୱ ଚିତ୍ରାମତା ପରଥ କାଗଜି ସୁତୁସୁତୁ ଜଳି ଏଝେର୍ / ଅଠା ଓଡ଼ି ଚୁଣ୍ଡସପିତା/ଆଷ୍ଟସପିତା । ଜଲୁକ କାଗଜାତ୍ ପରଥ ଉସ୍କା, ଗାଡୁଲ୍ ,ଏଝେର୍/ଅଠା ଓଡ଼ି ଅଶ୍ୱସପିତା ।

✍ ପିଲା ଆଲଓବାଟ୍ ଆଦାନ ବଇଦା-୧ ତାଗ ପୃଷ୍ଠା ୪୨ ତିଜ୍ ତୁଜିତା ।

● ଉସ୍କାତାଗ କାର୍ଯ୍ୟାନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ ଉସ୍କାତ୍ ପରଥ ପତଲଗୁଗେତ୍ ଚିତ୍ରାମ ନୁ ଗୁଗେତ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ତୁଜାନ୍ ମାଇଦିଜ୍ କେତିତ୍ ।

● କେତ୍ ପାର୍ଦାନ ଲେକେତ୍ ପ୍ରଶ୍ନ

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ଆ'କାନାଓ୍ / ପା'କାନାଓ୍ ଚାର୍ଚ୍ଚାତାସ୍, ଉରପାଲ, ପାଶେ, ଏମୁଲ, ଇଓ୍ ଯେଦେର କେସିଦତା । ଦିଦିଲ୍ ପା'କାନାଓ୍ ଜଓଦେ କେତା ପାର୍ଦାନ ଲେକାମତାଓ୍ ପ୍ରଶ୍ନ ଓଲଦିନ୍ସିତ୍ ।

ମି ଲପେ ବେନ ଡାଡାସ୍ ଉଡ୍ଡିତ୍ ?

ମି ଲପେ ବେନ ଉରପାଲ ଉଡ୍ଡିତ୍ ?

ପା'କାନାଓ୍ ବେଲେ ଲାଜିତା ?

ବାଲ ଡକ୍ଟେଟିଜ୍ ଉଡ୍ଡକେ ବେନଙ୍କ୍ ପିରକ୍ ଓଡା ?

● ଚିତ୍ରାମ୍ ତୁଜାନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ଚକ୍ କଜିନେ ନେଲ୍ ତାଡାସ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ତୁଜାନୁଜ୍ କେତିତ୍ ।

● ଡ୍ରେସର୍ କେତାନାଦ୍ “ସୁଞ୍ଚି ଏର ଉଟ୍ତା”

ଅରଟ୍ ମେଟା ମଦଲ୍ ବେରିୟାଲାଦ୍ କୁଜା ମାଉ । ଗୁପ୍ପାତାଓ୍ ସାରେ ଜିଓକ୍ ଆଦ୍ କୁଜାତାଗ୍ ଏର ଉଦାନୁଜ୍ ଓନ । ସୁତୁ ସୁତୁ ଡିଓକ୍ ଏର ଉଦାନୁଜ୍ ଓଡ୍ଡକେ ପଇସ୍

● ଉଡ୍ଡି ଉଡ୍ଡି ଉଡ୍ଡାନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ତଡେକ୍ ବାଇଦେ ଅସ୍ ଗଅଡ୍, ଅରଜ୍, ତାଡାସ୍କିନ୍ ବସା, ପାଶେ, ଏଟେଗଡେଲ, ଏମୁଲ, ଏଲୁ ପରେ, ଓନାତେ ବଇଦେଲ୍ ପୁଡକ୍, ଏରରାଗୁମ୍ ଜସିକ୍ ତ'ଅଓ ଓଲଦିନ୍ସ ଉଡ୍ଡିତା ।

● କେତ୍ତା ପାର୍ଦାନ ଲେକେତ୍ ପ୍ରଶ୍ନ

ଜେର, ଏଟେଗଡେଲ, ତାଡାସ୍, ତେନେ/ପେରି କାସକେ ମେଶେ ବଇଦେଲ୍ ପୁଡିଲ୍ ମଇକେ ବାତା ମାଡାନୁଜ୍ ଆଦତା ଦିଦିଲ୍ ପିଲାନ୍ ମୁନ୍ନେ ଓଲଦିନ୍ସିତ୍ । ପେରକେ କେସିଦତା ।

● ତାଲୁତାଗ୍ ପରକି ମାଡକେ ବାଲା ଆତା ?

ତାଲୁତ୍ କେଲକ୍ ବେଲା ନେଃଡକେ ପରକି ମାନା ଉଞ୍ଚି ସାଗେ ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ କେସିତା ।

● କାର୍ଯ୍ୟାନାଦ୍ “ପୁଜାନ ଟଂଟା”

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ ପୁଜାନ୍ ପେଦେର ଓଡିତ । ବାଇଦେ ବେସ୍ ଜୁଇଦେ ବେଡିୟା ବେଡିୟା ଗୋଲତୁଜି ଆଗା ବେସକ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ନିତାନୁଜ୍ କେତିତ୍ । ନାଲୁ ପିଲାଙ୍କ୍ ପତଲ୍ ଗୁଗେ ମାଡିତ୍ । ବେନର ଗୋଲଦା ବାଇଦେ ନିସ୍ ମାଡର, ଦିଦିଲ୍ ଉସତ୍ ଉଦକେ ପୁଜା ଆସ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ ପିଲା ଜଦ୍ ଗୋଲକଞ୍ଚି ମେଶ୍ଟନ୍ ଗୋଲଦାଗ୍ ମିରିତା । ବେସୁଓବଲା ଦିଦିଲ୍ କେତିତ୍ ପୁଜାନ୍ ଟଂଟାତାଗ୍ ୩ (ମୁଞ୍ଚୁର) ନିଲମୁଟ୍, ପିଲା ନିତିତା । ଗୋଲ୍ ବାଇଦେ ମାନ୍ଦାନ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ପତଲଗୁଗେ ଆଉ ପିଲା ତଲି ପଇତିତା । ଆଓକ୍ ପଇତାପାରକେ ଦରକତନ୍ ପତଲଗୁଗେ ଆତନ, ଆଦେ ପୁଟୁଜ୍ ସାରେତର କାଇଲି କାର୍ସିତର ।

ପାକା-୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

ତିନୁର । ଅରଟ୍ ଦିନେ ମୁଞ୍ଚିତିକ୍ ଗାଳେ ଏର ଉନ୍ଦା ଓଷତାକ୍ ଆଦେ କୁଟାତାଗ୍ ଏର ଉନ୍ଦାକ୍ ଓଡା । ଗାରରେ ଓସ୍ ଉଡତା ମସଲ୍ ଏରଦା ସପେ ମିଞ୍ଚି ମିତ୍ତେ । ଏରଦାଗ୍ ଆତକେ ପଇତିତ୍ । ଇଞ୍ଜେ ଏର ଉନ୍ଦକଟ୍ ମାତକେ ଆଇୟ ମୁଞ୍ଚି ଗପିନା କୁଦି ସେନେକ୍ ଆଲସି ମାତେତ୍ ପରଅ ତାରତା । ଆଗାକ୍ ଉଡତା, ଅରଟ୍ କମ୍ପା ଏରଦା ସପେ ମଇ ମାଉ । ଆଦ୍ କମ୍ପାତାଗ୍ ଲାଜି ଉଡତା, ମସଲ୍ ଆଗା ଓଡତା । ଆଡକି ଏର ଉଡକେ ପଇତିତ୍ । ଆଲସ ଆଲସ ଇଲା ପାକା ଉଡତା, କମ୍ପାଟ୍ ସପେ ଦୁରପା ପୁଞ୍ଜାର ମାଉ । ଆଦ୍ ଅରଟ୍ କାଇଦେ କମ୍ପାତିକ୍ ପଇସ୍ ମେଣ୍ଡନ୍ କାଇଦେ ପୁଞ୍ଜାତିକ୍ ଟଣ୍ଡକେ ଆରକେ ଲାଗିତାରା । ପୁଞ୍ଜାର ଟଣ୍ଡକେ ଲାଗି ମାଉ । ମୁଞ୍ଚି ପୁଞ୍ଜାରତିକ୍ ଦେଃସ୍ ଟଣ୍ଡକେତିକ୍ ଏରଦା ଲପେ-ମୁଞ୍ଚି ଟଣ୍ଡକେଟ୍ ମେଣ୍ଡନ୍ ପାକା ପାୟୁରତେ କାସି ଏର ଲାଗି ଉଡା । ତାନ୍ ପେରକେ କାଓସ୍ ତୁଲ୍ଲି ମାଡାକ୍ ମାଡାକ୍ ଲାଂଗ ଲାଂଗ ମିରତା । ମସଲ୍ ଓକ୍ ଆଜାଲିଞ୍ଚି ଉଜ୍ମାଉ ।

- ସୁତୁଲାତୁ ନୁନ୍ସ୍ ବେରିୟା ରସାନାଦ୍
ଦିଦିଲ୍ ଦୁରସ୍ ମାୟାନ୍ ବାଲାତାଗ୍ ରାକାମ ରାକାମ୍ ସୁଡା ବେରିୟା ପତଲଗୁଗେ ତୁଜି ପିଲାକ୍ ସୁତୁ କଞ୍ଚି ବେରିୟାଲାଓ ଓ୍ଵେନା ରସାନୁକ୍ କେତିତ୍ ।
- କାରସାନାଦ୍ “ପୁଞ୍ଜାନଟଣ୍ଡା”

ପାକା-୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

- ଢେରେ ଢେରେ ତୁଙ୍ଗାନାଦ୍
ଗୁଗେପୁଡକ୍ ନୁ ପା'କାନାଓ / ଆ'କାନାଓନ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ କାର୍ଡ ଆ'କାନାଓକ୍ ନୁ ଗୁଗେପୁଡକକ୍ ଓ୍ଵେରେ ଓ୍ଵେରେ ଏନ୍ସାନୁକ୍ ଦିଦିଲ୍ ପିଲାକ୍ କେତିତ୍ ।
ପିଲା ଆଲଓଗ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ ୨ ତାଦ୍ ପୃଷ୍ଠା ୫୩ ତିକ୍ ତୁଜିତା ।
- ଢେସଡକେତାନାଦ୍ “ସୁତୁଞ୍ଚାଏର ଉଟା”
ପାକା - ୧ ତାଗ ମିତ୍ତେ ।
ପ୍ରଗ୍ -
ମସଲ୍ ବେଗା ମାଉ ?
ଜିଓକ୍ ଏର ଉନ୍ଦାକ୍ ଆତକେ ମସଲ୍ ବାଲା ମାଡନ୍ ?
ମୁଞ୍ଚି ବେଲେ ଏର ଉଟା ?
ଇଦ୍ ଓ୍ଵେସଡ୍ ତାଗ୍ ମିର ବାତା ନାଡ୍ସଡିର ?

ତଥ୍ୟାବଳୀ (ସୂଚକ)

ଏ ନେଲା/ଲେଖକଙ୍କ ଦେଉଳେ ପିଲା ଉତ୍ପେତାତ୍ତ୍ର ସାରେ ପୁସ୍ତକ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟ୍ରି

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟ୍ରି

- ନାରଦାଗ ସାକ୍ଷୀମ୍ ତୁଙ୍ଗାନ୍ ୫ ନାରୁନ୍ ପେଦେର କେତାପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ, ମେଣ୍ଡେ ଅଡ଼କିଙ୍କ ଚିତ୍ରାମ୍‌ତେ ନୁ ଉଠି ଏନ୍‌ସା ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ।
- ୫ ନାଗାଙ୍କ ନାମବର ଲେକାପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ । ମେଣ୍ଡେ ୧-୫ ନାମବର ତାଗ ଚିତ୍ରାମ୍ ଉଠି ଆଗା ବେସକ ଚିତ୍ରାମ୍ ମିନ୍ଦେ କେତାପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ।
- ୫ ଗୁଣେପୁସ୍ତକ ନୁ ୫ ଆ'କାନାଡ଼ିନ୍ ପେଦେର କେତା ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ମେଣ୍ଡେ ଚିତ୍ରାମ୍‌ତାଗ ଏନ୍‌ସାପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ।
- ଆତ୍ତା ମୁଣ୍ଡ ଲେଖି / ନେଲ୍ଲୁନ୍ ମୁନ୍ନେତାଦ୍ ବେନ୍ ଅରଟ୍ ଏନ୍ଦି / ଆରିୟି ପାରାନ୍ ପାଟାଡିଙ୍କ ଏନ୍ଦି / ଆରିୟି ପାରା ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ।
- ବେଡ଼ିୟା-ସୁଡୁ, ଡେଙ୍ଗ-ଗୁରୁଡକ, ସୁକ୍କ-ଦିବେନ କାସତା-କିରଙ୍ଗତା, ମେତା-ତୁଟାଙ୍ଗ/ଦୁରସ୍ ମେଣ୍ଡେ ବାରୁ-ପାସକ୍ ପଞ୍ଜ ଚିତ୍ରାମ୍ ନୁ ସାମାନତିଙ୍କ ଉଠି ଏନ୍‌ସା ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ।
- ପେରକେ ମୁଣ୍ଡ ନେଲାନ କେତା ବେନା ବାର ଆରଟ୍ ଷ୍ଟେସଡ କେତା ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ।

- ନାରଦାଗ ସାକ୍ଷୀମ୍ ତୁଙ୍ଗାନ୍ ୫ ନାରୁନ୍ ପେଦେର କେତାପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ, ଅଡ଼କିଙ୍କ ଚିତ୍ରାମ୍‌ତେନୁ ଉଠି ଏନ୍‌ସାପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ମେଣ୍ଡେ ଅଡ଼ ପାଡ଼ିକ କେତା ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ।
- ୧୦ ତାଗାଙ୍କ ନାମବର ଲେକାପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ, ୧-୬ ନାମବର ତାଗାଙ୍କ ଚିତ୍ରାମ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ କାଡ଼ି ଉଠି ଆଗା ବେସକ ଚିତ୍ରାମ୍ ମିନ୍ଦେ କେତା ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ।
- ୬ ଗୁଣେପୁସ୍ତକ, ୬ ପାକାନାଡ଼ିନ୍ ପେଦେର କେତା କେତାପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ମେଣ୍ଡେ ଚିତ୍ରାମ୍‌ତିଙ୍କ ଉଠି ଏନ୍‌ସାପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ।
- ଆତ୍ତା ମୁଣ୍ଡ ଲେଖି / ନେଲ୍ଲୁକିନ୍ ମୁନ୍ନେ ତାଦ୍ ବେନ୍ ଅରଟ୍ ଏନ୍ଦି ପାରାନ୍ ପାଟାଡିଙ୍କ ପାରା ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ।
- ଆତ୍ତା ମୁଣ୍ଡ ଲେଖି / ନେଲାତ ଲପେ ଆଡ଼ତାଦ୍ ବେନା ଅରଟ୍ ଷ୍ଟେସଡ କେତା ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ।
- ବେଡ଼ିୟା-ସୁଡୁ, ଡେଙ୍ଗ-ଗୁରୁଡକ, ସୁକ୍କ-ଦିବେନ, ପରଥ-ଆଡ଼ଗେ, ମୁନ୍ନେ-ପେରକେ ଲପେ-ବାଇଦେ, ବାରୁ-ପାସକ୍ ପୁଞ୍ଜ ଚିତ୍ରାମ୍ ନୁ ସାମାନତିଙ୍କ ଉଠି ଏନ୍‌ସା ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ।
- ଡାକରା-ନପିନନ, ଦୁକାନ-ଆସାନର, ଗୁରୁଜୀ-ପିଲା ଇର୍ ପୁରୁଙ୍ଗ ନାଟକାମ୍ ତୁଙ୍ଗା ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ।
- ଏର ମୁନ୍ନେନାସୁର୍ ନୁ କିସ୍ ପଇତାଗ ବାତା ମାଡାନାଦ୍ କାଡ଼ାଲ, ଆଦିଙ୍କ ଆଲସି ପିଲା କେତା ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ।

ଲେଖ/ନେଲି -୧୦

ପାକା-୧

ପାକା-୨

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

- ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ କେତାନାଦ୍
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ଚିତ୍ରାମ ତଅସ୍‌ଏର, ଗାଲ, ମାଣ୍ଡୁଲ, ତିଙ୍ ବେଲାକାଡ଼ଜାନାଦ୍ ଗଟିମାଟା
ତିରିୟିତା ।
- ✍ ପିଲାଆଲଖ୍‌ଆଦାନ୍ ବଇତାଦ୍ ଭାଗ-୧ ତା ପୃଷ୍ଠା-୪୩ ତିଙ୍ ତୁଙ୍ଗିତର ।
- ଏହି / ଆରିୟି ପାରାନାଦ୍
କେତ୍ତା ପାଣ୍ଡେ ଅକରୋକୁ
କେଲାମାବୁକେଲା
ନି ମେନ୍ଦୁଲତାଗଇସର୍‌ଏର
ବେଗାଙ୍କ୍ ଓ଼ାଭାକେଲା
କେତ୍ତା ମାବୁ କେଞ୍ଜା ଯାକା
ଏର଼ୁ, ଓ଼ାଙ୍କ୍, ଏରୁ
ଏଦତେ ଓ଼ାସିଆ଼ୁଆସ୍
ନା ମେନ୍ଦୁଲତାଗମିତ୍ତେ ।
ମାବ୍‌ତାଗମାବ୍ ତାଗଲିମିତ୍ତେ
କିସ୍ ଜାଗୁ ଆର୍ଦ୍‌ତା
ଗୁଡ଼ଗାଡ଼ଜତ୍ରାନାଦୁ
ଓ଼ାନାତଡ଼େକାଲି
କିରଙ୍ଗ୍ରା ଗାଲୁମାବିଙ୍କ୍ ତାଲଗି
ଜାର଼ୁନାଡ଼ିଗିତ୍
ନାଆସିତାନ୍ ମାଡ଼ାମେଟାତିଙ୍
ଜିଓ଼ାଜାନ୍ତୁଓ଼ାକ୍‌ସାରେ ପ'ହିତ୍ ।

- ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ କେତାନାଦ୍
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ୍ ଚିତ୍ରାମ ତଅସ୍‌ଏର, ଗାଲ, ମାଣ୍ଡୁଲ, ତିଙ୍ ବେଲାକାଡ଼ଜାନାଦ୍ ଗଟିମାଟା
ତିରିୟିତା ।
- ✍ ପିଲାଆଲଖ୍‌ଆଦାନ୍ ବଇତାଦ୍ ଭାଗ-୧ ତା ପୃଷ୍ଠା-୪୫ ତିଙ୍ ତୁଙ୍ଗିତର ।
- ଏହି / ଆରିୟି ପାରାନାଦ୍
ସାହୁରସାହୁରସାସାହୁର
କେଲା କିକେତିନବେସର୍‌ଏର
ଇସର୍‌ଏର, ଇସର୍‌ଏର
ଇଗମିତ୍ତେଲାବେନ୍‌ଏର
ସାହୁରସାହୁରସାସାହୁର
କେଲା କିକେତିନବେସର୍‌ଏର
ଇସର୍‌ଏର, ଇସର୍‌ଏର
ଇଗମିତ୍ତେ ବର୍‌ମିତ୍ତେନ୍‌ଏର
ସାହୁରସାହୁରସାସାହୁର
କେଲା କିକେତିନବେସର୍‌ଏର
ଇସର୍‌ଏର, ଇସର୍‌ଏର
ଇଗମିତ୍ତେ ଟିକିର୍‌ଏର
ସାହୁରସାହୁରସାସାହୁର
କେଲା କିକେତିନବେସର୍‌ଏର
ଇସର୍‌ଏର, ଇସର୍‌ଏର
ଇଗମିତ୍ତେ ଆର୍‌ଜାବେନ୍‌ଏର

ପାକା-୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

କେତତା ପାଞ୍ଚେ ନେଣ୍ଟପୁତାନ
ନିୟାଦ୍ ବେସରଫୁକ୍ରାମ୍
ଓନାଏରୁମେନ୍ଦୁଲତାଗଆରକେ
ନାକିଙ୍ଗାଲାଇ ଓଃଡିତ୍ ।

● ବେଲୁନ ଉଦାନପାଡ଼ିଲ

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ ଆସାମେଗାଲଦେବେଲୁନ ଉଦାନ ଲେକେନ୍ ତଅତାନୁଙ୍ କେଡିତ୍ ।
ଅଷ୍ଟୟବେଲୁନ୍ ଉଦି ନେଲଓଡାଟାଟ, ମିଷନ୍ ଉଦି ନେଲଓଡାଟାଟ । ଇଦ୍ପୁରୁଙ୍ ୫ ବେଲୁନ
ଉଦି ନେଲଓଡାଟାଙ୍ କେଡିତ୍ । ତାନପେରକେମୁନେତ୍ ବେଲୁନତିଙ୍ ଉଦି ପିଃତାନାଦ୍,
ତାନପେରକେତ୍ ବେଲୁନ ପିଃତାନାଦ୍ । ଇଦ୍ ପୁରୁଙ୍ ୫ ବେଲୁନ ପିଃତାଙ୍ ଦିଦିଲ୍
କେଡିତ୍ ।

● ଏର କାରସାନାଦ୍

ପିଲାତାମଇଷାମତେ ଏରସୁତୁରମାଦାନ କୁଣ୍ଡାତାଗକାରସାଙ୍ କେଡିତ୍, ପିଲାଙ୍
ବସାମାଦାନଝେରେଝେରେମୁତ୍ରାଇସଏର ତସିକାରସାନୁଙ୍ କେଡିତ୍ ।

✍ ପିଲାଆଲଓଡାଟ୍ ଆଦାନବଇଦା ଭାଗ-୧ ତା ପୃଷ୍ଠା-୪୪ ତିଙ୍ ତୁଙ୍ଗିତା ।

● ବିଜ୍ଞାନତିଙ୍ ପୁଦାନାଦ୍

ପାରପ୍, ଦୁଦ୍, ସିଲେପତା ଇଦ୍ପୁରୁଙ୍ତାସାମାନଇସ୍ କେଡିତ୍ ପଦକେଆଓବେଲା
ପୁ'ଡିତା, ପିଲାଙ୍ ତଅଡିତ୍ ତାନପେରକେ ପିଲାଏରଦେ ନାସବାରଓପାସକ୍ ପୁତ୍ରା ।
ବେସକସାମାନ (ଅଓର, ପାଞ୍ଚାଦାରାମ/ଚିନି, ମାଣ୍ଡୁଲ) ଏରତାଗ କାଜଲିତମିଷ୍ଟେ
ବେସକସାମାନ (ଝେରକ୍ ଦୁଡ଼ା, ଇଲ୍ମ ଦୁଡ଼ା) ଏରତାଗକାଜଲ ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍
ତଅଡିତ୍ ।

● ଟ୍ରେସର୍ କେତାନାଦ୍ “ରେଣ୍ଟୁତ୍ରେମେକା”

ଅଷ୍ଟ ନାରଦାସପେ ତଅଙ୍ ମାଡତା । ଆଦିନପରଅଙ୍ ଆଦାଓଦାଙ୍ସୁତୁଲାଇ ବାଲୁ

ପାକା-୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

ସାନ୍ଦୁରସାନ୍ଦୁରସାସାନ୍ଦୁର
କେଲା କିକେଡିନ୍ବେସରଏର
ଇସରଏର, ଇସରଏର
ଇଗମି ତାଲୁ ପେନ୍ସା ଏର

ସାନ୍ଦୁରସାନ୍ଦୁରସାସାନ୍ଦୁର

କେଲା କିକେଡିନ୍ବେସରଏର

ଇସରଏର, ଇସରଏର

ଇଗମିତ୍ରେ ଏଓଦାଲଓଏର

● ବେଲୁନ ଉଦାନପାଡ଼ିଲ

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ ଆସାମେଗାଲଦେବେଲୁନ ଉଦାନ ଲେକେନ୍ ତଅତାନୁଙ୍ କେଡିତ୍ ।
ଅଷ୍ଟୟବେଲୁନ୍ ଉଦି ନେଲଓଡାଟାଟ, ମିଷନ୍ ଉଦି ନେଲଓଡାଟାଟ । ଇଦ୍ପୁରୁଙ୍ ୬ ବେଲୁନ
ଇଦି ନେଲଓଡାଟାଙ୍ କେଡିତ୍ । ତାନପେରକେମୁନେତ୍ ବେଲୁନ ଉଦି ପିଃତାଙ୍ କେଡିତ୍,
ଆଦେଜଓ ୬ ବେଲୁନ ପିଃତାଙ୍ ଦିଦିଲ୍ କେଡିତ୍ ।

● ବିଜ୍ଞାନତିଙ୍ ପୁଦାନାଦ୍ “ପସ୍ ତେଲାନାଦ୍ ଦୁ ମୁଡ଼ଦାନାଦ୍”

ଏର ମାଦାନବାଲ ଟିଇସ୍ ଆର ପଦର କାନସାମାନ, କାୟଦେ ପଇତା-
ପାରଦାନସାମାନବାଡ୍ ବାତା- ଗାଡୁ, ଝେରକ୍ ଦୁଡ଼ା, ଗେରେମ୍, ଦୁଦ୍,
ଡାବକ୍ଏରତାଗଓଡାଟାଙ୍ କେସ୍ ପିଲାଙ୍ କେଡିତ୍ ବେନାସାମାନମୁଡ଼ଦିତବେନା
ମୁଡ଼ଦଲେକାଡ୍ ଉଙ୍ଗି କେଲାଟ୍ । ପିଲାଝେରେ ଝେରେରକାମରାଙ୍ ଅସଏର
ତାଗକାଲପିତର ମିଷ୍ଟେଏରତାଦ୍ ରାଙ୍ ନୁ ରାକାମଇଲ୍ଲେଇଞ୍ଜି ଉଡ଼ି ପୁତ୍ରା ।

✍ ପିଲା ଆଲଓଡାଟ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ-୨ ତା ପୃଷ୍ଠା-୪୬ ତିଙ୍ ତୁଙ୍ଗିତା ।

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟ୍

ଆଦିନିମାତ୍ରତା । ଅକରୋଽ ଅଣ୍ଟକାର୍ତ୍ତମେ କାବାଲ୍ଲୁତ୍ ପରଥକ୍ ମେୟାନୁକ୍ ଆଞ୍ଜା ମାତ୍ରା । ମିଷ୍ଟନ୍ ପାକାକ୍ ଏର୍ତ୍ତାମେ କାଓ୍ଵାସମାତ୍ରା । ବାଲ୍ଲୁଗାଲ୍ଲକଲକଟମାତ୍ରତା । ଏର୍ତ୍ତମେ କା କେତ୍ତାନାନନ୍ମୁନେଆତ୍ରାନ, ନିମେପେରକେଗୁସା” ଆଲେଆସର୍ ଦେବାଆତ୍ରା । ଦେବାଆସର୍ରେଷ୍ଟ ଆସ୍ବାଲ୍ଲୁତ୍ତକଞ୍ଚିଏରଦା ଲାରିମୁତ୍ରତା ।

ମିଷ୍ଟେ ବେସ୍କରୋଽକିନ୍ଦପେରକେ ଆଦେ ବାଲ୍ଲୁତାର୍ମମିଷ୍ଟେରେଷ୍ଟମେକା ଇଳା ପାକାସାମାକ୍ କାଲ୍ଲତା । ରେଷ୍ଟଆସ୍ଆଲ୍ସତା ବେଲା ତାଷ୍ଟାନାଦ୍ । ଅଣ୍ଟ ମେକାଆତ୍ତକତା ମିଷ୍ଟନ୍ ତାନ ପରଥକ୍ ଲାଜି ଓ୍ଵାଈତ୍ରା / ରେଷ୍ଟଆସ୍ ନେଲ୍ସାୟବାଲ୍ଲୁ ତାଲ୍ଲାଓ୍ଵାଈସ୍ଲନିଆତ୍ରା ।

ପ୍ରଶ୍ନ

- ମେ’କାବାତେକ୍ ଦେବା ଆତ୍ରତା ?
- ମେକା ଦେବା ଆତ୍ରତାକ୍ ବାଲା ଆତ୍ରତା ?

● **ଗେଙ୍ଗାମ୍ ଇଦାନାଦ୍**

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାକ୍ ଗେଙ୍ଗାମ୍ ଇଦାନମାଈଦିକ୍ କେତାପାରଦାନଲେକେତ୍ ପ୍ରଶ୍ଵଓଈଦିନ୍ସିତ୍ ।

- ମିବାବାନ୍ / ଇୟାନପେଦେରବାତା ?
- ମିନାରଦା ପେଦେରବାତା ?
- ମିରାଜ୍ୟତା ପେଦେରବାତା ?

● **କେତା ପାରଦାନଲେକାତ୍ ପ୍ରଶ୍ନ**

ଦିଦିଲ୍ ତାନଲ୍ଲାବା କାଈଦା ଲପେ ଗାଲ୍ ଉଦି ଆଦିନ୍ତ୍ରିୟ ପାକାଗାଲ୍ମିତ୍ତେ ଇଞ୍ଜା କେତିତ୍ ।

- ଗାଲ୍ଓ୍ଵାତ୍ତକେବେଲାମଇତ୍ ?
- ଏରକଲ୍କଟମାତ୍ତକେବାଲାଆୟେର ?

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟ୍

● **ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନାତିକ୍ ପୁନ୍ଦାନାଦ୍**

ଆରୁଅକ୍ଷର- ଅ, ଇ, ଊ, ଋ, ଏ, ଓ ଇସ୍ଵିକ୍ ଆର୍ତ୍ତାତାଗାନେଲରାସି ତାନ ପରଥ ରତ୍ତାକାୟକଞ୍ଚି ତିନାକାୟଦେଓ୍ଵେନାଗାତ୍ତା / ଉସ୍ଵା / ପୁଙ୍ଗା / ଆକି ଓ୍ଵାଟି ସାଲ୍ନେ ରସାନ୍ତୁକ୍ କେତିତ୍ ।

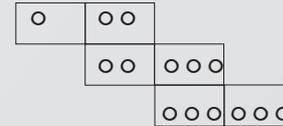
ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନାତିନ୍ସ ଚିତ୍ରାମତିକ୍ ଯୋତ୍ପିତର ।

ପିଲା ଆଲଓ୍ଵାଟ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ-୨ ତା ପୃଷ୍ଠା-୪୭ ତିକ୍ ତୁଜିତା ।

● **ନାମ୍ବର ପୁନ୍ଦାନାଦ୍ (ଡୋମିନୋ)**

ଦିଦିଲ୍ ନାମ୍ବରଡୋମିନୋମାଡି ୧ ତିନ୍ସ ୧୦ ତାଗ୍‌ଏଓ୍ଵନା ନମ୍ବର ପିଲାକ୍ କେତିତ୍ । କାର୍ତ୍ତତାଗ୍ ଇଦ୍‌ପୁରୁକ୍ ଚିତ୍ରାମମାୟାନାଦ୍ ଇଛା (୬”X୩” କାର୍ତ୍ତ) ଇଦ୍‌ପୁରୁକ୍ ୧୦ ତାଗ୍‌ଏଓ୍ଵନା ଚିତ୍ରାମ୍ ପିଲାକ୍ ଯୋତ୍ପାକ୍ କେତିତ୍ ।

ପିଲାଆଲଓ୍ଵାଟ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ-୨ ତା ପୃଷ୍ଠା-୪୮ ତିକ୍ ତୁଜିତା ।

● **ପୁନ୍ଦାନ୍ ଗେଙ୍ଗାମ୍**

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାକ୍ ଗେଙ୍ଗାମ୍ ଇଦାନମାଈଦିକ୍ କେତା ପାରଦାନଲେକେତ୍ ପ୍ରଶ୍ଵଓଈଦିନ୍ସିତ୍ ।

ମି ପଞ୍ଚାୟତ୍ତା ପେଦେରବାତା ?

ମିଜିଲ୍ଲୁତ୍ ପେଦେରବାତା ?

ମିରାଜ୍ୟତ୍ ପେଦେରବାତା ?

ମାନ ଦେଶେତ୍ ପେଦେରବାତା ?

ମି ନାଟେନଆଟବେଗ କୁଦିତ୍ ?

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

➤ ମାଣ୍ଡୁଲମାନାଙ୍କ ବାଡ଼ି ପାଢ଼ିଇଦିଅନ୍ତା ?

● କାରସାନାଦ

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ ରେଣୁଗୁମିମାଡ଼ିବେଡ଼ିଆ ପିଲାଙ୍କ ଏରଦେବେଲାକାଡ଼ଜାନାଦ (ଉଷାନାଦ, ମିଦାନାଦ, ପାଲକରୁଜାନାଦ, ସିଲେ ଉକାନାଦ) ତଅତାନୁଙ୍କ କେଡ଼ିତ, ସୁତୁ ପିଲା ଅରବାଡ଼ ମାଡ଼ତର ଉଠି କେଡ଼ିତର ।

● ଉଢ଼ି ଉଢ଼ି ଉଡ଼ାନାଦ

ଦିଦିଲ୍ ପୁତୁତା ଗେଙ୍କାମ୍ ଇଦାନମାଈଦିଙ୍କ ନାରଉଡ଼ସି ନୁଇ, ଏରଫୁ, ଇଲେର, ଖୁଈ, ତଅଡ଼ିତ ମିଷ୍ଟେଆଫିନ୍ ଡ୍ରମାଗାଲଉଡ଼ମିତ୍ତେ ଇଞ୍ଜ କେଡ଼ିତ ।

✍ ପିଲା ଆଲଫୁଟାଦାନା ବଇଦା ଭାଗ-୧ ତାଦ ପୃଷ୍ଠା ୪୫ ଡିଙ୍ଗ ଚୁଙ୍ଗିତା ।

● କାରସାନାଦ “ଡ଼କ୍ଲେନି ଗାରରେଡ଼୍ଵାତତମ”

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ ଗୁଣ୍ଡାଙ୍ଗ (O) ଆସ ନିତାଙ୍ଗ କେଡ଼ିତ । ଡ଼େରନ୍ ଡ଼କ୍ଲେଆସ ନାଡ଼ମେ ନିଡ଼ିତନ୍ । ମିଷ୍ଟେସେଗାମ୍ ପିଲା ‘ଡ଼କ୍ଲେ ଡ଼କ୍ଲେନି ଗାରରେଡ଼୍ଵାତତମ’ ଇଞ୍ଜ କେଡ଼କେ ଡ଼କ୍ଲେଲାଙ୍ଗି ବେନଙ୍କ ଇଡ଼ିତଉଷ୍ଟଆସୁଙ୍କ ଡ଼କ୍ଲେ ଆଦତନ୍ । ଇଦ୍ ପୁଚୁଙ୍ଗ ସାରେତର କାଈଲିକାର ସିତର ।

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

● କେତା ପାରଦାନ୍ଲେକାତ ପ୍ରଗ୍

ଦିଦିଲ୍ପିଲାଙ୍ଗ ନେସକାନମାଈଦିଂ ଗାଲକାଫୁଲଆତା ଇଞ୍ଜ କେଡ଼ିତ । ପିଲାଙ୍କ ମସର ନୁ ପାୟୁରମୁତାନୁଙ୍କ କେସବେଲାମଇଡ଼ ଇଞ୍ଜଫୁଈଦିନ୍ସିତ । ଗାଲଇଲକଗମାଡ଼କେବାଲେ ଆଦତା ? ଗାଙ୍ଗେ ଏରଆଡ଼କେବାଲେ ଆଦତା ? ମାଣ୍ଡୁଲଇଲକଗମାଡ଼କେବା ଲେଆୟେର ? ବେଲୁନଡ଼ିଙ୍ଗ ବଚା କିଡ଼କେବାଲେ ଆଦତା ? ପାକାଡ଼ ଆଡ଼ଗେକାଗଫୁଡ଼କେବାଲା ଆତା ?

● ଉଢ଼ି ଉଢ଼ି ଉଡ଼ାନାଦ

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ ଗେଙ୍କାମ୍ ଇଦାନମାଈଦିଙ୍କବାଇଦେ ବାତାବାତା ତଅଓ ଉଡ଼ସପିତ ।

✍ ପିଲାଆଲଫୁଟାଦାନା ବଇଦା ଭାଗ-୨ ତା ପୃଷ୍ଠା-୪୯ ଡିଙ୍ଗ ଚୁଙ୍ଗିତା ।

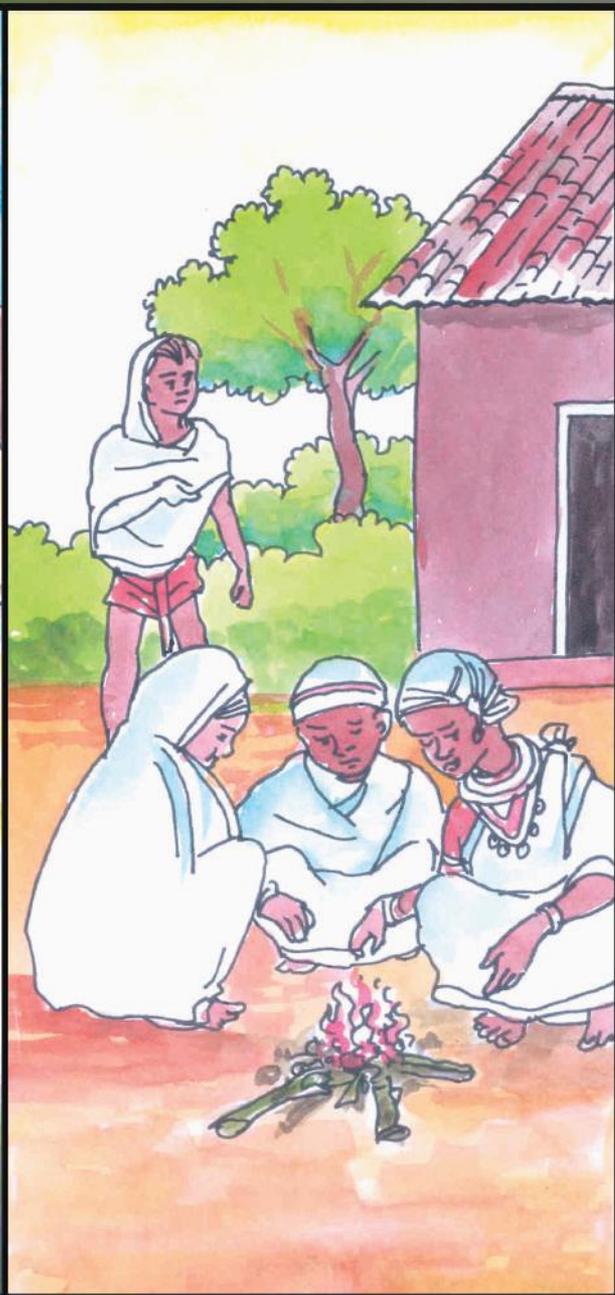
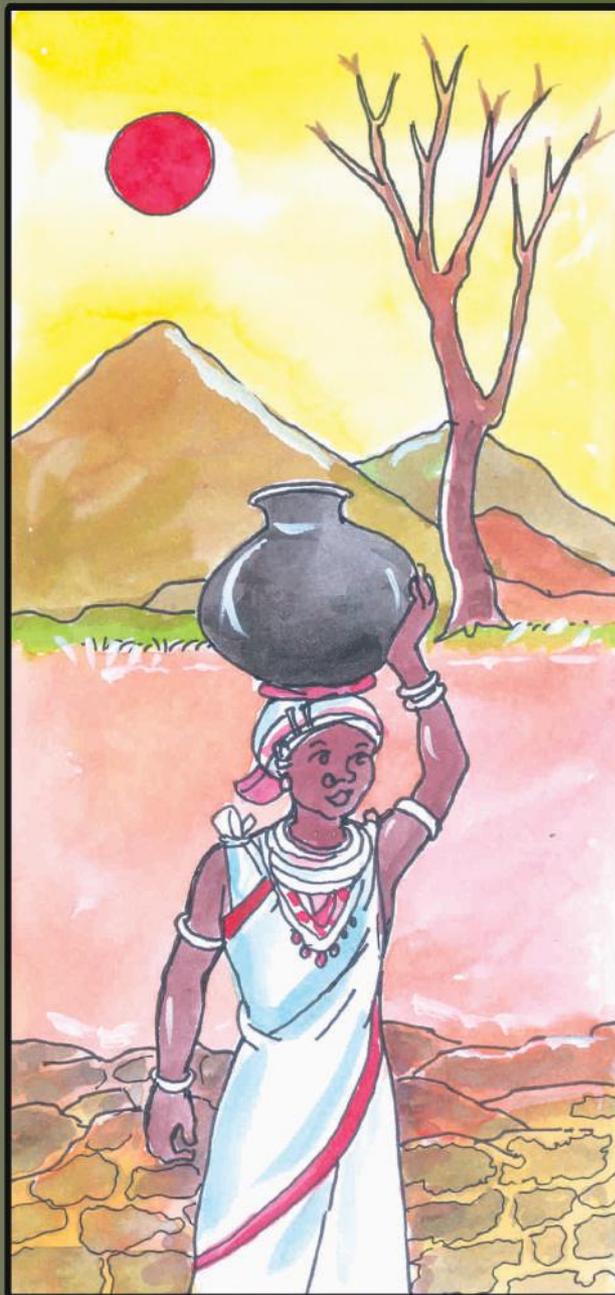
● କାରସାନାଦ “ଡ଼କ୍ଲେନି ଗାରରେଡ଼୍ଵାତତମ”

ପାକା - ୧ ତାଗମିତ୍ତେ ।

● କାରସାନାଦ “ଇଲେର - ଅଡ଼ୁ”

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍କ ଗୁନ୍ତୁର ନିଲସପି କେଡ଼ିତ, ‘ଇଲେର’ କେଡ଼କେଲପେ ଲାଙ୍ଗିଡ଼ିର ‘ଅଡ଼ୁ’ ଇଡ଼କେପେରକେଲାଙ୍ଗିତର ଇଞ୍ଜ କେଡ଼ିତ । ବେନନ୍ ତାପିତନଉଷ୍ଟଫେରେ ପିଲାବାତା କେଡ଼ିତା, ଆଦ ଉଷମାଡ଼ିତନ୍ । ‘ପାଷ୍ଟେ’ ଇଞ୍ଜ କେଡ଼କେ ପାଷ୍ଟେଲେକେଲାଙ୍ଗିତନ୍ ‘ମଲଡ଼’ ଇଞ୍ଜ କେଡ଼କେମଲଡ଼ ଇନାଲାଙ୍ଗିତନ୍ ।

ଲେଖି/ନେଲା - ୧୧

ପାକା- ୧	ପାକା- ୨
୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍	୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍
<ul style="list-style-type: none"> ● ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ କେତାନାଦ୍ ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ଗ କାଲାତ୍ ସିଟ୍ ତଅସ୍ ଏଦ୍, ଓ୍ଵାନା, ଶାଲ୍ କାଲାମ୍ କେସିତ୍। ପାନେଷ୍ଟ ନେଲା (ଲେଖି) ଏଙ୍ଗୁ ଓ୍ଵାରାକ୍ କେସିତା । ● ତ'କା ଏନ୍ସାନାଦ୍ ଦିଦିଲ୍ କାଲାମ୍ ଚିତ୍ରାମକାର୍ତ୍ତ ନୁ କୁସାମ୍ /ସିଲେ ଚିତ୍ରାମ୍ କାର୍ତ୍ତ ସାରି ପିଲାଙ୍ଗ ତୁସିଜତା । ଅରଟ୍ ପିଲା କାଲାମ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ କାର୍ତ୍ତ ତାସ୍ ଓ୍ଵାଟକେ ଆକାଲତି କେରଦାନାଓର୍ କୁସାକିନ୍/ସିଲେନ୍ କାର୍ତ୍ତ ବେନନା ମାନତା ଉଷ୍ଟ ଆକାର୍ତ୍ତତିଙ୍ଗ୍ ତାସ୍ କାଲାମ୍ କାତ୍ଦା ଗାରେ ଓ୍ଵାଟିତର । ପାରୁଓ୍ଵକ୍ ଦିଦିଲ୍ କେସିତ୍ । ପିଲା ଆଲଓ୍ଵାଟାଦାନା ବଇଦା ଭାଗ-୧ ତାଦ୍ ପୃଷ୍ଠା ୪୬ ତିଙ୍ଗ୍ ତୁଙ୍ଗିତା । ● କାର୍ସାନାଦ୍ “ରିଂ ରିଂ ଗେଟାଗେଟିସ୍” ଦିଦିଲ୍ ସାରି ପିଲାଙ୍ଗ ଗୁଣ୍ଡରାଙ୍ଗ୍ କୁସିପି ପାଟା ପାରିତ୍ । ତାନ୍ ପେରକେ ପିଲା ପାରିତା । ରିଂ ରିଂ ଗେଟା ଗେଟିସ୍ କେସୁଡ଼ଟା ଦିନାକିନ୍ ପେଦେର୍ । ତୋଲ୍ ପିଲା ସୋମବାରାମ୍ ତାନ୍ ପେରେକେ ପିଲା ମାଙ୍ଗଲାରାମ୍ । ଇଦେ ପୁଟୁଙ୍ଗ୍ ଆଦିଓ୍ଵାରାମ୍ ଏଓ୍ଵନା ପାରିତା । ଇଦେପୁଟଙ୍ଗ୍ ସାରି ପିଲାଙ୍ଗ୍ ଅରଟ୍ ପେରକେ ଅରଟ୍ ପିଲା ପାରନଙ୍ଗ୍ କେତିତ୍ । ପିଲା କେତ୍ ପାରଓ୍ଵକ୍ ଦିଦିଲ୍ କିସିଜତା । ● କେତ୍ ପାରଦାନ ଲେକେତ୍ ପ୍ରଶ୍ନ <ul style="list-style-type: none"> ➤ ଶାଲ୍କାଲାମ୍ ମାନାତ୍ ବେଲଟ୍ କୁସା / ସିଲେ କେରଦି ତାତ୍ ? ➤ ଆଇସ୍କିରିମ୍ ତିଡକି ମିକିଙ୍ଗ୍ ବେଲା ତାଗଲିତା ? ➤ ଓ୍ଵାନା କାଲାତି ମାନାତ୍ ବେଲଟ୍ କୁସା କେରିଦିତାତ୍ ? ➤ ଓ୍ଵାନ କାଲାତି ମାନତ୍ ବାତା କେରଦି ତାତ୍ ? 	<ul style="list-style-type: none"> ● ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ କେତାନାଦ୍ ଦିଦିଲ୍ ସାରି ପିଲାଙ୍ଗ୍ ଏଦ୍, ଓ୍ଵାନା, ଶାଲ୍ କାଲାମ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ କାର୍ତ୍ତ ତସ୍ କେତିତ୍ । ଆ କାଲାମ୍ତେ ମାନାଙ୍ଗ୍ ବେଲାତାରିଲିତା । ମାନାତ୍ ବେଲଟଓ୍ଵା କୁସା କେରଦିତାତ୍ । ପିଲା ଆଲଓ୍ଵାଟ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ-୨ ତା ପୃଷ୍ଠା-୫୦ ତୁଙ୍ଗିତା । ● ତ'କା ଏନ୍ସାନାଦ୍ ଦିଦିଲ୍ ସାରି କାଲାମ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ କାର୍ତ୍ତ ନୁ ଆକାଲମ୍ତେ ଆଦାନ କାୟା, ପାଣ୍ଡି-ରେଙ୍ଗା କାୟା, ମାର୍କା, ଚିତା, ପାଲେ, ତୁମିରପାଣ୍ଡି, ଏର୍କା, ଇତ୍ତା, ଚିତ୍ରାମ୍ କାର୍ତ୍ତ ସାରି ପିଲାଙ୍ଗ୍ ତୁସିତ୍ । ବେନ୍ କାଲାମ୍ ତି ବେନ୍ କାୟା ପାଣ୍ଡି ଦରକିତା ଏନ୍ସି କାଲାମ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ କାର୍ତ୍ତ ତଙ୍ଗ୍ ଜଡ଼ପିତା । ପାରଓ୍ଵକ୍ତ୍ ମାତ୍ତକେ ଦିଦିଲ୍ କେସିତା । ● କାର୍ସାନାଦ୍ “ସାମାନ୍ବେନନା ମିନ୍ଦେ” ଦିଦିଲ୍ ସାରି ପିଲାଙ୍ଗ୍ ଗୁଣ୍ଡରାଙ୍ଗ୍ କୁସିପି ଅର୍ ପିଲାଟକ୍ ବାଇ ଦେ ଆନ୍ଦାନଙ୍ଗ୍ କେତିତ୍ । ଲପା ମାନଦାନ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ଅର୍ କାଲାମ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ କାର୍ତ୍ତ ଇସ୍ ମିସ୍ପନଙ୍ଗ୍ କେସ୍ ସାର୍ତରକ୍ କାଇକ୍ । ତାଲସାନାଙ୍ଗ୍ କେତିତ୍ । ବାଇଦା ମାନଦାନ ପିଲା ଲୋପାଓ୍ଵାସ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ କାର୍ତ୍ତ ତଙ୍ଗ୍ ମେଦକିତ୍ । ବେନଶ୍ଟ ଚିତ୍ରାମ୍ କାର୍ତ୍ତ ତାସିତଶ୍ଟ ଉନ୍ ଦାଗେର୍ ଆତକେ ସାରିତଡ୍ ଗାଟି କାଇକ୍ ତାଲସିତର୍ । ଦୁରାମ୍ ଆତକେ ସାରିତଡ୍ । ଦୁରାମ୍ ଆତକେ ସାରିତଡ୍ କେନକେନି ତାଲସିନଙ୍ଗ୍ ଦିଦିଲ୍ କେତିତା । ବାଇଦେ ନୁଂସି ଓ୍ଵାତା ପିଲା ଚିତ୍ରାମ୍ କାର୍ତ୍ତ ମିସି ମାନଦାନଙ୍ଗ୍ ପଇତିତ୍ । ବେନଙ୍ଗ୍ ପଇତିତ୍ ଆ ପିଲା ବାଇଦି ଆନ୍ତଶ୍ଟ ଇଲା ସାରିତର୍ ଅର୍ ଅରସୁଟ୍ କାରସିତଡ୍ । ● କେତ୍ ପାରଦାନ ଲେକେତ୍ ପ୍ରଶ୍ନ <ul style="list-style-type: none"> ➤ ଏଦ୍କାଲାମ୍ ମାନାଙ୍ଗ୍ ବେଲା ତାଗଲିତା ? ➤ ଉବାମ୍ / କାକା ଓ୍ଵାଟକେ ମାନାଙ୍ଗ୍ ବେଲା ତାଗଲିତା ? ➤ ଏଦ୍ କାଲାମ୍ତିଂ ମାନାତ୍ ବାତା ତିନ୍ତାତ୍ ? ➤ ORSମାନାତ୍ ବାତାଙ୍ଗ୍ ଉଷ୍ଟଟାତ୍ / ଉନ୍ତାଲ୍ ?

ପାକା-୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

- **ଉଡ଼ି ଉଠି ଉଡ଼ନାଦ**
ଦିଦିଲ ବେନ୍ କାଲାମତିଂ ବାଡ଼ ବାତା କାୟା, ପାଣ୍ଡି କୁସିର ସାମାନ୍ ଦରକିତା । ବଇଦି ଉଡ଼ସ୍ପି ତଅତିତ୍ । ବାଡ଼ ବାତା ଉଡ଼ତର ପିଲାଙ୍ଗ ଖୁଇଦିନ୍ସିତ୍ ।
- **ବରପେମ୍ ତୁଙ୍ଗି କାର୍ସିକାଲ୍**
ନା'ପେଦେର କକଡ଼୍ ମାର୍କା
ତିତକେ ତିଆଙ୍ଗ୍ ତାଗଲିତାନ
କାୟା ତାସୁର୍ ଆକରାଙ୍ଗ୍
ପାଣ୍ଡକେ ଏରରାଙ୍ଗ୍ ତ'ହିତାନ ।
ଦିଦିଲ କାୟା, ପୁଙ୍ଗାର, ପାଣ୍ଡିନ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ କାର୍ଡ଼ ତୁଙ୍ଗି ଅରର୍ ମିଡ଼କାନ୍ ବରପେକ୍ତୁଙ୍ଗି ପିଲାଙ୍ଗ୍ କାର୍ସପିତ୍ ।
- **ଏହି/ଆରିୟି ପାରାନାଦ**
ରେରେ....ଲାୟ.....ରେରେ....
ତଲ ନେଲା ଜାନୁଆରି
ବିମା ଦାଦାଲେ .....(୨)
ତାନ୍ ପେରକେ ଫେବୁଆରି
ରାମା .....(୨)
ତାନ୍ ପେରକେ ମାର୍ଚ୍ଚ ନେଲା
ଗାଂଗା .....(୨)
ତାନ୍ ପେରକେ ଏପ୍ରିଲ୍ ନେଲା
ସିଂଗା .....(୨)

ପାକା-୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

- **ଉଡ଼ି ଉଠି ଉଡ଼ନାଦ**
ଦିଦିଲ୍ ସାରି ପିଲାଙ୍ଗ୍ ବାଇଦି ଉଡ଼ସପନଙ୍ଗ୍ ଅତା । ସାରି କାଲାମତି ଆଦାନ୍ କାୟା, ପୁଙ୍ଗାର, କୁସିର ସାମାନ୍ ତିଙ୍ଗ୍ ଉଡ଼ନଙ୍ଗ୍ ଦିଦିଲ୍ କେତିତ୍ । ଅଙ୍ଗନଖୁଡ଼ି ଲୋନ ଖୁସ୍ ବାଇଦି ବାଡ଼ବାତା ଉଡ଼ତିର ଅରଷ୍ଟ ଅରଷ୍ଟ କେଲାଙ୍ । ଗୁଡ଼ପି ମାନ୍ଦାନ୍ ସାମାନ୍ତି ରାକରାକାମତା କାରାସାନାଦ୍ ତଅତିତ୍ ।
  - **ତଅତାନାଦ**
ଦିଦିଲ୍ ସାରି କୁସିର ସାମାନ୍, କାଙ୍କିରି, କେଡ଼ା, ମାରକା, ବୁରକା, ଗବେର, କପିକାୟା, ଜାମା, ଗୁମଡ଼, ଚିତ୍ରାମ୍ କାର୍ଡ଼ ତୁଢ଼ି ତାଲାଦା'ନ୍ନୁ ମକତା ତସ୍ କାରସ୍ ପିତ୍ । ଜସୁ ସାରି କାୟା ପାଣ୍ଡି ମାନାଡ଼୍ ତିତକେ ବାତା ସାୟାମ/ନେଲ୍ଲୁ ଖୁତା ଦିଦିଲ୍ ଆରିୟି କାରସ୍ ପିତ୍ ।
  - **ପେରକେ-ସୁନ୍ନେ ନାଡ଼ପେ**
ଦିଦିଲ୍ ଚକ୍ଚୁରକା ଚିତ୍ରାମ୍ ସାରି ପିଲାନ୍ ନାଟି ନାଡ଼ମି ଖୁଟି କେତିତ୍ । ମାନ୍ଝୁର୍ ସାମାନ୍ ତିଙ୍ଗ୍ ବେନ୍ କାଲାମ୍ ତି ଉଡ଼ସ୍ପିତର । ମେଲା ତାନ୍ ମୁନି ବେନ୍ କାଲାମ୍ ମାଡ଼ତା କେସ୍ମେଲ୍ ଆଦେଲେକାମ୍ ଆକାଲାମ୍ ତି ପେରକି ବେନ୍କାଲାମ୍ ଖୁତା ପିଲା କେତିତା । ଆଦେ ଲୋକମ୍ ଦିଦିଲ୍ ସାରି ପିଲାଙ୍ଗ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ତସ୍ ପେରକି । ମୁନି ନାଡ଼ମେ କେସିତା ।
- ପିଲାଆଲଖୁଟ୍ ଆଦାନ୍ ବଇଦା ଭାଗ-୨ ତା ପୃଷ୍ଠା-୫୧ ତୁଙ୍ଗିତା ।
- **ଏହି/ଆରିୟି ପାରାନାଦ “ପେଦ୍ମାଷ୍ଟ ନେଲା”**
ରେ ରେ ଲାୟ ..... ରେରେଲା
ରେଲା.....ରେଲା.....ରେରେଲା....(୨)
ପେଦାମାଷ୍ଟ ନେଲାତେ,
ମିଟି ମିଟି ଏଦୁଲେ
ଖୁର୍ ତାମା ଖୁରାଲେ ।
ଚିମ୍ଟେ ନେଲା ଖୁଡ଼କେଲେ ।

ପାକା-୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

ଆଇଦିନେ ମେଁଇ ନେଲା

ମୁକା ଦାଦାଲେ .....(୨)

ତାନ୍ ପେରକେ ଜୁନ୍ ନେଲା

ଓଗା .....(୨)

ତାନ୍ ପେରକେ ଜୁଲାଇ ନେଲା

ଲାକା ଦାଦାଲେ .....(୨)

ତାନ୍ ପେରକେ ଅଗଷ୍ଟ ନେଲା

କଷା ଦାଦାଲେ .....(୨)

ତମେଦିନ୍ ସେପ୍ଟେମ୍ବର

ମାଜା .....(୨)

ତାନ୍ ପେରକେ ଅକ୍ଟୋବର

ମୁତା .....(୨)

ତାନ୍ ପେରକେ ନଭେମ୍ବର

ଏରା .....(୨)

ମାରେଜେ ଡିସେମ୍ବର

ବିମା ଦାଦାଲେ .....(୨)

● ହେଲା ପୁରାଣାଦ୍ “ନିନେ-ନେଣ୍ଟ-ନାଡ୍”

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ନିନେ ବାତା କାର୍ଯ୍ୟମାତାଡ୍, ବାତା ତିଞ୍ଜ୍ ମାତାଡ୍, ବାତା ଉଡିମାତାଡ୍
ଆଦ୍ ଏଦି ତୁଙ୍ଗି ନେଣ୍ଟ୍ ମାନାଡ୍ ବାତା ତୁଙ୍ଗିତାଡ୍ ଓଇଦିନ୍ସିଡ୍ । ଆ’ରୋଜ୍ ମାନାଡ୍ ନାଟ୍
ରୋଜ୍ ବାତା ତିନ୍ ତାଡ୍, ବାତା କାର୍ଯ୍ୟତାଡ୍, ଆଦ୍ ଓଇଦିନ୍ସିଡ୍ । ଅଙ୍ଗନବାଡି ସେନ୍ଟର୍
ତାଗ୍ ମାନକ୍ ରୋଜ୍ ବାଟ୍ ବାତା ତିନ୍ଦାନାଓ୍ ଦରକିତା । ଆଓ୍ ସାରି କେସିତା ନେଣ୍ଟ୍

ପାକା-୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

ସିର୍ ସିର୍ ତିମଟେ କେୟିତା

ରେରେ .....ଲାୟ.....

ବୁର୍ଦାଓ୍ ଓଡକାଲେ

ବୁମ୍ ପାଲ୍ ଆତାଲେ

ଓରା ତାମା ଓରାଲେ

କାନି ନେଲା ଓଡକେ

ଡାଲକା ଓନାଓଡାଲେ

ଓରା ତାମା ଓରାଲେ

ବାନ୍ ନେଲା ଓଡକଲେ

ବିର୍ ବାଗ୍ ପୁଙ୍ଗା ପୁଇତିତା

ଓରା ତାମା ଓରାଲେ

ଦାଶରା ନେଲା ଓବାଡ୍ କଲେ

ଆନ୍ମାମ୍ ଗାଲ୍ ଆରଦିତା

ଓରା ତାମା ଓରାଲେ

ରେ ରେ .....ଲାୟ

ଦିଓଡ୍ ନେଲା ଓଡକଲେ ।

ମଡକିତାଡ୍ ମାନାଡ୍ ଦେଓଡିଡିଙ୍ଗ୍

ଓରା ତାମା ଓରାଲେ

ପୁସ୍ ନେଲା ଓଡକେଲେ

ସାକା ରାତିଲ୍ ପାଷ୍ଟମ୍

ଓରା ତାମା ଓରାଲେ ।

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

ବାତ୍ ରୋଜ୍ । ବାତା ତିନତାତ୍, ନିନେ ବାତ୍ ରୋଜ୍ ମାତ୍ତା, ମାନାତ୍ ବାତା ତିନଜ୍ ମାତାତ୍ । ନାତ୍ ବାତ୍ ରୋଜ୍, ବାତା ତିନତାତ୍ ଆଠୁସାରି ଦିଦିଲ୍ କେସିଇତା ।
 ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ଏକ୍‌ରୋଜିନ୍ ଝେରେ ଝେରେ ଝେଲା- ନାରକମ୍- ଏରଝେଲ୍, ମାଦ୍ ନାମ୍, ପାୟାଲ୍, ମୁଲ୍‌ପୁଟ୍, ନାରକା ଝାଇ ଦିସିତ୍ । ପିଲା କେତ୍ ପାରଝୁକ୍ ଦିଦିଲ୍ କେସିଇତା ।

● ଆଷ୍ଟସ୍‌ପାଦ୍ ପାଢ଼ିଇ

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ଝଙ୍ଗା, ମୁଲଙ୍ଗା, ମିରପାକାୟା, ଆକି, ନୁଲ୍, ଦୁଦ୍ ନୁ ରାଙ୍ଗ୍, ଆକ୍ ରାଙ୍ଗ୍ ସାରି ଇସ୍ ସିରତା ଇଝୁ ଚିତ୍ରାମ୍ ଆଷ୍ଟସ୍ ପିତା ।

✍ ପିଲାଆଲଝାଟାଦାନା ବଇଦା ଭାଗ-୧ ତାଦ୍ ପୃଷ୍ଠା ୪୭ ଡିଜ୍ ତୁଜିତା ।

● ନାମ୍ବର ପୁସ୍ତାନାଦ୍ ଏହି/ଆରିୟି ପାରାନାଦ୍
 ଅରଣ୍ଡ ଆତନ ଆଇକ ଆଇକ୍

ଅରଣ୍ଡ ଆଉନ ଆଇକ ଆଇକ୍
 ଇରଝୁର ନିଗତର ଇରକି ଇରକି ।
 ମୁଝୁର ଆରତର ମୁରକିତ୍ କୁସିର
 ନାଲଝୁର ତିଉର ନାକି କାନି ।
 ଆଇଝୁର ଆଉର ଗୁମାମ୍ ପଇସ୍ ।
 ଆରଝୁର କାଇଲି ଆରଝୁ ଝାଟର ।
 ଏଝୁଝୁର ଆଉର ରେଝୁକିନା
 ଏନମେଦ୍ ତଲଭର ଏଝୁଜିଙ୍ ।
 ତମେଦ୍ ଏନି ତ'ଅତ୍ରାକ୍
 ପାଦି ମିରତର ପାଦକି ପାଦକି ।

✍ ପିଲାଆଲଝାଟାଦାନା ବଇଦା ଭାଗ-୧ ତାଦ୍ ପୃଷ୍ଠା ୪୮ ଡିଜ୍ ତୁଜିତା ।

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

ମାଦ୍ ଗୁ”ମାମ ପଇତିତା
 ମାଗ୍ ନେଲା ଝାତକେଲେ
 ଝାଋ ତାମା ଝାଋଲେ
 ପାଗୁଲ୍ ନେଲା ଝାତକେଲେ
 ବୁରୁ ଦୁଦି ତୁଡ଼ିତା
 ଝାଋ ତାମା ଝାଋଲେ ।
 ଆକ୍ ଉସାତ୍ ନେଲାତେ
 ଆକି ସାରରେ ରାଲିତା
 ଝାଋ ତାମା ଝାଋଲେ
 ଚୈତ ନେଲା ଝାତକେଲେ
 ଝିଜା ପାଷ୍ଟୁମ୍ ତୁଜିତାତ୍
 ଝାଋ ତାମା ଝାଋଲେ
 ରେରେ.....ଲାୟ.....ରେ.....
 ରେଲା.....ରେଲା ।

● ସିନ୍ ଆକ୍ ମାତପାନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ରାକରାକାତ୍ ରାଙ୍ଗ୍ ସିଟି ଇସ୍ ମେଲ୍ ଅଡ଼ା, ପାଂକା, କେକ୍ ପାଲା, ତୁଜାନୁକ୍ ଆଲଝାଟ୍ ତୁଜିତ ।

● ନାମ୍ବର ପୁସ୍ତାନାଦ୍ “ଏହି/ଆରିୟି ପାରାନାଦ୍”

“ରୁମ୍‌କୁ ଝୁମା ରୁମ୍‌କୁ ଝୁମା”

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ନାମ୍ବର କାର୍ତ୍ ତଅସ୍ ୧ ନୁଞ୍ଚି ୧୦ ତାଗ୍ ଏଝୁନା ଆଲଝାଟ୍ ତୁଜି ଏହି/ଆରିୟି ପାରାନାଦ୍ ପାଟା ପାରିସପିତ୍ ।

ପାକା-୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

- ପୁଣ୍ୟା ଶେକାମ୍
ମି ନାରଦା ପେଦେର ବାତା ?
ମି ଦିଦିନ୍ ପେଦେର ବାତା ?
ନି ପେଦେର ବାତା ?
ମି ଇୟାନ ପେଦେର ବାତା ?
ମି ଯାଘ୍ନାନ୍/ୟାୟନ୍ ପେଦେର ବାତା ?
ମି ରାଜ୍ୟତ୍ ପେଦେର ବାତା ?

● ଏଦି ତୁଜି କାର୍ଯ୍ୟାନାଦ୍ “ରୋଜକ୍ ପୁଣ୍ୟାନାଦ୍”
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାନତତ୍ ସାରି ରୋଜକିନ୍ ବିଷୟତେ ଗଳ୍ପି ତିରିୟିତା । ନେଷ୍ଟ ବାତ୍ ରୋଜକ୍, ନିନେ ବାତ୍ ରୋଜକ୍ ମାତ୍ତା ଇଞ୍ଜି ତାଲ୍ପିତ, ପିଲା କେତ୍ ପାଠୁରକୁ ମାତକେ ଦିଦିଲ୍ କେସିତା । ଏଞ୍ଜୁ ରାକାମତା ରାଜାଦାଘ୍ ବେଲୁନ୍ ତାସ୍ ଉଦିନୁକ୍ କେତିତ୍ । ସୋମଘାରାମ୍ ତି କାରି ବେଲୁନ୍ । ମାଙ୍ଗଲ ଥାରି ତି ଏରା ବେଲୁନ୍ ଇଦ୍ ଲୋକାନ୍ ରୋଜିକ୍ ଏର ରାଜାଦା ବେଲୁନ୍ ତଅସୁ ଏଞ୍ଜୁ ରୋଜକିକ୍ ଏଞ୍ଜୁ ରାଜାଦାଘ୍ ବେଲୁନ୍ ତଅସୁ ଏଦେତେ ବେଲୁନ୍ ଉଦକି ବେଲା ଆତା ଆଦ୍ଲେକାମ ତଅତିତା ମେଲ୍ ପ’କ୍ ସିତା ।

● ଅକ୍ଷର ପୁଣ୍ୟାନାଦ୍
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ ଅକ୍ଷର ଆଲ୍ଘାଟା ତୁଙ୍ଗାନ୍ ମାଜଦିକ୍ ନେଲ୍ ରାକ୍ ରାକାମଗିରା, ଦାଗି ରାସିକତା ।
ଦାନ୍ ପରୁ ପୁଙ୍ଗା, ପେଡେକ୍ ଆକି, ଥାଗାନଙ୍ କେତିତ୍ ।
ଦିଦିଲ୍ ଇଦ୍ ପୁଟୁଙ୍ଗା ଗିରା/ଦାଗି ଲାଗାନଙ୍ ପିଲାଙ୍ କେତିତ୍ ।

● ହେସତ୍ କେତାନାଦ୍ “ଗେଙ୍ଗାମ୍ତିକ୍ ପିଲାତୁନ୍ସେ ପୁଣ୍ଡାତା”
ଘ୍ନା କାଲମତ୍ ମାତା । ସତ୍ୟଭାମାପୁରି ନାରଦାଗ୍ ମି ଲେକାମେ ଅରଷ୍ଟ ରୁଡୁ ପେକାଲ ମାତ୍ତଷ୍ଟ । ଉଷ୍ଟ ଅକରୋଜ୍ ଇସକ୍ଲତା ଆନଜ୍ ମାତ୍ତଷ୍ଟ । ଘ୍ନାତେ ଆର ବୁରୁଦା

ପାକା-୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

ରୁମକୁ ଝୁମା ରୁମକୁ ଝୁମା.....ରୁମକୁ ଝୁମାରେ
ମାନାତ୍ ଆରିୟିକାତ୍ ମାନାତ୍ ପାରିକାତ୍
ଉଦୁରୁ ଦୁମାରେ ।
ଅରଷ୍ଟ ଅରଷ୍ଟ ଆସ୍ ଥାରିଗ୍
ଇରଘୁର-ଇରଘୁର ଆସ୍ କୁଦାଗ୍ ।
ମୁଘୁର ଆସ୍ ମତ୍ତକି କାତ୍ ଉଦୁରୁ ଦୁମାରେ
ରୁମକା ଝୁମା.....ରୁମକୁ ..... ଝୁମା..... ।
ନାଲୁ ନାଲୁ ନାକା ଥାରି
କୁଇ କୁଇ କେୟମାତତା
ଆଇଦ୍ ଆଲିକା ଆଦେର ଉଦୁରୁଦୁମାରେ
ରୁମକୁ ଝୁମା.....
ତମେଦ୍ ତମେଦ୍ ତ ଅଲିକାତ୍
ପାଦି ପାଦି ପଇଦିକାତ୍ ଉଦୁରୁଦୁମାରେ
ରୁମକା ଝୁମା.....ରୁମକୁ ଝୁମା.....

 ପିଲା ଆଲଘାଟ୍ ଆବାନ୍ ବଇଦା ଭାଗ-୨ ତା ପୃଷ୍ଠା-୫୨ ତିଜ୍ ତୁଜିତା ।

● ବିଜ୍ଞାନତିକ୍ ପୁଣ୍ୟାନାଦ୍
ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ ମାର୍ଜିନ ବରପେମ୍ ଇସ୍ ଉତ୍ସପାନ୍ତୁଙ୍ କେତିତ୍ । ତୁଙ୍ ସିଟ୍ କାଗଜ୍ ତିଜ୍ ରେଷ୍ଟ୍ ଗୁଣ୍ଡରାଙ୍ କୋଇତ୍ ନାଟି ନାତ୍ମେ ଅରଟ୍ ତୁଡୁ ବାକାର୍ / ଅଟାତି ଆଷ୍ଟସ୍ ପିତ୍ । ଗୁଣ୍ଡରାଙ୍ କାଗଜତା ପରତ୍ ପାକା ସାତା, ନାରୁନ ତାଲୁ, ପୁଙ୍ଗାନ୍ ମାରାତ୍ ତିତ୍ରାମ ମାଡିତ । ଆଦେ ଗୁଣ୍ଡରାଙ୍ କାଗଜତା ପେରକେ ଇଡ୍ପେତ୍ ପାକା ସାତାତାଦ୍ କ’କଡ୍, ନାରୁନ୍ ମେୟୁଲ୍, ପୁଙ୍ଗାତ୍ ଏରକିନ୍ କୁଣ୍ଡାତ୍ ତିତ୍ରାମ ମାଡିତ ।

ଆସ୍‌ମାତ୍‌ତା । ଆଦିଙ୍କ କାଲ ବିତ୍‌ସି ଲାର୍‌ତଣ୍ଡ ପେକାଲ । ଉନାଓ
ଚକା/କୁସା/ପେଷ୍ଟ/ପାତ୍‌ଲମ୍‌ ବୁରଦ୍‌ ଆତତା । ତାନ ପେରକି ଦାଶାରା ଛୁଟି ଆତତା ।
ଆ'ପେକାଲ ନାଟେନ୍‌ ସାରି ପିଲାଙ୍କ ଅସ୍‌ ଉସକା, କାଲକା/କାଙ୍କାର, ତସି ଆର୍‌ଦିଙ୍କ
ସାମାଙ୍କ ମାତତର । ଖାନା ଖାତକେ ଉନ୍‌ ପୁଟୁଙ୍‌ ବେନ୍‌ ପିଲାବାର ଇସକୁଲତା ଆଦାନସୁଟ୍‌
ଲାରାକଟ୍‌ ମାନତା । ଇସକୁଲ୍‌ କୁଲେମ୍‌ ଆତ୍‌ ପେରକେ ନାଟେନ୍‌ ନାରୁର ନୁ ଗୁରଜିର
ପିଲାଙ୍କ ସାଜମାଡ଼ତର । ଇଞ୍ଜେ କେତ୍‌ତର । ଆପେକାଲ୍‌ ବେନଶ୍ଚ ପୁତ୍‌ତିର ? ଉଷ୍
ଆସ୍‌ମିନତେନ୍‌ ମାନ ଓଡ଼ିଶାତନତଲ୍‌ ଓଲିଲ୍‌ ମଧୁବାବୁ । ଉଷ୍ ଓଡ଼ିଶାତିଙ୍କ୍‌ ଏଉ
ମାଡ଼ାନଓଡ଼ିଶାତ୍‌ ନାରୁଷ୍ ଡିଙ୍କ୍‌ଅସ୍‌ ଓଜିଶା ରାଜ୍ୟ ତୁଙ୍ଗାନ୍‌ ମାଜଦିଙ୍କ୍‌ ପାଡ଼ିଲ
ମାଡ଼ିମାତ୍‌ତଣ୍ଡ । ଆଦିଙ୍କ୍‌ ସାକାନ୍‌/ସାରେ ତଙ୍‌ ସାଦ୍‌ଓଡ଼ିତତ୍‌ ।

- କାରି ଗୁରାତାଗ୍‌ ତାରିତାନ୍‌ ।
- ମଧୁବାବୁନ୍‌ ତଙ୍‌ ଲଡ଼େମ୍‌ ଆତାନ୍‌ ।

- ଏହି / ଆରିକ୍‌ ପାରାମାଦ୍‌ “ଆଦିତ୍ଵାରାମ ମୁଞ୍ଜ ଅରଟ୍‌”
ଦିଦିଲ୍‌ ସାରି ସୁଡ଼ା ବେରକ୍‌ ପିଲାଙ୍କ ପାଟା ପାରି ଆରିକ୍‌ ଏହି ତଅତିର ।
ଆଦିତ୍ଵାରାମ୍‌ ମୁଞ୍ଜ ଅରଟ୍‌ , ନାଟେନ୍‌ ଲପେ ନେଙ୍‌ତା ।
ସୋମତ୍ଵାରାମ୍‌ ସମାନ ଲନ, ମୁରସିନ୍‌ ପରଅ କୁଦତା ।
ମାଙ୍କ୍‌ଲାରାମ୍‌ ଇ ମୁଞ୍ଜାଙ୍କ୍‌, ନାରଗେ ସାଉ ଦରକତା ।
ବୁଦାରାମ୍‌ ପାଲକ୍‌ ତଅସ୍‌, ପିଲାଙ୍କ୍‌ ତଲି ଅଉ ।
ଲାତିତ୍ଵାରାମ୍‌ ଇ ମୁଞ୍ଜାଲ, ଲକିଙ୍କ୍‌ ଲିକି ଏସ୍‌ତା ।
ଶୁକ୍ରାରାମ୍‌ ସୁକାଡ଼ାନ୍‌ ଲନ, ଦଅଡ଼ା ଲଇସ୍‌ ତିଉନ୍‌
ଶାନିତ୍ଵାରାମ୍‌ ନାରୁନ୍‌ ଗୁଡ଼ି, ମୁଞ୍ଜାଙ୍କ୍‌ ତଲି ପାଇଉର

- ଅକ୍ଷର ପୁନାମାଦ୍‌
ଦିଦିଲ୍‌ ସ, ପ, ବ, ମ, କ, ଇଓ, ଅକ୍ଷରତିଙ୍କ୍‌ ତଅସ୍‌ ଆଦ ଲେଙ୍‌ ମାନ୍‌ ରାକାମ୍‌ ଶଦ୍‌
ତଙ୍‌ ପିଲାଙ୍କ୍‌ ଗାଟି ଲେଙ୍‌ତି କେତିତ୍‌ ।
ସ- ସଣ୍ଡେମ, ପ-ପଡ଼ଦ୍‌, ମ-ମସର, କ-କଅନ୍‌
  - ବ୍ରେସତ୍‌ କେତାମାଦ୍‌ “ମାଟାନ୍‌ ଏମୁଲ୍‌”
ଅରଟ୍‌ ବେରକ୍‌ଲାଦ୍‌ ଏରଓ ମାତ୍‌ତା, ଏରଓନା ନାରାଗେ କିକେ, ଏମୁଲ୍‌, ପାଣ୍ଡେ,
ଏଟେ ମାତ୍‌ତା । ରେଣ୍ଡବାକ୍‌ ଦିନାଲେ ଆଦ୍‌ ଏରଓନାଗ୍‌ଘାନ୍‌ । ଅକ୍‌ରୋକ୍‌ ଅରଟ୍‌ ଏମୁଲ୍‌
ତଙ୍‌ ଜାତା/ଜକା ଆତ୍‌ତା । ଆରଟ୍‌ ଏଣ୍ଡ ମଦଙ୍‌ ଖାନା ଖାଦିଲେ । ମାରା ମେଟା ଇଲକା,
ତଙ୍‌, ଟିକ୍‌ଟିକ୍‌ ଖାସତା/ଖାତତା ଏରଓନ୍‌ଏର ଇଡ଼କ୍‌ତାଙ୍‌ ଆଓ ମୁଷ୍ ଆଲସ ମାତ୍‌ତା ।
ବା'କ ନାଓ ରେକା ମିନ୍ଦେ । ଇଞ୍ଜଗୁନ୍‌ ପାରସ୍‌ ମିରିତା, ପାପାମ୍‌ ଇ'ଏମୁଲ୍‌ତିଙ୍କ୍‌ ରେକା
ଇଲେ ବାଲା ମାଡ଼ିତା । ମାରେଙ୍‌ ଆଓ ଅରଟ୍‌ ଉପାମ୍‌ ଆଲସତା । ରେଷ୍ ବା'କ ଅରଟ୍‌
ଟେଙ୍‌ । ତୁଡ଼ ତାତତା । ତୁଡ଼ତା ରେଷ୍ ଏମୁଲ୍‌ତିଙ୍କ୍‌ ପାରସ୍‌ପି ନାରଗେ ଦୁରାମ୍‌ ମେଷ୍‌ଅଷ୍
ଏରଓନାଗ୍‌ ଅସମାତ୍‌ତା । ଆଞ୍ଜ ଆଞ୍ଜ ଆରଦା ଅରଟ୍‌ ବେରକ୍‌ଲାଦ୍‌ ଏଲକା ବାଟ୍‌
କାଲକ୍‌ତା । ଆ'ବାଟିନାଗ୍‌ ପିଲା ଉଡ଼ି ମରା ପଇସ୍‌ କେତ୍‌ ତଣ୍‌-ଏଇ ଇ ଏମୁଲ୍‌ ଲାରାମିକ୍‌
ନାନ୍‌ ପଡ଼ସି ତିନେନ୍‌ ।
ଆ ପେକାନ୍‌ ମାଟା କେଞ୍ଜି ଏମୁଲ୍‌ ଗାଟି କପାମ୍‌ ଆସ୍‌ କେତ୍‌ତା-ନିକ୍‌ଗୁନ୍‌ ଗାଟି ସାଉମିନ୍ଦେ
ନା ପରକ୍‌ ପାରସ୍‌ ଆଞ୍ଜ ମିଡେନ୍‌ ନିମ୍‌ ବେଲା ଉଙ୍‌ ପାରଓନ ? ନାକ୍‌ ନିମ୍‌ ତିନତିନ ?
ଏମୁଲ୍‌ ଆଙ୍ଗଲିସି କେତନାସୁଟ୍‌ ପାଓର । ପାୟୁର - ତିନ୍‌ସି ତୁଡ଼ ପିସକାରତ୍‌ । ଆଦ ନେଲ୍‌
ଲାରି ମିଲ୍‌ ମଲ୍‌ ଆତ୍‌ତା । ଏମୁଲ୍‌ ଗାଟି କପାମ୍‌ ଆତାଙ୍‌ ଇଦ୍‌ ପୁଟୁଙ୍‌ ଆଉ ।
- ପଗ୍‌**
- ବେନଶ୍ଚ ବେନଶ୍ଚ ଯାତା ମାତ୍‌ତର ?
  - ଏରଓନା ଏର ଇଡ଼କ୍‌ ତାଙ୍‌ ଆଓ ବାଲା ମାତ୍‌ତା ?
  - ବା'କ ଏମୁଲ୍‌ ତିଙ୍କ୍‌ ବେଲା ମାଡ଼ି ଅତଛା ?

ପାକା-୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

କାଜକ୍ କାଲକିଙ୍ ମୁଗ୍ ତଅସ୍, ଗୁସ୍ତା ଅସ୍ ଝିତ୍ସତର

● ଟ୍ରେସର୍ କେତାନାଦ୍ “ମାଟାନ୍ ଏମୁଲ୍”

ପାକା-୨ ତାର୍ ମିତ୍ତେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ

- ବା'କ୍ ନୁ ଏମୁଲ୍ ବେଗ୍ ମାତା ?
- ବା'କ୍ ରେଷ୍ଟ୍ ଡୁଡିଙ୍ କାସି ବେ ଆତା ?

ପାକା-୨

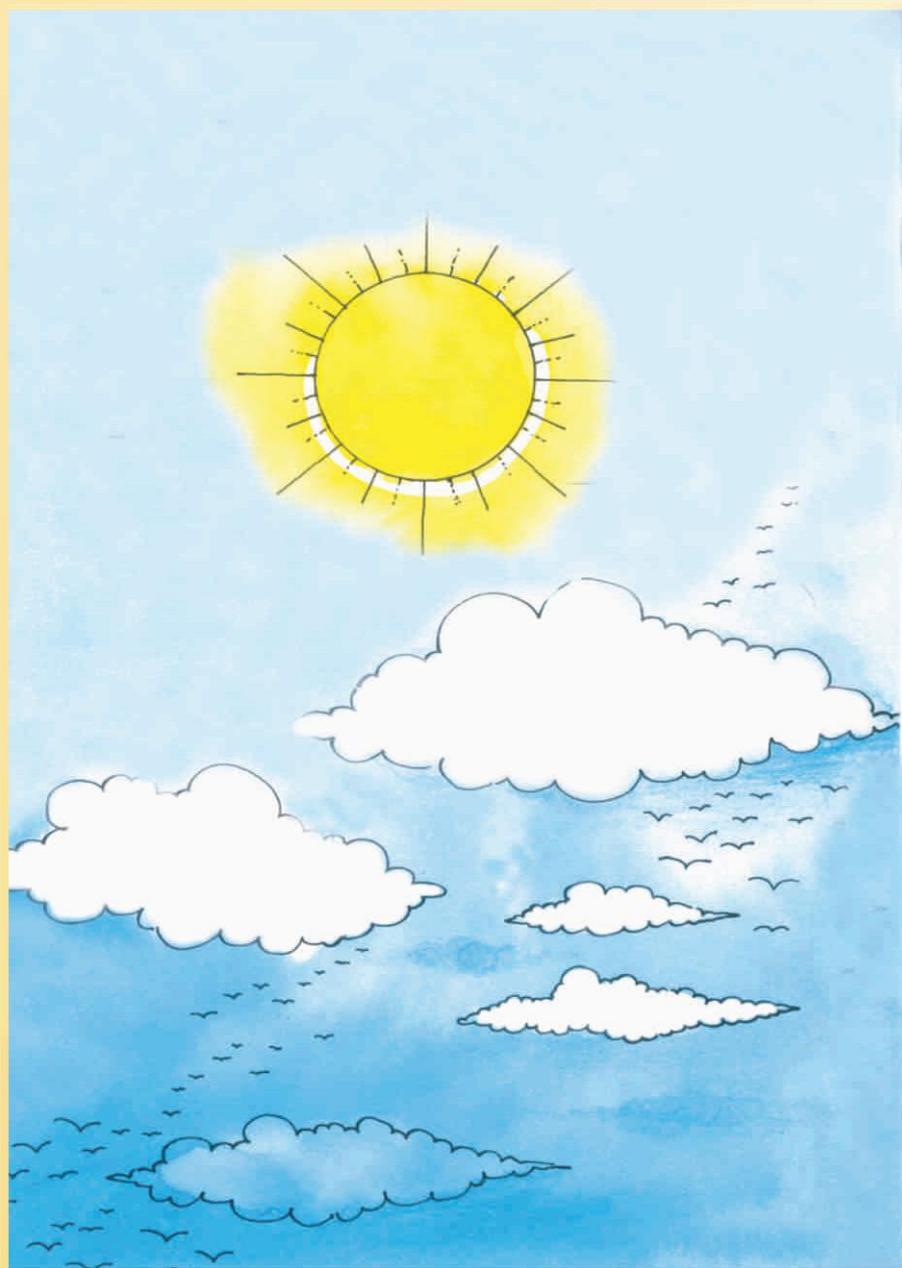
୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

● ଏନ୍ଦି/ଆରିନ୍ଦି ପାରାନାଦ୍

- ଏଦ୍ କାଲମ୍ ଏରକା ତିଞ୍ଜି
ବୁରକେନ୍ ଏର୍ ଉଣ୍ଡିକାଲ୍/ଉନ୍ଦିକାଲ୍
- ଝାନା କାଲମ୍ ଝାଲା କାଞ୍ଜି
କିକେ ପଇଦାଙ୍ ଦାଜକାଲ୍
- ଶାଲ୍ କାଲମ୍ କିସ୍ ମାସି
ଗୁନ୍ଦୁର୍ ଆସ୍ କୁଦିକାଲ୍ ।

● ପୁନ୍ଦାନ୍ ଗେଙ୍ଗାମ୍

- ମାନ୍ ରାଜ୍ୟ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀନ୍ ପେଦେର୍ ବାତା ?
  - ମାନ୍ ଭାରତ୍ ଦେଶେମ୍ଦ୍ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀନ୍ ପେଦେର୍ ବାତା ?
  - ମାନ୍ ଜାତୀୟ ପତଳା, ଜାତୀୟ ଜାନ୍ତୁଝାମ୍, କାର୍ସାନାଦ୍, କାୟା, ପୁଙ୍ଗାରତ୍ ପେଦେର୍ ବାତା ?
  - ମାନ୍ ପଞ୍ଚାୟତ୍ ସାର୍ପଞ୍ଚିନ୍ ପେଦେର୍ ବାତା ?
- ✍ ପିଲାଆଲଝାବ୍ ଆଦାନ୍ ବଇଦା ଭାଗ-୨ ତା ପୃଷ୍ଠା-୫୩ ତିଙ୍ ତୁଙ୍ଗିତା ।

ଲେଖି/ନେଲା -୧୨

ପାକା- ୧

ପାକା- ୨

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

- **ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ କେତାନାଦ୍**
ଦିଦିଲ୍ ପତଦ୍, ନେଲ୍ଲୁ / ଲେଞ୍ଜି, ଉକାକ୍‌ମାନ୍‌ତାନ୍‌ତାନ୍‌ ତଅସ୍‌ବେଗ୍‌ମିଡ୍ରେ ଇଞ୍ଜି
ଝାଲ୍‌ଦିନ୍‌ସିଡ୍ ଆଞ୍ଜ୍‌ମାବ୍‌ତାଗ୍‌ବେସ୍ତୁ ଝେଲ୍ଲା ତଅଦିତା ଝାଲ୍‌ଦିନ୍‌ ସିକେସିତା ।

ପ୍ରଶ୍ନ

ପତଦ୍‌ବେନ୍‌ ପାକା ପେଇଡିଡ୍ ?

ପତଦ୍‌ବେନ୍‌ ପାକା ମୁଡ୍‌ସିଡ୍ / ଆନ୍ତା ?

ଲେଞ୍ଜି ବେନ୍‌ ପାକା ପେଇସ୍‌ବେନ୍‌ ପାକା ଆନ୍ତା ?

- **ଏନ୍ଦି/ଆରିନ୍ଦି ପାରାନାଦ୍ “ନିଲାପ୍‌ରାଙ୍ଗ୍‌ଦା ମାବିନା”**

ନିଲାପ୍‌ରାଙ୍ଗ୍‌ ମାବିନା

ପତଦ୍‌ କାଝୁସ୍‌ମିଡ୍ରେରା

ଚାନ୍ଦାମାମାନ୍‌ ଦେଶେତାଗ୍

ମାନାଲ୍‌ ଉଡ୍ଡି ଝାଦିକାଲ୍

ରକେଟ୍‌ ତାଗ୍‌ମାନାଲ୍‌ କୁଦିନାଲ୍

ସୁଇସୁଇ ପାରଡିକାଲ୍ ।

ଡିନ୍ନା କାଲ୍‌ ମୁନ୍ନେ ଅଦିକାଲ୍

ଡିନ୍ନା କାଲ୍‌ ପେରକେ ଅଦିକାଲ୍

କୁଝୁକୁଝୁ ଡିକାଲ୍

ମାନାଲ୍‌ଗିର୍‌ଉଡ୍ଡିକାଲ୍

ରଡ଼ା କାଲ୍‌ ମୁନ୍ନେ ଅଦିକାଲ୍

ର'ଡ଼ା କାଲ୍‌ ପେରକେ ଅଦିକାଲ୍

କୁଝୁକୁଝୁ ଡିକାଲ୍

ମିଶେଗିର୍‌ଉଡ୍ଡିକାଲ୍ ।

- **ଇଷ୍ଟାମ୍ତେ କେତାନାଦ୍**
ଦିଦିଲ୍ ପତଦ୍, ନେଲ୍ଲୁ / ଲେଞ୍ଜି, ଉକାକ୍‌ମାନ୍‌ତାନ୍‌ତାନ୍‌ ତଅସ୍‌ବେଗ୍‌ମିଡ୍ରେ ଇଞ୍ଜି
ଝାଲ୍‌ଦିନ୍‌ସିଡ୍ । ଆଝୁ ସାରରେମାବ୍‌ତାଗ୍‌ବେସ୍ତୁଝେଲ୍ଲା ତଅଦିତା ଝାଲ୍‌ଦିନ୍‌ସିକେସିତା ।

ପ୍ରଶ୍ନ

➤ ଲେଞ୍ଜି / ନେଲ୍ଲାବେସ୍ତୁଝେଲ୍ଲା ତଅଦିଡ୍ ?

➤ ଉକାକ୍‌ବେଗ୍‌ମାନ୍ତା ?

ପିଲାଆଲ୍‌ଝାଗ୍‌ ଆଦାନ୍‌ ବଇଦା ଭାଗ-୨ ତା ପୃଷ୍ଠା-୫୫ ଡିଙ୍ଗ୍‌ ତୁଙ୍ଗିତା ।

- **ଏନ୍ଦି/ଆରିନ୍ଦି ପାରାନାଦ୍-ବେଦିନ୍‌ରାଙ୍ଗ୍‌ ବେଲା ।**

ରେରେଲାୟରେ ରେଲା ରେରେଲା .....

ନିଲାପ୍‌ରାଙ୍ଗ୍‌ ମାବୁଲେ .....ଆଲେ.....ଲେ

ପତଦ୍‌ ପେଇସ୍‌ ତଅଦିଡ୍‌ ଆଲେ

ଆଦୁର୍‌ ଗାଡ୍ଡୁ ପାଷ୍ଟକେ'ଲେ.....ଆଲେ.....ଲେ

ଏରା, କାମ୍‌ କା ତଅଦିଡ୍‌ ଆଲେ

ପତଦ୍‌ଡିଷ୍ଟିରା ତାଗ୍‌ଲକେଲେ.....ଆଲେ.....ଲେ

ପୁଏ ଷ୍ଟେନ୍‌ଲ୍‌ ତଅଦିଡ୍‌ ଆଲେ ।

ଝାନାକାଲାମ୍‌ ଏଝୁତକେ ଲେ.....ଆଲେ.....ଲେ ।

ଗୁଡ୍ଡି ମୟଲ୍‌ମିରିଡ୍‌ ଆଲେ

ନେଷ୍ଟୁ ଇନା କୁରକେଲେ .....ଆଲେ.....ଲେ

ମେରସିମେରସି ଡିଗିଡ୍‌ ଆଲେ

ଝାନା ଏଡ୍ଡି ଆଡକେଲେ.....ଆଲେ.....ଲେ

ବିମାରଝିଲ୍ଲୁ ପେଇଡିଡ୍‌ ଆଲେ

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

ରଡ଼ା କାଇ ମୁନ୍ଦେ ଆଦିକାଲ
 ରଡ଼ାକାଲ ପେରକେ ଆଦିକାଲ ।
 ଜୁଝୁଜୁଝୁଝୁ 'ତିକାଲ
 ମିଶେଗିର୍ଭଡ଼ିକାଲ ।
 ନିର୍ମେନ୍ଦୁଲମୁନ୍ଦେ ଅଦିକାଲ
 ନିର୍ମେନ୍ଦୁଲପେରକେ ଅଦିକାଲ
 ଜୁଝୁଜୁଝୁଝୁ 'ତିକାଲ
 ମିଶେଗିର୍ଭଡ଼ିକାଲ .....

● ନିତ୍କା ମାଡ଼ିକାର୍ସାନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ଏଦିନା ଅସ୍ କାଇକିନେ, ଖୁଞ୍ଜିକିନେ ଉତ୍ସପିରାକାମରାକାମ୍ ନିତ୍କା
 କିଦ୍ମୁଙ୍ଗ୍ କେତିଡ୍ । ମିଶେସେଗାମ୍ ପିଲା କେତିଡା, ବେନ୍ଦାଦ୍ ନିତ୍କା ତୁଙ୍ଗ୍ତର ।

● ଏନ୍ଦି/ଆରିୟି ପାରାନାଦ୍ “ବେନ୍ ପାକା ପତ୍ତ୍ ପେଇତିଡ୍”

ବେନ୍ ପାକା ପତ୍ତ୍ ପେଇତିଡ୍
 ତୁରପ୍ ଇଞ୍ଜି ପୁଦିକାଲ
 ପତ୍ତ୍ତ୍ତିଙ୍ଗ୍ ମୁନ୍ଦେ ଗେଃଡକେ,
 ପେରକେ ଆତା ପାତ୍ମାମ୍
 ରଡ଼ାକାଲ ପାକା ଉତ୍ତରାମ୍ ଆଡକେ
 ତିନ୍ନା କାଇ ପାକା ଦାତ୍ତରାମ୍ ।

● ବ୍ରେଲାତିଙ୍ଗ୍ ପୁଦାନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ଦିନାଲ୍ ତୁଙ୍ଗାମ୍ ପାଡ଼ିଇତାଝୁ ଚିତ୍ରାମକାର୍ତ୍ତ ନୁ ପତ୍ତ୍ ପେଇତାନ୍ଡେଲା, ପାୟାଲ୍
 ଅଲ୍, ମୁଲପେଡ୍ ଅଲ୍, ପତ୍ତ୍ ଆଦାନ୍ଡେଲା, ନାରକାମାନ୍ଦାନ
 ଚିତ୍ରାମଇସ୍ବେଦିନାଗ୍ବେଦ୍ କାଇଲିଡ୍ ଏଞ୍ଜିଯୋଡ୍ପିତା । ପିଲା କିଦ୍ ପାର୍ଖୁକ୍
 ଦିଦିଲ୍ସାୟାମକିସିତା ।

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

ଏତୁ ରାଙ୍ଗିନ୍ ଝିଲୁଲେ.....ଆଲେ.....ଲେ
 ଦେନ ପଇସୁଝାଉଣ୍ଡଆଲେ ।
 ପାଣେ ପିଣ୍ଡିଆ ମାବୁଲେ.....ଆଲେ.....ଲେ
 ଶାଲୁକାଲାମ୍ ତଅନ୍ଦିଡ୍ ଆଲେ

ରେରେଲାୟରେରେଲା .....

ସାର୍ରେ ପିଲାଆଲ୍ଝାବ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ-୨ ତାଦ୍ - ପୃଷ୍ଠା ୫୬ ତିଙ୍ଗ୍
 ତୁଙ୍ଗିତା ।

● ନିତ୍କା ମାଡ଼ିକାର୍ସାନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ଏଦିନା ଅସ୍ ନିଲସ୍ପିଡ୍ । ସୁତୁ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ନିଲସ୍ପି ଅର୍ ନିତ୍କାତିଙ୍ଗ୍ ବେରିୟା
 ପିଲାଚକ୍, ତୁଡ୍ଡି, ଇଗ୍ଗାତୁଡ୍ତେ ଗିରାଲାଗି ପିଲାନ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ କିଦ୍ମୁଙ୍ଗ୍ କେତିଡ୍ ।

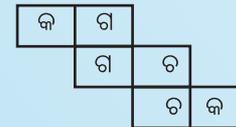
● ଏନ୍ଦି / ଆରିୟି ପାରାନାଦ୍

ବେନ୍ ପାକା ପତ୍ତ୍ ପେଇତିଡ୍
 ପାକା-୧ ତାଗ୍ମିଡେ ।

● ଅକ୍ଷର ପୁଦିକାଲକ.ଗ.ଚ.ଜ.ଟ.ଡ୍

ଦିଦିଲ୍ ଡୋମିନୋ ଅକ୍ଷର କାର୍ଡିଇସ୍ ବେଦିନ୍ ପେରକେବେଦ୍ ଆତା ଯୋଡ୍ପାନୁଙ୍ଗ୍
 କେତିଡ୍ ।

● ଅକ୍ଷରଡୋମିନୋ

● ଅକ୍ଷର ପୁସ୍ତିକାଲ କ,ର,ମ

ଦିଦିଲ ବେସକ୍ ଅକ୍ଷରକାର୍ତ୍ତ ନୁ ଆଡ୍ଠେ ଅକ୍ଷରତେ ବେସକ୍ ଶବ୍ଦ ଚିତ୍ରାମକାର୍ତ୍ତ ତିଆର ତୁଙ୍ଗିତ୍ । ଆ'ଅକ୍ଷରତାଗକାଲତା ଲେକେତ୍.....ଶବ୍ଦ ଚିତ୍ରାମକାର୍ତ୍ତ ଏଆନୁଙ୍ଗ୍ କେତିତ୍ ।

- କ - କଡ଼େ, କଅନ୍ଦା, କର, କଅକ, କମ୍
- ଉ - ଇଟ୍ଟା, ରତା, ରଗ, ରଦ୍
- ଇ - ମଲଲ, ମଟଲ, ମୟଲ, ମସଲ

✍ ସାରରେ ପିଲାଆଲଖାଟ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ- ୧ ତାଦ୍ ପୃଷ୍ଠା ୪୯ ଡିଙ୍ଗ୍ ତୁଙ୍ଗିତା ।

● ବ୍ରେସଡ୍ କେତାନାଦ୍ “ଦୁଲାଲ୍ ବୁଦ୍ ନେରସ୍ତନ”

ଦୁଲାଲ୍ ଏଦକାଲାମଗୁବାଲତା ମଦଲ୍ କୁଦି କୁଦି କାଲକଅ'ସ୍ମାଉନ୍ । ପାୟାଲ୍ ଅଲଗାଲେ ଏଦ୍ ତାରତାକ୍ ଦୁଲାଲକିସରାମଆସ୍ପଡ୍ଦିଙ୍ଗ୍ କେଉନ୍-ନିମ୍ଗାଲେ କାଆକ୍ ଖୁଟିତିନ, ନିମ୍ଗାୟତନ ଆୟିନ, ଲେଖିବେସର ସାୟାଡ୍ଢେନେଲ୍ ଇଛା । ଲେଖି ଇ-ମାଟା କେଖି କାଡ୍ଢ୍ସ । ପଡ୍ଡିତିଙ୍ଗ୍ କେଉ- “ନାନସାରେକ୍ ବେରିୟନ୍ । ଗଡ୍ କପାମଆସ୍ କେଉ “କୁଟ, କାଲକ୍ ଅତନନ, ନାନ ନିକିଙ୍ଗ୍ ବେଲା ତିପାଲ୍ ମାଡ୍ଡିତାନ ଉଡ୍ଡିକିନ୍ । ରେଷ୍ଟ୍ ଦିନାନପେରକେ ପଡ୍ଡି ମିଷ୍ଟେ ପେଇତିଲ୍ଲେ, ନିଜାଦେ ଇକାଡ୍ ଆଉ । ଦୁଲାଲ୍ ପାଡ୍ଡି ମାଡ୍ଡି ନୁଆୟ ପାରଡ୍ଡିନ୍ । ଆଲେକାରଡ୍ଡିନେ ମାଉନ୍ । ମାରେଙ୍ଗ୍ ଆଲସ୍ତନ ଇଠକାକ୍ ପେଇତାନିକେ କେନ୍ ଡ୍ଢେସ୍ ଆୟିଏର । ଜାମ୍ ମାଞ୍ଜି ଉକାକପେଇଉ, କେନ୍ ଡ୍ଢେସ୍ ଆଉଆଙ୍ଗ୍ ଦୁଲାଲକାଲକ, କାଲକ୍ ନରସ୍ କୁଦ୍ତନ । ନାରଗେଜେଲ୍ କୁଦି ମାଞ୍ଜୁଡ୍ଡିନ ନିକେ ପଡ୍ଡି ପେଇୟ । ମାରେଙ୍ଗ୍ ମଡ୍ଡିକିମଡ୍ଡିକି ପଡ୍ଡିତିଙ୍ଗ୍ କାରଙ୍ଗ୍ତନ ଏ ମାପରୁ ନାନ ପୁନକଟବେଲାବେଲା ନି ପେଦେରତେ କେସିଉନ୍ ।

ଇ-ଲକାମତାଗ୍ ପଡ୍ଡି, ନେଲ୍ଲୁଉକ୍ ଇଲକଟ୍ ମାଡ୍ଡିକେ ସାରେଇକାଡ୍ ଆତା । ସାରରେ ଡ୍ଢେଲା ସାରେତର କାଡ୍ଡିଲ । ଇ-ମାଟା କେଖି ପଡ୍ଡି ସିଟ୍ ପାଟା ପେଇଉ । ନିଜାଦେ

● ବ୍ରେସଡ୍ କେତାନାଦ୍ “ଦୁଲାଲ୍ ବୁଦ୍ ନାରସ୍ତନ”

ପାକା-୧ ତାଗ୍ ମିଷ୍ଟେ

ପ୍ରଶ୍ନ

- ପଡ୍ଡିତିଙ୍ଗ୍ ଉଙ୍ଗି ଦୁଲାଲ୍ ବାର ଇଞ୍ଜି କେଉନ୍ ?
- ଲେଖି ପଡ୍ଡିତିଙ୍ଗ୍ ଉଙ୍ଗି ବାତାଙ୍ଗ୍ କାଞ୍ଜିଉ ?
- ଲେଖିତା ମାଟା କେଖି ପଡ୍ଡିବାଲାମାଡ୍ଡିଉ ?
- ଦୁଲାଲ୍ ବେଲା ତିସ୍ତାଲଆଉନ ?
- ଦୁଲାଲ୍ ପଡ୍ଡିତିଙ୍ଗ୍ ବାର ଇଞ୍ଜି କେଉନ୍ ?

● ବ୍ରେସଡ୍ ପୁସ୍ତାନାଦ୍ “କରକ୍ କୁସ୍ କେ ତେଦିକାଲ୍”

କରକ୍ କୁସ୍ କେ ତେଦିକାଲ୍

କରକ୍ କୁସ୍ କେ ତେଦିକାଲ୍

ଏତୁ ଗାଣ୍ଡା ଏଡ୍ଡିନା

ସାଦାଡ୍ଡାଙ୍ଗ୍ ମାନାଲ୍ କୁଦିକାଲ୍

ଜାଡ୍ଡିଡ୍ଡିଲ୍ ଏଡ୍ଡିନା

ଏପି ତୁଲ୍ଲିକାର୍ସିକାଲ୍ ।

ତମ୍ବେଦ୍ ଗାଣ୍ଡା ଏଡ୍ଡିକେ

ବଇକ୍ ପଇସ୍ ମିରିକାଲ୍ ।

ପାନେଣ୍ଡ ଗାଣ୍ଡା ଆଡ୍ଡିକେ

କାଲକ୍ ନରସ୍ ତିଦିକାଲ୍ ।

● ରାଫ୍ କାରସାନାଦ୍

ପାକା - ୧ ତାଗ୍ ମିଷ୍ଟେ ।

ପାକା- ୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

ତେଲଙ୍ଗ୍ ଆଉ । କାରକକୁସ୍ତା, ପିଙ୍ଗେ ଚିଙ୍ଗ୍ ଚାଲ କେୟା, ମାରେଙ୍ଗ୍ ଦୁଲାଇସାର୍ଦା
ଆସ୍, ମୁଟିଆ ପଇସକାଲକ୍ ଅତାନୁଙ୍ଗ୍ ଆଉନ୍ ।

ପ୍ରଶ୍ନ

ଲେଖିତା ମାଟା କେଞ୍ଚି ପତଦ୍ ବାଲା ତୁଙ୍ଗ୍ତା ?

ଦୁଲାଇବେଲା ତିସ୍ତାଲଆଉନ୍ ?

ଦୁଲାଇ ପତଦ୍ତିଙ୍ଗ୍ ବାର୍ ଇଞ୍ଚି କେଉନ୍ ?

● ରାଙ୍ଗ୍ କାର୍ଯ୍ୟାଦାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ଅରଟ୍ ଅରଟ୍ କାଗଜକ୍ଷ୍ ଆଦିନାଗରାକାମରାକାମରାଙ୍ଗ୍ ତସିଇତ୍ ।
ତାନପେରକେ ମାଡ୍ପାନୁଙ୍ଗ୍ କେତିତ୍ । ଲେସ୍ସ୍ ଉଡ୍ତକେ ଅରଟ୍ ଚିତ୍ରାମତଦିତ୍ । ଆଦ୍
ଚିତ୍ରାମବାଡ୍ ଇଞ୍ଚି ଖାଇଦିନସିତ୍ । ଇଦ୍ ପୁଟୁଙ୍ଗ୍ ରାକାମରାକାମ୍ ଚିତ୍ରାମାଡ଼ିକାରସିତା ।

● ଚିତ୍ରାମ୍ ତୁଙ୍ଗାମାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ପତଦ୍, ଲେଖି, ଉକାମତା ଚିତ୍ରାମ୍ ପିଲା କୁଦାନନେଲତାଗ୍ ତୁଙ୍ଗିତା ।
ପିଲାଆଡ଼ିଙ୍ଗ୍ ଉଡି ରାଙ୍ଗ୍ ଚକ୍ତେ ତୁଙ୍ଗିତା ।

✍ ସାରରେ ପିଲାଆଲଖ୍ଟାଟ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ୍-୧ ତାଦ୍ ପୃଷ୍ଠା ୫୦ ତିଙ୍ଗ୍ ତୁଙ୍ଗିତା ।

● ଡ୍ରାବ୍ କିଙ୍ଗ୍ ପୁନ୍ଦାମାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ୧ ରୁପାୟ, ୨ ରୁପି, ୧୦ ରୁପିନବିଲ୍ଲୁଇସ୍ ତିରିୟି ପାକା ଉଡ୍ତସି
ଡ୍ରାବ୍-ତୁଙ୍ଗାମୁଙ୍ଗ୍ କେତିତ୍ ।

✍ ସାରରେ ପିଲାଆଲଖ୍ଟାଟ୍ ଆଦାନବଇଦା ଭାଗ୍-୨ ତାଦ୍ ପୃଷ୍ଠା ୫୧ ତିଙ୍ଗ୍ ତୁଙ୍ଗିତା ।

● ଗାରରେ - ଦୁରାମ୍ ପୁନ୍ଦାମାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ସାରରେ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ବେସ୍ କ୍ ଚିତ୍ରାମକାର୍ତ୍ତ ତଅତିତ୍, ଆଞ୍ଚିନାଗ୍ ଅରଷ୍ଟ୍ ପେକାନ୍
ସସ୍ତେ ଅରଟ୍ମାଡ଼ା ନୁ କେନ୍ ଦୁରାମ୍ ଅରଟ୍ଲନ୍ମାଡ଼ା । ଇଦ୍ ପୁଟୁଙ୍ଗ୍ ଗାରରେ-

ପାକା- ୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

● ଚିତ୍ରାମ୍ ତୁଙ୍ଗାମାଦ୍

ଦିଦିଲ୍, ସାରରେ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ପତଦ୍ ଲେଖି ଉକାକିନ୍ ଚିତ୍ରାମ୍ ତୁଙ୍ଗାମୁଙ୍ଗା କେତିତ୍ ।

ସାରରେ ପିଲାଆଲଖ୍ଟାଟ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ୍-୧ ତାଦ୍ ପୃଷ୍ଠା ୫୮ ତିଙ୍ଗ୍ ତୁଙ୍ଗିତା ।

● ଗାରରେ-ଦୁରାମ୍ (ପକଲ)

ପାକା - ୧ ତାଗମିତ୍ତେ ।

ସାରରେ ପିଲାଆଲଖ୍ଟାଟ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ୍-୧ ତାଦ୍ ପୃଷ୍ଠା ୫୮ ତିଙ୍ଗ୍ ତୁଙ୍ଗିତା ।

● ନାମ୍ବର ପୁନ୍ଦାମାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ଗ୍ ୧ ତିନସ୍ ୨୦ ତାଗ୍ ଏଞ୍ଚିନା ନାମ୍ବରସାଦ୍ଫିନସିତ୍ ।

ଦିଦିଲ୍ମାନସାରେ ତିରିୟ ଦରକାନ୍ ସମାନ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଅସ୍-୧ ଆକ୍, ୨ ପୁଙ୍ଗା, ୩ କାୟା, ୪
ତୁଡ୍ଡି, ୫ ଇତା ପେଡେକ ଇଦ୍ ପୁଟୁଙ୍ଗ୍ ୨୦ ତାଗ୍ ଏଞ୍ଚିନା ଏଞ୍ଚିଲେକାନୁଙ୍ଗ୍ କେତିତ୍ ।
କେଡ୍ ପାରଖୁକ୍ ଦିଦିଲ୍କେସିତା ।

● ଏଦି/ଆରିୟି ପାରାମାଦ୍ - ଡ଼ିଙ୍ଗି ରାଜ୍ୟ ତାଗ୍ମାଦ୍ ଲନ୍

ଡ଼ିଙ୍ଗି ରାଜ୍ୟ ତାଗ୍ମାନ୍ଲନ୍

ମାନ୍ରାଜଧାନୀ ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଇଞ୍ଚିମିତ୍ତେ ତିରିୟି ଜିଲ୍ଲା,

ଡ଼ିଙ୍ଗିଆ ମାଟାଇଗ୍ଘେଟିତର୍ ।

ସୁଡ଼ାବେରିୟା ପଟେରମିତ୍ତେ

ମହାନଦୀ ସାରେକ୍ବେରିୟା

ଇ-ରାଜ୍ୟତୁଙ୍ଗ୍ ବେଲାମାରଙ୍ଗିତାଲ୍

ଇଦିନ୍ ପେଦେରେ ମାନାଲ୍ ନେଃତିକାଲ୍ ।

● ପୁନ୍ଦାମ୍ ଗେଙ୍ଗାମ୍

ପାକା-୧

୩ - ୪ ଏଣ୍ଟକ୍

ଦୁରାମମାୟାମାୟୁ ୫-୬ ଇନା ଚିତ୍ରାମ ତୁଙ୍ଗି ଦିଦିଲବେନଗାରରେ ବେନ ଦୁରାମମିତ୍ତେ ଖାଇଦିନସିତ୍ ପିଲା କେତପାରଖୁକ୍ ଦିଦିଲକେସିତା ।

● ନାମ୍ବର ପୁନ୍ଦାନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାବୁଦାନନେଲତାର ୧ ତିନସ୍ ୫ ବେରିୟାଲାଖୁଗୁଣ୍ଡରାଙ୍ଗ୍ ତୁଙ୍ଗିତ୍ । ଆଞ୍ଜିନାଗ୍ ତୁଡ୍ଡି ପୁଙ୍ଗାର, ଆକି, ପେଡେକ, କାଲବଦେ ଝେରେ ଝେରେଲେକ୍ ଝେଟି ଝାଟାନୁଙ୍ଗ୍ କେତିତ୍ । ୧ ତାଗ୍ ଅରଟ, ୨ ତାଗ୍ରେଷ୍ଟ, ୩ ତାଗ୍ମୁଣ୍ଡକଦ୍ ପୁଟୁଙ୍ଗ୍ ୫ ତାଗ୍ ୫ ସାମାନଝାଟ୍ଟନୁଙ୍ଗ୍ କେତିତ୍ । ପିଲାଝାଟ୍ ପାରଖୁକ୍ ଦିଦିଲସାୟାମ ତୁଙ୍ଗିତ୍ ।

● ଏହି/ଆରିୟି ପାରାନାଦ୍ “ଢ଼ଡ଼ିଗା ରାଜ୍ୟ ତାଗ୍ମାନଲନ୍”

ପାକା-୨ ତାଗ୍ମିତ୍ତେ ।

● ପୁନ୍ଦାନ୍ ଗେଙ୍ଗାମ୍

- ମି ନାରଦା ପେଦେରବାତା ?
- ମାନଜିଲ୍ଲୁତ୍ ପେଦେରବାତା ?
- ମାନରାଜ୍ୟତ୍ ପେଦେରବାତା ?
- ମାନରାଜ୍ୟତ୍ ରାଜଧାନୀତ୍ ପେଦେରବାତା ?

● ଉଡ୍ଡି-ଉଡ଼ାନାଦ

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ ବାଇଦେ ଉଡସ୍ପାନୁଙ୍ଗ୍ ଅସ୍ ପଡଦ୍, ଲେଞ୍ଜା, ଉକାକ, ମାବ୍, ମୟଲିସାରରେ ତଅସ୍ ଖାଇଦିନସିତ୍ । ପିଲା କେତପାରଖୁକ୍ ଦିଦିଲ୍ କେସିତା ।

✍ ସାରରେ ପିଲାଆଲଝାଟ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ୍-୨ ତାଦ୍ ପୂଷା ୫୨ ତିଙ୍ଗ୍ ତୁଙ୍ଗିତା ।

✍ ସାରରେ ପିଲାଆଲଝାଟ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ୍-୨ ତାଦ୍ ପୂଷା ୫୩, ୫୪ ନୁ ୫୫ ତିଙ୍ଗ୍ ତୁଙ୍ଗିତା ।

ପାକା-୨

୪ - ୫/୬ ଏଣ୍ଟକ୍

- ମାନଜିଲ୍ଲୁତ୍ ପେଦେରବାତା ?
- ମାନରାଜ୍ୟତ୍ ପେଦେରବାତା ?
- ମାନ ଦେଶେତ୍ ପେଦେରବାତା ?
- ମାନ ଦେଶେତ୍ ରାଜ୍ୟତ୍ ପେଦେରବାତା ?
- ମାନରାଜ୍ୟତ୍ ବେରିୟା ପଟେରତା ପେଦେରବାତା ?

ଦିଦିଲ୍ ଇଦ୍ ପୁଟୁଙ୍ଗ୍ - ପ୍ରଶ୍ନଖାଇଦିନସିତ୍ । ପିଲା କେତପାରଖୁକ୍ ସାୟାମ ତୁଙ୍ଗିତ୍ ।

✍ ସାରରେ ପିଲାଆଲଝାଟ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ୍-୨ ତାଦ୍ ପୂଷା ୫୯ ତିଙ୍ଗ୍ ତୁଙ୍ଗିତା ।

● ଡ଼ାବକିଙ୍ଗ୍ ପୁନ୍ଦାନାଦ୍

ଦିଦିଲ୍ ପିଲାଙ୍ ଆଟାନ, ୧ ରୁପାୟ, ୨ ରୁପି, ୫ ରୁପି ୧୦ ରୁପି, ୧୦ ରୁପିନବିଲ୍ଲାନୋଟ୍ କିଙ୍ଗ୍ ତଅତିତ୍ । ପିଲାସେଗ୍ରାମ୍ ଦୁକାନତର ଆତରମାଲସେଗାମ୍ । ଆଝବଡ଼ାବକିନେ ଆଞ୍ଜି କାରସିତର । ପିଲାରେଷ୍ଟ ବାଗାମ୍ ଝିରିବେରିୟା ପିଲାକାମାକାମାକାମସାମାନ୍ ଆକି, ତୁଡ୍ଡି, ପୁଙ୍ଗାର, କାୟା ପେଡେକ୍ ପଇସ୍ ଦୁକାନ ଝାମିତର । ସୁଡ଼ା ପିଲାଆଝଡ଼ାବକିଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ ଆତି କାରସତର । ଇଦ୍ ପୁଟୁଙ୍ଗ୍ ସାରରେତର କାଲକିକାରସିତର । ଦିଦିଲ୍ ବେନାବେସ ରଡ଼ାବକ୍ ପୁନ୍ଦାନୁଙ୍ଗ୍ ପିଲାଙ୍ ସାୟାମ୍ ତୁଙ୍ଗିତ୍ ।

✍ ସାରରେ ପିଲାଆଲଝାଟ୍ ଆଦାନ ବଇଦା ଭାଗ୍-୨ ତାଦ୍ ପୂଷା ୬୦ ତିଙ୍ଗ୍ ତୁଙ୍ଗିତା ।

ତଥତାନାଦ୍ (ସୂଚକ)

ଅରଟ୍ ଏଣ୍ଡାଡ୍ ପେରକେ ପିଲା ଇଡ୍ପେ ଇସ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ ମାଟା ପୁନ୍ଦା ପାର୍ଦ୍ଦିତର

୩-୪ ଏଣ୍ଡକ୍

୪-୫/୬ ଏଣ୍ଡକ୍

- ୧ ତୁ ୧୦ ଏଠୁନା ଲେକିତର ମେଲା ୧ ତୁ ୫ ନାମ୍ବର ଏଠୁନା ଚିତ୍ରାମ୍ କାର୍ଡ ଉଡି ଆଦିନାଗ ବେରୁ ଚିତ୍ରାମ୍ ମିନ୍ଦେ କେଡିତର ।
- କାମସେ କାମ୍ ୩ ଅକ୍ଷରତିକ୍ ଏ । ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ୧, ୨, ୫ ନୁ ୧୦ ରୁପାନ୍ ବିଲା / ଆକ୍ ପାଇସା ଏଞ୍ଚା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ଏଣ୍ଡାଡ୍ ଲପେ କେସ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ ରେଣ୍ଡ୍ ଷ୍ଟେସଡ୍ ବେଲା ଆନ୍ କେଡା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ଏଣ୍ଡାଡ୍ ଲପେ ଆର୍ଯି ମାନ୍ଦାନ୍ ପାଟା ଆର୍ଯି ପରିଦିତର ।
- ମୁଣ୍ଡ୍ କାଳାନ୍ ପେଦେ ନୁ ଆ କାଳାନେ ଉର୍ଯାନ୍ ସିଲେ ନୁ ସାମାନ୍ତା ପେଦେ କେଡିତା ।
- ତୁଞ୍ଚ୍ ୨୦ ଏଠୁନା ଲେକା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ମେଲା ୧ ତୁ ୬ ନାମ୍ବର ଏଠୁନା ଚିତ୍ରାମ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ କାର୍ଡ୍ ଉଡି ଆଗା ବେରୁ ଚିତ୍ରାମ୍ ମିନ୍ଦେ କେଡା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- କାମସେ ସାମ୍ ୬ ଅକ୍ଷର ଚିଞ୍ଚନା ଏଞ୍ଚା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ୫୦ ପାଇସା ନୁ ୧, ୨, ୫, ୧୦ ନୁ ୨୦ ରୁପାମ୍ ବିଲା/ଆକ୍ ଏ । ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ଏଣ୍ଡାଡ୍ ଲପେ କେସ୍ ମାନ୍ଦାନ୍ ବେନା ଆନ୍ ୩ ଷ୍ଟେସଡ୍ କେଡା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ଏଣ୍ଡାଡ୍ ଲପେ ଆର୍ଯି ମାନ୍ଦାନ୍ ବେନାନ୍ ୩ ଆର୍ଯାନ୍ ପାଟା ଆର୍ଯିତର ।
- ୩ କାଳାନ୍ ପେଦେ ଷ୍ଟାରାଡ୍ ୬ ରୋଜ୍କିନ୍ ପେଦେ କେଡିତର ।
- କାମସେ କାମ୍ ୩ ଅକ୍ଷରତିକ୍ ଏଞ୍ଚ୍ ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ୧, ୨, ୫ ନୁ ୧୦ ରୁପାନ୍ ବିଲା / ଆକ୍ ପାଇସା ଏଞ୍ଚା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ପଡ୍ଡ, ନେଲା/ଲେଞ୍ଚା, ଉକାକ୍ ବେଟ ଷ୍ଟେଲା ବେଗା ତଅଦିତା କେଡା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ତାନ୍ ପେଦେର, ଯାୟ ଯାମାଲର ପେଦେ କେଡିତର ମେଲା ମେନ୍ଦୁଲ, କାଜ ଗାଲ୍କିନ୍ ପେଡେ କେଡା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ମେଲା ତଅତା ପାର୍ଦ୍ଦିତା ।
- ଏର, ଗାଲ୍ ନୁ ନେଲ୍ଦାଦ୍ ଅରଟ୍ ଅରଟ୍ ସାୟାମ୍ କେଡା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ତାମ୍ ନାର୍ଦା ପେଦେର, ଜିଲ୍ଲା, ରାଜ୍ୟ ନୁ ରାଜଧାନୀଡ୍ ପେଦେର କେଡା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ନାଲୁ ପାଟା ପାର ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ଏର, ନେଲା/ଲେଞ୍ଚା, ଗାଲ୍ଦା ସାୟାମ୍ କେଡା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ମାନ୍ ଦେଶେଡ୍ ଜାତୀୟ ମାଞ୍ଚକ୍, ପିକେ ପେଦେର କେଡ୍ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।
- ତାମ୍ ବୁକ୍, ଜିଲ୍ଲା, ରାଜ୍ୟ, ରାଜଧାନୀ, ଦେଶେମ୍ ନୁ ଦେଶେଡ୍ ରାଜଧାନୀ, ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ନୁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ପେଦେ କେଡା ପାର୍ଦ୍ଦିତର ।

ନାଟେନ୍ ନାରୁନ୍ କାଇଲି ସାୟାମ୍ ତୁଙ୍ଗାନ୍ ମାଇଦିଂ ଦିଦିନ୍ ପାଡ଼ିଇ

ପିଲାତ୍ ଜାତୁନ୍ ନୁ ରାକା କୁଲମତ୍ ବେଡ଼ିୟା ପାଡ଼ିଇ । ପିଲାତ୍ ନାଲୁ ଅଧିକାର (ବାଦକ୍ନାଦ୍, ରାକା, ପୁନ୍ନାଦ୍, କାଇଲି ପାଡ଼ିଇ ମାତାନାଦ୍) ଏଡ଼କା କାସ୍ ଅଙ୍ଗନଓଡ଼ି କର୍ମୀଲ୍ ପ୍ରାୟ ବାବାଲ୍ ନୁ ନାଟେନରକ୍ ଶିଶୁ ବିକାଶ ଯୋଜନା ପରଅ କାଲ୍ପନଂ ଏଡ଼କା କିତା ।

ପିଲା ଅଙ୍ଗନଓଡ଼ି ଲନ୍ ୩ ନୁ ୪ ଗା । ମାତ୍ରା । ଓଡ଼େରେ ଓଡ଼େଲାତେ ତାନ ଲନ୍ ନୁ ନାଟେନାଗ୍ ମାତ୍ରା । ଯାୟ ବାବାଲ୍ ନୁ ନାଟେନର ପିଲା ପୁନ୍ନାଦ୍ ମାଇଦିଂ ସାୟାତ୍ କିତର । ଆଦିଂ ସୁଦଳା ପିଲାଙ୍ଗ ସାଦ୍ଓନୁଙ୍ଗ ଯାୟ ବାବାଲ୍ ନୁ ନାଟେନର ସାୟାମ୍ ଆଦଓଲି । ଆଦିଂ ଅଙ୍ଗନଓଡ଼ି କର୍ମୀଲ୍ ଶିଶୁ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଦିଂ ନାଟେନରକ୍ ନେରସପିତ୍ ନୁ ନାଟେନରକ୍ କେନ୍ଦ୍ର ଚାଲା ମାତନଂ କାଲ୍ପିତ୍ ।

ଯାୟ ବାବାଲ୍ ନୁ ନାଟେନର ସାୟାମ୍

- ଦିଦିଲ୍ ଯାୟ ବାବାଲ୍ ନାଟେନ୍ ଲପେ କାଇଲି ପିଲାତ୍ ସାରେ ଏଡ଼ତା ପାଡ଼ିଇ ମାଡ଼ିତ୍ ।
- ଯାୟ ବାବାଲ୍ ନୁ ନାଟେନରକ୍ କାଲ୍ପି ଅଙ୍ଗନଓଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ର ପିଲାନ୍ ନେଲତ୍ ମାଇଦିଂ ଗୁଡ଼ନାଦ୍ ।
- କେନ୍ଦ୍ର କାମିନ୍ ମାଇଦିଂ ନାଟେନ୍ ସମ୍ (ନାରୁଷ୍ଟ ନୁ ସାମାନ) କାର୍ଟି କିୟାନାଦ୍ ।
- ପିଲାନ୍ ଏଡ଼ତିଙ୍ଗ ଅଙ୍ଗନଓଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ର ତ ପାଟ୍ ମାଇଦିଂ ନାଟେନରକ୍

ନେରସପାନାଦ୍ ।

- ଲନ୍ ଉଡ଼ନାଦ୍ ନୁ ପିଲାକି ଉଡ଼ସିପ୍ ତାତାନ୍ ମାଇଦିଂ ନାଟେନରକିନ୍ ସାୟାମ୍ ତାଲକନାଦ୍ ।
- ବେଲେ ଇଡ଼କେ ମିକା ପିଲାକିନ୍ କାମିନ୍ଗ ଯାୟ ବାବାଲ୍ ନୁ ନାଟେନରକ୍ କାଲ୍ପାନାଦ୍ ।

ଦିଦିଲ୍ ଯାୟ ବାବାଲ୍ ନୁ ନାଟେନରକ୍ ବେଲେ କାଲ୍ପା ପାରଦିତିର୍ ?

୧. କେନ୍ଦ୍ରତାଗ୍ ପିଲାକିଂ ଅଦାନା ତାତାନ୍ କିୟାନଂ ଯାୟ ବାବାଲ୍ ନୁ ନାଟେନରକ୍ ସାୟାମ୍ ଅତିର୍ ।
୨. ଦନାଲେ ସାମାନ ଦିନାନେ ଯାୟ ବାବାଲ୍ / ନାଟେନରକ୍ ଗୁଡାନଂ କେସ୍ ପିଲାନ୍ କାମିନ୍ ମାଇଦିଂ ତିର୍ୟାନାଦ୍ ।
୩. କେନ୍ଦ୍ରତାଗ୍ ଯାୟବାବାଲ୍ ନୁ ନାଟେନର ମାଞ୍ଜି ପିଲାନ୍ ଏନ୍ନାଦ୍, ପାଟା, କାରସାନାଦ୍ ଉଡ଼ା ପାରଦିତିର୍ ନୁ ତାମ୍ ପୁ ତାଓ୍ଵ ପିଲାଙ୍ଗ୍ କେସିତିର୍ । ଆସୁଟ୍ ପିଲା ଗାଟି ସାରଦା ଆତା ।
୪. ନାଟି ମାନ୍ନାନ୍ ରାକାମ୍ ରାକାମ୍ କାମ କିଦାନ୍ ନାରୁକ୍ ଅସ୍ ପିଲାନ୍ ମାଇଦିଙ୍ଗ୍ କାରାସାନାଓ୍ଵ, ସାଦ୍ଓନାଓ୍ଵ ସାମାନ ତିଆରି ତୁଙ୍ଗକେତିର୍ ।
୫. ପିଲାନ୍ ପୁଟ୍ ଦିନାମ୍, ଜାତୀୟ ଦିବସ, ପାଣ୍ଡୁମ୍, ଶିଶୁ ମେଳା, ବାର୍ଷିକ

ଉତ୍ସବ, ଗୁପ୍ତପାତା ଆଦି ତିନିଦିନୀୟ, ପିଲା ତାମ କାୟଦେ ରାକ୍ ରାକାମ୍
କାରାସାନାଡ଼ା, ଚିତ୍ରମ୍ ତୁଙ୍ଗି ନାଟେନ୍ ନାରୁନ୍, ଯାୟ ଯାମାଲରକ୍ କାର୍ଜିତର
ମେଣ୍ଡେ ଅରତତ କାଲିୟି ଇଦ୍ ପୁରୁଙ୍ଗାଡ଼ା ପାଡ଼ିଇ ସାରିତର କାଲିୟି ତୁଙ୍ଗିତର ।

୬. ଏଣ୍ଡାଗ୍ ୨ ସୁଗ୍ (୬ ଲେଞ୍ଜିକିଙ୍ ଅରଟ୍ ସୁଗ୍) ତାମ୍ ନା'ରୁ କେନ୍ଦ୍ରତ୍
ସପେ ଇଦ୍ ପୁରୁଙ୍ଗାଡ଼ା ପାଣ୍ଡୁମ୍ ସାରି ନାଟେନ୍ ନାରୁନ୍ତର କାଲିୟି ତୁଙ୍ଗିତର,
ଆଲା ଇଡକେ ଅଙ୍ଗନଓଡ଼ି ସାଦ୍ ସାରି ସାୟ ନାଡ଼ସମିତ୍ତେ ଇଞ୍ଜି ନାଟେନ୍
ନାରୁନ୍ ବା ପୁନ୍ଦ୍ରତର ।
୭. ରୋଜ୍/ସଦେ ଦିଦିଲ୍ ସାରିତର ଲକିନା ଉଡ୍ଡି ଉଡିତ୍ । ଯାୟ ଯାମାଲରକ୍
ପିଲାନ୍ ସୁଗ୍ରାଙ୍ଗ, ସାପ୍ ସୁତୁରା ମାନ୍ଦାନ୍ ସେଙ୍ଗ୍ କେଡିତ୍ । ପିଲାନ୍ ଯାୟ ସୁଗ୍ରାଙ୍ଗ,
ସାପ୍ ସୁତୁରା ମାଡି ର'ସ ମିନ୍ଦି ଇଞ୍ଜି ଦିଦିଲ୍ ଦନାଲ୍ ଉଡିତ୍ ।
୮. ପିଲାନ୍ ଆଡଗୋଲ୍ ମାଟାକିଙ୍ ତାମ୍ ଯାୟ ଯାମାଲରାଗ୍ କେତାନାଦ୍ ଆୟ ।
ବେସଟ୍ ପାରଦିତା ଆସ୍ ସାରି ପିଲା ସାୟ ମିତ୍ତେ ଇଞ୍ଜି କେତାନାଦ୍ କାଓ୍ଲାଲ୍ ।
୯. ଅଙ୍ଗନଓଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ରତିଙ୍ଗ୍ ନେଲ୍ ସେକାଙ୍ଗ୍ ସାୟ ତାସନାଦ୍ ମେଣ୍ଡେ ଦାନ୍ ସାରି
ତିରିୟେ ସାପ୍ ସୁତୁରା ତାସି ପୁଙ୍ଗାନ୍ ଏଗ୍ / ମାରା ଓ୍ବାର୍ନାଦ୍ କାଓ୍ଲାଲ୍ ।

